

na

rok

19

39

OSIOWSKI

KALENDARZ

INFORMATOR

MAZOWSZA

PŁOCKIEGO

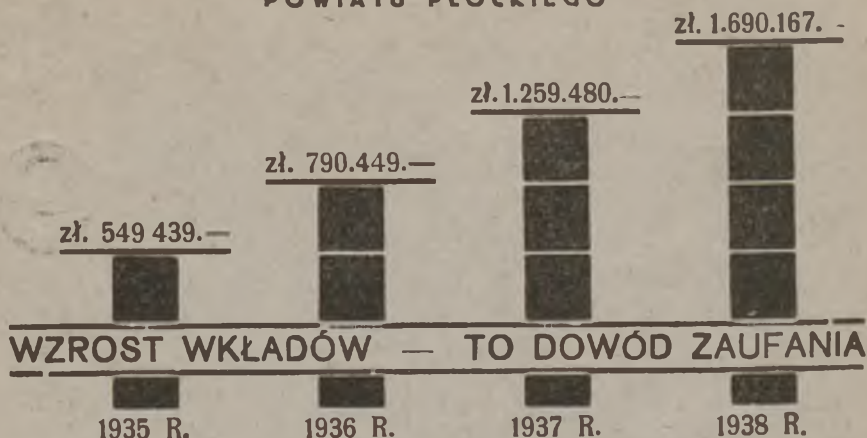

I ZIEM SA

SIEDNICH

KOMUNALNA KASA Oszczędności POWIATU PŁOCKIEGO

WZROST WKŁADÓW — TO DOWÓD ZAUFANIA

K. K. O. płaci od wkładów oszczędnościowych :

na każde żądanie	4 ⁰ / ₀
z 1 miesięcznym wypowiedzeniem	4 ¹ / ₄ ⁰ / ₀
z 3 " "	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
z 6 " "	5 ⁰ / ₀

od rachunków czekowych i bieżących 2—3¹/₂⁰/₀

K. K. O. przyjmuje oszczędności od 1 zł. ■ Płock, Plac Marszałka Piłsudskiego 2, tel. 10-43.

Przyborniki rysunkowe

Japońskie suwaki rysunkowe

POLECA

G. GERLACH

WARSZAWA, OSSOLIŃSKICH Nr. 4.

PAPIER
SP. AKC. PRZEM. I HANDLU PAPIERNICZEGO
"DAWIDOWICZ, KEMPIŃSKI i S^{KA}"
WARSZAWA, CHMIELNA 43
KARTONY
TEL. 556-70
(CENTRALA)

KALENDARZ INFORMATOR

MAZOWSZA PŁOCKIEGO
I ZIEM SĄSIEDNICH

NA ROK

1939

POD REDAKCJĄ

IGNACEGO JANA KURSKIEGO

Książnica Płocka ul. Kościuszki 6

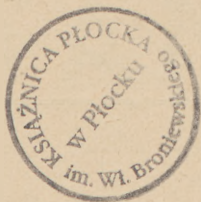

5257.A

*Witold Gustaw
Smole*

*J. W. Parisienne
Dm Grabowskiemu
poświęca
Autor.*

WYDAWNICTWO B-ci DETRYCHÓW W PŁOCKU

C/ploc
00

5257 A

0/9(059)(438)

..ORBIS..

Agencja w Płocku, ul. Tumaska 4, telefon 14-87.

PSZEDAJE bilety kolejowe normalne, ulgowe, wycieczkowe, miesięczne 15-dniowe, okręgowe, szkolne, zbiorowe i t. d. po cenach ściśle taryfowych

ORGANIZUJE podróże indywidualne i zbiorowe, lądowe i morskie, wycieczki turystyczne krajowe i zagraniczne. Zjazdy, Kongresy i Pielgrzymki.

Z A Ł A T W I A sprawy paszportowe i wizytowe, rezerwuje hotele i pensjonaty.

[Udziela bezpłatnych informacji.]

A.S.C.

w Płocku Nr

115 2012

S Ł O W O W S T Ę P N E .

Wzorem lat ubiegłych przystąpiliśmy do wydania szóstego z kolei Kalendarza Informatora Mazowsza Płockiego i ziem sąsiednich na rok 1939.

Wydanie Informatora w wielu wypadkach jest niepomiaralnie trudniejsze niż zwykłego kalendarza; pomimo to dołożyliśmy wszelkich starań aby wywiązać się z podjętego zadania.

Na rok bieżący postaraliśmy się powiększyć ilość tablic statystycznych i rozszerzyć znacznie dział informacyjny poddając go gruntownej rewizji na miejscu z dodaniem kroniki. Co było zbędne, zostało usunięte i zastąpione świeżymi wiadomościami.

Kalendarz Informator Mazowsza Płockiego obejmuje 11 powiatów sąsiednich, lecz w tym roku specjalnie zostaje poświęcony pow. Płockiemu.

Mamy nadzieję, że nowy Kalendarz Informator posłuży wielu ciekawym wiadomościami i wskazaniem i stanie się nowym źródłem informacji.
W Płocku 1938.

WYDAWNICTWO.

„NASZ SKLEP — URANIA” S. A

HURTOWE SKŁADY PAPIERU I MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH
ZAKŁADY LINIERSKIE I INTROLOGATORSKIE
FABRYKA ZESZYTÓW, BRULIONÓW I KSIĄG HANDLOWYCH

CENTRALA: Warszawa, ul. Sienna 15, tel. 270-97

ODDZIAŁY: Warszawa, ul. Jasna 1, tel. 650-97

Poznań, ul. Pl. Nowomiejski 5, tel. 37-84

Katowice, ul. Stawowa 3, tel. 305-72

Łódź, ul. Piotrkowska 90, tel. 203-60

Brześć n/B., ul. 3-go Maja 1, tel. 1-09

P O L E C A :

Kalendarze na rok 1939: terminowe, ściennie, kieszonkowe,
Księgi Buchalteryjne, komplety do buchalterii przebitkowej,
Segregatory, skoroszyty, teczki, skorowidze i t. p.

WIELKI WYBÓR WSZELKICH GATUNKÓW PAPIERÓW,
MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH, ARTYKUŁÓW BIUROWYCH
ZESZYTY WOJSKOWE I ZESZYTY POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

do użytku uczącej się młodzieży wszystkich szkół.

Podręcznik do obliczania kosztów robót budowlanych

Wydawnictwo własne.

Cena znacznie obniżona

Rok założenia firmy 1912

Perferówki nożne i ręczne, gilotyny kołowe i ściągane, korekturki walcowe, prasy dobijane, nożyce do krajania tektury fabryki MARIANA FAUSTYNA w Piotrkowie - Trybunalskim, oraz używane maszyny drukarskie i intrologatorskie, regały nowe, masę walcową

najtaniej sprzedaje firma:

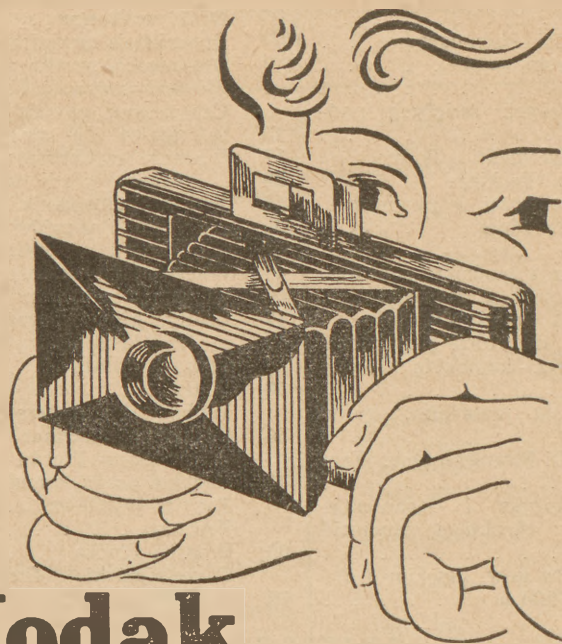
WILHELM BAŁUK

Warszawa, ul. Długa Nr. 23.

Wytwórnia Fotochemiczna W POZNANIU

P O L E C A polskie, tanie, niezawodne błony, płyty, papiery i chemikalia fotograficzne.

Kodak

SKARBNICA W SPOMNIENIACH
TO APARAT FOTOGRAFICZNY

99 | K O D A K | 99

system ratalny „KODAK“ umożliwia każdemu
nabycie aparatu „KODAK“ na raty 12 mies.

Informacje i katalogi w firmie

B-cia DETRYCHOWIE

PŁOCK, ul. P. G. W. Nr. 13 (dom własny).

W pełnym słońcu czy w deszcz zawsze najlepsze
zdjęcia otrzymasz na błonie **PANATOMIC**
KODAK Sp. z o. o. WARSZAWA, pl. Napoleona Nr. 5.

SPIS RZECZY.

Przedmowa	Str.	Organizacje b. wojskowych	83
Ogólne wiadomości kalendarzowe	III	Banki w Płocku	84
Kalendarz myśliwski	VIII	Organizacje zawodowe	85
Kalendarz	VII	Organizacje sportowe	88
Wykaz główniejszych świętych pańskich	1	Stowarzyszenia publiczno-prawne	89
Najważniejsze wiadomości o Polsce	13	Czasopisma płockie	89
Opisanie powiatu Płockiego	17	Informator dla zwiedzających Płock	91
Ważniejsze miejscowości w powiecie	29	Warunki uzyskania zezwolenia na urządzenie loterii fantowej	92
Miasto wydzielone Płock	33	Warunki uzyskania zezwolenia na wyzysk napojów alkoholowych na zabawach, odpustach i t. d.	92
Śląsk Zaolziański	35	Przestępstwa skarbowe, karane pieniężnie i aresztem	93
Godziny wschodu i zachodu słońca	41	Osoby, nie podlegające zabezpiecz. w Funduszu Pracy	94
Prezydent R. P. prof. I. Mościcki	44	Taksy i opłaty	95
Marszałek Edward Śmigły-Rydz	46	Miary	96
Władze, urzędy i instytucje państwowe	47	Wybory do samorządów	97
Duchowieństwo Rz. - katolickie diecezji Płockiej	48	Opłaty ustanowione dla taksówek i do- rozek w Płocku	101
Hierarchia Kościoła prawosławnego w Polsce	58	Rozkład jazdy komunikacji autobusowej	102
Okręg Konsystorski Ewang.-Augsb. War- szawski	64	Taryfa pocztowa	106
Instytucje, Stowarzysz. i Organizacje Społeczne w Płocku i powiecie Płockim	65	Zemwar	107
Wykaz majątków w pow. Płockim o ob- szarze ponad 100 h	66	Kronika Płocka	107
	79	Chrześcijańskie firmy rzemieślnicze i przemysłowe w Płocku	112

SPIS OGŁOSZEŃ.

Bałuk Wilhelm — Warszawa	IV	„Kajet” N. D. Popowski — Łódź	114
Berland Froim — Płock	118	Koźlakowski — cegielnia — Płock	118
Charin B-cia — Białystok	120	Kaftański St. — Płock	120
Dawidowicz, Kempiański i S-ka — Warszawa	okładka	Mleczarnia „Centrala” — Płock	16
Detrychowicz B-cia — Płock 21, 45, 78, 105, 111	okładka	Nasz Sklep „Urania” — Warszawa	IV
Drozdowski Tad. — Warszawa	65	„Orbis” — Płock	11
„Ero” — wytw. fotochem. — Poznań	IV	Plakat — Płock	116
Elektrownia Miejska — Płock	115	„Pigment” S. A. — Warszawa	118
Fercho G. — Płock	116	Ruszel Kazimierz — Łańcut	114
„Facha” — B-cia Charin — Białystok	120	Salon Malarzy Polskich — Kraków	115
Gerlach G. — Warszawa	okładka	Smoleński Władysław — Płock	115
Gołębiowski J. — Płock	117	Szczerbiński Stefan — Kraków	116
Grabceki Stanisław — Płock	okładka	„Tur” — Poznań	21
Głos Mazowiecki — Płock	okładka	Turkieltaub B-cia — Warszawa	120
Hotel Angielski — Płock	116	Waszkiewicz A. i Weinert J. — Radomsko	VI
Hein i S-ka — Płock	116	Warszawska Odlewnia Czcionek — Warszawa	20
Hasło Katolickie — Płock	okładka	Wasilewski K. i S-ka — Warszawa	117
K. K. O. powiatu Płockiego — Płock	okładka	„Wiktorja” — Grodno	116
Kodak — Warszawa	V	Zalcsztejn M. Ch. — Warszawa	22
Księgarnia Polska — Płock	38	„Zemwar” — Płock	119
		„Zgoda” — Płock	okładka
		Życie Mazowsza — Płock	24

Fabryka Mebli Biurowy h **A. WARCZKIEWICZ & J. WEINERT** w Radomsku, ul. Brzezyniecka 27.

POLECA: własne wyroby znane ze swej wysokiej jakości, po cenach konkurencyjnych, a mianowicie: Biurka płaskie i amerykańskie, szafy żaluzjowe i drzwiowe różnych typów, biureczka i stoliki pod maszyny do pisania, kartoteki, etażerki, biblioteki, stoły dwu i pięcioszufladowe i t. p. CENNIKI I KATALOGI NA ŻĄDANIE.

Kalendarz myśliwski.

RODZAJ ZWIERZINY	W o l n o	Nie wolno
	p o l o w a ć	
Wilki, lisy, rysie, zbiki, niedźwiedzie	Cały rok	—
Niedźwiedzie z niedźwiedziami	—	Cały rok
Borsuki	1.XI—14.XII	1.XII—31.X
Kuny domowe (kamionki), kuny leśne (tumaki), tchórze, gronostaje, łasice, wydry, norki Żubry	Cały rok	—
Łosie-byki	1.IX—14.XII	15.XII—31.VIII
Łosie-samice i cielęta	—	Cały rok
Jelenie-byki, daniela rogacze	16.IX—31.X	1.XI—15.IX
Jelenie i daniela — samice i cielęta	—	Cały rok
Sarny - Kozły	16.V—31.X	1.XI—15.V
Sarny — kozy i kozłeta	—	Cały rok
Kozice	—	Cały rok
Dziki	Cały rok	—
Zające - szaraki	21.X—14.I	15.I—20.X
Zające-bielaki	1.XI—14.II	15.II—31.X
Króliki	Cały rok	—
Świstaki, bobry	—	Cały rok
Wiewiórki	1.XI—28.II	1.III—31.X
Orły, krogulce, jastrzębie - gołębiarze, wrony, sroki	Cały rok	—
Ptaki drapieżne i krukowate z wyjątkiem, jak wyżej	1.VIII—31.I	1.II—15.VIII
Głuszce koguty	16.III—14.V	15.V—15.III
Głuszce kury	—	Cały rok
Cietrzewie koguty	6.VIII—31.V	1.VI—15.III
Cietrzewie kury	—	Cały rok
w woj. białost., nowogr., pol., wil., woł.	16.VIII—14.IX	15.IX—15.VIII
Jarząbki, pardwy	16.VIII—31.I	1.II—15.VIII
Bażanty koguty	1.XI—31.I	1.II—31.X
Bażanty kury	—	Cały rok
Kuropatwy	1.XI—30.XI	1.XII—31.VIII
woj. białost., krak., lwow., nowogr., pol., stan., tarn., wil. i woł.	1.IX—31.X	1.XI—31.VIII
Przepiórki	1.IX—odlot	Przyłot—31.VIII
Słonki	16.VIII—14.V	15.V—15.VIII
Bataliony, dzikie kaczory	16.VII—31.V	1.VI—15.VII
Dzikie kaczki, ptaki wodne i błotne	16.VII—28.II	1.III—15.VII
Dzikie gęsi, dzikie łabędzie	16.III—14.V	15.V—31.VIII
Czarne bociany	—	Cały rok
Dropie, dropie-kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkioty	16.VIII—31.I	1.II—15.VIII

Nie wolno polować: a) bez karty łowieckiej, b) w odległości mniej niż 100 m od cudzych zabudowań mieszkalnych, c) w odległości mniej niż 2 km od świątyń, podczas nabożeństw w niedziele i święta, d) na cmentarzach, e) na wybrzeżu morskim w pasie 1 km szerokości na przelotne ptactwo morskie, f) z chartami lub psami gończymi w obwodach łowieckich mniej niż 2000 ha, g) na łosie, byki oraz w województwie lwowskim i stanisławowskim na jelenie, byki w obwodach łowieckich mniej niż 1000 ha, h) między zachodem i wschodem słońca: wyjątek — słonki podczas ciągu, głuszce i cietrzewie podczas toku, łosie i jelenie na rykowisku, kaczki na zlotach i przelotach, wilki, lisy, wydry i dziki na czatach.

Rada Ministrów może wprowadzić czas ochronny na dziki

Minister rolnictwa może wprowadzić czas ochronny na lisy, rysie, zbiki, niedźwiedzie, kuny leśne (tumaki), norki i orły.

Ogólne wiadomości kalendarzowe.

R o k 1 9 3 9

Przepisy postne.

ery chrześcijańskiej jest rokiem zwykłym, mającym 365 dni. Odpowiada on rokowi 6652 okresu juliańskiego, a według rachuby żydowskiej jest to rok 5699/5700.

Różne rachuby czasu.

Zwyczajem przyjęta **era chrześcijańska** liczy lata od Narodzenia Chrystusa.

Kościół grecki liczy lata od stworzenia świata według t. zw. ery bizantyjskiej, t. j. od roku 5509 przed Narodzeniem Chrystusa i w naszym roku 1939 rozpoczyna rok 7448.

Rosjanie liczyli według powyższej rachuby aż do Piotra W., później według kalendarza jugosłowiańskiego. Od 12-go czerwca 1930 roku zaprowadzono w Rosji kalendarz gregoriański.

Rusini trzymają się kalendarza juliańskiego, który o 14 dni jest późniejszy od naszego. A więc 14-go stycznia u nas jest u nich 1-go stycznia.

Żydzi liczą lata od stworzenia świata. W naszym 1939 roku rozpoczynają swój rok 5700.

Arabowie, Persowie, Turcy i inni wyznawcy Mahometa liczą lata od wędrówki Mahometa z Mekki do Medyny, zowią tę wędrówkę Hedżrą. Zaczynają w maju swój rok 1317.

Odmiany księżyca.

- ☉ Nów
- ☾ Pierwsza kwadra
- ☽ Pełnia
- ☾ Ostatnia kwadra.

Święta ruchome aż do roku 1951.

Rok	Popie- lec	Wielka- noc	Wnie- bowst. Pańskie	Zielone Świątki	1 niedz Adw.
1939	22.II	9.IV	18.V	28.V	3.XII
1940	7.II	24.III	2.V	12.V	1.XII
1941	26.II	13.IV	22.V	VI	30.XI
1942	18.II	5.IV	14.V	24.V	29.XI
1943	10.III	25.IV	3.VI	13.VI	28.XI
1944	23.II	9.IV	18.V	28.V	3.XII
1945	14.II	1.IV	10.V	20.V	2.XII
1946	6.III	21.IV	30.V	9.VI	1.XII
1947	19.II	6.IV	15.V	25.V	30.XI
1948	11.II	28.III	6.V	16.V	28.XI
1949	2.III	17.IV	26.V	5.VI	27.XI
1950	22.II	9.IV	18.V	28.V	3.XII
1951	7.II	25.III	3.V	13.V	2.XII

Prawo kościelne ustaliło następujące przepisy kościelne:

I. Post, to jest tylko jednorazowe nacylenie się za dnia, obowiązuje:

1. We wszystkie dni **Wielkiego Postu**, począwszy od Środy Popielcowej, aż do południa Wielkiej Soboty, z wyjątkiem niedziel.
2. W środy, piątki i soboty **Suchych Dni**.
3. W cztery wigilie: Bożego Narodzenia, Zielonych Świąt, Wniebowzięcia Matki Boskiej i Wszystkich Świętych.

Post obowiązuje wszystkich katolików od **ukończenia 21 roku** aż do **rozpoczęcia 60 roku życia**, jeśli z ważnych przyczyn nie są od tego zwolnieni.

II. Abstynencja, to jest wstrzymanie się od mięsnych potraw, obowiązuje:

1. We wszystkie **piątki całego roku**, o ile nie przypada na piątek święto nakazane.
2. We wszystkie **Suche Dni**.
3. W wymienione powyżej **4 Wigilie**.
4. **W Środę Popielcową**, w soboty **Wielkiego Postu** (w Wielką Sobotę tylko do południa).

Abstynencja obowiązuje wszystkich katolików, począwszy od **skończonego 7 roku życia**, o ile z ważnych przyczyn nie są od tego zwolnieni.

U W A G I :

1. W naszym kalendarzu przy spisie świętych oznaczone są podwójnym krzyżykiem †† te dni, w których obowiązuje post i abstynencja równocześnie. O innych dniach postu i abstynencji poucza powyższe zestawienie.
2. Każdego roku przed Wielkim Postem czyta się z ambon przepisy postne, jakie obowiązują w diecezji; do nich należy się stosować, choćby zawierały odstępstwa od podanych tu ogólnych przepisów. Tam też podaje się bliższe określenie, co należy do tego, aby zachowywać post i abstynencję.
3. W wątpliwościach pytać swego ks. proboszcza lub spowiednika, którzy mogą także udzielić dyspensy (spowiednik tylko w spowiedzi).

S t y c z e ń

Święta rzymsko-katolickie	<u>NOTATKI</u>
1 N N. Rok. Obrz. P. J.	
2 P Imienia Jezus, M.	
3 W Genowefy dz.	
4 S Eugeniusza	
5 C Telesfora m. ☽	
6 P Objawienie Pańskie	
7 S Lucjana op.	
8 N Seweryna op.	
9 P Juliana m.	
10 W Agatona	
11 S Hyginy p., Hon.	
12 C Arkadiusza m.	
13 P † Godfryda i Leona ☾	
14 S Hilarego DK.	
15 N Pawła I pust.	
16 P Marcelego pust. m.	
17 W Antoniego op.	
18 S Stolicy św. Piotra	
19 C Henryka b. m.	
20 P † Fabiana i Sebast. ☽	
21 S Agnieszki dz. m.	
22 N Wincentego Anast.	
23 P Zaśl. N.M.P., Rajm.	
24 W Tymoteusza b. m.	
25 S Nawróc. św. Pawła	
26 C Polikarpa b. m.	
27 P † Jana Złotoust.	
28 S Piotra Nol., Waler. ☾	
29 N Franciszka Salez.	
30 P Martyny dzw.	
31 W Jana Bosko	

8 stycznia 1917 r. prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Woodrow Wilson, wydał słynne orędzie, w którym m. in. stwierdzał konieczność odbudowania niepodległego Państwa Polskiego z dostępem do morza (punkt 13).

9 stycznia 1797 r. Gen. Henryk Dąbrowski formuje we Włoszech Legiony Polskie, których pieśnią był „Mazurek Dąbrowskiego“: „Jeszcze Polska nie zginęła“, dzisiejszy Hymn Państwowy. Legiony, po odbyciu szeregu kampanii pod wodzą Napoleona, zostały wcielone do armii Księstwa Warszawskiego, które Napoleon utworzył z ziem, odebranych od Rosji, a potem, w 1809 r., i Austrii.

22 stycznia 1863 r. wybuchło powstanie, mające na celu zrzucenie jarzma rosyjskiego i oswobodzenie Polski. Powstanie Styczniowe zostało stłumione, ale myśl o wolność przetrwała aż do chwili odzyskania wolności w dniu 11 listopada 1918 roku. W czasie powstania, które trwało przeszło rok, niezwykle postuch w społeczeństwie zdobyły sobie rozkazy tajnego rządu powstańczego, którego nieraz słuchali nawet urzędnicy zaborców, a ludność miast i wsi często dopomagała do ich przenoszenia. Powstanie 1863 roku, jako ostatni przed odzyskaniem niepodległości poryw zbrojny narodu polskiego, stało się ośrodkiem zainteresowania tych wszystkich, którzy chcieli obudzić naród do nowego czynu zbrojnego. Między innymi specjalne studium poświęcił temu okresowi Pierwszy Marszałek Polski, Józef Piłsudski.

26 stycznia 1919 r. odbyły się pierwsze wybory do Sejmu Ustawodawczego w odrodzonej Polsce.

28 stycznia 1819 r. Umiera szewc Jan Kiliński, wódz powstania ludowego przeciwko Rosjanom w Warszawie. Pamięć jego uczczono wzniesieniem pomnika na placu Krasińskich w Warszawie.

L u t y

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 Ś Ignacego b. m.	
2 G Oczyszczenie NMP.	
3 P † Błażeja b. m.	
4 S Andrzeja Kor. bm. ☼	
5 N Agaty dzm.	
6 P Tytusa b. m.	
7 W Romualda wop.	
8 Ś Jana z Maty w.	
9 C Apolonii dz. m.	
10 P † Scholastyki dz.	
11 S Zjaw. się N.M.P. w. ☾	
12 N 7 Zakoń. Serwitów	
13 P Grzegorza II pap.	
14 W Walentego m.	
15 S Faustyna i Jowity	
16 C Julianny dz. m.	
17 P † Juliana Kap.	
18 S Symeona b. m.	
19 N Konrada pust. ☼	
20 P Leona b.	
21 W Feliksa b.	
22 Ś †† Popielec	
23 C † Piotra Damiana	
24 P †† Macieja ap.	
25 S †† Cezarego Naz.	
26 N Wiktora w.	
27 P † Gabriela ☾	
28 W † Teofila	

16 lutego 1920 r. Wojsko polskie stanęło nad morzem polskim, obejmując je symbolicznie we władanie. Rocznicę tę obchodzimy jako „Zaślubiny Polski z morzem”.

28 lutego 1812 r. Zgon księdza Hugona Kołłątaja, wielkiego reformatora oświaty w okresie upadku Rzeczypospolitej.

19 lutego 1473 r. urodził się w Toruniu Mikołaj Kopernik, który zasłynął w świecie odkryciem, że ziemia jest kulistą bryłą, poruszającą się w przestworzach i krążącą dokoła słońca. Nie wierzono wówczas Kopernikowi, obwiniając go o herezję. Do dziś jeszcze spotkać można na wsi ludzi, którzy nie wierzą w obrotowy ruch kuli ziemskiej. Mikołaj Kopernik, który został księdzem, zasłynął również jako uczony matematyk, prawnik i lekarz. Naród polski czci pamięć wielkiego rodaka. Znane jest powszechnie przysłowie: „Wstrzymał słońce, wzruszył ziemię, polskie wydało go plemię”. W Toruniu, Krakowie i Warszawie wzniesiono Mikołajowi Kopernikowi pomniki.

Przysłowia i przepowiednie.

Gdy mróz ostry w lutym trzyma, — to niedługa będzie zima.

Gdy na Gromnicę roztaje, — rzadkie będą urodzaje.

Gdy św. Maciej lodu nie stopi, — długo będą w ręce chuchać chlopi.

M a r z e c

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 Ś †† Albina b.	
2 C † Pawła m.	
3 P †† Kunegundy ces.	
4 S †† Kazimierza król.	
5 N P. św. Wacława ☼	
6 P † Felicyty i Perpet.	
7 W † Tomasza z Akw.	
8 Ś † bł. Wincentego K.	
9 C † Franciszki wd.	
10 P †† 40 Męczenników	
11 S †† Konstantyna W.	
12 N Grzegorza W. ☾	
13 P † Krystyny dz. m.	
14 W † Matyldy król.	
15 Ś † Klemensa Dworz.	
16 C † Juliana z Cyl.	
17 P †† Patryka bw.	
18 S †† Cyryla Jerozol.	
19 N Józefa Obl. N.M.P.	
20 P † Teodozji, Eufemii	
21 W † Benedykta op. w.	☉
22 Ś † Katarzyny szw.	
23 C † Feliksa m.	
24 P †† Gabriela Arch.	
25 S †† Zwiastow. NMP.	
26 N Teodora b. m.	
27 P † Jana Dam. w. dk.	
28 W † Jana Kapistrana ☽	
29 Ś † Eustachego	
30 C † Kwiryna	
31 P †† Balbiny	

18 marca 1921 r. zawarto pokój z Sowietami w Rydze. Data 18 marca stanowi ostatni dzień zbrojnych poczynań w ugruntowaniu niepodległości Polski. Odtąd naród polski będzie i urządzi wytrwale swój byt.

19 marca 1877 r. zmarł Józef Ignacy Kraszewski, powieściopisarz, autor „Starej Baśni”, „Chaty z wsią” i wielkiej ilości książek opisujących nasze dzieje w formie zajmujących opowieści.

19 marca 1920 r. Józef Piłsudski zostaje mianowany Pierwszym Marszałkiem Polski.

19 marca 1938 r. Litwa, która zerwała wszelkie stosunki z Polską, żądając zwrotu Wilna i Ziemi Wileńskiej, dzięki zdecydowanemu stanowisku Rządu Rzeczypospolitej nawiązała pokojowe i sąsiedzkie stosunki z Polską.

20 marca 1921 r. Plebiscyt na Górnym Śląsku zdecydował o przyłączeniu tej starej, piastowskiej ziemi do Polski.

24 marca 1734 r. Tadeusz Kościuszko składa uroczystą przysięgę na Rynku Głównym w Krakowie.

29 marca 1937 r. umiera Karol Szymanowski, najwybitniejszy kompozytor naszej doby. Zasłużył się wprowadzeniem do swoich wielkich dzieł motywów muzyki ludowej, góralskiej i kurpiowskiej.

Przysłowia i przepowiednie.

*Suchy marzec, mokry maj, — będzie żyto jakby gaj,
Kiedy w marcu deszczu wiele, — nieurodzaj zboża miele.
Na św. Józef pogoda, — będzie w polu woda.*

K w i e c i e ń

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 S †† Hugona b.	
2 N Franciszki z Pauli	
3 P † Ryszarda b.	
4 W † Izydora b. dk. ☺	
5 S † Wincentego Ferr.	
6 C † Celestyna pap.	
7 P †† Epifaniasza bm.	
8 S †† Dionizego b.	
9 N Wielkanoc. Marii	
10 P Pon. Wielk. Ezech.	
11 W Leona W. pap. dk. ☾	
12 Ś Juliusza pap.	
13 C Hermenegilda m.	
14 P † Justyna m.	
15 S Bazylego	
16 N Benedykta	
17 P Aniceta pap.	
18 W Apoloniusza m.	
19 Ś Jerzego b. m. ☼	
20 C Teodora W.	
21 P † Anzelma bm. dk.	
22 S Sotera i Kaja mm.	
23 N Wojciecha bm.	
24 P Fidelisa z Sigmar.	
25 W Marka Ewang. ☽	
26 Ś M. B. Dobrej Rady ☽	
27 C Piotra Kanizego	
28 P † Pawła od Krzyża	
29 S Piotra z Wer. m.	
30 N Katarzyny z S.	

2 kwietnia 1817 r. Kościuszkowski znosi pańszczyznę w swoim rodzinnym majątku Siechnowicze.

3 kwietnia 1843 r. zmarł Juliusz Słowacki, jeden z trzech wieszczów narodowych, autor „Lilli Wenedy“, „Króla Ducha“, „W Szwajcarii“ i wielu innych utworów. Poezje Słowackiego znajdują się w każdym niemal kulturalnym domu.

4 kwietnia 1794 r. Chłopi krakowscy i wojsko polskie pod dowództwem Tadeusza Kościuszki pokonali Rosjan w wielkiej bitwie pod Raławicami. Bohaterem bitwy stał się chłop Bartosz Głowacki, mianowany przez Kościuszkę oficerem.

6 kwietnia 1364 r. Król Kazimierz Wielki zakłada w Krakowie, wówczas stolicy Polski, pierwszą Akademię (uniwersytet). Akademia Krakowska jest jedną z najstarszych uczelni w Europie.

27 kwietnia 1937 r. w Grabowicach (Wielkopolska) zmarł Michał Drzymała, bohater zmagania z pruską Hاکatą. Zasłynął tym, że gdy Niemcy nie pozwolili mu zbudować domu, kupił sobie wóz cyrkowy i w nim zamieszkał z rodziną. Ten wóz-dom znany jest pod nazwą „wozu Drzymały“. Michał Drzymała stał się symbolem chłopcy patrioty i obywatela.

Przysłowia i przepowiednie.

Kwiecień-plecień, bo przeplata, — trochę zimy, trochę lata.

Kiedy w kwietniu słonko grzeje, — rolnik nie zubożeje.

M a j

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 P Filipa i Jakuba 2 W Zygmunta Atanaz. 3 Ś N.M.P. Król. Polski ☉ 4 C Znalez. św. Krzyża 5 P † Piusa V pap. 6 S Jana ap.	
7 N Floriana m. 8 P Stanisława bp. m. 9 W Grzegorza Naz. dk. 10 Ś Antoniego, Izydora 11 C Franciszka de Her. ☉ 12 P † Pankracego 13 S Roberta Belarmina	
14 N Bonifacego 15 P Zofii 16 W Andrzeja Boboli m. 17 Ś Paschalisa w. 18 C Wnieb. P. Wenanc. 19 P † Piotra Celestyna ☉ 20 S Bernardyna w.	Dni KRYŻO- VIC
21 N Tymoteusza 22 P Heleny dz. 23 W Dezyderiusza b. m. 24 Ś N. M. P. Wspom. J. 25 C Grzegorza VII pap. 26 P † Filipa Nereusza ☉ 27 S †† Bedy w. dk.	
28 N Zesł. Ducha św. 29 P Pon. Św. Marii M. 30 W Feliksa I pap. 31 Ś †† NMP. Pośr. łask.	

3 maja 1791 r. uchwalono Konstytucję, w której łagodzi się dawny ustrój stanowy i przyznaje pewne prawa chłopom. Konstytucja 3 Maja nie została wprowadzona w życie z powodu oporu pewnej części szlachty i magnatów, wreszcie z powodu rozbioru Polski.

8 maja 1920 r. wojsko polskie pod wodzem Marszałkiem Józefem Piłsudskim, w zwycięskim pochodzie na bolszewików zajmuje Kijów.

12 maja 1926 r. Marszałek Józef Piłsudski przeprowadza reformę rządów drogą t. zw. „przewrotu majowego“.

12 maja 1935 r. umiera Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski. Budowniczy państwa spoczął w grobach królewskich na Wawelu.

Przysłowia i przepowiednie.

*Na św. Florian (3) deszczyk rześisty, — będzie plon obfity i dobry, i czysty.
Dnia pierwszego maja szron, — obiecuje bujny plon.*

C z e r w i e c

Święta rzymsko-katolickie		NOTATKI
1 C	Jakuba Strepy b.	
2 P	†† bł. Sadoka i T. ☺	
3 S	†† Erazma b. m.	
4 N	Franciszka Carac.	
5 P	Bonifacego	
6 W	Norberta bw.	
7 Ś	Roberta op.	
8 C	Boże Ciało, Medar.	
9 P	† Prima i Felicjana	
10 S	bł. Bogumiła, Małg. ☾	
11 N	Barnaby Ap. S. d.	
12 P	Jana z Fakundo	
13 W	Antoniego z Padwy	
14 Ś	Bazylego W.	
15 C	bł. Jolenty dz.	
16 P	† Aliny, Jutty	
17 S	Adolfa, Innocenteg. ☼	
18 N	Efrema diak. dokt.	
19 P	Juliany z Falk. dz.	
20 W	Sylweriusza pap.	
21 S	Alojzego Gonzagi	
22 C	Paulina b-pa	
23 P	† Zenona m.	
24 S	Nar. św. Jana Chrz. ☾	
25 N	Wilhelma op.	
26 P	Jana i Pawła mm.	
27 W	Władysława król.	
28 Ś	Ireneusza b-pa	
29 C	Piotra i Pawła ap.	
30 P	† W. św. Pawła ap.	

4 czerwca 1872 r. umarł Stanisław Moniuszko, po Fryderyku Szopenie największy muzyk i kompozytor polski.

6 czerwca 1530 r. urodził się największy poeta dawnej Polski, Jan Kochanowski, autor wielu dzieł, z których np. pieśń „Kto się w opiekę” jest do dziś dnia śpiewana w kościołach.

22 czerwca 1818 r. odbył się w Krakowie uroczysty pogrzeb Tadeusza Kościuszki, którego zwłoki, sprowadzone ze Szwajcarii, pochowano z wielką czcią w grobach królewskich na Wawelu. Poeta, Kornel Ujejski, opisał tę uroczystość w pięknym wierszu p. t. „Pogrzeb Kościuszki”, gdzie między innymi są takie słowa: „O panowie, zróbcie miejsce, niech się zbliżą chłopci, niech tę trumnę ukochaną ich łza szczerą skropi, bo ten hetman nie hołdował pysze ni potędze, bo on stawał w ich szeregu, chodził w ich siermiedze”.

28 czerwca 1651 r. król polski, Jan Kazimierz, odniósł zwycięstwo nad hetmanem zaporowskim, Bohdanem Chmielnickim, pod Beresteczkiem. Zwycięstwo to zakończyło długą i uporczywą wojnę domową.

28 czerwca 1914 r. Zamachowiec serbski zamordował w Sarajewie (Serbia) arcyksięcia austriackiego, co stało się hasłem do wojny Austrii z Serbią, a następnie roznieciło wojnę światową.

Przysłowia i przepowiednie.

Czerwiec po deszczowym maju, — bywa dżdżysty w naszym kraju.

Kiedy Piotr św. z Pauliem płaczą, — ludzie przez tydzień słońca nie zobaczą.

Czerwiec temu się zieleni, — kto do pracy się nie leni.

Lipiec

Święta rzymsko-katolickie		NOTATKI
1 S	Przen. Krwi P. J. ☽	
2 N	Nawiedzenie N.M.P.	
3 P	Leona pap.	
4 W	Teodora b-pa	
5 Ś	Antoniego Zacharia	
6 C	Izajasza pror.	
7 P	† Cyryla i Metod.	
8 S	Elżbiety kr.	
9 N	Weroniki ☾	
10 P	7 Braci Męczennik.	
11 W	Piusa I pap.	
12 Ś	Jana Gwalberta op.	
13 C	Anakleta, Małg.	
14 P	† Bonawentury dk.	
15 S	Rozesł. Ap., Henr.	
16 N	N.M.P. z góry Kar. ☼	
17 P	Aleksego w.	
18 W	Szymona z Lipnicy	
19 Ś	Wincentego a P.	
20 C	bł. Czesława w.	
21 P	† Praksedy dz.	
22 S	Marii Magdaleny	
23 N	Apolinarego b. m. ☾	
24 P	bł. Kunekundy	
25 W	Jakuba Ap.	
26 Ś	Anny Matki N.M.P.	
27 C	Pantaleona, Natalii	
28 P	† Wiktora pap.	
29 S	Marty dz.	
30 N	Abdona i Sennena	
31 P	Ignacego w. ☽	

1 lipca 1569 r. Zawarto słynną Unię Lubelską, t. zn. połączono Polskę z Litwą, dzięki czemu Polska stała się mocarstwem.

10 lipca 1919 r. Sejm Rzeczypospolitej uchwala zasady reformy rolnej.

11 lipca 1920 r. Odbył się plebiscyt na Warmii i Mazurach.

15 lipca 1410 r. Polacy pobili Krzyżaków pod Grunwaldem. Pomnik grunwaldzki ufundował Ignacy Paderewski w 500-tną rocznicę tej bitwy w Krakowie (1910).

30 lipca 1838 r. Urodził się najwybitniejszy malarz polski, Jan Matejko, którego obrazy, przeważnie o historycznych tematach, odegrały wielką rolę, zapoznając kilka pokoleń polskich z historią i sławą Polski.

Przysłowia i przepowiednie.

Kiedy rolnik łąkę kosi, — lada kto mu deszcz uprosi.

Nawiedzenie Matki Boskiej, — więc się przed Nią chyłą kłoski.

Jaki Jakub do południa, — taka pora aż do grudnia.

W święty Jakub chmury, — będą śniegu fury.

S i e r p i e ń

Święta rzymsko-katolickie		NOTATKI
1 W	Piotra w okowach	
2 Ś	N. M. P. Aniel., Alf.	
3 C	Znalez. rel. św. Sz.	
4 P	† Dominika w.	
5 S	N.M.P. Śnieżnej	
6 N	Przemienie Pańsk.	
7 P	Kajetana w.	
8 W	Emiliana ☾	
9 S	Jana Vianeya w.	
10 C	Wawrzyńca m.	
11 P	† Zuzanny	
12 S	Klary dz.	
13 N	Hipolita, Kasjana	
14 P	†† Euzebiusza b.	
15 W	Wniebow. N. M. P. ☽	
16 Ś	Joachima, Rocha	
17 C	Jacka w.	
18 P	† Heleny ces.	
19 S	Ludwika Toloz.	
20 N	Bernarda op.	
21 P	Joanny Franciszki ☾	
22 W	Tymoteusza m.	
23 S	Filipa Benicjusza	
24 C	Bartłomieja Ap.	
25 P	† Ludwika w.	
26 S	M. B. Cz., Konstan.	
27 N	Józefa Kalasantego	
28 P	Augustyna b-pa	
29 W	Ścięcie św. Jana ☽	
30 S	Róży Limańskiej	
31 C	Rajmunda, Izabeli	

2 sierpnia 1897 r. zmarł Adam Asnyk, poeta i zasłużony organizator oświaty w Małopolsce, założyciel Towarzystwa Szkoły Ludowej.

6 sierpnia 1914 r. Pierwsza Kadrowa Strzelców Józefa Piłsudskiego przekroczyła kordon rosyjski pod Michałowicami, rozpoczynając w ten sposób wielki, ostateczny bój o wyzwolenie Polski. Tegoż dnia miała miejsce pierwsza potyczka patrolu legionowego z Moskalami pod miasteczkiem Słomniki w pow. miechowskim.

15 sierpnia 1920 r. Armia polska pod naczelnym dowództwem Józefa Piłsudskiego odnosi zwycięstwo nad Rosją pod Warszawą, wskutek czego nastąpił zupełny odwrót wojsk rosyjskich.

Przysłowia i przepowiednie.

*W pierwszym tygodniu pogoda stała, — będzie zima długi czas biała.
Wawrzyniec (10) pokazuje, — jaka jesień następuje.*

W r z e s i e ń

Święta rzymsko-katolickie	<u>NOTATKI</u>
1 P † Bronisławy dz.	
2 S Stefana kr.	
3 N Szymona Ślupnika	
4 P Rozalii	
5 W Wawrzyńca, Just.	
6 S Zachariasza pr.	☾
7 C bł. Melchiora Grodz.	
8 P † Narodzenie NMP.	
9 S Piotra Klawera	
10 N Mikołaja z Tolent.	
11 P Prota i Jacka mm.	
12 W Imienia N. M. P.	
13 S Filipa	☉
14 C Podwyz. św. Krz.	
15 P † Siedmiu b. NMP.	
16 S Korn. Cypriana	
17 N Stygm. św. Fran.	
18 P Józefa z Kupertino	
19 W Januarego i Tow.	
20 S †† Eustachego i T.	☾
21 C Mateusza Ap. i Ew.	
22 P †† Linusa pap. i m.	
23 S †† Tekli m.	
24 N NMP. od wyk. n.	
25 P bł. Ładysława z G.	
26 W Cypriana i Justyny	
27 S Kosmy i Damiana	
28 C Wacława m.	☽
29 P † Michała Archan.	
30 S Hieronima w. dk.	

12 września 1683 r. Król Jan III Sobieski odniósł wielkie zwycięstwo nad Turkami pod Wiedniem, dzięki czemu uratował chrześcijańską Europę od najazdu Muzułmanów. Tę właśnie chwilę dziejową uwiecznił na płótnie Jan Matejko. Obraz znajduje się w Rzymie, ofiarowany przez Polaków Ojcu Świętemu na pamiątkę. Zwycięstwo pod Wiedniem miało wielkie znaczenie dla całej Europy, gdyż ostatecznie niemal zakończył okres wypraw tureckich na Europę i złamało potęgę sułtanów, z którymi Polska zmuszona była prowadzić krwawe boje w przeciągu kilku stuleci.

12 września 1917 r. ustanowiono Radę Regencyjną, sprawującą przedstawicielstwo narodowe na ziemiach okupowanych przez armię niemiecką.

14 września 1864 r. Urodził się pisarz Stefan Żeromski.

27 września 1467 r. umarł Jan Gutenberg, wynalazca druku.

27 września 1612 r. zmarł ks. Piotr Skarga, wielki kaznodzieja, myśliciel i pisarz.

Przysłowia i przepowiednie.

Kiedy pogoda jest w Nikodema (15), — cztery niedziele deszczów nie ma.

Gdy na święty Idzi ładnie, — śnieg na pewno późno spadnie.

Zła to gospodyni, — która lnu na Siewną z wody nie wyczini.

P a ź d z i e r n i k

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 N bl. Jana z Dukli	
2 P Aniołów Stróżów	
3 W Teresy od Dz. Jez.	
4 Ś Franciszka Serafic.	
5 C Placyda i Tow.	
6 P † Brunona w. ☾	
7 S Marka pap.	
8 N Brygidy wd.	
9 P Dionizego i Tow.	
10 W Franciszka Borg.	
11 Ś Macierzyń. N.M.P.	
12 C Maksymiliana b-pa	
13 P † Edwarda kr. ☾	
14 S Kaliksta p.	
15 N Teresy dz.	
16 P Jadwigi wd.	
17 W Małgorzaty M. Alac.	
18 S Łukasza Ew.	
19 C Piotra z Alkantary	
20 P † Jana Kantego w. ☾	
21 S Urszuli dz. m.	
22 N Korduli dz. m.	
23 P Ignacego, Seweryn.	
24 W Rafała Archanioła	
25 Ś Chryzanty i Darii	
26 C Ewarysta pap.	
27 P † Sabiny dz. m.	
28 S Szymona i Tad. ☾	
29 N Chrystusa Króla	
30 P Edmunda	
31 W † Antonina b. Wig.	

7 października 1620 r. W bitwie pod Cecorą zginął jeden z najlepszych Polaków, hetman Stanisław Żółkiewski.

10 października 1794 r. miała miejsce klęska wojska polskiego pod Maciejowicami. Kościuszko ranny dostał się wtedy do niewoli.

14 października 1775 r. Ustanowiono Komisję Edukacji Narodowej. Było to pierwsze na świecie ministerstwo oświaty.

15 października 1817 r. Umarł Tadeusz Kościuszko. Zwłoki jego spoczywają w Krakowie na Wawelu, a liczne pomniki i pieśni są dowodem gorącej czci jaką otaczane jest imię bohaterskiego Naczelnika.

17 października 1849 r. Umarł Fryderyk Szopen, genialny kompozytor, którego dzieła są wcieleniem ideałów narodowych w muzyce. Twórczość Fryderyka Szopena w całości wysnuta jest ze skarbnicy pieśni ludowych mazowieckich i kujawskich.

19 października 1813 r. zginął w nurtach Elstery dzielny książę Józef Poniatowski w czasie osłaniania odwrotu wojsk Napoleona Bonaparte'go, walczącego z Rosją, Austrią i Prusami. W Lipsku, leżącym nad Elsterą, pod którym odbyła się ta bitwa, zwana „bitwą narodów“, wzniesiony został pomnik Księcia Poniatowskiego, stojący tam po dziś dzień.

Przysłowia i przepowiednie.

Święty Gawel (16) stoi za to, — jakie będzie przyszłe lato.

Od Szymona i Judy, — czekaj śniegu lub gudy.

Liść na drzewie mocno trzyma, — Nie tak prędko będzie zima.

Li s t o p a d

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 S Wszystkich Św.	
2 C Dzień Zaduszny	
3 P † Huberta b-pa	
4 S Karola Boromeusza ☾	
5 N Elżbiety, Zachar.	
6 P Leonarda, Feliksa	
7 W Amaranta, Nikand.	
8 Ś Gottfryda, Maura	
9 C Teodora	
10 P † Andrzeja z Awel.	
11 S † Marcina b. ☽	
12 N Marcina pap.	
13 P Stanisława Kostki	
14 W Józefata b-pa i m.	
15 Ś Alberta W. dk.	
16 C M.B. Ostr., Gertrud.	
17 P † Grzegorza Cud.	
18 S Romana m.	
19 N Elżbiety wd. ☾	
20 P Feliksa z Valois	
21 W Ofiarow. N. M. P.	
22 Ś Cecylii dz. m.	
23 C Klemensa pap.	
24 P † Jana od Krzyża	
25 S Katarzyny dz. m.	
26 N Jana Berchm., Kon. ☽	
27 P Waleriana	
28 W Zdzisława	
29 S Saturnina, Filem.	
30 C Andrzeja Ap., Just.	

1 listopada 1918 r. Ukraińcy napadają na Lwów. Walki z Ukraińcami prowadziły pierwsze oddziały wojska polskiego, formowane nierzadko z młodocianych chłopców. Pamięć o bohaterach obrońcach Lwowa, których zwą „Orlątami”, jest żywa. O jednym z walecznych chłopców, Jurku Bitschanie, śpiewa się pieśń.

11 listopada 1918 r. powrócił z więzienia niemieckiego w Magdeburgu wódz legionów Józef Piłsudski. Powrót jego stał się hasłem rozbrojenia Niemców w Warszawie i całym niemal kraju. 11 listopada każdego roku jest ustawowym Świętem Narodowym.

26 listopada 1855 r. zmarł Adam Mickiewicz. Śmierć zastała genialnego poetę w Turcji, gdzie formował Legion Polski przeciwko Moskalom.

28 listopada 1907 r. zmarł Stanisław Wyspiański, poeta i malarz, autor „Wesela”, „Nocy listopadowej” i innych. Wyspiański był wyrazicielem idei zbliżenia się do chłopów.

29 listopada 1830 r. wybuchło w Warszawie powstanie przeciwko Moskalom. Objęło ono cały naród i przerodziło się w długą wojnę polsko-rosyjską.

Przysłowia i przepowiednie.

Święty Marcin na białym koniu jeździ.

Gdy wiatr od południa w wigilię Marcina, — będzie lekka zima.

Święta Katarzyna po lodzie, — Boże Narodzenie po wodzie.

G r u d z i e ń

Święta rzymsko-katolickie	NOTATKI
1 P † Eligiusza, Natalii	
2 S Bibiany dz. m.	
3 N Franciszka Ksaw. ☉	
4 P Barbary dz. m.	
5 W Saby, ap. Anast.	
6 S Mikołaja b-pa	
7 C Ambrożego b-pa	
8 P Niep. Pocz. N.M.P.	
9 S Walerii, Leokadii	
10 N N.M.P. Loretańskiej ☿	
11 P Damazego pap.	
12 W Aleksandra m.	
13 S Łucji dz. m.	
14 C Spirydiona s. d.	
15 P † Waleriana b-pa	
16 S Euzebiusza, Albina	
17 N Łazarza b-pa s. d.	
18 P Gracjana ☽	
19 W Urbana	
20 S †† Teofila, Juliusza	
21 C Tomasza Ap.	
22 P †† Zenona m.	
23 S †† Wiktorii dz. m.	
24 N Adama i Ew. Wig.	
25 P Boże Narodzenie	
26 W Szczepana m. ☽	
27 S Jana Ew. Ap.	
28 C Niewiniątek	
29 P † Tomasza b. m.	
30 S Eugeniusza b-pa	
31 N Sylwestra	

10 grudnia 1927 r. Marszałek Józef Piłsudski udaje się na posiedzenie Ligi Narodów, gdzie osobiście kładzie kres niesłusznym skargom Litwy przeciwko Polsce.

15 grudnia 1576 r. Szlachta obrała królem polskim księcia siedmiogrodzkiego, Stefana Batorego, który okazał się jednym z najlepszych naszych królów.

16 grudnia 1922 r. zamordowano skrytobójczo pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, inżyniera Gabriela Narutowicza.

23 i 24 grudnia 1914 r. I Brygada Legionów Polskich stoczyła bitwę z wojskami rosyjskimi pod Łowczówką koło Tarnowa. Pod nieobecność Komendanta Józefa Piłsudskiego dowodził Brygadą szef sztabu Kazimierz Sosnkowski.

24 grudnia 1898 r. Urodził się w Nowogródku największy poeta polski, Adam Mickiewicz.

27 grudnia 1918 r. wybuchło powstanie w Wielkopolsce. Gdy Warszawa mieniła się już barwami narodowymi, w Poznaniu rządili Niemcy. Powstanie Wielkopolskie było pierwszym powstaniem, zakończonym zwycięsko.

Przysłowia i przepowiednie.

*Mroźny grudzień, dużo śniegu, — roczek żyzny niesie w biegu.
Gdy na Barbarę (4) błoto, — będzie zima jak złoto.
Słota na Adama i Ewy, — strzeż od zimna chlewy.*

Wykaz główniejszych świętych pańskich

z oznaczeniem dnia i miesiąca.

- Adama** 24 grudnia
Adolfa b. wyzn. 17 czerw.
Adolfa m. 27 czerwca
Agaty p. m. 5 lutego
Agnieszki p. m. 21 stycz.
Agrypiny p. 23 czerwca
Albina b. w. 1 marca
Albiny p. m. 16 grudnia
Aleksandra b. w. 26 lut.
Aleksandra p. m. 3 maja
Aleksandra 12 grudnia
Aleksandry m. 20 marca
Aleksego Falk. w. 17 lut.
Aleksego w. 17 lipca
Alfonsa L. b. w. K. 2 sierp.
Alfonsa Rodr. w. 30 paź.
Alojzego Gonz. 21 czerw.
Ambrożego 7 grudnia
Amelii p. 20 lipca
Anastazego m. 22 stycz.
Anastazego b. w. 27 kw.
Anastazego b. d. K. 2 maja
Anastazego w. 17 sierp.
Anastazji p. 27 lutego
Anastazji m. 15 kwietnia
Anastazji p. m. 28 październ.
Anastazji m. 5 grudnia
Anatola b. w. 3 lipca
Anatolii p. m. 9 lipca
Andrzeja Kors. 4 lutego
Andrzeja Bob. 16 maja
Andrzeja z Awel. 10 list.
Andrzeja Ap. 30 listopada
Aniceta pap. m. 17 kw.
Anieli Merici p. 31 maja
Anieli m. 18 listopada
Aniołów Stróżów 2 paź.
Anny matki NMP. 26 lip.
Ansgarego 4 lutego
Antoniego op. 17 stycznia
Antoniego z Pad. 13 czer.
Antoniego Zach. w. 5 lip.
Antoniego b. w. 31 paź.
Antoniny m. 1 marca
Anzelma b. d. K. 21 kw.
Apolinarego b. m. 23 lip.
Apolinarego 32 sierpnia
Apolonii p. m. 9 lutego
Apoloniusza m. 18 kwiet.
Arkadiusza 2 maja
Atanazji wdow. 14 sierp.
Augustyna b. w. 28 maja
Augustyna 28 sierpnia
- Balbiny** p. 31 marca
Barbary p. m. 4 grudnia
Barnaby ap. 11 czerwca
Bartłomieja Ap. 24 sierp.
Bazylego m. 22 marca
- Bazylego** 15 kwietnia
Bedy w. d. K. 27 maja
Benedykta op. 21 marca
Benedykta Józ. Labre 16 kwietnia
Benedykta Polaka m. 12 listopada
Benedykta p. 6 maja
Bernarda op. d. K. 20 sier.
Bernarda Sen. w. 20 maja
Błażeja b. m. 3 lutego
Bogdana m. 18 maja
Bogdana b. m. 2 listopada
Bogumiła 18 kwietnia
Bogumiła m. 5 listopada
Bogusława b. w. 22 maja
Bohdany (Teodor.) m. 17 lipca
Bonawentury 14 lipca
Bonifacego m. 14 maja
Bonifacego b. m. 5 czerw.
Bronisławy p. 3 września
Brunona w. 6 październ.
Brygidy p. 1 lutego
- Cecylii** p. m. 22 listopada
Celestyna pap. 6 kwiet.
Cezariusza 25 lutego
Cypriana 16 i 26 wrześn.
Cyriaka m. 16 marca
Cyriaka m. 8 sierpnia
Cyryla b. w. d. K. 9 lut.
Cyryla Jer. 16 marca
Cyryla ap. Słow. 7 lipca
Czesława w. 20 lipca
- Damazego** p. m. 11 grud.
Damiana m. 27 września
Dezyderiusza 23 maja
Dionizego b. w. 8 kwiet.
Dionizego areop. 9 paź.
Dioskora 14 grudnia
Domicelli 7 maja
Dominika w. 4 sierpnia
Dominiki p. m. 6 lipca
Donata 7 kwietnia
Doroty p. m. 6 lutego
- Edmunda** b. w. 16 listop.
Edwarda kr. w. 13 paź.
Efrema diak. 18 czerwca
Eleonory p. 21 lutego
Eligiusza 1 grudnia
Elżbiety kr. 8 lipca
Elżbiety matki św. Jana 5 listopada
Elżbiety wdowy 19 listop.
Emila m. 22 maja
- Emila** diak. 15 września
Emiliana b. m. 8 sierpnia
Emiliana kapł. 12 listop.
Emiliany p. 5 stycznia
Emilii 30 czerwca
Epifanusza b. m. 7 kwiet.
Erazma 9. m. 2 czerwca
Ernesta op. 12 stycznia
Eufemii 20 marca
Eugenii 13 września
Eugeniusza b. m. 4 marca
Eugeniusza b. m. 6 wrześ.
Eugeniusza 30 grudnia
Eustachego b. w. 16 lipca
Eustachego 20 września
Eustachego w. 12 paź.
Eustazjusza 28 marca
Euzebiusza 5 marca
Euzebiusza b. m. 16 grud.
Ewarysta p. m. 26 paź.
Ewy 24 grudnia
- Fabiana** p. m. 20 stycznia
Faustyna 15 lutego
Felicjana m. 9 czerwca
Felicjy 6 marca
Feliksa p. m. 11 lutego
Feliksa b. 21 lutego
Feliksa m. 23 marca
Feliksa w. 18 maja
Feliksa p. m. 30 maja
Feliksa w. 20 listopada
Ferdynanda kr. w. 30 maj.
Fidelisa z Sigm. 24 kwiet.
Filipa Ap. 1 maja
Filipa Neriusza 26 maja
Filipa w. 23 sierpnia
Filipa w. 13 września
Filipa b. m. 22 październ.
Filipiny m. 20 września
Filomeny p. 5 lipca
Florencjusza b. 7 listop.
Franciszka Sal. 25 stycz.
Franciszka w. 2 kwietnia
Franciszka Hier. 11 maja
Franciszka Kar. 4 czerw.
Franciszka Seraf. 4 paź.
Franciszka Borg. 10 paź.
Franciszka Sol. 14 listop.
Franciszka Ksaw. 3 grud.
Franciszki Rzym. 9 mar.
- Gabriela** Arch. 24 marca
Gropara kr. 6 stycznia
Genowefy p. 3 stycznia
Gerarda Maj. 16 październ.
Gertrudy 17 marca
Gertrudy p. 15 listopada
Gerwazego m. 19 czerwca

- Gotfryda 8 listopada
 Grzegorza II pap. 13 lut.
 Grzegirza 12 marca
 Grzegorza Naz. 9 maja
 Grzegorza VII 25 maja
 Grzegorza Cud. 17 listop.
- Heleny wd. 2 marca
 Heleny p. 22 maja
 Heleny ces. 18 sierpnia
 Henryka b. m. 19 stycz.
 Henryka ces. d. 15 lipca
 Hermenegilda 13 kwiet.
 Hermogenesa 19 kwiet.
 Hiacynty p. 30 stycznia
 Hieronima E. w. 20 lipca
 Hieronima 30 września
 Hilarego 14 stycznia
 Hilarii m. 12 sierpnia
 Hipolita m. 13 sierpnia
 Hipolita w. 2 grudnia
 Honorata b. 8 lutego
 Honoraty p. 11 stycznia
 Honoriusza 22 grudnia
 Huberta b. w. 3 listopada
 Hugona b. w. 1 kwietnia
 Hygina p. m. 11 stycz.
- Idziego op. 1 września
 Ignacego b. m. 1 lutego
 Ignacego Loj. w. 31 lipca
 Idefonsa b. w. 23 stycz.
 Imienia Jezus — Niedz. po
 N. R.
- Imienia Marii 12 wrześn.
 Inocentego 28 lipca
 Ireneusza b. m. 28 czerw.
 Ireny m. 5 kwietnia
 Ireny p. m. 20 październ.
 Iwona kapł. w. 19 maja
 Izydora rolnika 10 maja
 Izydora 4 kwietnia
- Jacka w. 17 sierpnia
 Jacka m. 11 września
 Jadwigi księżn. 15 paź.
 Jakuba młod. Ap. 1 maja
 Jakuba Strz. 1 czerwca
 Jakuba starsz. Ap. 25 lip.
 Jana Dobr. 10 stycznia
 Jana Bosko 31 stycznia
 Jana Chryz. 27 stycznia
 Jana z Maty 8 lutego
 Jana Józ. od Krz. 5 marca
 Jana Bożego w. 3 marca
 Jana Dam. 27 marca
 Jana Kapistr. 28 marca
 Jana Klimaka 30 marca
 Jana Ap. w oleju 8 marca
 Jana Reg. w. 16 czerwca
 Jana Chrzciiciela 24 czerw.
 Jana Gwałb. op. 12 lipca
 Jana Vianney 9 sierpnia
 Jana z Dukli w. 1 paź.
 Jana Kant. w. 20 paź.
- Jana od Krz. 24 listopada
 Jana Nep. m. 16 maja
 Jana Berch. 26 listopada
 Jana Ap. i Ew. 27 grud.
 Januarego b. m. 10 wrześ.
 Jerzego m. 23 kwietnia
 Joachima ojca NMP. 16
 sierpnia
 Joanny 24 maja
 Joanny Fr. de Ch. 21 sier.
 Jolanty wd. 15 czerwca
 Jozafata b. m. 14 listop.
 Józefa Obl. NMP. 19 mar.
 Józefa Kal. w. 27 sierpnia
 Józefa z Kup. 28 września
 Juliana m. 7 stycznia
 Juliana b. w. 28 stycznia
 Juliana m. 12 lutego
 Juliana w. 9 czerwca
 Juliana pust. 18 październ.
 Julianny wd. 7 lutego
 Julianny p. m. 16 lutego
 Julianny Falk. 29 czerw.
 Julianny m. 17 sierpnia
 Julii p. m. 22 maja
 Julii m. 1 października
 Julii p. m. 10 grudnia
 Juliusza pap. 12 kwietnia
 Juliusza m. 19 sierpnia
 Juliusza m. 20 grudnia
 Justyna m. 14 kwietnia
 Justyna 15 grudnia
 Justyny m. 26 września
 Justyny 30 listopada
- Kajetana w. 7 sierpnia
 Kajusa m. 22 kwietnia
 Kaliksta 14 października
 Kamilla Lell. w. 18 lipca
 Kasjana m. 43 sierpnia
 Karola Bor. 4 listopada
 Katarzyny R. p. 2 lutego
 Katarzyny Szw. 22 marca
 Katarzyny Bon. 9 marca
 Katarzyny Sen. 30 kwiet.
 Katarzyny 25 listopada
 Kazimierza kr. w. 4 marca
 Klary p. 12 sierpnia
 Klary p. 18 sierpnia
 Klemensa Hoff. 15 marca
 Klemensa 23 listopada
 Klea m. 26 kwietnia
 Konrada w. 19 lutego
 Konrada p. w. 26 listop.
 Konstancji m. 19 września
 Konstantego 29 stycznia
 Korduli 22 października
 Kornelii m. 31 marca
 Korneliusza m. 16 wrześ.
 Kosmy m. 27 września
 Kryspina 25 październ.
 Kryspiny m. 5 grudnia
 Krystyny 13 marca
 Krzysztofa m. 20 kwietnia
- Kunegundy księż. 24 lip.
 Kunegundy ces. 3 marca
- Leokadii p. m. 9 grudnia
 Leona b. w. 20 lutego
 Leona W. 11 kwietnia
 Leona p. w. 28 czerwca
 Leonarda w. 26 listopada
 Leoncusza b. 13 stycznia
 Leony m. 15 czerwca
 Leopolda w. 15 listopada
 Lina pap. 23 września
 Longina żołnierza 15 mar.
 Lucjana m. 7 stycznia
 Ludwika b. 19 sierpnia
 Ludwika kr. 25 sierpnia
 Ludwika Jert. 9 październ.
 Ludwiki wd. 31 stycznia
 Lukrecji 23 listopada
- Łazarza 17 grudnia
 Łucji p. m. 13 grudnia
 Łukasza Ew. 18 październ.
- Macieja Apostoł. 24 lutego
 Makarego op. 2 stycznia
 Maksyma b. w. 28 grud.
 Maksymiliana 12 paź.
 Małgorzaty z Kort. 22 lut.
 Małgorzaty kr. 10 czerw.
 Małgorzaty Alac. 17 paź.
 Mamerta b. 11 maja
 Mansweta 28 listopada
 Marcela 16 stycznia
 Marcela 30 października
 Marcelego m. 19 lutego
 Marcelli wd. 21 stycznia
 Marcelli m. 28 czerwca
 Marcelina p. m. 26 kwiet.
 Marcelina kapł. 14 lipca
 Marcina b. 11 listopada
 Marcina 12 listopada
 Marka Ew. 25 kwietnia
 Marka m. 18 czerwca
 Marka pap. 7 październ.
 Marty m. 19 stycznia
 Marty p. m. 28 lutego
 Marty p. 29 lipca
 Martyny 30 stycznia
 Mariana diak. 17 stycznia
 Mariana m. 17 czerwca
 Mariana w. 19 sierpnia
 Marii Kleof. 9 kwietnia
 Marii Egipc. 10 kwietnia
 Marii Magdaleny de Pazz.
 29 maja
 Marii Magdaleny 22 lipca
 Marquisa m. 19 stycznia
 Mateusza Ap. Ew. 21 wrz.
 Matyldy kr. wd. 14 marca
 Maura 8 listopada
 Maurycyego m. 22 wrześn.
 Medarda b. w. 8 czerwca
 Melanii zakon. 31 grudnia
 Melchiora kr. 6 stycznia

Melchiora m. 7 września
 Metodego ap. Słow. 7 lip.
 Michała archan. 29 wrz.
 Mikołaja b. w. 6 grudnia
 Mikołaja z Tol. 10 wrześ.
 Moniki wdowy 4 maja

Narcyza b. 29 październ.
 Nar. św. Jana Ch. 24 czer.
 Natalii małż. 1 grudnia
 Nawróc. św. Pawła ap.
 25 stycznia

Nawróc. św. Augustyna
 5 maja

Nicefora 13 marca
 Nikodema 15 września
 Norberta b. w. 6 czerwca

Onufrego pust. 12 czerwca
 Opieki św. Józefa 13 kw.
 Oskara b. w. 3 lutego
 Ottona bamb. 2 lipca
 Otylii p. 13 grudnia

Pafnucego m. 19 kwietnia
 Pankracego m. 12 maja
 Paschalisa w. 17 maja
 Patrycjusza 17 marca
 Pawła b. w. z N. 22 czer.
 Pauliny m. 6 czerwca
 Pawła 1-go pust. 15 stycz.
 Pawła od Krz. 28 kwietn.
 Pawła Apostoł. 29 czerw.
 Pelagii m. 12 marca
 Pelagii p. m. 4 maja
 Pelagii pow. 8 październ.
 Perpetuy 6 marca
 Petroneli 31 maja
 Piotra Nolasko 1 stycznia
 Piotra Dam. 23 lutego
 Piotra Kaniz. 27 kwietnia
 Piotra z Wer. 29 kwietnia
 Piotra Celestyna 19 maja
 Piotra Księcia 29 czerw.
 Piotra w okowach 1 sierp.
 Piotra Klawera 9 wrześn.
 Piotra z Alk. 19 paźdz.
 Piotra Złot. 4 grudnia
 Piusa V pap. 5 maja
 Placyda m. 5 październ.
 Polikarpa b. m. 26 stycz.
 Praksedy p. 21 lipca
 Prokopa m. 8 lipca
 Protę m. 11 września
 Protazego 18 czerwca

Rafała Archaniola 24 paź.
 Rajmunda w. 31 sierpnia
 Reginy p. m. 7 września
 Remigiusza b. w. 1 paź.
 Roberta w. 17 kwietnia
 Roberta Bel. 13 maja
 Roberta op. 7 czerwca
 Rocha w. 16 sierpnia
 Romana op. 28 lutego

Romana m. 9 sierpnia
 Romana 18 listopada
 Romualda op. 7 lutego
 Rozalii p. 4 września
 Róży Lim. p. 30 sierpnia
 Róży z Witerb. p. 4 wrz.
 Rufina 30 lipca
 Ryszarda b. w. 3 kwietnia

Sabiny m. 27 październ.
 Sadoka m. z Tow. 2 czer.
 Salomei księż. p. 17 list.
 Saturnina b. m. 29 listop.
 Scholastyki p. 10 lutego
 Sebastiana m. 20 stycz.
 Serafina 12 października
 Serwacego b. w. 13 maja
 Sewera m. 8 listopada
 Seweryna op. b. 8 stycz.
 Seweryna b. w. 23 paźdz.
 Seweryna b. w. 21 grud.
 Sotera m. 22 kwietnia
 Stanisława b. m. 8 maja
 Stanisława Kostki 13 list.
 Stefana kr. w. 2 września
 Stygm. św. Franc. 17 wrz.
 Sylwerego p. m. 20 czerw.
 Sylwestra op. 26 listop.
 Sylwestra I p. w. 31 grud.
 Sylwina p. 17 lutego
 Sylwii 3 listopada
 Symeona b. 18 lutego
 Szczepana 1-go m. 26 gr.
 Szymona z Lipn. 18 lip.
 Szymona pust. 26 lipca
 Szymona Słupn. 3 wrześ.
 Szymona Ap. 28 paźdz.
 Ścięcie św. Jana Chrz.
 29 sierpnia

Tadeusza Ap. 28 paźdz.
 Tarcyzjusza 15 sierpnia
 Tekli p. m. 23 września
 Tekli ksieni 15 październ.
 Telesfora p. m. 5 stycznia
 Teodora m. 7 lutego
 Teodora b. m. 26 marca
 Teodora b. 4 lipca
 Teodora żołnierza 9 listop.
 Teodory m. 2 kwietnia
 Teodory pokut. 11 wrześ.
 Teoodzi p. 29 maja
 Teodozjusza b. w. 17 lipca
 Teofila (Bogum.) 7 marca
 Teofila 27 kwietnia
 Teofila antjoch. 13 paźdz.
 Teofila żołn. 20 grudnia
 Teofili p. m. 28 grudnia
 Teotylna (Bogusł.) 18 grud.
 Teresy od Dz. J. 3 paźdz.
 Teresy p. 15 października
 Tomasza z Ak. 7 marca
 Tomasza b. 22 września
 Tomasza Ap. 21 grudnia
 Tomasza b. i m. 29 grud.

Tyburcego m. 11 sierpnia
 Tymoteusza 24 stycznia
 Tymoteusza m. 21 maja
 Tymoteusza 22 sierpnia
 Tytusa b. w. 6 lutego
 Tytusa b. m. 4 stycznia

Urbana b. 2 kwietnia
 Urbana p. m. 25 maja
 Urbana p. w. 19 grudnia
 Ursyna b. w. 9 listopada
 Urszuli p. m. 21 paździer.

Wacława kr. m. 28 wrześ.
 Walentego kapł. 14 lutego
 Walentyny p. m. 25 lipca
 Walerogo b. w. 28 stycz.
 Waleriana m. 14 kwietnia
 Waleriana 27 listopada
 Waleriana b. w. 15 grud.
 Walerii m. 28 kwietnia
 Walerii p. m. 9 grudnia
 Wawrzyńca 10 sierpnia
 Wawrzyńca 5 września
 Wenantego m. 18 maja
 Wergiliusza 27 listopada
 Weroniki 17 maja
 Weroniki Jul. ksieni p.
 9 lipca

Wiktora m. 26 lutego
 Wiktora p. m. 28 lipca
 Wiktora b. w. 23 sierpnia
 Wiktora p. i m. 23 grud.
 Wilhelma b. w. 10 stycz.
 Wilhelma op. 6 kwietnia
 Wilhelma op. 25 czerwca
 Wincentego 8 marca
 Wincentego Fer. 5 kwiet.
 Wincentego à Paulo
 19 lipca

Wita m. 15 czerwca
 Witalisa m. 28 kwietnia
 Władysława kr. 27 czerw.
 Władysława z Gieln.
 25 września

Włodzimierza 15 lub 22
 lipca

Wojciecha arcyb. 23 kw.
 Zachariasza 6 września
 Zachariasza ojca św. Jana
 5 lipca

Zacheusza p. 23 sierpnia
 Zdzisławy 28 listopada
 Zefirylna 26 sierpnia
 Zenona b. m. 12 kwietnia
 Zenona m. 23 czerwca
 Zenona żołn. m. 9 lipca
 Zenona m. 22 grudnia
 Zn. del. św. Szcz. 1 marca
 Zofii m. 15 maja
 Zuzanny p. m. 11 sierp.
 Zygryda b. 25 lutego
 Zygmunta kr. 2 maja
 Zyty p. 27 kwietnia

Święci i Błogosławieni polscy.

- 4 marca św. Kazimierz królewicz, † 1484 r.
- 8 marca bł. Wincenty Kadłubek, biskup, † 1223 r.
- 15 marca św. Klemens Dworzak, ap. Warszawy, † 1820 roku.
- 17 marca bł. Jan Sarkander, kapłan i męcz., † 1620 r.
- 23 kwietnia św. Wojciech, biskup i męcz. † 997 r.
- 8 maja św. Stanisław biskup, † 1079 r.
- 16 maja św. Andrzej Bobola, kapłan i męcz. T. J., † 1657 r.
- 1 czerw. bł. Jakub Strzeмиę, arcybiskup, franciszkanin, † 1411 r.
- 2 czerwca bł. Sadok dominikanin, męcz., † 1260 r.
- 10 czerwca bł. Bogumił, arcybiskup, † 1182 r.
- 15 czerwca bł. Jolenta, klaryska, † 1298 r.
- 18 lip. bł. Szymon z Lipnicy, bernard. † 1482 r.
- 20 lipca bł. Czesław, dominikanin, † 1242 r.
- 21 lipca św. Andrzej Żorawek, † około 1011 r.
- 21 lipca św. Benedykt, pust., † około 1014 r.
- 24 lipca bł. Kinga (Kunegunda), † 1292 r.
- 17 sierpnia św. Jacek, dominikanin, † 1257 r.
- 30 sierpnia św. Feliksa i Adaukta mm.
- 1 września bł. Bronisława, norbertanka, † 1259 r.
- 7 września błogosł. Melchior Grodzicki, kapłan T. J., † 1619 r.
- 25 września bł. Ładysław (Włodzisław) z Gielniowa, bernardyn, † 1505 r.
- 1 października błog. Jan z Dukli, bernardyn, † 1484 r.
- 17 października św. Jadwiga księżna, † 1243 r.
- 20 października św. Jan Kanty, kapłan, † 1473 roku.
- 12 listopada święci: Benedykt, Jan, Mateusz, Izaak, Chrystyn, pustelnicy, † (zamordowani) 1005 r.
- 13 listopada święty Stanisław Kostka, nowicjusz T. J., † 1568 r.
- 14 listopada św. Józefat Kuncewicz, arcybiskup † 1623 r.
- 17 listopada bł. Salomea, klaryska, † 1268 r.

Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza

(dawniej „Centrala“)

w PŁOCKU

członków 865 — przerób roczny 6.000.000 l.

polecza n a b i a ł pierwszorzędnej jakości

prowadzi s k u p i s p r z e d a ż j a j.

Sklepy własne w Płocku: Nr. 1 ul. P. O. W. 6

Nr. 2—Królewiecka 22

Nr. 3—K w i a t k a 44

oraz Kiosk przy Mleczarni Aleje Jachowicza Nr. 16.

NAJWAŻNIEJSZE WIADOMOŚCI

O POLSCE

Najdalsze wysunięcie granicy Państwowej:

Na północ 55° 51' szerokości północnej (w pow. Brasławskim, woj. Wileńskiego).

Na południe 47° 44' szerokości południowej (w pow. Kosowskim, woj. Stanisławowskiego).

Na zachód 15° 47' długości wschodniej od Greenwich (w pow. Międzychodzkiem).

Na wschód 28° 22' długości wschodniej od Greenwich (w pow. Dziśnieńskim, woj. Wileńskiego).

Rozciągłość z południa na północ wynosi 8° 7', co odpowiada 903 km.

Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi 12° 35', co odpowiada 864 km, liczoną na równoleżniku 52°.

GRANICE POLSKI.

Obszar Polski obejmuje 388.634 km²*).

Ogólna długość granic 5.529 km. Morskie wybrzeże 140 km, w tym zatoka Pucka 66 km. Granica lądowa: z Niemcami 1912 km, w tym z Prusami Wschodnimi 607 km, ze Związkiem Soc. Republik Rad 1412 km, z Czechosłowacją 984 km, z Litwą 507 km, z Rumunią 347 km, z Wolnym m. Gdańskiem 121 km i z Łotwą 106 km.

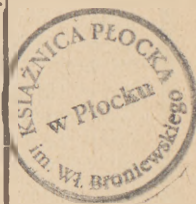
Granica wód terytorialnych wynosi 104 km.

Powierzchnia dorzeczy w Polsce.

NAZWA DORZECZA	Ogółem	W tym w Polsce
	w tysiącach km ²	
Zlewisko morza Bałtyckiego:		
Dorzecze Wisły	198,5	180,3
„ Niemna	90,5	51,6
„ Odry	120,0	45,6
„ Dźwiny	85,0	10,4
Zlewisko morza Czarnego:		
Dorzecze Dniepru	527,0	61,5
„ Dniestru	76,9	31,8
„ Dunaju	817,0	5,4

Mały Rocznik Stat. 1938, str. 8.

*) Bez włączenia Śląska Zaolzańskiego.

5257A

LUDNOŚĆ WEDLE WOJEWÓDZTW, NARODOWOŚCI, WYZNAŃ i ZAWODÓW.

Ludność Polski na 1 stycznia 1938 r. wynosiła 34.500.000 mieszkańców, a mianowicie: w województwach centralnych 14.500.000, wschodnich 6.100.000, zachodnich 4.800.000 i południowych 9.100.000 mieszk.

Na 1 km² powierzchni w Polsce przypada 89 mieszkańców; w województwach centralnych 105, wschodnich 49, zachodnich 103 i południowych 115 mieszkańców.

Skład zawodowy ludności był w 1931 r.: rolników 60,6, przemysłowców 19,4, komunikacje 3,6, handlu 6,1 i inne zawody 10,3.

PRZYROST NATURALNY.

W 1937 roku było (w tysiącach) małżeństw 276, urodzin 856, zgonów 482, przyrost naturalny roczny 374.000.

Narodowości (w odsetkach): Polacy 69%, Ukraińcy 10,1%, Żydzi 8,6%, Białorusini 3,1%, Niemcy 2,3% i inni 3,2%.

Według wyznania z roku 1931 (w tysiącach) katolików 20.827, grekokatolików 3.362, prawosławnych 3.787, ewangelików 842, inne chrześcijańskie 152, mojżeszowego 3.137, inne niechrześcijańskie 688 i nieokreślone 45.

WYCHODZTWO i POWRÓT WYCHODZCÓW W 1937 R.

Do krajów europejskich:		Z krajów europejskich:	
do Francji	33.000 osób	z Francji	7.600 osób
do Niemiec	22.200 „	z Niemiec	11.000 „
do Łotwy	22.800 „	z Łotwy	19.200 „
Do krajów pozaeuropejskich:		Z krajów pozaeuropejskich:	
do Stanów Zj. Am.	1.600 osób	z Stanów Zj. Am.	200 osób
do Kanady	2.000 „	z Kanady	400 „
do Ameryki Poł.	16.500 „	z Ameryki Połudn.	800 „
do Palestyny	2.900 „	z Palestyny	400 „
Ogółem 102.400 osób		Powróciło 40.800 osób	

Poza granicami kraju mieszka około 8.000.000 Polaków.

PUBLICZNE SZKOŁY Powszechnie według stopnia ORGANIZACYJNEGO W ROKU SZKOLNYM 1937/38.

Województwa	LICZBA SZKÓŁ				Uczniowie w tysiącach			
	Ogółem	Stopnia			Ogółem	W szkołach stopnia		
		I	II	III		I	II	III
Polska	27234	18404	4451	4779	701,2	1649,3	915,8	136,1
W miastach	2164	108	30	2026	195,7	8,2	6,0	1181,5
Na wsi	25070	18296	4421	2353	3505,5	1641,1	909,8	954,6
M. st. Warszawa	473	—	—	173	117,9	—	—	117,9
Warszawskie	2184	1352	415	417	422,1	120,9	87,8	213,4
Łódzkie	1989	1116	342	431	393,0	98,9	67,8	226,3
Kieleckie	2217	1224	491	502	503,5	123,8	107,8	271,9
Lubelskie	2297	1455	474	368	409,0	131,8	100,8	176,4
Białostockie	1679	1283	218	178	255,2	120,0	47,3	87,9
Wileńskie	1449	1224	121	104	168,3	97,0	24,4	46,9
Nowogrodzkie	1227	1016	129	82	159,6	92,6	28,5	38,5
Poleskie	1167	891	184	92	180,9	92,3	42,5	46,1
Wołyńskie	1934	1496	270	168	278,9	144,7	57,5	76,7
Poznańskie	2193	1639	268	286	309,2	115,6	45,4	148,2
Pomorskie	1334	1025	160	149	178,7	73,0	26,4	79,3
Śląskie	649	129	121	399	189,0	9,3	18,1	161,6
Krakowskie	1944	1146	341	357	333,7	109,6	69,5	154,6
Lwowskie	2531	1705	442	384	417,1	162,6	90,1	164,6
Stanisławowskie	1119	726	252	141	184,8	67,9	55,0	61,9
Tarnopolskie	1348	977	223	148	200,3	89,3	46,9	64,1

KANDYDACI I NOWOPRZYJĘCI W SZKOŁACH WYŻSZYCH.

Właściciele szkół Kierunek studiów	1933/34				1936/37			
	Kandydaci	Nowoprzyjęci			Kandydaci	Nowoprzyjęci		
		Ogółem	w tym			Ogółem	w tym	
			kobie- ty	rozpo- czyn. studja			kobie- ty	rozpo- czyn. studja
O g ó ł e m	18439	13337	4038	12312	20170	14844	4312	11900
Szkoły państwowe	15616	10925	3258	9977	15984	11107	3116	8654
Szkoły prywatne	2823	2412	780	2335	4186	3747	1196	3246
Teologia i prawo kan.	340	295	4	269	289	273	4	252
Prawo i nauki polit.	5570	4552	804	4151	5982	5082	907	4004
Medycyna	2063	786	177	715	1843	685	148	560
Farmaceutyka	729	298	149	257	630	294	148	233
Weterynaria	351	212	17	201	415	236	13	189
Dentystyka	532	117	91	113	540	113	61	76
Filozofia	4240	3688	2088	3441	5060	4061	2024	3145
Rolnictwo	812	684	150	618	928	791	186	662
Technika	2087	1265	83	1167	2107	1214	108	893
Sztuki piękne	194	126	43	119	256	179	65	144
Nauki handlowe	1210	1116	334	1065	1820	1701	546	1457
Wychowanie fizyczne	203	90	49	88	157	85	39	66
Dziennikarstwo	108	108	44	108	143	140	65	129

Mały roczn. stat. 1938, str. 325.

SZKOŁY ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE WEDŁUG PRAWA.

Typy szkół Właściciele Prawa	1936/37			1937/38		
	Liczba szkół	uczniowie w tys.		Liczba szkół	uczniowie w tys.	
		Ogół- tem	w tym dziew- częta		Ogół- tem	w tym dziew- częta
Gimnazja	756	158,4	68,8	769	181,3	78,8
państwowe	307	85,1	27,2	307	94,0	30,3
samorządowe	43	8,7	3,9	41	9,6	4,4
z prawami gimnaz. państw.	37	8,2	3,7	37	9,3	4,3
bez praw	6	0,5	0,2	4	0,3	0,1
prywatne	406	64,6	37,6	421	77,7	44,1
z prawami gimnaz. państw.	295	51,6	31,6	329	65,6	39,0
bez praw	111	13,0	6,7	92	12,1	5,1
Szkoły średnie dawnego ustroju	692	42,2	16,8	684	39,9	15,9
państwowe	287	22,8	6,2	295	22,5	6,4
samorządowe	38	2,0	0,9	33	1,7	0,7
z pełnymi prawami gimnaz.	23	1,4	0,7	19	1,2	0,6
z niepełnymi prawami gimnaz.	13	0,5	0,2	14	0,5	0,1
prywatne	357	17,4	9,7	356	15,7	8,8
z pełnymi prawami gimn. pań.	151	9,0	5,5	160	8,8	5,4
z niepełnymi prawami gimnaz.	149	6,3	3,3	145	5,0	2,6
bez praw gimn. państw.	57	2,1	0,9	51	1,9	0,8
Korpusy kadetów	2	0,9	—	2	1,0	—

KOEDUKACJA W SZKOŁACH ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁC. W ROKU SZKOLNYM 1936/37.

Typy szkół Właściciele	LICZBA SZKOŁ				Uczniowie w tysiącach			
	Ogółem	Męskich	Żeńskich	Koedukacyjnych	Ogółem	Męskich	Żeńskich	Koedukacyjnych
Gimnazja	756	227	236	293	158,4	58,8	45,0	54,6
państwowe	307	136	49	122	85,1	40,4	14,3	30,4
samorządowe	43	7	9	27	8,7	2,4	2,4	3,9
prywatne	406	84	178	144	64,6	16,0	28,3	20,3
Szkoły średnie daw. ustr.	682	221	204	257	42,2	16,7	11,7	13,8
państwowe	287	132	45	110	22,8	11,8	3,6	7,4
samorządowe	38	7	9	22	2,0	0,5	0,6	0,9
prywatne	357	82	150	125	17,4	4,4	7,5	5,5

Mały roczn. stat. 1938, str. 318.

JEZYK NAUCZANIA W SZKOŁACH W ROKU SZKOLNYM 1936/37.

Język nauczania	Przed szkoła	S Z K O Ł Y						
		powszechnie		ogólnokształc.		kształcenia nauczycieli	Zawodowe	Wyższe
		Ogółem	W tym prywatne	Gimnazja	Średn. dawne			
Polski	1585	23978	758	654	590	39	688	24
Polski i inny	26	3109	176	43	39	—	3	—
Ukraiński	11	496	41	23	21	1	6	—
Białoruski	—	8	—	1	1	—	—	—
Niemiecki	54	428	243	17	14	—	5	—
Żydowski	7	74	74	1	1	—	15	—
Hebrajski	31	166	166	10	9	2	—	—
Litewski	—	49	20	2	2	—	—	—
Czeski	—	17	12	—	—	—	—	—
Rosyjski	—	7	5	5	5	—	—	—

uczniowie w tysiącach

Polski	83,0	4142,4	67,6	142,0	37,9	2,7	88,1	48,2
Polski i inny	1,1	457,8	21,9	7,2	2,0	—	0,4	—
Ukraiński	0,4	59,3	6,0	4,0	1,1	0,1	0,5	—
Białoruski	—	1,2	—	0,1	0,0	—	—	—
Niemiecki	1,8	40,7	15,5	2,6	0,5	—	0,2	—
Żydowski	0,2	9,7	9,7	0,2	0,0	—	1,6	—
Hebrajski	0,8	27,1	27,1	1,6	0,4	0,1	—	—
Litewski	—	2,3	0,6	0,3	0,1	—	—	—
Czeski	—	0,9	0,6	—	—	—	—	—
Rosyjski	—	1,0	0,4	0,4	0,2	—	—	—

Mały roczn. stat. 1938, str. 310.

Warszawska Odlewnia Czcionek

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

WARSZAWA, Śliska 47.

**SZKOŁY POWSZECHNE, ŚREDNIE i ZAWODOWE w m. PŁOCKU
i OKRĘGU SZKOLNYM PŁOCKIM W 1938/39 ROKU.**

Nazwa szkoły	Ilość uczących się			RAZEM
	Chłopców	Dziewcząt	Koedukacja	
I Państw. gimnazjum i liccum im. kr. Wł. Jagiełły	242	—	—	242
II Państwowe gimnazjum im. St. Małachowskiego	253	—	—	253
Państw. gimn. koeduk. kupieckie ze szkołą handl.	—	—	176	176
Państw. gimnazjum żeńskie im. Reg. Żółkiewskiej	—	312	—	312
Prywatne gimn. i liceum męskie ogólnokształcące im. św. Stanisława Kostki (semin. duch. niższe)	152	—	—	152
Seminarium Duchowne Wyższe	80	—	—	80
Szkoła Organistowska w Płocku	46	—	—	46
Prywatne Koedukacyjne Kursy Ogrodnicze	—	—	29	29
Pryw. żeńska średnia szkoła zaw. B. Jarząbkówny	—	88	—	88
Prywatna koedukac. szkoła publ. H. Szczycińskiej	—	—	140	140
Publiczna szkoła dokształcająca zawod. (koeduk.)	—	—	490	490*
Szkoła Rolnicza im. Okr. Tow. Płock. w Niegłosach	44	—	—	44
Szkoła Rolnicza żeńska w Trzepowie	—	38	—	38
Szkoły powszechne w m. Płocku	—	—	4510	4510
Szkoły powszechne w powiecie Płockim	—	—	19000	19000
Szkoły powszechne w powiecie Gostyńskim	—	—	12600	12600
O g ó ł e m	817	438	32945	34200

*) Dziewcząt uczęszcza na kursy 59.

„T U R A”

CHEMICZNA WYTWÓRNIA ATRAMENTÓW I ARTYKUŁÓW BIUROWYCH

POZNAŃ—Aleje Marclnkowskiego 1, tel. 26-61

ATRAMENTY — TUSZE — GUMY — KLEJE

PAMIĘTAJMY, że hasłem doby dzisiejszej jest:
POPIERAJMY PRZEMYSŁ KRAJOWY.

Żądać we wszystkich sklepach wyrobów „TURA”.

Firma polska chrześcijańska.

STEMPLE KAUCZUKOWE

WYRABIAJA W WŁASNYM ZAKŁADZIE

B - cia Detrychowic — Płock

PRZYJMUJEMY ZAMÓWIENIA NA TABLICZKI
EMALIOWANE RÓŻNEJ WIELKOŚCI.

**REFORMA ROLNA, PARCELACJA, PRACE REGULACYJNE
i MELIORACJE.**

L A T A WOJEWÓDZTWA	Parcelacja		Prace regulacyjne					Melioracje regul. rzek, kanałów oraz osusz. kanał.	
	Utworzono kolo- nie i parcele w tysiącach	Obszar rozpar- celowany w tys. ha	Scalenie		Likwid. serwitutów			w tysią- cach km	Na obszar- rze tys. ha
			Gospodarstwa scalone w tys.	Obszar sca- lony w tys. ha	Gospodarstwa w tys.	Obszar za serwituty w tys. ha	Wynagrodz. w tys. zł.		
Polska 1919	2,1	11,8	2,5	19,2	0,1	0,3	—	—	—
1920	11,5	54,3	,5	11,1	0,2	0,3	—	—	—
1921	29,7	180,4	2,3	8,5	1,4	4,8	—	—	—
1922	41,2	254,2	3,5	32,2	1,6	5,2	—	—	—
1923	43,5	201,7	5,2	39,2	2,1	5,8	—	—	—
1924	30,0	118,3	7,6	61,6	3,8	9,9	1,4	—	—
1925	28,6	128,3	8,6	75,5	7,3	16,8	2,6	—	—
1926	59,4	209,8	16,7	131,7	7,1	50,8	—	—	—
1927	67,0	245,1	29,6	237,0	27,0	85,8	3,0	0,0	0,5
1928	72,8	227,6	42,3	317,9	39,4	100,6	837,0	0,5	17,0
1929	55,9	164,5	56,5	416,5	34,0	94,4	762,3	1,2	29,4
1930	49,4	130,8	72,1	517,7	33,6	76,0	770,7	1,2	29,5
1931	36,4	105,3	76,8	565,5	32,7	45,8	487,8	1,3	43,4
1932	30,8	74,1	58,6	389,9	25,4	38,4	215,3	2,7	91,4
1933	28,7	83,5	61,8	392,3	12,1	16,9	352,0	1,9	66,1
1934	18,7	56,5	59,9	352,7	9,1	10,6	95,9	2,1	59,3
1935	24,5	79,8	83,3	473,4	10,0	10,5	110,4	2,2	58,9
1936	28,5	96,5	86,2	471,6	9,4	11,6	43,3	2,3	55,9
1937	37,7	113,1	93,7	470,2	6,6	4,7	114,2	—	—
Warszawskie	41,5	193,7	49,7	369,9	16,4	44,2	1317,0	1,3	33,4
Łódzkie	29,0	94,9	29,6	157,7	19,5	55,3	250,6	1,2	30,3
Kieleckie	55,2	149,7	61,8	283,8	24,	53,0	541,2	1,0	26,0
Lubelskie	58,9	229,1	99,7	538,9	31,6	130,8	743,	2,5	69,3
Białostockie	35,0	160,5	144,5	1079,8	24,8	38,8	803,0	1,3	38,1
Wileńskie	41,0	251,5	67,2	564,5	24,4	29,4	—	1,8	38,0
Nowogródzkie	42,0	185,7	96,0	618,1	43,6	47,4	98,8	2,0	43,3
Poleskie	32,6	213,3	64,8	566,6	44,4	112,2	28,3	1,3	58,5
Wołyńskie	84,4	327,3	136,1	740,6	44,1	77,8	14,2	2,4	92,8
Poznańskie	36,8	192,8	0,5	3,2	—	—	—	0,1	8,8
Pomorskie	15,6	129,7	—	—	—	—	—	0,3	5,6
Śląskie	13,9	24,8	—	—	—	—	—	0,0	0,2
Krakowskie	30,8	42,7	11,0	40,3	—	—	—	0,1	2,4
Lwowskie	59,6	112,9	5,4	20,3	—	—	—	0,1	2,7
Stanisławowskie	34,5	55,6	1,6	4,7	—	—	—	0,0	0,1
Tarnopolskie	85,6	7,4	0,8	5,3	—	—	—	0,0	0,9
Razem	696,4	2535,6	768,7	4993,7	272,9	588,9	3796,2	15,4	451,4

*) Mały Roczn. Stat. 1938, str. 65.

Skład papieru i mater. piśmiennych
M. CH. ZALCSZTEIN — WARSZAWA
 GRANICZNA 16.
 TEL. 52982. P. K. O. 7057.

**ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI i WOJSKOWI
WEDŁUG NARODOWOŚCI i ARMII NA 31. III. 1937 R.**

Armie	Ogółem	Inwalidzi narodowości						
		polskiej	ukraińsk. i roskiej	białoru- skiej	rosyjskiej	niemiec- kiej	żydow- skiej	innej
Armia polska	34221	30173	1572	664	176	628	991	17
Byłe formacje polskie (legiony)	1731	1713	3	—	5	—	9	1
Byłe formacje obce, uznane przez Państwo Polskie	305	30	251	4	8	—	1	11
Była armia rosyjska	19215	10812	3465	3177	465	162	1114	20
Była armia niemiecka	58814	56075	—	—	—	2708	31	—
Była armia austriacka	52447	28846	20370	39	2	97	3090	3
O g ó ł e m	166733	127649	25661	3884	656	3595	5236	52

**ZAPOTRZEBOWANIA INWALIDÓW WOJENNYCH
OSOBY POBIERAJĄCE RENTY.**

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1 9 3 7		
					Ogółem	A	B
Inwalidzi	119592	77756	81858	87858	209703	204732	4514
Wdowy	66318	53078	58657	61284	62850	62460	390
Sieroty	41830	29546	28941	28032	26352	26315	67
Rodzice	15600	20602	21276	22466	24575	24575	—
Ogółem	243340	180982	190732	199638	209703	204732	4971

**OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIA EMERYTALNE ZE SKAR-
BU PAŃSTWA, PAŃSTW. ZAKŁADU EMERYTALNEGO
ORAZ FUNDUSZÓW PRZEDSIĘB. i MONOPOLÓW PAŃSTW.**

Wyszczególnienie	1933	934	1935	1936	1 9 3 7		
					Stan w dniu 31.XII		W ciągu roku
Emeryci	99173	109172	114195	118211	120574	8804	6441
Wdowy	46791	49065	51493	54466	57246	5415	2635
Sieroty	2586	26554	27279	28528	29770	5257	4015
Ogółem	171825	184791	192967	201205	207590	19476	13091

Sumy te podane globalnie, bez rozdziału na poszczególne działy.

Mały roczn. stat. 1938, str. 284 i 345.

UPOSAŻENIE MIESIĘCZNE FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH, WOJSKOWYCH oraz PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH.

**A. Administracja
ogólna.**

Grupa uposażeniowa	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etat.	
		Ogółem	W tym nauczyciele
I	3000	1	—
II	2000	13	—
III	1500	40	—
IV	1000	732	566
V	700	1177	345
VI	450	6522	3495
VII	335	14987	9706
VIII	260	24804	16401
IX	210	46029	33844
X	160	26518	9425
XI	130	25444	15349
XII	100	3955	—

**B. Sędziowie
i prokuratorzy.**

I	1100	199
II	800	489
III	575	1546
IV	425	1366

**C. Policja
Państwowa.**

STOPNIE	Uposaż. zasadn. w zł
Inspektor . . .	700
Nadkomisarz . . .	430
Komisarz . . .	335
Podkomisarz . . .	270
Aspirant . . .	240
St. przodownik . . .	200
Przodownik . . .	180
St. posterunkowy . . .	160
Posterunkowy . . .	150

D. Wojskowi zawodowi.

STOPIEŃ	Uposaż. zasadnicze dla	
	samo-nych	z rodziną
w złotych		
Marszałek	3000	
Generał broni	2000	
„ dywizji	1500	
„ brygady	1000	
Pułkownik	632	713
Podpułkownik	524	580
Major	435	490
Kapitan	345	400
Porucznik	265	324
Podporucznik	206	266
Chorąży	230	300
Starszy sierżant	194	264
Sierżant	171	241
Plutonowy	151	201
Kapral	137	167

**E. Polskie
Koleje
Państwowe.**

Grupa	Uposażenie zasadnicze	Liczba etatów
1	1000	10
2	700	50
3	550	116
4	450	397
5	390	490
6	335	968
7	295	2130
8	260	5775
9	225	9372
10	200	15292
11	175	23903
12	150	45752
13	125	31157
14	100	7008

F. Polska Poczta, Telegraf i Telefon.

Grupa uposażeniowa	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etatów
1	1000	9
2	700	40
3	450	170
4	350	1058
5	280	1671
6	240	2840
7	205	6231
8	175	9756
9	145	8112
10	120	2950
11	100	1666

Mały roczn. stat. 1938, str. 263.

„Życie Mazowsza“

ILUSTROWANY MIESIĘCZNIK REGIONALNY

Redaktor odp. Belesta Konstanty Modliński

Prenumerata miesięczna — 0.50 zł., kwartalna — 1.50 zł., roczna — 6 zł.

P. K. O. 60.604 B-ci Detrychów.

PŁOCK, ul. P. O. W. 13, tel. 10-47.

PŁODNOŚĆ KOBIET
PRZECIĘTNA ROCZNA LICZBA URODZEŃ ŻYWYCH.

Lata, Miasta, Wieś, Województwa	Ogółem	Wiek matki — lat							
		15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50 i więcej
w t y s i ą c a c h									
1931—1932	950	38	247	284	206	116	45	7	0,8
Miasta: wielkie	58	2	16	19	12	6	2	0,2	0,0
„ mniejsze	126	5	31	39	28	15	5	0,8	0,1
wieś	766	31	200	226	166	95	38	6,0	0,7
Centralne	386	16	105	115	83	46	16	2	0,2
Wschodnie	183	7	49	55	38	22	9	2	0,2
Zachodnie	123	4	31	38	26	6	6	1	0,1
Południowe	258	11	62	76	59	32	14	2	0,3
na 100 kobiet każdej grupy wieku.									
Miasta: wielkie	5,2	1,4	7,1	9,4	7,3	4,5	1,7	0,2	—
„ mniejsze	8,0	1,7	10,2	14,4	12,2	8,2	3,4	0,5	—
wieś	12,8	2,8	16,9	21,8	19,1	14,2	6,5	1,2	—
Centralne	10,7	2,4	14,9	18,5	15,7	10,8	4,6	0,8	—
Wschodnie	12,4	2,6	16,7	21,3	17,9	13,6	6,3	1,4	—
Zachodnie	9,8	2,0	12,3	17,4	14,7	10,8	5,1	0,7	—
Południowe	11,0	2,6	13,5	18,5	17,1	12,6	6,0	1,0	—

PŁODNOŚĆ KOBIET W NIEKTÓRYCH KRAJACH
przeciętna roczna liczba urodzeń na 100 kobiet w wieku 15—49 lat.

K r a j e	1896— —1905	O k o ł o r o k u		
		1910	1920	1930
P o l s k a	18,1	—	13,0	10,9
Anglia z Walią	10,4	8,8	8,0	5,6
Australia	10,8	10,6	9,4	6,3
Belgia	11,4	9,1	7,5	6,8
Bułgaria	20,0	18,4	16,2	13,8
Francja	8,5	7,5	7,7	6,7
Holandia	13,3	11,7	10,9	8,7
Irlandia	8,9	9,4	—	8,6
Japonia	13,1	13,9	13,2	14,1
Niemcy	14,1	11,5	7,0	5,2
w tym Saksonia	14,0	9,9	7,1	3,8
Norwegia	11,9	10,6	10,0	6,4
Szwajcaria	10,9	9,5	8,4	6,0
Szwecja	11,2	10,0	8,9	5,7
Węgry	15,6	14,5	10,9	8,8
Włochy	13,8	13,2	11,4	9,5

**POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ i GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA
NIEKTÓRYCH KRAJÓW W KOŃCU 1937 ROKU.**

Nazwa kraju	Powierzchnia w tysiąc km. ²			Ludność			
	Ogółem w milionach	na 1 km. ²		Nazwa kraju	Powierzchnia w tysiąc km. ²	Ogółem w milionach	na 1 km. ²
EUROPA							
Albania	28	1,1	39	Maroko	431	6,3	15
Andora	0,5	0,005	10	Tunis	125	2,6	21
Anglia	245	47,1	193	Angola	1264	2,7	2
Belgia	31	8,3	271	Mozabik	771	4,2	5
Bułgaria	103	6,2	60	Erytrea	120	0,6	5
Czechosłowacja *)	140	15,2	108	Libia	1774	0,7	0,4
Dania	44	3,7	83	Somali	500	1,0	2
Estonia	48	1,1	24	Kongo	2385	9,4	4
Finlandia	383	3,6	9	Sudan	2521	5,9	2
Francja	551	41,9	76	AMERYKA			
Gdańsk wolne miasto	2	0,4	214	Argentyna	2793	12,2	4
Grecja	130	6,8	53	Boliwia	1333	3,0	2
Hiszpania	505	24,8	49	Brazylia	8511	41,7	5
Holandia	34	8,5	248	Chile	742	4,5	6
Irlandia	69	3,0	44	Kolumbia	1162	8,4	7
Islandia	103	0,1	1	Meksyk	1969	18,7	10
Jugosławia	248	15,0	60	Paragwaj	458	0,9	2
Litwa	56	2,5	45	Peru	1249	6,9	6
Luksemburg	3	0,3	114	Stany Zjedn. Amer.	7839	128,0	16
Łotwa	66	2,0	30	Urugwaj	187	2,0	11
Niemcy	555	74,0	134	Wenezuela	912	3,4	4
Norwegia	323	2,9	9	Ekwador	307	2,0	7
Polska	389	34,5	89	Kanada	9542	11,0	1
Portugalia	92	7,2	78	A Z J A			
Rumunia	295	19,2	65	Afganistan	650	7,0	11
Szwajcaria	41	4,2	101	Arabia	2600	7,0	3
Szwecja	449	6,3	14	Chiny	9800	419,1	43
Turcja	763	16,3	21	Irak	302	3,6	12
Watykan	0,00044	00,1	2300	Iran	1646	15,0	9
Węgry	93	8,9	96	Japonia	382	69,5	182
Włochy	310	42,3	136	Mandżuria	1303	30,9	24
Zw. Soc. R. R.	21176	173,0	8	Syjam	518	13,2	25
część europejska	5999	136,5	23	Indie Brytyjskie	4684	370,5	79
AFRYKA				Palestyna	26	1,3	50
Abisynia	900	5,5	6	Transjordania (M)	90	0,3	3
Egipt	1035	15,5	430	Indochiny	736	22,9	31
Liberia	120	2,5	21	Syria i Liban	203	3,3	16
Alr. Płd. Zach. (M.)	835	0,3	03	Korea	221	33,6	104
Kamerun (M.) A.	89	0,8	9	Indie Holenderskie	1488	65,3	44
Kamerun M. Fr.	430	2,3	5	AUSTRALIA			
Tanganika (M.)	969	5,1	5	Australia (D)	7704	6,8	1
Togo (M.) A.	34	0,3	10	Nowa Zelandia (D)	268	1,6	6
Togo M. F.	52	0,8	15	Nowa Gwinea, Samoa i inne (M)	239	0,7	3
Algier	2196	7,2	3	Nowa Gwinea (F)	416	0,1	0,3
Madagaskar	616	3,8	6	Japońskie (M)	2	0,1	50
Nigeria	877	19,1	22	Stany Zjednocz.	18	4	24
Rodezja Płn. Płd.	1135	2,7	2	Francusko-angiel.	12	00,6	5
Zw. Połd. Afryk	1222	9,5	8	Antarktyda	14000	0,0	0,0

*) Granice i ludność Czechosłowacji ulegną zmianie.

**PAŃSTWO POSIADAJĄCE KOLONIE, DOMINIA, PROTEKTORATY
i MANDATY W 1937 ROKU.**

Państwa	Powierzchnia		Ludność	
	Ogółem	W tym posiadłości	Ogółem	W tym posiadłościach
	w tysiącach km. ²		w milionach	
Imperium Brytyjskie	34334	34059	542,1	477,0
Francja	12431	11880	110,7	68,8
Stany Zjednocz. Amer.	9683	1844	143,6	15,6
Włochy	3610	3303	50,3	8,0
Belgia	2471	2440	21,2	12,9
Portugalia	2191	2099	16,0	8,8
Holandia	2089	2055	74,2	65,7
Hiszpania	838	333	25,8	1,0
Japonia	681	299	99,9	30,4
Norwegia	386	63	2,9	0,0
Dania	357	313	3,7	0,0

**LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH
według wyznań.**

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Wyznanie					
			Rzym. Katol.	Prawo-sławne	Ewan-gielick.	inne chrześc.	może-szowe	inne i niewiadome
			w odsetkach					
Polska	1931	100,0	75,2	11,8	2,6	0,5	9,8	0,1
Austria	1934	100,0	90,4	0,0	4,4	0,5	2,8	1,9
Bulgaria	1926	100,0	67	83,4	0,1	0,5	0,8	14,5
Czechosłowacja	1930	100,0	73,7	5,0	7,7	5,4	2,4	5,8
Estonia	1922	100,0	19,3	—	78,2	1,6	0,3	0,6
Finlandia	1930	100,0	0,0	1,8	96,7	—	0,1	1,4
Grecja	1928	100,0	0,6	96,1	0,1	—	1,2	2,0
Holandia	1930	100,0	36,5	—	45,5	—	1,4	16,6
Irlandia	1926	100,0	92,6	—	7,0	—	0,1	0,3
Jugosławia	1931	100,0	37,8	48,7	1,7	0,1	0,5	11,2
Litwa	1923	100,0	85,7	0,2	3,8	—	7,6	2,7
Łotwa	1935	100,0	24,4	8,9	61,6	—	4,8	0,3
Niemcy	1933	100,0	32,1	0,2	61,9	0,3	0,8	4,7
Norwegia	1930	100,0	0,1	—	99,0	—	—	0,9
Rumunia	1934	100,0	16,0	70,8	6,4	—	4,8	2,0
Szwajcaria	1930	100,0	41,0	—	57,3	—	0,4	1,3
Szwecja	1920	100,0	0,1	—	99,6	—	0,1	0,2
Węgry	1930	100,0	67,2	0,1	27,0	—	5,1	0,2
Włochy	1931	100,0	99,6	—	0,2	—	0,1	0,1

LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW.

K r a j e	1800	1850	1900	1910	1920	1830	1937	Przyrost roczny 1930—37
	w t y s i ą c a c h							
P o l s k a	1900	13600	25563	28978	26664	31258	34221	1,3
Anglia z Walią i Szkocją	10501	20817	37000	40834	42769	44791	46008	0,4
Belgia	—	4337	6694	7424	7462	8092	8351	0,5
Dania	925	1415	2450	2757	3267	3550	3730	0,7
Francja	28250	36472	40681	41479	39210	41835	41920	0,0
Hiszpania	10541	—	18618	19156	21338	23560	24849	1,0
Holandia	—	3057	5104	5858	6865	7953	8591	1,1
Niemcy	24831	35900	56367	64926	59177	64280	67800	0,8
Norwegia	883	1400	2243	2390	2653	2815	2905	0,5
Szwecja	2347	3483	5136	5522	5904	6142	6272	0,3
Włochy	18125	24348	32475	34671	38033	41230	43600	0,8
Z.S.R.R. (część europ.)	39000	60670	108594	130819	—	116063	—	—
Australia	—	405	3774	4455	5436	6501	6859	0,8
Brazylia	3250	—	17319	24618	31235	40273	42395	0,9
Indie Brytyjskie	—	206162	294361	315156	318942	352838	370500	1,0
Japonia	—	33301	46732	49588	55963	64450	71370	1,5
Kanada	—	1842	5371	7205	8788	10290	11200	0,9
Stany Zjedn. Amer.	5308	23192	75994	91972	105711	123630	129100	0,6

Mały roczn. stat. 1938, str. 19.

**Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia 11 powiatów Mazowsza
Płockiego na 1 stycznia 1937 r.**

	powierzch.	ludn. w tys.	%
1) Płocki	1485	128,1	86
2) Ciechanowski	1209	78,8	65
3) Gostyniński	1147	81,6	71
4) Lipnowski	1535	104,5	68
5) Mławski	1486	103,1	69
6) Makowski	1136	65,6	58
7) Płoński	1289	81,4	63
8) Przasnyski	1410	69,1	49
9) Pułtusk	1527	118,1	77
10) Rypiński	1214	86,6	71
11) Sierpecki	1178	83,2	71

Miasta położone w powyższych powiatach.

Płock	ludności	33.000	Chorzele	ludności	3.500
Wyszogród	„	4.970	Rypin	„	9.200
Ciechanów	„	13.900	Dobrzyń n/Dr.	„	6.000
Gostynin	„	8.780	Sierpe	„	10.000
Gąbin	„	6.500	Raciąż	„	5.300
Mława	„	19.600	Zuromin	„	4.600
Maków	„	7.600	Lipno	„	10.400
Różan	„	4.800	Dobrzyń n/Wisłą	„	3.450
Płońsk	„	10.400	Pułtusk	„	16.800
Zakroczym	„	7.300	Nasielsk	„	7.030
Serock	„	5.900	Wyszków	„	10.800
Przasnysz	„	8.500			

OPISANIE POWIATU PŁOCKIEGO

jego granice administracyjne, ukształtowanie, wody, klimat, rolnictwo i przemysł.

Powiat płocki jest położony prawie, że w środku województwa warszawskiego, a w obecnych jego granicach tworzy jądro ziemi płockiej i obejmuje znaczną jej część. W ciągu ostatnich lat kilkudziesięciu obszar powiatu uległ kilkakrotnie powiększeniu.

W roku 1867 dołączono do niego gminę Majki, podczas okupacji niemieckiej w 1917 r. przyłączono z pow. lipnowskiego gminę Brudzeń, wreszcie w roku 1921 przyłączono z pow. gostynińskiego wieś Radziwie, leżącą na lewym brzegu Wisły i jest jednym z większych powiatów województwa warszawskiego.

Kontur obecnych granic administracyjnych*) przypomina silnie zniekształcony trójkąt, którego podstawę stanowi Wisła, a wierzchołek jest zwrócony w kierunku północno-wschodnim. Za wyjątkiem Radziwia pow. płocki jest położony po prawej stronie Wisły. Południowo-zachodnią część powiatu omywają fale tej rzeki, na długości około 70 km., przy tym graniczy tu powiat po przez Wisłę z pow. Sochaczewskim na dług. 18,5 km. i gostynińskim na dług. 55 km. Od strony zachodniej powiat graniczy na długości paru km. z pow. włocławskim, oraz 22 km. z pow. lipnowskim, oddzielony od niego tylko na nieznacznej przestrzeni granicą naturalną rzeczki Skrwy. Północną częścią powiat styka się na dług. 63 km., począwszy od Karwosiek do Żukowa z pow. sierpeckim i na wschód prawie na takiej samej długości, począwszy od Żukowa aż do Chmielewa graniczy z pow. płońskim. Ogółem długość granic powiatu wynosi 230 km. W najdłuższym przecięciu długość powiatu wynosi 67 km. i najszerszym 37¹/₂ km. Powierzchnia pow. płockiego zajmuje 1485,3 km². Przez północno-wschodnią część powiatu ciągnie się pasmo wyniosłości od Gozdowa (145 m), Abramki (143 m), Ciachein (154 m), Łubki (163 m) — najwyższy punkt powiatu, w stronę Dzierżanowa i Kobylnik. Najniższy punkt — ujście rzeki Skrwy (51 m). Całą powierzchnię powiatu pokrywa gruba masa utworów lodowcowych, w postaci pokładów glin, margli i piasków z głazami większymi i mniejszymi. Pod tymi grubymi pokładami utworów lodowcowych w niektórych miejscach na poziomie Wisły przy Wyszogrodzie i Płocku widoczne są starsze pokłady ciemnych lub sinawo-zielonych glin plastycznych. Pod tymi glinami, począwszy od Płocka aż do Dobrzynia widoczne są warstwy burko-węgla lub lignitu. Studnie wiercone czerpią wodę na terenie powiatu z warstw lodowcowych. Gleby pow. płockiego bliżej Wisły mają cechy charakterystyczne bielie (typ nadrzeczny), nisko położone północne w Drobińskim gliniaste — „czarna glinka“, nieco wyższy pas gleb środkowych na północ od Bodzanowa ku Bielskowi ma charakter bielie spiaszczonych, (t. zw. bielico-szczerki). Najlepsze gleby są w wyszogrodzkim (glinka „ciepła“) i w okolicach Płocka w promieniu 2-ch mil.

*) Wyciąg ze sprawozd. Okr. Tow. Org. i Kółek Roln. w Płocku 1938 r.

Wody w powiecie płockim występują w postaci rzek, jezior, stawów i źródeł. Główną rzeką powiatu jest Wisła na przestrzeni 66 km. o małym spadku (0,17—0,2 m. na 1 km.). Wody wiślanej w granicach powiatu nie można uważać za czystą, albowiem badanie bakteriologiczne D-ra Bujwida i innych stwierdziły, iż znajdowane ilości bakterii (800—1500—5000) znacznie przewyższają normę ustaloną dla czystych wód rzecznych (200 bakterii). Powiat odwodniają następujące rzeki i rzeczki: Skrwa wypływająca z jeziora Skrwileńskiego w pow. rypińskim, a wpadająca do Wisły między Biskupicami a Murzynowem, z dopływami Wierzbicą wypływającą z północnej strony Proboszczewic, oraz Sierpinią płynącą z okolic Bielska na półn. za Sierpe i tam wpadającą do Skrwy; Brzeźnica wypływająca z błot pod wsią Drzwierzno, a wpadająca do Wisły między Płockiem a Winiarami; Moltawa, płynąca od Czerniowa na Bodzanów i wpadająca do Wisły pod Kępą Polską; Ryksa wpadająca do Wisły na zachód od Wyszogrodu; Płonka wypływająca od strony Starożreb i płynąca w stronę Płońska oraz wpadająca do Wkry czyli Działdówki; Karszenica bierze początek na płn. zach. od Drobina i wpadająca pod Raciążem do Raciążnicy dopływu Wkry.

Poza tymi większymi rzeczkami jest kilka mniejszych strug, którymi wody spływają do Wisły, bądź do jej dopływów. We wszystkich tych rzeczках i strugach woda jest bardzo zanieczyszczona i nieprzydatna prawie do użytku. Źródła o dobrej wodzie występują na zboczach głębokich parów, lub na brzegu Wisły. Ludność czerpie wodę z płytkich studzien, często bardzo zanieczyszczonych. Dobrą wodę do picia dają studnie wiercone, czerpiące wodę z głębokości kilkunastu metrów, spod górnego marglu lodowcowego, albo też spod glin piaszczystych. Takich studzien jest w powiecie kilkanaście.

Powiat Płocki pod względem klimatycznym należy wraz z całym województwem warszawskim do dzielnicy klimatycznej „Środkowego biegu Wisły“, bo na tym obszarze panuje równocześnie przeciętny ten sam typ pogody. Przebieg czynników meteorologicznych w powiecie zbliżony jest do takowych w Warszawie. Zima jest tylko cokolwiek łagodniejsza od warszawskiej z powodu bliskiego sąsiedztwa Bałtyku. Przeciętna ilość opadów roczna 500—550 mm. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie. Ze wszystkich powiatów Polski, pow. płocki jest najuboższy w lasy, bo zajmują one zaledwie 3,7% obszaru powiatu. Pod względem faunistycznym powiat należy do krainy zoogeograficznej połud.-bałtyckiej i przedstawia się ubogo ze względu na brak lasów i gęste zaludnienie. Rybostan w Wiśle pod względem ilościowym i jakościowym jest ubogi, szczególnie w porównaniu z rzekami wschodnimi. W Wiśle pod Płockiem występuje około 30 gatunków ryb. Pospolity przed 50 laty jesiotr, stanowiący wtedy tanie pożywienie uboższej ludności, poławiany jest obecnie pod Płockiem rzadko.

Ogólny obszar powiatu wynosi 134.400 ha. W tym 113.000 ha użytków rolnych, 1.400 ha łąk, 5.450 ha lasów, resztę stanowią drogi, place pod zabudowania i wodami. Pod względem struktury rolnej powiat zaliczyć należy do powiatów o zdrowej strukturze. Nie ma tu bowiem wielkich obszarów skupionych w posiadaniu poszczególnych jednostek, ani większej ilości niezdrowych gospodarstw warsztatów karłowatych.

Stosunek posiadania ziemi przez własność większą, t. j. powyżej 50 ha, obliczany jest na 38.745 ha w 247 obiektach. Własność mniejsza posiada

ogółem 75.133 ha w 11280 gospodarstwach; przeciętnie wypada na gospodarstwo około 7 ha.

Od roku 1919 rozparcelowano w powiecie około 20.000 ha, z tego przez Urzędy Ziemskie 6.000 ha, resztę przez osoby prywatne. Likwidacje serwitutów przeprowadzono w 97 obiektach, przy czym na rzecz mniejszej własności przeszło z górą 3.000 ha. W tymże czasie scalono 49 obiektów o przestrzeni około 12.000 ha.

Powiat płocki należy zaliczyć do powiatów wybitnie rolniczych o słabo rozwiniętym przemyśle.

Na terenie powiatu są 2 cukrownie: Borowiczki i Mała Wieś, 5 gorzelni, 17 młynów motorowych (w tym największe w Płocku), 20 młynów wodnych, z górą 70 wiatraków, 1 płatkarnia ziemniaków, 1 słodownia jęczmienia, kaszarnia, kilka olejarni, kilka niewielkich fabryk papy, rzeźnia eksportowa w Płocku i 2 niewielkie fabryki maszyn i narzędzi rolniczych, kilka tartaków na terenie m. Płocka i Wyszogrodu. Istnieje również przemysł drobny rzemieślniczy, jak: wikliniarski w pasie nadwiślańskim, garncarstwo i wyrób chodaków. Pod względem oświaty, powiat posiada, według materiałów Inspektoratu w r. 1935/36, za wyłączeniem m. Płocka i Wyszogrodu, 1, 2, 3, 4, 5 i 7 klas. szkół powszechnych 96 z liczbą uczniów 14.263. Akcja bibliotekarska i ogólny dział oświatowy znajduje się w rękach Powiatowej Komisji Oświaty Pozaszkolnej.

Liczba mieszkańców powiatu, według spisu z roku 1931, wynosiła ogółem 128.114 osób, w tym było ludności miejskiej 37.570 czyli 29,3% i ludności wiejskiej 90.574 (70,7%). Przeciętnie na 1 km. kw. przypadało 86,3 mieszkańców, po wyłączeniu m. Płocka gęstość zaludnienia spada na 65,2 mieszkańców na 1 km. kw.

Ze sprawozdania Płockiego Powiat. Związku Samorządowego za r. 1938/39 widzimy, że powierzchnia powiatu płockiego obejmuje 1459,6 km², na której zamieszkuje ludności, poza miastem Płockiem, 95.146 osób, z czego samych rolników 79.351, czyli 79,2%. Administracyjnie powiat jest podzielony na 15 gmin wiejskich i 1 gminę miejską Wyszogród. (Płock jest gminą miejską wydzieloną). Gromad wiejskich w powiecie znajduje się 372, miejscowości zaś 821.

Samorząd Powiatowy w okresie Niepodległości (1918—1938) a) pobudował 148 km. nowych dróg bitych, oraz 1720 mtr. bież. mostów i przepustów*), b) samorządy gminne w tymże okresie pobudowały dróg: o twardej nawierzchni 75 km., żwirowanych 69 km. i gruntowych 295 km. Stan obecny dróg bitych na terenie powiatu: państwowych 72,6 km., wojewódzkich 119,25 km., powiatowych 132,1 km., gminnych o twardej nawierzchni 67,5 km., c) przy pomocy świadczeń szarwarkowych, kredytów Samorządu powiatowego, oraz kredytów z Funduszu Pracy wykonano: regulację rzeki Sierpiennicy i większych dopływów na długości 42 km., co spowodowało osuszenie 22,40 ha ziemi, a także budowę wałów ochronnych na długości 6,5 km. Referat robót szarwarkowych koordynuje prace szarwarkowe wszystkich gmin powiatu. Referat ten posiada działy: wodno-melioracyjny, drogowy i świadczeń na budowę szkół. Ogółem świadczenia szarwarkowe ludności powiatu na rok 1938/39 wynoszą 274.000 zł. Samorządy

*) Co 10—12 lat podlega wymianie z mostów około 13500³ drzewa, wskutek działań atmosferycznych.

gminne w czasie od 1928 do 1938 r. pobudowały: szkół powszechnych 18, domów ludowych 25 (suma 115.000), remiz strażackich 26 (suma bud. 140.400), ogółem wydano na te inwestycje około 1 miliona zł.

Powiatowy Związek Samorządowy posiada dwie szkoły rolnicze: męską w Niegłosach dla 60 uczni i żeńską w Trzepowie dla 50 uczennic. Szkoły te mieszczą się w budynkach własnych. Oprócz tych szkół posiada szpital dla chorób zakaźnych w Płocku we własnej posesji na 60 łózek, oraz lecznicę dla zwierząt i szpital weterynaryjny w Płocku, także w budynkach własnych. Transportowanie chorych do szpitala odbywa się sanitarką automobilową.

Wysokość budżetu Powiatowego Związku Samorządowego na r. 1938/39 wynosi w dochodach i wydatkach 659.491 zł, z czego wydatki zwyczajne 546.033 zł, nadzwyczajne 113.458 zł, dochody zwyczajne 609.187 zł i nadzwyczajne 50.304 zł. Powiat jest samowystarczalny, zamknięcia budżetowe wykazują od kilku lat nadwyżki, które stanowią fundusz rezerwowy.

L. porządkowa	Nazwa gmin wiejskich i miejskich	Imiona i nazwiska burmistrza, wójtów gmin i sekretarzy	Wysokość budżetu gminy na 1938-39	Ilość szkół		Suma kosztów bu- dowy i rozbudowy szkół	Obciążenie na 1 miesz. gminy	Obciążenie 1 ha ziemi
				pobudowano	rozbudowano			
1	m. Wyszogród	burm. Lucjan Borkowski sekr. Marian Dąbrowski	39538	1*)	—	154600	6	—
2	Biała	wójt Bron. Migdalski sekr. Lucjan Ostrowski	47111	1	2	30000	4,74	2,96
3	Bielino	wójt Wawrzyniec Sikora sekr. Apolinary Dryński	22627	1	—	18000	4,01	3,70
4	Brudzeń	wójt Marian Mirecki sekr. Stan. Winnicki	35073	—	1	23000	5,40	3,07
5	Drobin	wójt Józef Olszewski sekr. Lucjan Borowski	52683	1	—	100400	5,04	4,05
6	Kleniewo	wójt Józef Maciejewski sekr. Leon Niewodzki	38735	1	—	8000	4,84	3,48
7	Lelice	wójt Wacł. Goszczyński sekr. Lucjan Markiewicz	15363	1	—	2000	6,02	3,11
8	Łubki	wójt Paweł Chmielewski sekr. Stańczak	24512	—	—	—	5,38	3,19
9	Miszewo-M.	wójt Kazimierz Osiecki sekr. Eug. Kapuściński	29093	—	1	8000	4,54	2,97
10	Majki	wójt Jan Florczak sekr. Stan. Pokorski	26950	—	1	25000	4,77	2,81
11	Mąkolin	wójt Jan Gdak sekr. Stan. Praszkiwicz	38629	1	—	80000	4,24	3,75
12	Rogozino	wójt Józef Kłosiński sekr. Jerzy Rogowski	38940	2	—	78000	4,90	3,07
13	Rębowo	wójt Jan Madany sekr. Zygmunt Seroka	17141	—	—	—	4,83	2,97
14	Staroźreby	wójt Józef Zagłewski sekr. Franc. Zagłewski	41869	—	—	—	4,61	3,41
15	Święcice	wójt Bolesław Pielat sekr. Franc. Jaworski	40092	3	—	166000	4,93	3,46
16	Zagoty	wójt Bol. Mazowiecki sekr. Zenon Kapuściński	23386	—	1	8000	5,72	3,21
						718000		

*) Szkoła wykończona w 1932 r.

Władza administracyjna powiatu płockiego:

Starosta — Leon Rożałowski, wicestarosta — Mgr. pr. Stefan Okniński.
Referaty: Bezpiecz. i Porządku Publiczn. — referendarz Józef Madejski,
Wojskowy — Franciszek Ostrowski, Karny — ref. Stanisław Krzemiński,
Admin. prawny — ref. dr. Piotr Białkowski i Akt Stanu Cywiln. — ref.
Ludwik Trzebuchowski, Sekretarz — Konst. Laskowski, Architekt po-
wiatowy — inż. Kumaniecki.

Wydział Powiatowy w Płocku: Przewodniczący — starosta Leon Rożałowski; Członkowie Wydziału: Lucjan Dłużniewski z Dłużniewa, gm. Drobin; Teofil Jaźwiński ze Słepkowa, gm. Rogozino; Klemens Kaczorowski z Brwilna, gm. Biała; Władysław Kalinowski z Czerniewa, gm. Rogozino; Ignacy Pawlak ze wsi i gminy Rogozino; Ignacy Piwnicki z majątku Sikórz, gm. Biała. Sekretarz Wydziału — Izydor Puternicki; Inspektor Samorz. — Antoni Mierzejewski; Inżynier — Jerzy Szaniawski; Kierown. refer. szosowego — Stanisław Hejke; Kierown. Rachuby — Witold Gundlach; Kasjer — Bronisław Jabłczyński. Rada Powiatowa składa się z 32 członków, wybieranych po 2-ch z każdej gminy. Każda z gmin wiejskich i gminy miejskiej (Wyszogród) w powiecie, posiada Radę gminną złożoną z 12 członków. Na czele Zarządu gmin wiejskich stoi wójt gminy, gminy miejskiej burmistrz, mając do pomocy po 3-ch ławników i sekretarza.

Z powyższego zestawienia okazuje się, że gminy powiatu płockiego, w ciągu tak krótkiego czasu na budowę i rozbudowę szkół z własnych funduszy i przy pomocy Towarz. Popierania Budowy Szkół Powszechnych, wydały blisko $\frac{3}{4}$ mil. zł. Nadmienić należy, że gminy, w których budowano lub rozbudowano szkoły, bardzo chętnie dawały świadczenia w naturze (szarwarki i robocizną), a nawet świadczenia te były dawane ponad normy ustalone przez Komitety Budowy Szkół, co jest objawem pociesającym, zrozumienia przez lud obowiązków obywatelskich względem Państwa.

WAŻNIEJSZE MIEJSCOWOŚCI W POWIECIE.

Miasto Wyszogród, już w XIV wieku jest stolicą ziemi wyszogrodzkiej, słynne z przemysłu sukienniczego i wyrobu piwa. Ziemia wyszogrodzka zalicza się do gleby pszennej. Samo miasto położone jest na górze, skąd rozciąga się piękny widok na lewy brzeg Wisły. Wyszogród do 1795 roku posiadał kasztelana i miał starostę grodzkiego, do roku 1816 był jeszcze powiatem. Miasto było kilkakrotnie napadane i niszczone ogniem przez książąt: litewskich, ruskich, jadrzyńców i krzyżaków. Najazd szwedzki w 1655 r. doprowadził miasto do ruiny, odkąd już nie podniosło się do swej wspaniałej przeszłości. Z zabytków dawnych pozostał tylko kościół, dawniej Bożogrobców, obecnie parafialny, ze spalonego odbudowany w 1786 r. oraz b. klasztor OO. Franciszkanów z w. XIV, dzisiaj kościół ewangelicki. Po zamku książęcym, rozebranym przez Prusaków w 1804 r. nie pozostało żadnych śladów. Wyszogród w r. 1796 miał ludności 1588, domów 183, w roku 1822 — 3406, w tym żydów 2413, domów 230, podczas spisu w roku 1931 ludność wynosiła 4669 osób, w tym żydów 2565, ziemi posiada 1576 morg. W mieście znajdują się: Magistrat, Sąd Grodzki, notariusz, 2 szkoły powszechne, syndykat rolniczy, Kasa Stefczyka, przystań na Wiśle, elektrownia, kino. Most przez Wisłę pod Wyszogrodem jest najdłuższy na tej rzece, bo wynosi 1400 metr.

Bodzanów, osada, dawniej miasto, nad rzeką Mułtawą, leży w błotnistej okolicy odległy od Wyszogrodu 18 km. Posiada kościół murowany z XV wieku, w nim dwa piękne ołtarze z XVI wieku. Bodzanów pierwotnie był wsią, należąca do klasztoru Norbertanek płockich. Bolesław ks. płocki w 1354 r. wyniósł Bodzanów do rzędu miasta i nadał mu prawo chełmińskie. Bolesław, syn Janusza, książę wyszogrodzki erekcję tę potwierdził w 1436 r. Było to miasteczko ubogie, nie ludne i źle zabudowane na wzgórzu. W r. 1827 było tu domów 52 i 342 mieszkańców, w 1851 r. 65 domów i 669 ludności, obecnie posiada domów 140 i około 1400 mieszkańców, przeważnie żydów.

Bielsk, osada, dawniej miasto, odległe od Płocka 16 km., położony w okolicy bezwodnej i bezleśnej, nie mógł rozwijać się i tylko dobre grunta pozwalają żyć z uprawy roli. Jest to starożytna osada, była własnością Benedyktynów w Mogilnie. Od nich drogą zamiany dostała się księżętom Mazowieckim. W roku 1424 Ziemowit, książę Mazowsza, wyniósł ją do rzędu miast, Zygmunt I obdarzył ją licznymi przywilejami w roku 1537, a syn jego Zygmunt August potwierdził pierwotną erekcję w roku 1550. W wieku XVI Bielsk był dwukrotnie niszczonej pożarem. Wojny szwedzkie przyprowadziły go o zupełną ruinę. Kiedyś Bielsk miał 3 kościoły: Św. Ducha, Św. Anny i trzeci Św. Jana. Ostatni fundacją swoją sięga 1065 r. w wieku XIV zastąpił go murowanym, został spalony przez Szwedów. Kościół Św. Ducha dotrwał do 1776 r., wtedy został rozebrany. W 1827 r. Bielsk miał 72 domy i 488 mieszkańców, w 1880 r. miał 102 domy i 841 mieszkańców, obecnie liczy ludności ponad 1000 osób.

Drobin, osada, przedtem miasteczko, odległe od Płocka 33 km., od Mławy 43 km. Jako osada sięga odległych czasów. Przemawiają za tym wydobywane dotąd wokoło miasta stare bruki i gruzy. Niewiadomy jest założyciel tutejszego kościoła, odnowionego w 1858 r. Budowa jego zdaje się pochodzi z XVI wieku. Kościół ten posiada 2 piękne nagrobki rodziny Kryskich, jeden Pawła Kryskiego, dziedzica Droбина, którego siostra była matką św. Stanisława Kostki, oraz syna jego Wojciecha, podkomorzego płockiego. Drobin w 1827 r. liczył 105 domów i 1314 mieszkańców, w roku 1880 miał 87 domów i 1352 ludności, w przeważającej liczbie żydów.

Mała. Wieś leży przy trakcie z Wyszogrodu do Płocka. Odległość jej od Płocka wynosi 33 km. Dawniej dziedziczna wieś Fr. Nakwaskiego, senatora, kasztelana; gniazdo domu Małowiejskich. Pałac murowany, ogród owocowy i oranżeria. Od Nakwaskich za ich córką wieś tę otrzymał Cyprian Walewski, od niego w 1870 r. nabył Przeździecki, od którego później nabył Wojciech Białosuknia. Dzisiaj tu jest cukrownia, ziemie folwarku poparcelowane, na której wznoszą się ładne domki nabywców, dalej budynki fabryczne i spółdzielnie.

Miszewo-Murowane, wieś leży przy szosie z Płocka do Wyszogrodu. Wieś ta zasługuje na uwagę z racji nadzwyczaj ciekawego kościoła. Wzniesiony w I połowie XV wieku, murowany na planie krzyża równoramiennego. Właściwa nawa tworzy ośmiobok w czterech ramionach krzyża: kruchta, prezbiterium, zakrystia i kaplica. Budowla gotycka, w epoce baroku uległa pewnej przebudowie. W kościele ogrzewanie centralne. Wieś ta należy do znanej na Mazowszu rodziny Lasockich.

Słupno, wieś kościelna, położona w kotlinie przy trakcie z Bodzanowa do Płocka, otoczona lasami. Wieś ta jest pamiętna tym, że w r. 1831, gdy

wojska polskie, po kapitulacji Warszawy, ciągnąc do Płocka, tu pewien czas biwakowały i tu była główna kwatera wodza naczelnego. Pomiędzy lasami ostatnio pobudowano domki letniskowe, dla przyjezdnych z pobliskiego Płocka. Położenie wsi piaszczyste i piękne, lokomocja wygodna i częsta.

Orszymowo, dawniej Ojrzymów, wieś odległa od Płocka 33 km. Jest to starożytna osada, położona w bagnistej nizinie. Istniał tu dawniej gród, którego ślad pozostał istniejący dotąd pod wsią, kopiec dość regularnych kształtów. Wspominają dzieje, że Trojnat, książę Żmudzki w r. 1288 zdobył i spalił zamek, a później Mendog, książę litewski zamek ten zburzył i zrównał z ziemią. Z dokumentu 1474 r. widać, że należał do kasztelana wyszogrodzkiego. Data erekcji kościoła niewiadoma, poprzedni spalił się w 1779 r. Obecny wzniesiony został w 1825 r.

Rębowo, wieś królewska, odległa od Wyszogrodu 1½ km., posiada kościół drewniany, szkołę, urząd gminy i kilka sklepów. Jest to jedna z największych i najbogatszych wsi w pow. płockim, liczy 139 domów, ludności 1700, posiada 2143 morg. ziemi pszennej. W skład wsi weszły ziemie należące przed tym do mieszczan Wyszogrodu, a wykupione przez włóścian Rębowa. Na akcie wydanym w Czerwińsku przez ks. Ziemowita w 1257 r. podpisany jest „Boseg de Rubow“. W 1300 r. Wacław, książę Mazowiecki nadaje opat. Miechowskiemu prawo patronatu nad kościołem w Rębowie, co Florian, biskup płocki w r. 1320 potwierdził. Widocznie istniał tu kościół parafialny już w XIII w., który następnie wcielono do parafii Wyszogrodzkiej. Zamożność tej wsi była tak wielka, że ojcowie córkom dawali posag ćwiercią. Ćwierć owa, to cacko dębowe, okute srebrnymi obręczami, na których były przymocowane białe orzełki. Sięga ona dawnych czasów, kiedy nią wypłacano daniny książętom Mazowieckim. Co się z nią stało niewiadomo.

MIASTO WYDZIELONE PŁOCK.

Płock, ongi stolica udzielnych książąt, potem gród królewski, wojewódzki, gubernialny, a ostatnio siedziba władz powiatowych, ma przebogatą historię i liczne zabytki swej sławnej przeszłości w pięknych kościołach, cennych księgozbiorach, muzeach i archiwach. Będąc stolicą Mazowsza Płockiego odgrywało ważną rolę w historii Mazowsza, potem wraz z Koroną przetrzymywało wspólną dolę i niedolę całej Polski*).

Tu salwował swą sesję ostatni Sejm Polski w 1831 r., tu został rozstrzelany 15 maja 1863 r. naczelnik powstania wojew. Płockiego Zygmunt Padlewski. Ten Płock wślawił się sławną obroną w 1920 r. przeciw najazdowi bolszewickiemu, gdzie starcy, kobiety i dzieci z heroizmem bronili swego miasta, za co Naczelnik Państwa, Marszałek Józef Piłsudski, udekorował herb miasta Krzyżem Walecznych.

Idą nowe czasy, nowi ludzie, otwierają się nowe horyzonty rozwoju i rozbudowy miasta. Kto widział Płock przed 10—15 laty, dzisiaj nie poznałby tego miasta, bo tu gdzie były piaski i nieużytki powstały nowe

*) Historia Płocka napisana przez J. E. Ks. Arcyb. A. Nowowiejskiego w pięknej i wy-czerpującej monografii. Płock, wyd. drugie, 1930 r.

dzielnice, gdzieindziej pobudowano kolonie urzędnicze i robotnicze, powstały nowe ulice, przeprowadzono kanalizację, wybudowano elektrownię, rzeźnię, port, lotnisko, uporządkowano stare ulice, a chodniki i aleje upiękuszono zielenicami. Tam zaś, gdzie były zbocza gór i urwiska, miejsca te przeistoczono na piękną ulicę dojazdową do mostu, a przed zdecydowaną wolą Ojców miasta nawet Wisła ustąpić musiała, oddając obszerne tereny na powiększenie bulwarów i przyszłego parku. Tempo prac inwestycyjnych miasta w krótkim zarysie przedstawia się następująco:

Dotychczasowy kilkuletni impas w gospodarce miejskiej kończy się z chwilą objęcia stanowiska Prezydenta Miasta przez p. Stanisława Wasiała, kilkunastoletniego starostę, dobrego i doświadczonego administratora i gospodarza.

Wzmaga się tętno życia w gospodarce miejskiej w zakresie własnym samorządu i poruczonem.

Pierwszym najpilniejszym zajęciem nowego Prezydenta jest uporządkowanie finansów w formie b. kłopotliwego i wymagającego dużych zachodów oddłużenia miasta. Po całym szeregu uciążliwych pertraktacjach z wierzycielami zostaje miasto oddłużone. Z 14 milionów złotych długów miasta pozostaje tylko około 4-ch milionów.

Równocześnie na wszystkich odcinkach gospodarki samorządowej a głównie w dziedzinach najbardziej zaniedbanych, dzięki umiejętnym zabiegom i staraniom o kredyty z zewnątrz zaczynają się poważne prace. Już wiosną 1936 r. miasto zdobywa opustoszałe oddawna budynki po b. Monopolu Spirytusowym i jeden z nich — budynek główny, przerabia się na nowoczesne pomieszczenie dla 2-ch szkół powszechnych. W tym samym roku ze starego walącego się budynku na ul. Kościuszki 3 — po dokonaniu kapitalnej przebudowy, urządza się nowoczesnie zaprojektowany Ośrodek Zdrowia.

W dziedzinie opieki społecznej ze starych i zniszczonych budynków przy ul. Warszawskiej, gdzie mieścił się dawniej „Dom Pracy Zarobkowej“ w roku 1937 zostaje urządzony Przytułek dla Starców i Kalek i skasowane dotychczasowe pomieszczenia na ten cel małe i nieodpowiadające wymaganiom. W jednym z tych budynków, po dokonaniu przeróbek powstaje Dziecinniec dla 100 dzieci w wieku od 4 do 7 lat.

W tymże roku zostaje z oszczędności budżetowych pobudowana cieplarnia dla hodowli roślin, potrzebnych na plantacje miejskie i Kiosk Turystyczny na Placu Narutowicza. Ze starej i nieużytkowanej hali maszyn i kotłowni po b. Elektrowni Górniczych na ul. Kościuszki 5 — po wykupieniu przez miasto tej nieruchomości, zostaje urządzone piękne pomieszczenie pod Miejską Bibliotekę Publiczną.

W roku 1937 zostaje oddana do użytku nowa Rzeźnia Miejska z nowoczesnymi urządzeniami chłodniczymi. Dla wykorzystania urządzeń Rzeźni część tych urządzeń zostaje wdzierżawiona Firmie eksportującej przetwory mięsne „E. Hein“, dla której potrzeb wykonywane są dodatkowe urządzenia jak bocznicia normalnotorowa z rampą i dodatkowe pomieszczenia: magazyn pod puszkę i stajnia spędowa. W dalszym rozwoju urządzeń Rzeźni w r. 1938 powstaje nowy magazyn chłodzony solanką i fabryka sztucznego lodu. Przy Rzeźni w roku 1938 zostaje urządzona Targowica Zwierzęca z niezbędnymi: brukami, ogrodzeniem, budynkiem pod wagę i rampami.

W dziedzinie Elektrowni, której dotychczasowa moc zainstalowania wynosiła w kotłach 1000 kw. i w turbinach 2000 kw. przebudowane zostają kotły na 2000 kw.

Niezależnie od tego jest w budowie nowy kocioł na 3500 kw. Obecnie obstalowana zostaje nowa turbina na 3500 kw., co łącznie podniesie moc zainstalowania w kotłach i turbinach do 5500 kw.

Zwiększenie mocy Elektrowni płockiej zostaje wywołane tym, że Elektrownia staje się okręgową przez połączenie z „Zemwarem“, t. j. wchodzi, jako główna Elektrownia do Związku Elektryfikacyjnego Międzykomunalnego Województwa Warszawskiego. Elektrownia płocka już obecnie przesyła prąd do Skierniewic, Łowicza, Rawy Mazowieckiej, Kutna, Gąbina, Gostynina, a dążeniem jej jest zasilać prądem całe Mazowsze.

W dziedzinie Wodociągów Miejskich miasto wykupuje całe urządzenia wraz ze stacją pomp od przedsiębiorcy prywatnego Wejsblatta i powiększa niewystarczające już urządzenia o nowe 2 filtry żelbetowe i zbiornik żelbetowy na czystą wodę, poza tym uzupełnia stare i buduje sieć wodociagową w nowych dzielnicach miasta o łącznej długości 4783 mb., oraz buduje nowy zaczerp wody łącznym kosztem około 190.000 zł.

W dziedzinie kanalizacji w r. 1936 zostaje opracowany generalny projekt kanalizacji miasta w dążeniu do podratowania dotychczasowego paliatywu z sześcioma wylotami brudnych ścieków do Wisły w granicach miasta. Na podstawie tego projektu, który przewiduje dla Płocka system kanalizacji mieszanej, to jest zasadniczo ogólnospławnej dla głównych kolektorów, dla kanałów cząstkowych zaś system kanalizacji sanitarnej z uwzględnieniem kanałów deszczowych z trzema przewalami i burzowcami, wypuszczonymi bezpośrednio do Wisły w granicach miasta w założeniu jednak odprowadzenia brudnych sanitarnych ścieków jednym wylotem poniżej miasta do Wisły — zostaje od roku 1936 wybudowany nabrzeżny główny kolektor przełazowy na długości około 3-ch kilometrów z niezbędnymi urządzeniami: jak studziaki rewizyjne, kaskadowe i t. p. — w tym jeden przewał burzowy na ul. Warszawskiej, kosztem łącznie około 450.000 zł.

Jednocześnie z projektem kanalizacji zostaje opracowany projekt planu zabudowy miasta, który szczególną uwagę kładzie na rozwiązanie zboczy gór i bulwaru, wykorzystując naturalnie piękno położenia miasta nad Wisłą.

W pierwszym etapie realizacji planu zabudowy miasta, dzięki szczęśliwie pomyślanej tranzakcji z właścicielami ładnych terenów nad Wisłą, miasto zdobywa teren pod Park na terenach Sieleckich.

Najbardziej intensywne prace w ostatnich 4-ch sezonach budowlanych były prowadzone przy regulacji i uporządkowaniu ulic, których stan był rozpaczliwy. To też Zarząd Miejski w roku 1936 organizuje Kurs Kamieniarski, wyszkala 50 kamieniarzy, których w następstwie i do dziś dnia zatrudnia przy obróbce kostki z kamienia polnego, względnie wydobytą swoim staraniem z Wisły. Jednocześnie, uruchamiając 2 betotniarnie, wykonuje kostkę betonową system inż. Trylińskiego, co daje początek pierwszym gładkim nawierzchni w Płocku.

W tym krótkim stosunkowo czasie zostaje przebrukowane całe prawie śródmieście przeważnie z gładkich nawierzchni, czy to z materiałów swojego wyrobu, czy też sprowadzonego przez Fundusz Pracy z Kamienioł-

mów, częściowo zaś na ulicach o mniejszym nasileniu ruchu z kamienia okrągłaka.

Wykonane zostaje: uregulowanie starych i pobudowanie nowych ulic z krawężnikami, chodnikami z płyt betonowych i z zadrzewieniem około 12.5 km — w tym około 2.5 km ulic o nawierzchni gładkiej. Ułożono chodników około 40.00 m kw. łącznym kosztem około 750.000 zł.

W ostatnich 2 latach fascynującym zagadnieniem dla Zarządu Miasta jest budowa nowego mostu drogowo-kolejowego przez Wisłę i łącznicy kolejowej Radziwie - Płock.

W roku 1937 Zarząd Miejski w poszukiwaniu na inwestycje miejskie funduszków — bierze jako przedsiębiorca z przetargu roboty ziemne przy budowie dojazdów prawobrzeżnych do mostu i z osiągniętych na tych robotach zarobków, nadbudowuje prawe skrzydło Ratusza. Duże ilości ziemi, wydobytej z wykopów kolejowych i drogowych zostaje użyta na bulwary, gdzie Zarząd Miejski wykonuje obecnie roboty, zmierzające do podniesienia i poszerzenia istniejących bulwarów, wykorzystując jednocześnie wolne przestrzenie dla urządzenia portu dla sportów wodnych i basenów pływackich.

Przy budowie mostu dzięki staraniom Prezydenta Miasta zmieniony zostaje pierwotny projekt urządzeń jednego dojazdu do mostu z wylotem na Pl. Marsz. Piłsudskiego na projekt o 2 dojazdach: pierwszy po skorygowanej ul. Mostowej i drugi to główny dojazd w Aleje Miejskie, którego pierwotny projekt wogóle nie przewidywał, a co dla miasta, ze względu na ogólne założenie planu zabudowy i zdobyty przez miasto teren pod Park Miejski na terenach Sieleckich okazuje się bardzo szczęśliwe i korzystne.

Wszystkie powyżej omówione roboty były i są prowadzone sposobem gospodarczym we własnym zakresie Wydziału Technicznego Zarządu Miejskiego pod fachowym kierownictwem inż. Jerzego Woyno. Z tempa robót, ich rozmiaru i celowości widać, że stałą troską Zarządu Miejskiego jest zatrudnienie jak największej ilości bezrobotnych z jednej strony, i z drugiej chęć w krótkim czasie doprowadzenia miasta Płocka w jego urzędzeniach technicznych i gospodarczych do poziomu wzorowych miast w Polsce.

Wysokość budżetu miasta Płocka na rok 1938/39 wynosi w dochodach i wydatkach 1.1950.49 zł; z czego wydatki zwyczajne 855.749 zł, nadzwyczajne

KSIEGARNIA POLSKA

ANTYKWARNIA

Płock, ul. Tumska 4, tel. 1487

kupno i sprzedaż książek używanych

Materiały piśmienne po cenach najniższych

czajne 339.300 zł; dochody zwyczajne 820.749 zł, nadzwyczajne 374.300 zł.
Z wydatków zwyczajnych budżetowych przypada:

na dział	I. Zarząd ogólny i administracja	208.528 zł
„	II. Majątek komunalny	42.670 zł
„	III. Przedsiębiorstwa	—
„	IV. Spłata długów	115.325 zł
„	V. Drogi i place publiczne	37.484 zł
„	Va. Pomiarzy i pl. rozbudowy	11.920 zł
„	VI. Oświata	103.873 zł
„	VII. Kultura i sztuka	6.800 zł
„	VIII. Zdrowie publiczne	121.426 zł
„	IX. Opieka społeczna	87.400 zł
„	X. Popieranie rolnictwa	100 zł
„	XI. „ przemysłu i handlu	1.000 zł
„	XII. Bezpieczeństwo publiczne	65.537 zł
„	XIII. Różne	53.686 zł
	Wydatki nadzwyczajne	339.300 zł

Ogółem jak wyżej 1.195.049 zł

Miasto Płock, z przedmieściem Radziwie, ma nieruchomości 1220, na których znajduje się domów 4302, w czym jest murowanych 3002, drewnianych (Radziwie) 1300, razem ubezpieczonych we Wzajemnym Ubezpieczeniu na sumę 2.642.140 zł z premią roczną 19.147 zł; gdy w 1822 r. było domów 426 (murow. 171, z prusk. muru 135 i drewnianych 120).

Kościółów: Rz.-katolickich 5, kaplic 6, innych wyznań 5. Szkół średnich 6, szkół powszechnych 15. Gmachów publicznych w mieście jest 68.

Płock w r. 1822 liczył mieszkańców 6466, w tym żydów było 2.247; w 1884 ludność wynosiła mężczyzn 4.771, kobiet 5.294, razem 10.065, w tym było katolików 4.308 (kobiet 2.251), ewangelików 295 (kobiet 154), prawosławnych 161 (kobiet 77) i żydów 5.301 (kobiet 2.812). W 37 lat, już po powstaniu Niepodległości, przy pierwszym spisie ludności w 1921 roku, w mieście było mieszkańców 25.770, mężczyzn 11.677, kobiet 14.075, w tym katolików 17.407, prawosławnych 303, ewangel. 438, mariawitów 310 i żydów 7.266. Na dzień 1 stycznia 1938 r. *) Płock posiadał ludności 33.293: mężczyzn 14.869, kobiet 18.424; w tym było: katolików 25.629, prawosławnych 410, mariawitów 500, ewangelików 598 i żydów 6.156. Z zestawienia tego wynika, że ludność żydowska za ostatnie kilkanaście lat zmniejszyła się o 1.110 osób, czyli że ludność żydowska miasta wynosi 18,5%.

Zarząd miasta Płocka, mieści się we własnym budynku, obecnie rozbudowywanym, na Starym Rynku. Zarząd miejski stanowią: (z wyboru) Prezydent miasta — Stanisław Wasiak, wiceprezydent — Aleksander Wernik.

Ławnicy: Piotr Jasiński, Szczepan Praszkiwicz, Leon Przybylski i Izrael Gerszon Bursztyn.

Rada miejska wybrana została 27 maja 1934 roku, liczy 32 radnych. Rada posiada 2 stałe komisje.

*) Dane biura meld. m. Płocka.

Komisja Rewizyjna. Przewodniczący — Kazimierz Mayzner, wiceprzewod. — Wincenty Kępczyński, członkowie: J. Biedrzycki, J. Bieniek, K. Churski, T. Czaplński, F. Fliderblum i Z. M. Kozielski.

Komisja Finansowo - Budżetowa. Przewodniczący — prezydent Stanisław Wasiak, członkowie: J. Baliński, J. Biedrzycki, K. Churski, Cz. Chęciński, St. Zgliczyński, A. Cyprian i M. Sochaczewer.

W y d z i a l y Z a r z ą d u M i e j s k i e g o .

Ogólny i Oświatowy. Sprawy ogólnopersonalne i oświatowe.

I. Kierownik i Sekretarz Zarządu Miejskiego — Jan Mariański, I piętro, pokój Nr. 20.

II. Referat: Wojskowy, Ewidencji Kom., P. W. i W. F. — Aleksander Łęski, referent, I piętro, pokój Nr. 16.

III. Referat: Ewidencji i Kontroli Ruchu Ludności — Kazimierz Zarzewski, st. referent, parter, pokój Nr. 1.

IV. Referat: Sekretarz Magistratu i Rady Miejskiej, sprawy regionalne i turystyczne — Konstanty Bolesta - Modliński, I piętro, pok. Nr. 21.

Finansowy. Kierownik — Eugeniusz Zalewski, parter, pokój Nr. 9.

V. Referat rachuby — Jan Gralewicz, buchalter, parter, pokój Nr. 8.

VI. Kasa Miejska — Karol Sekunda, kasjer, parter, pokój Nr. 4.

VII i VIII. Referaty: Podatkowo - Egzekucyjny i Finansowy przedsiębiorstw niewydziałonych — Piotr Pankowski, st. referent, parter, pokój Nr. 7.

XII. **Spoleczno - Gospodarczy** — Jan Jankowski, kierownik, I piętro, pokój Nr. 27.

IX. Referat Opieki Społecznej — Józef Frejek, referent, parter, pokój Nr. 13.

X. Referat Inst. Zast. F. P. i Lokalny Komitet F. Pr. — Kazimierz Borkowski, referent, parter, pokój Nr. 10.

XI. Referat Zdrowotności Publicznej — dr. Wład. Frankowski, lekarz miejski, parter, pokój Nr. 11—12.

Techniczny — Jerzy Woyno, architekt miejski, II piętro, pokój Nr. 34.

XIII. Referat Budowlany — Hipolit Osiński, technik, II piętro, pokój Nr. 33.

XIV. Referat Drogowy — Tadeusz Borkowski, technik, II piętro, pokój Nr. 35.

XV. Referat Regulacji i Pomiarów, Techniczny przedsiębiorstw niewydziałonych — inż. Jan Kamiński, referent, II piętro, pokój Nr. 39.

XVI. Referat Plantacji miejskich — Wincenty Korda, II piętro, pokój Nr. 38.

Przedsiębiorstwa miejskie.

Elektrownia. Dyrektor — Stefan Kieffer, I piętro, zastępca inż. Izażasz Cybulski.

Wodociągi. Dyrektor — Stanisław Jaworski, parter.

Tabor miejski. Kierownik — Leon Pałowski.

Rzeźnia miejska. Kierownik — Dr. Mieczysław Gaworski.

Opracował
Ignacy Jan Kurcki.

ŚLĄSK ZAOLZAŃSKI.

Nazwa Śląska pochodzi od plemienia słowiańskiego Słęzan, którzy zamieszkiwali okolice góry Słęzy (dziś Sobota, po niemiecku Zobtenberg) i rzeki tegoż nazwiska (obecnie Loche). W pojęciu politycznym Śląsk składał się z dwóch części: Śląska Pruskiego na północy z obszarami 40.300 km² i Śląska tak zwanego Austriackiego na południe, obszaru 5.150 km². Śląsk Pruski¹⁾ składał się z księstw: opolskiego, wrocławskiego, głogowskiego, świdnickiego i hrabstwa Kładzkiego (Glatz). Śląsk Austriacki, czyli południowy składał się z księstw: cieszyńskiego i opawskiego (Sudety — Jesionki), a dzielił się na powiaty: bielski, bruntalski, cieszyński, frysztacki i opawski. Osobne całości administracyjne stanowiły miasta: Opawa, Bielsko i Frydek.

Księstwo Cieszyńskie składa się z 8 miast i 200 gmin, Księstwo Opawskie z 16 miast i 288 gmin wiejskich²⁾. W skład księstwa Cieszyńskiego wchodzi powiaty: bielski, cieszyński i frysztacki. Ludność tych powiatów składa się przeważnie z samych Polaków, z małym odsetkiem Czechów i Niemców.

Już w zaraniu naszych dziejów widzimy, że w chwilach nieszczęść kraju, książęta czescy zawsze starali się nasze niepowodzenia wykorzystać dla siebie. Gdy Masław podniósł bunt na Mazowszu, książę Czeski Brzetysław w 1039 r. zajmuje Śląsk, który mu odbiera Kazimierz I dopiero w r. 1054. Dalej, czytamy, że książęta czescy wspólnie z Niemcami przeskodzili zjednoczeniu się Słowian zachodnich pod berłem Chrobrego i że oni przyczytnili się następnie do upadku Mieszka II, oni wreszcie złupili i zniszczyli osieroconą Polskę w XI w. Nieszczęsny podział Państwa przez Bolesława Krzywoustego pomiędzy synów, spowodował, że Śląsk po długich walkach został przyznany w r. 1163 synom Władysława II. Z trzech synów Władysława, najstarszy Bolesław otrzymał Śląsk średni z Wrocławiem, Konrad księstwo Głogowskie i Żegańskie, t. j. Śląsk dolny, Mieczysław zaś otrzymał Śląsk górny z Raciborzem, Opolem, Opawą i Cieszynem. Od tej pory Śląsk politycznie odpada od Polski i dostaje się pod wpływ niemiecki, chociaż wpływ Polski na sprawy książąt utrzymuje się jeszcze długo. Już w roku 1246 król Czeski, Wacław I, po śmierci Mieszka Raciborskiego zabiera ziemie Opawską i Karniów. W osiemdziesiąt lat, t. j. w roku 1327 Kazimierz, książę Cieszyński i Jan, książę Oświęcimski poddają się dobrowolnie królowi czeskiemu. W krótkim czasie, bo w r. 1335 Jan, król czeski rzekł się pretensji do tronu Polskiego, wzamian czego Kazimierz Wielki ustąpił swoich praw do całego Śląska, składającego się z 11 księstw³⁾, które stały się lennymi czeskimi, a później wchodziły z Czechami w skład monarchii Habsburskiej. Stan taki przetrwał do 1740 roku. W roku tym król pruski Fryderyk II zajął Śląsk prawem kaduka. Po wojnie, układem zawartym we Wrocławiu 11 czerwieca 1742 r., Maria Teresa ustąpiła Prusom cały Śląsk dolny i większą część górnego z hrabstwem Kładzkim. Księstwa Cieszyńskie i Opawskie pozostały przy monarchii Habsburskiej,

¹⁾ Śląsk Pruski przytoczono tu, celem orientacji jaki obszar zajmowała cała dzielnica Śląska.

²⁾ Słown. Geogr. ziem Polskich, t. XI, str. 929 i 945, Warszawa 1890 r.

³⁾ Księstwa te były: wrocławskie, głogowskie, raciborskie, opolskie, cieszyńskie, oświęcimskie, lignickie, zatorskie, oleśnickie, zegańskie, ziemickie i świdnickie.

aż do wojny światowej 1914/18 r. Wojna ta powywracała trony, pozmieniała granice państw, wynikiem czego było powstanie państwa czesko-słowackiego.

Jak powstało to państwo? Kroniki wojny światowej nie znają żadnego czynu orężnego czeskiego, który usprawiedliwiał by powołanie do życia państwa czechosłowackiego. Bo przecież nie zostało to państwo stworzone w imię słuszności i sprawiedliwości, gdyż w takim razie nie oddawanoby pod panowanie 7-milionowego narodu, znacznie więcej niż 7¹/₂-milionowej ludności, należącej do innych narodów. Czesi powołują się na sławę i bohaterские czyny legionistów czeskich, walczących o wolność swej ojczyzny. Legiony czeskie powstały już w czasie wojny światowej w państwach koalicyjnych, rekrutując się z żołnierzy austriackich narodowości czeskiej, którzy masowo przechodzili na stronę nieprzyjaciela. Polscy legionieści, walczący z Rosją, byli świadkami przechodzenia całych batalionów, pułków czeskich z armii austriackiej do nieprzyjaciela w chwilach najkrytyczniejszych, a przechodząc do Moskali, odsłaniali flanki walczących oddziałów legionowych polskich i przyprawiali je o krwawe straty. Piszący te słowa był świadkiem naocznym, gdy w początkach października 1914 r. przybył do Krośniewic od strony Łodzi batalion wojska austriackiego, jak się okazało, byli to sami Czesi, po pewnym odpoczynku, oficer batalionu rozpytywał, jak daleko są podjazdy „rusków“. Gdy mu wskazano okolice Kutna, batalion udał się w tym kierunku, a natrafiwszy na podjazd nieprzyjacielski cały batalion poddał się. Więc nie legiony czeskie wywalczyły niepodległość swego państwa, ani nie odgrywała tu roli zasada, w myśl orędzia Wilsona, samostanowienie narodów. Jest publiczną tajemnicą dzisiaj, że utworzeniu państwa czeskiego zapoczątkowano na Kongresie Wielkiego Wschodu w Paryżu w dniach 28 i 29 czerwca 1918 roku, w którym uczestniczyli jako delegaci wolnomularstwa czeskiego Massaryk i Benesz. Zawdzięczając zabiegom tych dwóch delegatów, do Czech włączono słowaków, rusinów, węgrov, niemców, a gdy żołnierz polski krwawił się, walcząc o swoje granice, Czesi złamali zawartą umowę i podstępnie zagarnęli cały Śląsk Zaolzański, który już był przyznany Polsce. Nie koniec na tym, bo gdy Polska piersią swego żołnierza usiłowała powstrzymać nawałę bolszewicką, Czesi zamknęli swoją granicę dla transportów broni i amunicji, przeznaczonych dla wojska polskiego i kategorycznie sprzeciwili się przepuszczeniu przez swoje terytorium posiłków wojskowych, jakie Węgry chciały wysłać do Polski. Lecz sprawiedliwości zadość się stało. Twór czeski rozsypał się w gruzy, Śląsk Zaolzański, zagarnięty podstępnie powrócił do Macierzy. Za Olzą na Śląsku wszystko jest polskie: lud, krajobraz, ślady i pamiątki przeszłości.

Ziemie za Olzą przechodziły różne koleje, ulegały wpływom i presjom najróżnorodniejszym. Wbrew polskiemu charakterowi kraju, rządy austriackie, a później czeskie traktowały ziemię za Olzą jako kraj podbity i narodowościowo nieokreślony. Ostatnimi czasy na ziemi tej Czesi rozpoczęli czechizację szkół; urzędników Polaków przenoszono wgląb Czech, gdy stamtąd sprowadzano czeskich kolejarzy i nauczycieli.

Entuzjazm, z jakim lud śląski za Olzą witał wkraczające wojska polskie jest najlepszą legitymacją i metryką polskości ludu zaolzańskiego. Powrócony do Polski Śląsk Zaolzański, składający się z powiatów cieszyńskiego i frysztackiego obejmuje 801,5 km² z ludnością 234.582 mieszkańców. Z większych miejscowości wymienić należy Karwinę, liczącą 22 tys.

mieszkańców, następnie Bogumin, Pietwałd, Orłowę i dawny czeski Cieszyn, mające od 10 do 12 tys. mieszkańców. Na terenie tych powiatów mamy 2794 zakłady przemysłowe o sile mechanicznej 211 tys. K. M., zatrudniających 50 tys. osób. Z liczby tej 23 tys. osób przypada na górnictwo, 22 tys. na hutnictwo, pozostałe zaś 5 tys. na przemysł. Ogólne zasoby węgla kamiennego na tym obszarze oceniane są na ok. 250 miln. ton. Przybliżona produkcja roczna wynosiła ostatnio 7,5 miln. tonn węgla kamiennego i ok. 800 tys. tonn koksu. Najwięcej węgla wydobywa się w Karwinie — około 3 miln. tonn rocznie, dalej w Pietwałdze 1,5 i w Porębie blisko 1 miln. tonn. Węgiel karwiński po skoksowaniu służy dla całego polskiego przemysłu odlewniczego żelaznego, jako podstawowe paliwo przy topieniu żelaza; w Trzyńcu znajdują się wielkie huty żelazne, t. j. wielkie piece i stalownie o produkcji 500 tys. tonn stali, co stanowi trzecią część produkcji stali w Polsce; Bogumin b. ważny węzeł kolejowy, wiążący Warszawę z Pragą, Budapesztem i Wiedniem oraz z Wrocławiem. Poza tym znajduje się tam szereg ośrodków przemysłu przetwórczego i kopalnie węgla.

Ludność powiatów cieszyńskiego i frysztackiego, oddanych nam bez plebiscytu obejmuje, jak powiedziano wyżej, 234.582 mieszkańców, z których 60% tworzą katolicy, 40% ewangelicy, w przeważnej części Polacy. W obu powiatach istnieje razem 30 parafii katolickich. Istnieje także kilka parafii t. zw. czeskiego kościoła narodowego, zwane także husyckimi. Parafie te prawdopodobnie upadną z powodu braku parafian, na których składają się wyłącznie Czesi, którzy obecnie tłumnie opuszczają zajęte powiaty. Oprócz powróconych już dwóch powiatów ma się odbyć plebiscyt ludności w powiatach frydeckim i polsko-ostrowskim, na obszarze których zamieszkuje 212.750 mieszkańców: Polaków, Czechów i Niemców. Nie przesądzając sprawy, większość tych powiatów winna przypaść Polsce.

Na tle ostatnich wypadków na naszej południowej granicy z nową siłą wyrasta sprawa Spisza i Orawy, które według Traktatu Wersalskiego miały być poddane plebiscytowi, ale które rada ambasadorów w Paryżu, w krytycznych dla nas miesiącach w 1920 r., przyznała Czechom. Są to okręgi zamieszkałe przez przeważającą ludność polską. Również tak zwany okręg czadecki z miastem Czadecą jest całkowicie polski i wszystkie względy geograficzne i gospodarcze przemawiają za tym, ażeby te ziemie weszły w skład Rzeczypospolitej.

Polska ludność Szpisza, Orawy i Czadeckiego, mimo wieloletniej przynależności do Czechosłowacji, w dalszym ciągu domaga się połączenia z Polską. Nie ma żadnych różnic, czy rasowych, czy narodowych między góralami podhalańskimi, z okolic Żywca, a ludnością Spisza, Orawy i Czadeckiego. Chociaż te ziemie ubogie, ale pragną należeć do Polski dlatego, że ludność ich jest polska*).

Lud Śląski jest pracowity, gościnnie i dorodny, lecz twardy i nieustępliwy, chociaż dużo przejął wyrazów niemieckich. Prześladowany przez szowinistyczne władze austriacko-niemieckie, a ostatnio czeskie, szykanowany za używanie języka ojczystego, za posyłanie dzieci do szkół, za pielęgnowanie ducha polskiego nie ustąpił i z zadziwiającym hartem woli trwał

*) Na podstawie porozumienia się Polski z Czechosłowacją na tych terenach nie odbędzie się plebiscyt. Czechosłowacja z pow. frydeckiego, ostrowskiego, oraz Czacy i Spisza ustąpiła dobrowolnie kilkanaście gmin.

Ogólnie Polska otrzymała z Zaolziem razem 1050 km² z ludnością 280.000.

na swym stanowisku. Do swych prześladowców z twardością mówił: „Siłę słuszności mamy pieronie i mocą tej słuszności wytrwamy i wygramy“. Wyrwał i wygrał łącząc się na zawsze, na wieki z Macierzą.

Ale tam na północ za Olzą, tam, gdzie Odra swoje fale toczy, hen na ziemiach Górnego Śląska, mieszka przeszło 600 tys. Polaków, którzy z łzawym okiem i tęsknotą zwracają wzrok na wschód, w stronę Macierzy. Trwają i czekają.

A gdy małe pachole patrząc tam, pyta: „Tatulu, powiedzta, czy stamtąd „przyłecą“ rycerze“?

— Przyńdo „pieronie“ i to nie długo czekać.

I stanie się cud i przyjdzie polski zbrojny lud.

Ignacy Jan Kurski
emer. burm.

Godziny wschodu i zachodu słońca.

Dnia	Styczeń		L u t y		Marzec		Kwiecień		M a j		Czerwiec	
	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.
1	7.45	15.34	7.19	16.22	6.24	17.14	5.14	18.10	4.07	19.00	3.21	19.46
4	7.45	15.37	7.14	16.27	6.17	17.20	5.07	18.18	4.02	19.05	3.19	19.50
7	7.44	15.41	7.09	16.33	6.10	17.25	5.00	18.23	3.56	19.10	3.16	19.53
10	7.43	15.45	7.03	16.38	6.04	17.30	4.53	18.24	3.51	19.15	3.15	19.56
13	7.41	15.49	6.58	16.44	5.57	17.36	4.46	18.29	3.46	19.19	3.14	19.58
16	7.38	15.54	6.52	16.50	5.50	17.41	4.40	18.34	3.41	19.24	3.13	19.59
19	7.35	15.59	6.45	16.56	5.43	17.46	4.32	18.39	3.36	19.29	3.13	20.00
22	7.32	16.04	6.39	17.02	5.36	17.51	4.25	18.45	3.32	19.33	3.13	20.01
25	7.29	16.09	6.32	17.07	5.30	17.56	4.19	18.50	3.29	19.37	3.14	20.01
28	7.25	16.14	6.26	17.12	5.22	18.01	4.13	18.55	3.25	19.41	3.16	20.02
31	7.20	16.20			5.15	18.06	4.09	18.59	3.22	19.45	3.17	20.02

Dnia	Lipiec		Sierpień		Wrzesień		Październik		Listopad		Grudzień	
	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.	Wsch. g. m.	Zach. g. m.
1	3.07	20.01	3.55	19.28	4.46	18.25	5.35	17.16	6.30	16.08	7.21	15.28
4	3.20	20.00	4.00	19.23	4.51	18.18	5.40	17.09	6.36	16.03	7.25	15.26
7	3.23	19.58	4.05	19.18	4.56	18.12	5.46	17.01	6.41	15.58	7.30	15.25
10	3.26	19.56	4.09	19.12	5.01	18.04	5.50	16.55	6.51	15.48	7.33	15.24
13	3.29	19.53	4.14	19.07	5.06	17.58	5.56	16.48	6.57	15.44	7.36	15.23
16	3.33	19.50	5.19	19.01	5.11	17.51	6.01	16.42	7.02	15.40	7.39	15.24
19	3.37	19.47	4.24	18.55	5.16	17.44	6.07	16.36	7.07	15.36	7.41	15.24
22	3.41	19.43	4.29	18.48	5.20	17.37	6.11	16.29	7.12	15.38	7.45	15.24
25	3.45	19.39	4.34	18.41	5.25	17.30	6.17	16.22	7.17	15.30	7.44	15.27
28	3.49	19.35	4.39	18.34	5.30	17.23	6.23	16.16	7.20	15.29	7.43	15.29
31	3.54	19.30	4.44	18.28	5.34	17.18	6.28	16.10			7.40	15.32

WYDAWNICTWA REGIONALNE

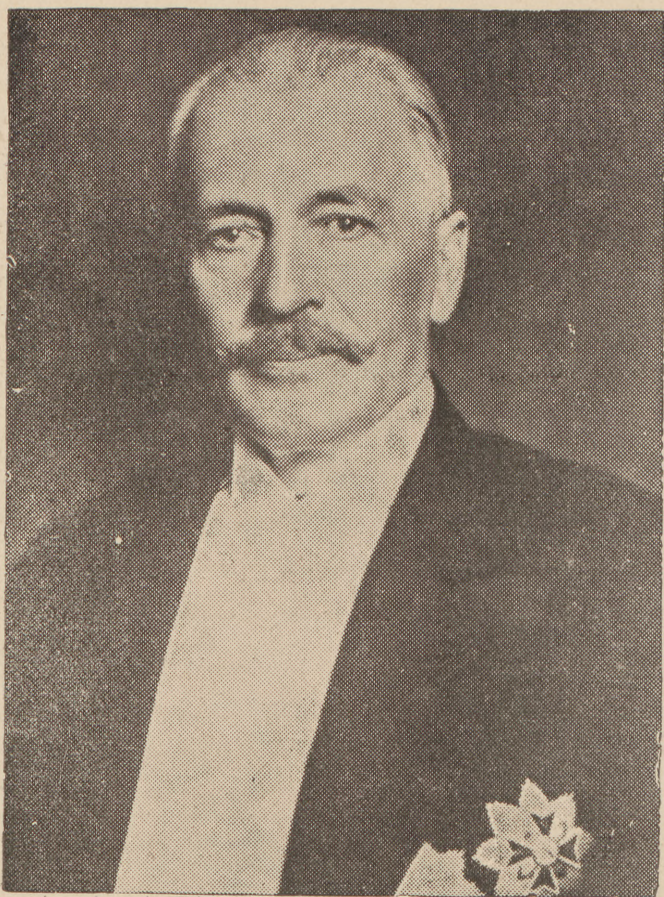
DO NABYCIA

W KSIĘGARNI B-ci DETRYCHÓW W PŁOCKU.

Ul. P. O. W. 13.

P. K. O. Nr. 60.604.

Charszewski Ks. Dobrzyń nad Drwęcą, jego dzieje i stan obecny	zł 2.—
Mąkowski Wł. Ks. Przez Mazowsze pod Grunwald 1914 r.	zł 0.50
Macieszka Al. Dr. Gimnazjum im. Wł. Jagiełły w Płocku	zł 5.—
„ „ „ Przewodnik po Płocku	zł 0.60
„ „ „ Opisy powiatów a studia nad stosunkami województw jako jednostek regionalnych	zł 1.—
Macieszyna M. Powstanie listopadowe w Płocku	zł 1.—
„ Płock w malarstwie	zł 1.—
„ Katedra płocka	zł 0.50
Nowowiejski J. Ks. Arcybiskup. Monografia Historyczna Płocka	zł 25.—
Rutka H. Towarzystwo Naukowe Płockie 1820—1830, 1907—1928. Notatka historyczna	zł 1.—
Rocznik I Towarzystwo Naukowe Płockie	zł 8.—
Rocznik II „ „ „	zł 8.—
Rocznik III „ „ „	zł 8.—
Staszewski D. i Macieszka Al. Dr. Zarys historyczny Ziemi Do- brzyńskiej	zł 1.—
Świecki T. i Wybult Fr. Mazowsze Płockie w czasach wojny świato- wej i powstania państwa polskiego	zł 6.—
Wybult Fr. Państwowe Gimnazjum Żeńskie im. hetm. R. Żółkiewskiej w latach 1920—1932	zł 5.—
„ Życie Mazowsza “ miesięcznik regionalny. Prenumerata roczna 6 zł. Numer pojedynczy	zł 0.50
Kalendarz Informator Mazowsza płockiego i Ziemi sąsiednich: 1934, 1935, 1936, 1937, 1938 i 1939 rok	zł 1.—

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ PROF. IGNACY MOŚCICKI

Urodził się w Mierzanowie w Płocku dnia 1 grudnia 1867 r. Początkowe nauki pobierał w Płocku, ukończył szkołę realną w Warszawie, a następnie w latach 1887—1891 studiował chemię na politechnice w Rydze. Przez 5 lat pracował ciężko na własne utrzymanie w Londynie, pogłębiając jednocześnie swą wiedzę techniczną. W r. 1897 przeniósł się do Fryburga w Szwajcarii, gdzie został asystentem przy katedrze fizyki tamtejszego uniwersytetu. W r. 1901 objął kierownictwo prac wynalazczych w laboratorium uniwersytetu i tu odbył doniosłe wynalazki w dziedzinie chemii.

W roku 1913 powołany został na profesora Politechniki Lwowskiej. Dzięki jego staraniom i pracom powstała fabryka nawozów sztucznych w Jaworznie, Chemiczny Instytut Badawczy w Warszawie. Między innymi prof. Mościcki uruchomił fabrykę Zw. Azotowych w Chorzowie. W r. 1926 został Prezydentem Rzeczypospolitej, i na drugie siedmioletnie ponownie obrany w 1933 roku.

MARZAŁEK EDWARD ŚMIGŁY - RYDZ

Urodził się 11 marca 1886 roku w Brzeżanach, w woj. tarnopolskim. W chwili wybuchu wojny w r. 1914 był komendantem okręgu Związku Strzeleckiego, później został dowódcą III batalionu oraz I pułku Legionów. Kiedy bolszewicy wdarli się w granice Rzeczypospolitej, dowodził 1-szą dywizją Legionów, po tym 3-cią armią i całym frontem południowym. Odniósł szereg zwycięstw; wyzwolił Wilno, zdobył Dyneburg, Żytomierz, Kijów, a później brał udział w decydującym ataku od strony Wieprza i rozgromił wojska nieprzyjacielskie nad Niemnem.

Będąc pierwszym żołnierzem przy boku Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego, po Jego zgonie, z woli Majestatu Rzeczypospolitej, objął w dzieciństwie buławę marszałkowską dnia 10 listopada 1936 roku.

Władze, urzędy i instytucje państwowe.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej — Prof. **IGNACY MOŚCICKI**. Warszawa — Zamek.

SEJM i SENAT — Warszawa, ul. Wiejska Nr. 4, 6, 8.

Marszałek Sejmu — prof. **Wacław Makowski**.

Marszałek Senatu — **Bogusław Miedziński**.

Posłowie okręgu plockiego, obejmującego powiaty: plocki, płoński i gostyniński: **Kaczorowski Klemens** (rolnik), **Klimkiewicz Stefan** (rolnik).

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW — Warszawa, **Krakowskie Przedmieście 46-48**.

Premier — Gen. dyw. **Felicjan Sławoj-Składkowski**.

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH Warszawa, **Nowy Świat 69**.

Minister — dr. **Felicjan Sławoj-Składkowski**, gen. dyw.

Wice-premier — **Eugeniusz Kwiatkowski**.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE

Warszawa, Ujazdowska 5.

Wojewoda — **Jerzy Paciorkowski**, wice-wojewoda — **M. Myśliński**.

STAROSTWA

Plock — ul. P. O. W. 15, gmach państwowy. Starosta — **Leon Różałowski**, wice-starosta — **Mgr. praw. Stefan Okniński**.

Gostynin — Starosta — **Stanisław Korzeniowski**, wicestar. — **Jeziński**.

Lipno — Starosta **Galocy**, wicestar. — **Winnicki**.

Płońsk — Starosta — **Derecki**, wicestar. — **Górzyński**.

Pułtusk — Starosta — **Bohdan Kaczorowski**.

Rypin — Starosta — **Władysław Baranowski**.

Sierpc — Starosta — **Stefan Morawski**, wicestar. — **Morłowski**.

Mława — Starosta — **Adam Grocholski**.

POLICJA PAŃSTWOWA

Ministerstwu Spraw Wewnętrznych podlega Policja Państwowa, na czele której stoi Komenda Główna.

KOMENDA GŁÓWNA POL. PAŃSTWOWEJ Warszawa, **Nowy Świat 57**.

Komendant Główny: gen. **Kordian Zamorski**.

Komendantem wojewódzkim Policji Państwowej województwa Warszawskiego jest insp. **Władysław Łoziński**.

W powiatach znajdują się komendanci powiatowi, którym podlegają komisariaty i posterunki Policji Państwowej w powiecie.

KOMENDY POWIATOWE POL. PAŃSTW.

Plock — Komendant powiatowy: nadkomisarz **Marian Gąsiewicz**. Wydział Śledczy — kierownik **Zygmunt Żyznowski**. Komisariat P. P. miasta Plocka — kierownik **Franciszek Steifer**.

Gostynin — komisarz **Budzyński I**.

Lipno — komisarz **Ostrowski**.

Sierpc — podkom. **Wiktor Gajewski**.

Płońsk — komisarz **Czesław Bronowski**.

OCHRONA POGRANICZA

Wzdłuż granicy polsko-niemieckiej, na terenie powiatów: działdowskiego, mławskiego i przasnyskiego służbę graniczną pełnią oddziały Korpusu Ochrony Pogranicza. Maz. Inspektorat Okręgowy Straży Pogran. w Ciechanowie.

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH Warszawa, **Wierzbowa 1**.

Minister — **Józef Beck**.

Ambasady w: Anglii, Francji, Japonii, Niemczech, Turcji, Z. S. R. R., Włoszech, Watykanie, Rumunii i St. Zjedn. Ameryki oraz poselstwa i konsulaty we wszystkich krajach.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH — Warszawa, **ul. Nowowiejska 1-5**.

Minister — Gen. Dyw. **Tadeusz Kasprzycki**.

KOMENDA GARNIZONU PŁOCKIEGO

(Plock, Al. Kilińskiego).

Komendant — pułkownik **M. Więckowski**.

POWIATOWA KOMENDA UZUPEŁNIEŃ

Plock, Warszawska 24, tel. 10-55.

Komendant — Major **St. Stankiewicz**.

GARNIZON

Pułk strzelców konnych, Dowódca — pułkownik **Więckowski**.

Pułk artylerii lekkiej, Dowódca — podpułkownik **Ordyczyński**.

Oficer placu m. Plocka — porucznik **Eugeniusz Jankowski**.

Rejonowy Inspektor Koni — inspektor major **Czapliński Antoni**.

MINISTERSTWO SKARBU — Warszawa, ul. Rymarska 3-5.

Minister — Eugeniusz Kwiatkowski.

OKRĘG. IZBA SKARBOWA W WARSZAWIE

Warszawa, Lindeya 14.

Okręgowej Izbie Skarbowej Warszawskiej podlegają Urzędy Skarbowe powiatów Mazowsza Płockiego i ziem sąsiednich, wraz z innymi powiatami województwa warszawskiego.

Dyrektor Izby: Waclaw Drojanowski.

URZĘDY SKARBOWE.

Płock, Rynek Kanoniczny 4 — naczelnik: Mieczysław Kasperski; zastępca: Henryk Cywiński.

URZĄD SKARBOWY AKCYZ I MONOPOLI PAŃSTWOWYCH W PŁOCKU

(Pl. Narutowicza 4).

Teren działania — powiaty: płocki, gostyniński, płoński, sierpecki i kutnowski. Powiaty: ciechanowski, przasnyski, makowski i mławski należą do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopoli Państwowych w Mławie, powiat lipnowski i rypiński do Włocławka.

Przy Urzędach Skarbowych Akcyz i Monopoli Państwowych utworzone są Brygady Ochrony Skarbowej.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopoli Państwowych w Płocku: Włodarzewski Zygmunt; zastępca: Gerwazy Gedroyc.

REJONY KONTROLI SKARBOWEJ.

Płock — powiaty: płocki i gostyniński; kierownik: Jerzy Michalczyk.

Płońsk — powiat płoński i sierpecki; kierownik: Waclaw Cichocki.

Mława — powiat mławski; kierownik: Jan Waciórski.

Rypin — powiaty: rypiński i lipnowski; kierownik: Franciszek Gorczyca.

Kutno — pow. kutnowski; kierownik: Kazimierz Sowa.

PAŃSTWOWY URZĄD KONTROLI UBEZPIECZEŃ. Powszechny Zakład Wzajemnych Ubezpieczeń.

Centrala Warszawa, Kopernika 16.

W zakres działalności wchodzi:

- 1) Ubezpieczenie przymusowe budowli od ognia,
- 2) Przymusowe ubezpiecz. ruchomości rolnych, obow. od 1. VII. 37 r.
- 3) Dobrowolne ubezpieczenie obiektów fabrycznych,

- 4) Dobrowolne ubezpieczenie gradowe,
- 5) Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem,
- 6) Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej,
- 7) Ubezpieczenie od następstw wypadków i
- 8) Ubezpieczenie od auto-casco.

Naczelnny Dyrektor — Bronisław Ziemiecki.

Zastępca jego — Dr. Marian Filipek.

Komisarz Rządowy — Waclaw Fabirkiewicz.

Inspektor wojewódzki w Warszawie — Ciborowski.

Inspektor ubezpieczeń na pow. Płocki — Jan Lipka (Stary Rynek 10).

W roku 1936 ubezpieczone było w powiecie: nieruchomości 12.130, budynków 36.321 na sumę 73.707.340 zł z premią roczną 223.770 zł, w tym Płock ubezpiecz. na sumę 26.420.140 zł z premią 19.417 zł i Wyszogród — na sumę 1.887.420 zł z premią 7.644 zł. Pożarów w tymże roku było w powiecie 42, spaliły się w 57 nieruchomościach 876 budynków, za co wypłacono odszkodowania 63.525 zł.

Inspektor na pow. sierpecki — Stanisław Mirecki,

Inspektor na pow. płoński — Stanisław Kamiński,

Inspektor na pow. mławski — Marian Krasnodebski,

Inspektor na pow. pułtusi — Jan Sobieski,

Inspektor na pow. rypiński — Jan Rawa,

Inspektor na pow. lipnowski — Konstanty Jurkowski,

Inspektor na pow. gostyniński — Jan Openkowski.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI — Warszawa, ul. Długa 7.

Minister: Grabowski Witold.

SĄD APELACYJNY W WARSZAWIE

Plac Krasińskich 3.

Okręg Apelacyjny — Warszawa, obejmuje Sądy Okręgowe w Białymstoku, Łodzi, Łomży, Piotrkowie, **Płocku**, Siedlcach, Sosnowcu, Warszawie.

Pod koniec 1933 orku Sąd Okręgowy we Włocławku został skasowany i z obchodzących nas bliżej powiatów — **lipnowski**, należący poprzednio do Włocławka został włączony do Sądu Okręgowego w Toruniu.

SĄD OKRĘGOWY W PŁOCKU.

Obejmuje powiaty: płocki, ciechanowski, gostyniński, mławski, płoński, przasnyski, rypiński i sierpecki.

Powiat makowski należy do Sądu Okręgowego w Łomży, powiat pułtusi — do Sądu Okręgowego w Warszawie.

SĄD OKRĘGOWY W PŁOCKU

Plac Narutowicza 6.

Prezes: Kazimierz Guskowski.

Wiceprezes: Antoni Noiszewski i Mieczysław Sochaczewski.

Sędziowie Okręg.: Jarmołowicz Walerian, Renc Eugeniusz, Rogowski Stanisław, Rudowicz-Thun Mieczysław, Sochacki Ziemowit, Zadernowski Brunon i Eugeniusz Kaleta.

Kierownik Sekretar. Prezyd. Sądu Okręg. — Rywczak Antoni.

SĘDZIOWIE OKR. ŚLED CZY.

Płock i Gostynin — p. o. s. gr. Gierzyński.**Ciechanów, Przasnysz i Mława** — s. gr. Zygmunt Zakrzewski.**Sierpc, Rypin i Płońsk** — s. gr. Stanisław Syski.

URZĄD PROKURATORSKI.

Prokurator: Władysław Szczyciński

Zastępca Prokuratora: Wiceprokurator Henryk Stanisław Hausbrandt.

Wiceprokurator: Zygmunt Kozanecki.

Wiceprokurator: Kazimierz Rogalewicz.

P. o. podprokurator: Stanisław Miciński i Janusz Waśniewski.

Kierownik Sekretariatu Prok.: Władysław Majewski.

WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY W MŁAWIE.

Przewodn.: wiceprezes Roman Sakowicz.

Sędziowie Okręgowi: Aleksander Warm-ski, Jan Kondracki, Wacław Kozłowski.

Kierownik Sekr. Wydz.: Jan Lencki.

Oddział Prokuratury w Mławie: wiceprokurator Marian Ryszard Madey.

Podprokurator: Zbigniew Malinowski.

SĄDY GRODZKIE.

Płock — Kier. S. G. Karol Blank, S. G. Florian Janczewski, Feliks Duleba, as. Antoni Krzętowski.**Ciechanów** — S. g. Feliks Bieńkowski, Marian Krajewski.**Chorzele** — S. g. Kazimierz Misiewicz.**Gąbin** — S. g. Szelenbaum Leon.**Gostynin** — S. g. Tuszyński Antoni.**Kuczbork** — p. o. S. g. Franciszek Franczak.**Mława** — S. g. Roman Staniszewski i s. Mieczysław Nawrocki.**Płońsk** — S. g. Mikołaj Czerniawski i Czesław Karwowski.**Przasnysz** — S. g. Edward Kaniak.**Rypin** — S. g. Edward Łapiński i Zdzisław Głuszkiewicz.**Sierpc** — p. o. S. g. Tadeusz Grzankowski, as. Ryszard Bock, i Kazimierz Dutkiewicz.**Wyszogród** — S. g. M. Wawrzyński.Na terenie powiatu **makowskiego** Sądy Grodzkie istnieją w Makowie Mazowieckim i Różanie; na terenie powiatu **pultuskiego** — w Nasielsku, Pultusku i Wyszowie; na terenie pow. **lipnowskiego** w Lipnie.

NOTARIUSZE NA TERENIE SĄDU OKRĘGOWEGO W PŁOCKU.

Płock — Eugeniusz Płoski, Ryszard Si-ma, Aleksander Wilczyński, Stefan Zieliński i Ziemowit Sochacki.**Chorzele** — Lucjan Długokęcki.**Ciechanów** — Stanisław Królikowski, Wiesław Jaśkiewicz.**Gąbin** — Stanisław Mitkiewicz-Zótkok.**Gostynin** — Jan Gustowski.**Mława** — Jan Kanty Bierzyński, Mieczysław Ganszer, Michał Przybora, Wacław Gurbki.**Płońsk** — Ludwik Kaznowski, Stefan Pachelski.**Przasnysz** — Żencykowski Tadeusz.**Raciąż** — Rogalewicz Jan.**Rypin** — Czesław Arendt, Władysław Zochowski.**Sierpc** — Edward Jasiński.**Wyszogród** — Władysław Malinowski.

PISARZE HIPOTECZNI.

Płock — Tomasz Godecki (okr.), Władysław Gantner, Juliusz Kawiecki (pow.).**Ciechanów** — Władysław Radzymiński.**Gostynin** — Jan Jabłoński.**Mława** — Czesław Rosiński — okręgowy, Romuald Gensze — powiat.**Płońsk** — Ignacy Dygowski.**Przasnysz** — Wacław Waciórski.**Rypin** — Edward Gronwald.**Sierpc** — Zdzisław Wandel.**Pułtusk** — Jan Walewski.**Lipno** — Roman Świtalski.

ADWOKACI.

Płock — Józef Baliński, Piłsudskiego 1, Leon Forbert, ul. Kościuszki 7, Marek Zygm. Kozielski, Misjonarska 3, Izaak Lewin Klinikowstein, P. O. W. 8, Mieczysław Kwasięborski, Sienkiewicza 8, Roman Wincenty Lutyński, Sienkiewicza 13, Kaz. Mayzner, 3-go Maja 5, Stanisław Przymanowski, Dominikańska 5, Jerzy Staszewski, Kościuszki 4, Eliasz Tyński, Tumska 16, Stan. Zgliczyński, Piłsudskiego 2, Szymon Nichtberger, Kościuszki 1, Gustaw Gieser, Tumska 8, Elizar Flek, Tumska 10, Salomon Zarchin, Sienkiewicza 18, Leonard Rudowski, Kościuszki 2.

Delegatem Rady Adwokackiej jest M. Z. Kozielski, zastępca — K. Mayzner.

Ciechanów — Stefan Blążej Olszewski, Warszawska 19, Bolesław Olszewski, Zakro-

czymśka, Fiszer Finkelsztejn, Franciszek Ogrodowski, Zakroczymska.

Gostynin — Mieczysław Świecicki, 3 Maja 6, Władysław Mikułowski, 3-go Maja 22, Seweryn Zakower.

Mława — Manus Blum, Stary Rynek, Jerzy Karol Heryng, ul. Żeromskiego 8, Jadwiga Płoska, ul. Żeromskiego 8, Walery Feliks Reinhard, ul. Reymonta 8, Grzegorz Józef Wierzbicki, ul. Reymonta 7, Franciszek Zajewski, ul. Reymonta 3.

Nasielsk — Roman Dąbrowski.

Płońsk — Tadeusz Dobaczewski, Józef Łapicki.

Przasnysz — Amelia Bojanowska, Piłsudskiego 73.

Pułtusk — Mendel Deligtisch, 3 Maja 14, Saturnin Marian Szmit, ulica Ś-to Jańska 6, Tadeusz Bogusławski, Jerzy Kaufman i Ignacy Lewer.

Rypin — Włodzimierz Pełka, Hilary Sobociński, Izidor Fiszgrunt.

Sierpc — Kazimierz Dowsin, Zdzisław Wysocki i Józef Adamczyk.

Lipno — Edward Kazimierz Keller, ul. Piłsudskiego 17, Adam Szostak, ul. Gdańska 50, Jan Jerzy Tuchowski i Jan Jerzy Zambrzycki.

Wyszogród — Szymon Tuch:

OBROŃCY PRZY SĄDACH GRODZKICH.

Chorzele — Adam Olszewski, Heliodor Rykowski.

Ciechanów — Aleksander Berland, Stanisław Milewski.

Gąbin — Franciszek Pietrzak.

Kuczubork — Henryk Brzozowski, Bolesław Markuszewski.

Mława — Józef Dobrzyński.

Płońsk — Władysław Skorupski.

Przasnysz — Kazimierz Burchacki.

Rypin — Ignacy Gratkowski, Bolesław Kosakowski.

Sierpc — Jerzy Kołakowski, Piotr Ossowski.

K O M O R N I C Y.

Płock — Michał Jachnis (Rewir I) i Leonard Szkopański (Rewir II).

Rewir I. Zachodnia część m. Płocka od rz. Wisły do póln. granicy miasta z przecięcia ulic Mostowej i Tumskiej. Wsie: Jędrzejewo i Kostrogaj. Gm.: Brwilno, Brudzeń, Drobin, Kleniewo, Lelice, Majki, Starożreby i Zagoty.

Rewir II. Wschodnia część m. Płocka od rz. Wisły do północnej granicy miasta z przecięcia ul. Mostowej i Tumskiej. Przedmieście Radziwie. Gm.: Bielino, Łubki, Miszewo Murowane, Rogozino, Święcice, Rębowo, Mąkolin i m. Wyszogród.

Ciechanów — Paweł Skarzyński, Stanisław Tiuchtij.

Gąbin — Józef Paliwoda.

Gostynin — Jan Maciejewski.

Kuczubork — Aleksander Szukuć.

Mława — Wincenty Biedrzycki.

Płońsk — Konstanty Pełka.

Przasnysz — Mieczysław Rózewski.

Rypin — Szczepan Władysław Dobrowolski, St. Makowski.

Sierpc — Stanisław Girszewski.

W I Ę Z I E N I E.

W Płocku znajduje się więzienie I klasy dla mężczyzn i kobiet.

Naczelnik więzienia — Juliusz Raczyński.

Zastępca naczelnika i kierownik działu gospodarczego — Michał Obretenny.

Depozyty więzienia — asp. Stanisław Lewandowski.

Dział wyszkoleniowy — Zygmunt Koperski.

Dział pracy — Stanisław Lewandowski.

Dział administracyjny — Jerzy Chmielewski.

Kapelan — ks. Józef Góralski.

Dział pracy wyrabia wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarstwa dla urzędów i urzędników, oraz roboty cementowe, jak również wyrób obuwia wszelkiego rodzaju.

PATRONAT NAD WIĘZNIAMI W PŁOCKU.

Kurorka — sędzina Sochacka. Prezes — ks. Góralski, zastępca — sędzia Blank, sekretarz — apl. Tyc, skarbnik — Łacki; członkowie: mecenas Kozielski, naczeln. więzienia Raczyński i adwokat Kwasięborski.

MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH i OŚWIECENIA PUBLICZNEGO — Warszawa, Aleja Szucha 25.

Minister: prof. Wojciech Świątostawski.

OKRĘG SZKOLNY WARSZAWSKI.

Warszawa, ul. Bagatela 12.

Kurator: Ambroziewicz.

Teren działania Okręgu — województwo warszawskie i łódzkie.

S Z K O Ł Y W P Ł O C K U.

Szkoły średnie ogólnokształcące.

Państwowe Gimnazjum męskie im. Władysława Jagiełły w Płocku, ul. 3-go Maja 32. Dyrektor Marian Nałęcz.

Państwowe Gimnazjum męskie im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku, ul. Małachowskiego 1. Dyr. Fr. Hilczer.

Państwowe Gimnazjum żeńskie im. Hetmanowej Reginy Żółkiewskiej w Płocku, ul. P. O. W. 23. Dyr. dr. Romana Pachucka.

Prywatne Gimnazjum męskie im. św. Stanisława Kostki przy Seminarium Duchownym w Płocku. Dyr. ks. dr. Bolesław Strzeszewski.

Od roku szkolnego 1934—35 gimnazja według nowego ustroju szkolnego posiadają tylko 4 klasy. Warunki przyjęcia do I-szej klasy nowego gimnazjum: ukończenie 6-ciu klas szkoły powszechnej, przy większym napływie kandydatów — egzamin konkursowy: wiek od 12 do 16 lat.

W myśl Ustawy o ustroju szkolnictwa średniego od roku szkolnego 1937/38 zostały uruchomione w Płocku następujące licea:

I. przy gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły — humanistyczne i przyrodnicze.

II. przy gimnazjum żeńskim im. Reginy Żółkiewskiej—humanistyczne i przyrodnicze.

III. przy gimnazjum prywatnym Św. Stanisława Kostki — klasyczne.

Wskutek całkowitego zlikwidowania dotychczasowych seminarium nauczycielskich męskiego i żeńskiego, pozostały czynne w Płocku tylko koedukacyjne szkoły ćwiczeń, pod kierownictwem dotychczasowych kierowników, wyżej wspomnianych seminariów.

Szkoły zawodowe.

Państwowe Koeduk. Gimnazjum Kupieckie i Państwowa Koedukacyjna Szkoła Handlowa w Płocku, ul. Misjonarska 20. Dyrektor Władysław Wróbel.

Szkoła Organistowska w Płocku, ul. Tumska 1. Założona w 1917 r. przez J. E. Ks. Arcybiskupa Antoniego J. Nowowiejskiego, staraniem ks. kan. J. Antoniaka. Zaliczona do szkół artystycznych średnich. Kurs 4-roletni. Przyjmowani są kandydaci z ukończoną szkołą powszechną. Dyrektor Marceł Karczemny.

Prywatna Żeńska Średnia Szkoła Zawodowa Bolesławy Jarząbkówny. Płock, ul. Kościuszki 6. (Nauka trwa 3 lata — zakres 6 kl. gimn., prowadzone jest krawiectwo damskie i gospodarstwo domowe). Dyr. Anna Krypska.

Szkoła Rolnicza im. Okręgowego Towarzystwa Płockiego w Niegłosach pow. płockiego, utrzymywana przez Sejmik Płocki. Dyr. Stan. Kałużyński.

Szkoła Rolnicza Żeńska w Trzepowie, utrzymywana przez płocki Sejmik Powiatowy. P. o. dyr. Amelia Wysocka.

Publiczna Szkoła Dokszałająca Zawodowa (koedukacyjna), Płock, Aleje Jachowicza 17. Kier. Eugeniusz Gessek.

Ukończenie szkoły niezbędne jest przy egzaminach czeladniczych. Kurs 3-letni, na I-szy kurs wymagane jest świadectwo z ukończenia 5 oddziałów szkoły powszechnej, egzamin sprawdzający z języka polskiego i rachunków; wiek 14—18 lat.

Prywatna koeduk. szkoła publiczna 3-go stopnia H. Szczycińskiej i A. Wasniewskiej w Płocku, ul. P. O. W. 26. Kurs 6-letni, przy-

gotowuje do I kl. gimn. Kier. Halina Szczyńska.

Prywatne Koedukacyjne Kursy Ogrodnicze Tow. Przyjaciół Szk. Zawod. w Płocku, ul. Padlewskiego 2, tel. 10-21.

Skład Zarządu: Prezes — Witosław Cichocki, wiceprezes — Kazimierz Mayzner, skarbnik — Władysław Wróbel, sekretarz — Jan Jankowski, członkowie: Konstanty Modliński i Stan. Przedpełski.

Komisja Rewizyjna: Al. Wernik, Izidor Puternicki i Gustaw Szule.

Kierowniczką kursów — Adela Żurowska.

Zadaniem kursów jest pogłębianie wiadomości praktycznych i teoretycznych w dziedzinie ogrodnictwa, celem przygotowania młodzieży do samodzielnej pracy ogrodniczej we własnych gospodarstwach.

Nauka trwa na Kursach 11 miesięcy i odbywa się od 15 stycznia do 15 grudnia. Program nauk obejmuje: urządzenie i prowadzenie gospodarstw ogrodniczych, sadownictwo, warzywnictwo, kwaciarstwo, przetwórstwo owoców i warzyw, pszczelarstwo, rachunki, higiena, religia i język polski z nauką obywatelstwa.

Warunki przyjęcia na kursy:

Na kursy przyjmuje się kandydatów i kandydatki w wieku od lat 18 do 25, posiadających dostateczny rozwój fizyczny, którzy:

1) ukończyli szkoły przysposobienia rolniczego,

2) ukończyli szkoły przysposobienia gospodyń wiejskich,

3) ukończyli szkołę powszechną i osiągnęli III-ci stopień P. R.,

4) nie przeszli przez szkolnictwo rolnicze, lecz posiadają wykształcenie ogólne, odpowiadające co najmniej 7 oddziałom szkoły powszechnej i przebyli praktykę ogrodniczą lub rolniczą, uznaną przez Radę Pedagogiczną Kursów za odpowiednią.

Podania o przyjęcie na kursy należy składać w kancelarii kursów w terminie do 1 stycznia.

Do podania winny być dołączone:

a) własnoręcznie napisany życiorys,

b) metryka urodzenia na druczku,

c) świadectwo moralności o ile od wystąpienia ze szkoły minęło więcej niż jeden rok,

d) dowody, tyczące punktów 1, 2, 3, 4 (patrz warunki przyjęcia).

Inspektorat Szkolny.

Płocki Inspektorat Szkolny obejmuje powiaty: płocki i gostyniński.

Inspektor: Józef Pruszyński. Zastępcy: Wiktor Waclawski, Waclaw Bronowski. Sekretarz administr.: Jan Skierkowski.

Szkoły Powszechne.

Nr. 1. Płock, Aleje Jachowicza 17 — kier. Eugeniusz Gessek.

- Nr. 2. Płock, 1-go Maja 3 — kier. L. Gutkowski.
 Nr. 3. Płock, Dobrzyńska 17 — kier. A. Zmysłowski.
 Nr. 4. Płock, Aleje Jachowicza 17 — kier. St. Pernej.
 Nr. 5/7. Płock (Powiśle) — Radziwie — kier. Leon Dorobek.
 Nr. 6. Płock, 1-go Maja 3 — kier. Cz. Zyhertówna.
 Nr. 7. Płock, Misjonarska 5 — kier. Stanisław Dąbkowski.
 Nr. 8. Płock, Kościuszki 9 — kier. M. Brombergerówna (szkoła żydowska).
 Nr. 9. Płock, Królewiecka 18 — kier. Jan Zmysłowski.

P o w i a t p ł o c k i .

Gmina Biała: Biała — p. o. kier. Franciszek Dzierżanowski, 3-klasowa. Brwilno — Stanisław Sobusiak. Dziarnowo — Zygmunt Nowiński, 1-klasowa. Kamionki — Józef Klewniewski. Maszewo Małe — p. o. kier. Melita Drungowa, 3-klasowa. Proboszczewice — p. o. kier. Romuald Miałkiewicz, 3-klasowa. Powiśno — Teodor Gatzke (szkoła wyzn. ewangel.). Sikórz — Henryka Koźmińska, 1-klasowa. Suchodół — Stanisława Rogozińska, 1-klasowa. Trzepowo — Jan Majewski, 1-klasowa. Włoczewo — Zygmunt Kamiński, 1-klasowa. Wyszyna — Zofia Piotrowska, 1-klasowa.

Gmina Bielino: Wilhelm Wiesinger, 1-klasowa (szk. wyzn. ewang.). Cekanowo — Piotr Copiński, 1-klasowa. Gulczewo — Stanisław Kołakowski, 1-klasowa. Liszyno — Julia Łowicka, 1-klasowa. Mirosław — Aleksander Staniszewski, 1-klasowa. Ośnica — kier. Bolesław Skalmowski, 7-klasowa. Słupno — p. o. kier. Zygmunt Pawłowski, 3-klasowa.

Gmina Brudzeń: Bądkowo Kościelne — Władysław Czachorowski, 1-klasowa. Bądkowo Rochny — Tomasz Świdorski, 1-klasowa. Karwosieki - Noskowice — Władysław Koźmiński, 1-klasowa. Murzynowo — Amalia Kleńdówna, 1-klasowa. Myślborzyce — kier. Stanisław Dzierżanowski, 2-klasowa. Siecień — p. o. kier. Celina Brozonowiczówna, 3-klasowa. Strupczewo — p. o. kier. Marcejan Nowakowski, 2-klasowa. Turza Mała — kier. Tadeusz Grefkowicz, 2-klasowa.

Gmina Drobin: Chabowo — Franciszka 1-klasowa. Cieszewo — kier. Julian Sobociński, 2-klasowa. Drobin — p. o. kier. Stanisław Orzażewski, 7-klasowa. Młodochowo — Aleksander Seroka, 1-klasowa. Rogotwórska — Stanisław Jesionek, 3-klasowa. Zalesie — Stanisław Bielski, 1-klasowa.

Gmina Kleniewo: Bielsk — kier. Władysław Łębkowski, 7-klasowa. Ciachcin — p. o. kier. Czesław Jezierski, 3-klasowa. Dziedzice — Tadeusz Ligęza, 1-klasowa. Leszczyno Szlacheckie — Helena Karambowiczówna, 1-klasowa. Sędek — Pelagia Rechcińska, 1-klasowa. Za-

groba — p. o. kier. Teodor Gumiński, 5-klasowa.

Gmina Lelice: Bonisław — Julian Matkiewicz, 1-klasowa. Lelice — kier. Stanisław Stelmach, 3-klasowa. Rogienice — Kazimierz Piotrowski, 1-klasowa.

Gmina Łubki: Łubki — p. o. kier. Stefan Zawalski, 4-klasowa. Pilichówek — p. o. kier. Jan Bejgier, 3-klasowa. Sochocino Praga — kier. Jerzy Rembowski, 1-klasowa. Woroniec — Ludwika Woźniakówna, 1-klasowa.

Gmina Majki: Chudzynek — Antoni Chrapkowski, 1-klasowa. Łęg Probostwo — kier. Paweł Rogulski, 5-klasowa. Słupia — p. o. kier. Józef Pawłowicz, 7-klasowa.

Gmina Małolin: Bodzanów — kier. Adam Walczak, 7-klasowa. Bulkowo — Eugenia Rosicka, 1-klasowa. Gaśewo — Cecylia Stawińska, 1-klasowa. Gromice — Jan Królik, 1-klasowa. Krubice — p. o. kier. Henryk Łabędzki, 2-klasowa. Łętowo — p. o. kier. Bolesław Kazimierski, 3-klasowa. Ręczyn — Kazimierz Ostrowski, 1-klasowa. Rogowo Duchowne — Felicja Borkowska, 1-klasowa. Wiciejewo — p. o. kier. Wiktoria Jackowska, 3-klasowa.

Gmina Miszewo Murowane: Białobrzegi — Eryk Oberlander, 1-klasowa. Chylin — Apolinary Kłopocki, 1-klasowa. Niestuchowo — kier. Teodor Sikora, 3-klasowa. Małoszewo — Eugenia Siecińska, 2-klasowa. Święcieniec — kier. Jan Szewczykiewicz, 4-klasowa. Zakrzewo — p. o. kier. Henryk Spodniewski, 3-klasowa.

Gmina Rębowo: Drwały — Jan Majkowski, 1-klasowa. Podgórze — vacat, 1-klasowa. Rakowo — Alfred Kramer, 1-klasowa. Rębowo — Nogański Jerzy, 1-klasowa.

Gmina Rogozino: Białkowo — p. o. kier. Jan Gwiazdowicz, 3-klasowa. Boryszewo Nowe — Artur Droheim, 1-klasowa (szkoła niem.). Ciółkowo — p. o. kier. Tadeusz Halicki, 3-klasowa. Czerniewo — p. o. kier. Henryk Jagliński. Męczenin — Kazimierz Kościński, 1-klasowa. Podolszyce — Tadeusz Pamierny, 1-klasowa. Radzanowo — p. o. kier. Piotr Chochol, 3-klasowa. Rogodзино — p. o. kier. Czesław Hinc, 3-klasowa. Wołowa — Marcin Sowula, 1-klasowa.

Gmina Staroźreby: Góra — Wacław Kwiatkowski, 1-klasowa. Karwowo Krzywianice — p. o. kier. Stefan Karwowski, 3-klasowa. Mieczyno — Irena Kalińska, 1-klasowa. Przedbórz — p. o. kier. Helena Skoczeń, 3-klasowa. Rogowo — p. o. kier. Władysław Biegański, 3-klasowa. Staroźreby — kier. Józef Kadziński, 7-klasowa. Zdziar — Antoni Tężycki, 1-klasowa.

Gmina Święciec: Ciućkowo — p. o. kier. Wacław Rutkowski, 3-klasowa. Gałki — p. o. kier. Kazimierz Peciakowski, 3-klasowa. Grotkówek — Kazimierz Zarzycki, 1-klasowa. Kobylniki — p. o. kier. Teodor Śmiechowski, 4-klasowa. Nakwasin — Kazimierz Synowiec, 1-klasowa. Niździn — p. o. kier. Janina So-

bótkowa, 3-klasowa. Orszymowo — p. o. kier. Stanisław Gołębiowski, 5-klasowa. Święcice — p. o. kier. Czesław Kwaśniewski, 3-klasowa.

Gmina Zagoty: Bronowo Zalesie — Józef Gościcki, 1-klasowa. Giżyn — Walenty Szewczykowski, 1-klasowa. Strusin — Henryk Buczkowski, 1-klasowa. Tłubice — p. o. kier. Leon Siemiątkowski, 2-klasowa. Zagoty — p. o. kier. Zygmunt Muchała, 3-klasowa.

Wyszogród: Szkoła Nr. 1 — kier. Edward Szymczewski, 7-klasowa. Szkoła Nr. 2 — kier. Chajja Szternowa, 7-klasowa (szkoła żydow.).

P o w i a t g o s t y n i ń s k i.

Gostynin: Szkoła powszech. Nr. 1 — kier. Waclaw Cieciewicz, 7-klasowa. Szkoła powszech. Nr. 2 — p. o. kier. Irena Cieciewiczowa, 7-klasowa. Szkoła powszech. Nr. 3 — Adolf Wilhelm Szulc, 1-klasowa.

Gmina Gąbin: Szkoła powszech. Nr. 1 — kier. Bolesław Foremski, 7-klasowa. Szkoła powszech. Nr. 2 — p. o. kier. Rembaum, 7-klasowa (szkoła żydow.).

Gmina Czeremo: Czeremo — kier. Stanisław Walczak, 3-klasowa. Sady — Bronisław Dering, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.). Świniary — Adolf Ewald Pletz, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.). Wiączemin — Adolf Pletz, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.). Wymyśle Niemieckie — Teodor Kühn, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.).

Gmina Dobrzyków: Borki — vacat, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.). Dobrzyków — p. o. kier. Tadeusz Gross, 3-klasowa. Grabie Niemieckie — Jan Domin, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.). Grabie Polskie — Józef Rzap, 1-klasowa. Górki — Lucja Cichocka, 1-klasowa. Korzeniówka — Ewelina Weberowa, 1-klasowa. Ludwików — Eufemia Rękosiewicz, 1-klasowa. Troszyn Niemiecki — Aleksander Frank, 1-klasowa. Troszyn Polski — Zygmunt Karczemny, 1-klasowa.

Gmina Duninów: Duninów Duży — Maria Kuczyńska, 1-klasowa. Duninów Nowy — Edmund Rzędkiewicz, 3-klasowa. Goreń — kier. Waclaw Szewczyk, 2-klasowa. Gorzewo — Jan Nowak, 1-klasowa. Julianów — Władysław Drzewiecki, 1-klasowa. Kamion — Lucja Górecka, 1-klasowa. Karolewo — Erwin Lifke, 1-klasowa. Lipianki — p. o. kier. Leon Rewekant, 2-klasowa. Mokre Niemieckie — Alfred Ast, 1-klasowa. Sędeń — p. o. kier. Wincenty Oleksiak, 2-klasowa. Soczewka — p. o. kier. Jan Axman, 5-klasowa. Środeń — Stanisław Wawrowski, 1-klasowa.

Gmina Lucień: Emilianów — Halina Szafarcowa, 1-klasowa. Lucień — Marianna Kwiatkowska, 1-klasowa. Miałkówce — p. o. kier. Stefania Starzyńska, 2-klasowa. Nowa Wieś — p. o. kier. Stanisław Czarnecki, 3-klasowa. Podgórze — Zofia Górską, 1-klasowa. Zwolen — Ludwik Trojanowski, 1-klasowa.

Gmina Łąck: Budy Dolne — Czesława Malesowa, 1-klasowa. Góry — Józef Widziński, 1-klasowa. Grabina — p. o. kier. Edmund Gołębiowski, 1-klasowa. Łąck — p. o. kier. Bolesław Brukman, 3-klasowa. Popłacin — Helena Czaplińska, 1-klasowa. Wincentowo — p. o. kier. Kazimierz Wojciechowski, 2-klasowa. Wólka Łącka — Stanisława Kowalczykowska, 1-klasowa. Zdwórz — Edward Bromke, 1-klasowa.

Gmina Pacyna: Adamów — p. o. kier. Szymon Szewczyk, 2-klasowa. Helenów — Tadeusz Borkowski, 1-klasowa. Kamień — p. o. kier. Tadeusz Kozłowski, 2-klasowa. Lipińskie — Lucjan Budnicki, 1-klasowa. Luszyn — Ryszarda Początkówna, 1-klasowa. Łuszczanów — Bolesław Strzałkowski, 1-klasowa. Pacyna — p. o. kier. Bronisław Strynkiewicz, 4-klasowa. Remki — Genowefa Prusińska, 1-klasowa. Robertów — Ludwika Archowska, 1-klasowa. Topólno — Helena Jackowska, 1-klasowa. Wola Pacyńska — Janina Lesiakowa, 1-klasowa.

Gmina Rataje: Solec — p. o. kier. Ksawery Abramowicz, 3-kl. Białotarsk — kier. Roman Przybyłowicz, 4-klasowa. Budy Kozickie — Józef Różański, 1-klasowa. Choinek — Edward Chybowski, 1-klasowa. Jastrzębia — Zofia Grętkiewicz, 1-klasowa. Krzywie — p. o. kier. Sabina Nowakowska, 1-klasowa. Rębów — p. o. kier. Stefan Skorzyński, 3-klasowa. Sokolów — p. o. kier. Bernard Sławianowski, 3-klasowa. Zuzinów — Tadeusz Jarzyński, 1-klasowa.

Gmina Sanniki: Czyżew — Zofia Oleszkiewiczówna, 1-klasowa. Krubin — Kazimierz Rybacki, 1-klasowa. Lwówek — Rudolf Liedke, 1-klasowa. Osmolin — p. o. kier. Lucjan Siółkowski, 4-klasowa. Sanniki — p. o. kier. Henryk Zauszkiewicz, 7-klasowa.

Gmina Skrzany: Leśniewice — Maria Wojciechowska, 1-klasowa. Nowa Wieś — Włodzimierz Szrodt, 1-klasowa (szk. dla dzieci niem.). Osiny — Leon Grochowski, 1-klasowa. Sałki — p. o. kier. Barbara Ręczyńska, 2-klasowa. Sierakówce — p. o. kier. Józef Żółtowski, 3-klasowa. Skrzany — Stanisław Orłowski, 1-klasowa.

Gmina Słubice: Alfonsów — Czesław Świethk, 1-klasowa. Barcik — Jan Lenarcik, 1-klasowa. Brzezia — Maria Stenykówna, 1-klasowa. Piotrkówek — p. o. kier. Samuel Ratz, 2-klasowa. Potok Biały — p. o. kier. Janina Jakubowska, 2-klasowa. Sielce — Alfons Marchewka, 1-klasowa. Słubice — p. o. kier. Jan Olak, 4-klasowa. Studzieniec — Jan Darkowski, 1-klasowa. Wólka Wysoka — Edmund Sieciński, 1-klasowa. Zych Niemiecki — Olga Dallmanowa, 1-klasowa (szkoła niem.). Zych Polski — Stanisław Chrzanowski, 1-klasowa.

Gmina Szczawin: Gorzechowo Szczawiniskie — p. o. kier. Lech Rokicki, 3-klasowa. Jesionka — Irena Hetmanowa, 1-klasowa.

Osovia — Leokadia Sarzałowa, 3-klasowa.
 Mellerów — Maria Iżykowska, 1-klasowa.
 Skrzyszewy — p. o. kier. Jan Kopec, 4-klas.
 Stefanów — p. o. kier. Maria Czarnecka,
 3-klasowa. Szczawin — p. o. kier. Stefan
 Strzeszewski, 4-klasowa. Trębki — p. o. kier.
 Konstanty Lewandowski, 4-klasowa. Wali-
 szew — Anna Dzubalanka, 1-klasowa.

MINISTERSTWO ROLNICTWA i REFORM ROLNYCH — Warszawa, ul. Senatorska 15.

Minister: Juliusz Poniatowski.

Referaty Rolnictwa i Reform Rolnych,
 które podlegają temuż ministerstwu, zostały
 z dniem 1 stycznia 1934 r. zespolone z wła-
 dzami administracji ogólnej.

Dotychczasowi komisarze ziemscy zosta-
 ją przy starostwach, jako referenci fachowi.

Płock — komisarz ziemski: Leonard Szla-
 gier. Sekretarz administr.—Ignacy Bogdański.

Sierpc — komisarz: Czaplicki, sekretarz
 — vacat.

Lipno — komisarz: Tadeusz Zgliczyński,
 sekretarz — Głogowski.

Płońsk — komisarz: inż. Jan Kuliński,
 sekretarz — Jagodziński.

Ciechanów — komisarz: Fluder, sekre-
 tarz — Lucjan Tuszyński.

Przasnysz — komisarz: Niesiołowski.

Mława — komisarz: Bielecki.

Gostynin — komisarz: Jan Żółkiewski,
 sekretarz — Koziński.

Referent melioracyjny — inż. Jan Kosiń-
 ski. Obejmując działalnością pow.: płocki i gos-
 tyniński. Siedziba: Starostwo w Płocku.

KOMISARZ OCHRONY LASÓW.

Siedziba we Włocławku, obejmuje dzia-
 lalnością teren powiatów: płockiego, gosty-
 nińskiego, lipnowskiego, rypińskiego, nies-
 zawskiego i włocławskiego. Komisarz —
 Czyski.

Lasami państwowymi zarządzają

NADLEŚNICTWA

w Łącku: Nadleśniczy — Jan Hiszpański, la-
 sy państwowe powiatu gostynińskiego, w Gó-
 rze; Nadleśniczy — Franc. Roszczakowski,
 lasy państwowe pow. płockiego.

PAŃSTWOWA STADNINA OGIERÓW

znajduje się w Łącku, powiat gostyniński.
 Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych
 podlegają powiatowi lekarze weterynarii.

Płock — lekarz weterynarii: Wiesław
 Borowski.

Płock — lekarz weter. samorząd.: Mie-
 czysław Gaworski, dyrektor rzeźni.

Płock — lekarz weter. samorząd.: Cezary
 Gede, mł. lekarz weter.

Płock — lekarz weter. samorząd.: Wie-
 sław Borowski, lekarz weteryn. przy lecznicy
 powiatowej.

Wyszogród — lekarz weterynarii samo-
 rząd.: Lucjan Konopka.

Bielsk — lekarz weter. samorząd.: Jerzy
 Perednia.

Bodzanów — lekarz weteryn. samorząd.:
 Eugeniusz Skalmowski.

Starczęby — lekarz weter. samorząd.:
 vacat.

GEOMETRY PRZYSIĘGLI W PŁOCKU.

Cydzik Karol, ul. P. O. W. 5.

Kozielski Mateusz, ul. Piłsudskiego 2.

Medyński Stefan, ul. Kościuszki 2.

Staszewski Kazimierz, ul. Sienkiewicza 5.

Strupezewski Mieczysław, ul. Grodzka 13.

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU i HANDLU — Warszawa, ul. Elektoralna 2.

Minister: Antoni Roman.

IZBA RZEMIEŚLNICZA W PŁOCKU.

ul. P. O. W. nr. 8.

Zarząd: prezes — I. Budzanowski, wice-
 prezes — W. Kurowski, członkowie Zarządu:
 S. Rowiński z Grojca, I. Matuszewski z Ra-
 dzymina i H. Agrest z Włocławka.

Z Urzędu Radcowie: Franciszek Głuchow-
 ski z Płocka, Hersz Kirszenewaj z Ciechano-
 wa, Mordka Rymwort z Kaluszyzna, Judel Ro-
 zensztein z Nowego-Dworu i Artur Zabęski
 z Warszawy.

Dyrektor Izby Rzem. — Jan Łazarewicz.

MINISTERSTWO POCZT i TELEFONÓW — Warszawa, Plac Napoleona 8.

Minister: inż. Emil Kaliński.

DYREKCJA POCZT i TELEFONÓW.

Warszawa, Plac Napoleona.

Dyrektor: Antoni Żuchniewicz.

URZĘDY POCZTOWE.

Płock — urząd II klasy. Naczelnik urzę-
 du: Anastazy Witosławski. Urzędy i Agencje
 p. t.: Proboszczewice, Płock-Radziwie, Bielsk
 k. Płocka, Drobin, Wyszogród, Bodzanów,
 Starożreby, Blichowo, Bulkowo, Łęg—Probo-
 stwo, Bądkowo-Kościelne, Góra i Mała-Wieś.

Ciechanów — urząd III-iej klasy. Urzędy
 i Agencje p. t.: Kraszewo, Gołotczyzna, Goly-
 min, Ościsłowo, Glinojek, Gaśocin, Regimin.

Lipno — urząd III-iej klasy. Naczelnik:
 Józef Kotarski. Urzędy i Agencje p. t.: Wild-
 no, Skępe, Czernikowo, Kikół, Mazowsze, Do-
 brzejewice, Bobrowniki nad Wisłą, Tłuchowo,
 Dobrzyń nad Wisłą, Wielgie.

Mława — urząd III-ej klasy. Urzędy i Agencje p. t.: Mława, Konopki, Strzegowo, Radzanów nad Wkrą, Lubowidz, Wieczfnia Kościelna, Dłutowo, Janowiec K., Chorzele.

Gostynin — urząd IV-ej klasy. Naczelnik: Jan Morawski. Urzędy i Agencje p. t.: Dunińów, Łąck k. Gostynina, Sokołów k. Gostynina, Gąbin.

Maków Mazowiecki — urząd IV-ej klasy. Naczelnik: Franc. Turan. Urzędy i Agencje p. t.: Różan, Karniewo, Gąsewo, Krasiniec, Jaciążek, Sypniewo k. Ostrołęki, Szelków Nowy, Czerwonka.

Płońsk — urząd III-ej klasy. Naczelnik: Czesław Urzykowski. Urzędy i Agencje p. t.: Sochocin, Naruszewo, Baboszewo, Wkra, Dziektarzewo, Nowe Miasto, Czerwińsk nad Wisłą.

Przasnysz — urząd III-ej klasy. Naczelnik: Zenon Turan. Urzędy i Agencje p. t.: Łaguny, Czernice Borowe, Chorzele, Janowo k. Chorzel, Grudusk, Dzierzgowo, Krzynowłoga Mała, Zareby k. Chorzel.

Pułtusk — urząd III-ej klasy. Naczelnik: Emil Krauze. Urzędy i Agencje p. t.: Obryte, Winnica, Serock nad Narwią, Gzy, Nasielsk, Nasielsk 2, Pomiechówek, Świercze.

Wyszaków — urząd IV-ej klasy. Naczelnik: Marian Witkowski. Urzędy i Agencje p. t.: Kamieńczyk nad Bugiem, Brańszczyk, Zabrodzie, Poręba nad Bugiem, Tłuszcz, Międzyzyles, Długosiodło, Klembów.

Rypin — urząd III-ej klasy. Naczelnik: Leon Janicki. Urzędy i Agencje p. t.: Skrwilno, Świdziebnia, Zbójno k. Rypina, Szczutowo.

Sierpc — urząd III-ej klasy. Naczelnik: Zenon Domański. Urzędy i Agencje p. t.: Żuromin, Biezuń, Zawidz Kościelny, Raciąż k. Sierpca, Bożewo, Gozdowo, Gójsk, Rościszewo, Sławecin.

REJONOWY URZĄD TELEGRAFICZNO-TELEFONICZNY kl. II-giej.

Płock, ul. 3-go Maja 13.

Konserwacja, remont, inspekcja, budowa linii telegr.-telef. i urządzeń stacyjnych na terenie powiatów: płockiego, płońskiego, cichanowskiego, mławskiego, przasnyskiego, rypińskiego, sierpeckiego i gostynińskiego. Naczelnik urzędu: Franciszek Aptowicz.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI — Warszawa, ul. Chałubińskiego 4.

Minister: Juliusz Ulrich.

PAŃSTWOWY ZARZĄD WODNY W PŁOCKU

Płock, ul. P. O. W. 22.

Kierownik Zarządu: inż. Z. Kornacki.
Teren działania — rzeka Wisła od klm. 551 (Modlin), do klm. 684 (Korabniki).

Kolej Kutno-Sierpc. Zawiadowca stacji Radziwie: Piotr Sidorowicz-Woyno.

Kolej Płock-Sierpc. Zawiad. stacji Płock: Leon Płachecki. Zawiad. st. Gozdowo: I. Urban. Zawiad. st. Sierpc: Grykin.

MINISTERSTWO OPIEKI SPOŁECZNEJ — Warszawa, ul. Długa 38/40.

Minister: Marian Zyndram-Kościałkowski.

INSPEKTOR PRACY.

Płock (Starostwo, II p.).

Teren działania — powiaty: płocki, płoński, rypiński, sierpecki i gostyniński.
Inspektor: Feliks Rybicki.

EKSPOZYTURA FUNDUSZU PRACY W WARSZAWIE

Oddział w Płocku, ul. Misjonarska 6.

Obejmuje teren m. Płocka i pow. płockiego: pośrednictwo pracy, służby domowej, ewidencje i zasiłki ustawowe. Do otrzymania zasiłku niezbędne jest mieć przepracowane 156 dni po 8 godzin w ciągu ostatnich 12-tu miesięcy, lub 104 dni przepracowane w 26 tygodniach w wkładkach pracy, opłaconych 4% na Fundusz Pracy.

Kierownik: Wacław Łącki.

SZPITALA, ZAKŁADY LECZNICZE, TOW. LEKARSKIE, LEKARZE i APTEKI NA MAZOWSZU PŁOCKIM.

P Ł O C K

Lekarz powiatowy: dr. Czesław Wojciuchowski, Starostwo, ul. 1-go Maja 2.

Szpital św. Trójcy (fundacyjny), ul. Warszawska 16; założony w 1405 r., łóżek 124 (chir., gin. położ., wewn., gruźl.). Przewodn. Rady Fundacji: Biskup Płocki lub jego zastępca. Dyrektor: dr. Wacław Piasecki (wewn. laryng.); Ord.: dr. Adam Beezkowicz (chir.), dr. Antoni Surzec (gin.-położ.).

Szpital chorób zakaźnych, ulica Misjonarska 9, zał. 1917 r., 60 łóżek. Dyr.: dr. Wacław Jaworski.

Szpital żydowski im. Izaaka Fogla, ul. Misjonarska 7, zał. 1872 r., łóż. 32 (oddz. chir., wewn.). Dyr.: dr. Izaak Feinberg. Ord.: dr. Władysław Frankowski, dr. Jerzy Bresler, dr. Matias Marienstras.

Szpital dla prostytutek m. Płocka, ul. Działki III-cie 18a, zał. 1932 r.; łóżek 12. Dyr.: dr. Napoleon Brendel.

Przychodnia Przeciugruźlicza m. Płocka, ul. Warszawska 16. Kier.: dr. Wacław Piasecki, sen.

Przychodnia Przeciujaglicza m. Płocka, ul. Warszawska 16. Kier.: dr. Stefan Bielog.

Przychodnia Przeciwalkoholowa m. Płocka, szpital św. Trójcy, założ. 1933 r. Kier.: dr. Mikulski.

Ubezpieczalnia Społeczna w Płocku, ul. P. O. W. 9, obejmuje powiaty: płocki, płoński, gostyniński i sierpecki, p. o. dyr.: Pawlicki, lek. nac. dr. Piotr Fenc.

Towarzystwo Przeciwnożnicze, ul. Warszawska 16. Prezes: dr. Adam Beczkowicz.

L E K A R Z E:

Beczkowicz Adam, chir., ul. Dominikańska 5.
 Biełoj Stefan, ocz., ul. Kościuszki 2.
 Brendel Napoleon, skór-wener., ul. Sienkiewicza 18.
 Bresler Chaskiel (Jerzy), (chir., ulica P. O. W. 3.
 Feinberg Ignacy Izaak, wewn., ul. Tum-ska 6.
 Frankowski Władysław, chir., ul. Stary Rynek 8.
 Gosiewski Roman, ul. P. O. W. 37.
 Jaworski Waclaw, wewn., ul. Sienkiewi-cza 17.
 Kadysz Hersz, wewn., ul. P. O. W. 6.
 Kamiński Kazimierz, ul. Sienkiewicza 18.
 Kamińska Stefania, ul. Sienkiewicza 18.
 Kawecki Czesław, wewn., ul. Sienkiewi-cza 18.
 Kopystyński Ignacy, wewn., ul. Dobrzyń-ska 27.
 Maciesza Aleksander, ocz., ul. Sienkiewi-cza 23.
 Majde Witold, gin.-poł., ul. Grodzka 16.
 Marienstras Matias, laryngolog, ulica P. O. W. 10.
 Netzer Stanisław, gin.-poł., ul. Tum-ska 12.
 Netzerowa Zofia, analizy, ul. Tum-ska 12.
 Piasecki Waclaw, laryng., ul. Sienkiewi-cza 10.
 Piasecki Waclaw Julian (jun.), ul. Tum-ska 6.
 Surzec Antoni, położn., ul. Grodzka 5.
 Szmidkiewicz St., Warszawska 16.
 Winogron Jakób, wewn. dziec., ul. Sien-kiewicza 35.
 Weinberg Peretz, chir., ul. Grodzka 9.
 Wojciechowski Czesław, ul. 1-go Maja 2 (lek. pow.).
 Zieliński Bonar., bakt., ul. Sienkiewi-cza 35.
 Żencykowski Józef, skór-wener., ul. Sło-neczna 25.

L E K A R Z E - D E N T Y Ś C I:

Altman Sura Łaja, ul. Tum-ska 14.
 Ber Regina, ul. Sienkiewicza 18.
 Brombergier-Jarząbek Stefania, ul. Grodz-ka 10.
 Chrostowski Szymon, ul. P. O. W. 5.
 Frankowska Barbara, ul. Stary Rynek 8.

Fuchs Herman, ul. Tum-ska 16.
 Globus Majer, ul. Tum-ska 6.
 Goldkind Aria, ul. Dominikańska 3.
 Goldkind Ryfka, ul. P. O. W. 3.
 Gutkind - Globusowa Nauma Nacia, ulica Tum-ska 6.
 Lipińska-Kuskowska Leokadia, P.O.W. 13.
 Śmigielska Maria, ul. Sienkiewicza 35.
 Szymańska Maria, ul. Tum-ska 10.
 Stoł Abram Saul, ul. Tum-ska 7.
 Strzygowa-Rybak Dwojra, ul. Narutowi-cza 1.
 Zawielew Grzegorz, ul. Kościuszki 10.

A P T E K I:

Apteka succ. Betleya Stefana, ul. POW. 1.
 Apteka Biegańskiego Edwarda, Radziwie, ul. Kolejowa.
 Apetka Śmigielskiego Mieczysława, ulica Grodzka 7.
 Apteka Włodkowskiego Bolesława, ulica Grodzka, róg Tumskiej.
 Apteka Lipińskiego Konstantego, ul. Kró-lewiecka, róg Nowego Rynku.
 Apteka Ubezpieczalni Społecznej, zarzą-dzająca: Eleonora Hryniewiecka, ul. P.O.W. 9.

P O W I A T P Ł O C K I

W y s z o g r ó d.

Lekarze: Grabowski Tomasz, og., ul. Rę-bowska 56. Widawski Abram Moszek, wewn., ul. Rębowska 29.

Lek.-dentyści: Gorinsztejn Ryfka, ul. Rę-bowska 54. Jankowska Irena, ul. Rębow-ska 33. Taubenfeld Alfred, Rynek 16.

Apteka: Kicko Bolesław, ul. Rębowska 54.

B o d z a n ó w.

Lekarz: Augenfisz Abram Józef i Aug-enfiszowa Rajzla, dr. med., wewn., ul. Marszał-ka Piłsudskiego.

Apteka: Trzaskowski Aleksander, ul. Mar-szałka Piłsudskiego.

B i e l s k, poczta Bielsk k/Płocka.

Lekarze: Piekut Waclaw, Rynek; Cho-dakow Julian, Rynek.

Apteka: succ. Malińskiego, zarz. Maliński Jerzy, Rynek.

D r o b i n.

Lekarz: Szreders Eugeniusz, dr. med. wewn.

Dentysta: dojeżdża z Sierpca.

Apteka: Indrikie Gustaw, pomoc. Olszew-ski Władysław.

S t a r o ź r e b y.

Lekarz: Piotrowski Robert, dr. med. wewn.

Apteka: Trzeciński Henryk, Rynek 15.

POWIAT GOSTYNIŃSKI.

G o s t y n i n .

Krzemiński Tadeusz, ul. 3-go Maja 26, lekarz powiatowy.

Szpital Powiatowy św. Antoniego, ulica Kutnowska. Dyr.: dr. Józef Lewicki.

Zakład Psychiatryczny wojewódzki międzykomun.: Dyr.: dr. Wilczkowski Eugeniusz. Ordyn.: dr. Mikulski. Prezes budowy Zakł.: inż. Wojciechowski Roman, dr. Stanisław Morge Czerwiec.

Lekarze: Lewicki Józef, Szpital Pow., Merlender Michał, ul. Kutnowska 18, Mikulski, Zakład Psych., Wilczkowski Eugeniusz, Zakład Psych., Zakrzewski Stefan, ul. Kutnowska 20.

Lek.-dentyści: Merlender Michał, ul. Kutnowska 18. Zarchin - Kellerowa, ul. Kutnowska 12.

Apteka: J. Majer.

G a b i n .

Lekarze: Dziewczepolski Adolf (Aron), wewn., położn., ul. Kościuszki 4. Stelle Artur i Czernic Stefan.

Lek.-dentyści: Borensztejn-Żychlińska Leokadia, ul. Kutnowska 2. Grünbaum War-chiwker, Stary Rynek 21.

Apteka: succ. Barchwica Romualda, dzierz. Bukaty St., ul. St. Rynek 5.

K a t y , p o c z t a Ż y c h l i n .

Czarnowski Witold, dr. med., gin.

S a n n i k i .

Timofiejew Grzegorz.

Apteka: Sojczyński Józef.

L e k a r z e p o w i a t o w i :

Ciechanów: Dr. Malinowski Wł., Starostwo, ul. Zakroczymska 47.

Gostynin: Dr. Tadeusz Krzemiński, Starostwo, ul. Kutnowska.

Lipno: Dr. Szymanowski Janusz, Starostwo, ul. Kościuszki 12.

Przasnysz: Dr. Grabowski Władysław, Starostwo, ul. 3 Maja 13.

Rypin: Dr. Kopciwicz R., Starostwo, ul. Piłsudskiego 32.

Sierpc: Dr. Chodorowski M., Starostwo.

Duchowieństwo Rzymsko-Katolickie Diecezji Płockiej.

BISKUP PŁOCKI.

Biskup diecezjalny — J. E. Ks. Antoni Julian Nowowiejski, Arcybiskup siliński.

Biskup sufragan — J. E. Ks. Biskup Leon Wetmański.

KAPITUŁA BAZYLIKI KATEDRALNEJ.

Pralaci: Prepozyt — Ks. Biskup Leon Wetmański, M. Ś. Th.; Archidiakon — ks. Piotr Dmochowski, M. Ś. Th., ks. infułat — Adolf Modzelewski, Dr. Fil.; Scholastyk — ks. rektor Franciszek Klimkiewicz, Ś. Th. M.

Kanonicy Gremialni: Kantor — ks. Kazimierz Targowski, prałat J. Św.; Kustosz — ks. Józef Michalak, prałat Św. Th. M.; Penitencjasz — ks. Ludwik Wilkoński, prałat J. Św., kapelan Biskupa Płockiego; Teolog ks. Feliks Słonicki, Dr. Św. T., szambelan J. Św.; ks. Stanisław Figielski, Dr. Św. T., prałat J. Św.; ks. Władysław Mąkowski, ks. Aleksander Dmochowski, kustosz Muzeum Diecezjalnego, ks. Piotr Kontecki, prałat Ś. Th. M.

Prokurator Kapituły: ks. prałat Wilkoński.

Mistrz ceremonii: ks. A. Poszwa, prof. S. D.

Dyrektor chóru: vacat.

Kurator Muzeum Diecezj.: ks. kan. Aleksander Dmochowski.

Wicekustosz: ks. kan. R. Fronczak.

KAPITUŁA KOLEGIATY PUŁTUSKIEJ.

Archidiakon: ks. prał. Józef Michnikowski.

Dziekan: ks. prał. Józef Piekut.

Kustosz: ks. prał. J. Strojnowski.

Kanonicy: ks. Fr. Olszewicz; ks. Jakub Wójcicki, M. Ś. T.; ks. B. A. Strzeczewski, dr. fil.; ks. Fr. Kuligowski, M. Ś. T.

KURIA DIECEZJALNA.

Tumska 3. Tel. 11-92.

Wikariusz Jeneralny: J. E. Ks. Biskup Leon Wetmański.

Kancelarz Kurii: ks. prał. Kazimierz Targowski.

Wicekancelarz: ks. Dr. Waclaw Jezusek, kan. honor. Katedr.

Sekretarz: ks. Dr. Zdzisław Piechna.

Archiwariusz: ks. prałat Piotr Dmochowski.

Officjum I: ks. prałat Stanisław Figielski, Dr. Św. T.

Kierownik spraw muz. kościelnej: ks. prof. Kazimierz Starościński.

Dyrektor Diec. Unii Apostolskiej: ks. infułat Adolf Modzelewski.

Oficjum II: ks. Marian Felicki, szambelan J. Św.

Dyrektor Stow. Misyjnego Duchown. Diec.: ks. kan. Stanisław Pujdo, dzickan nasielski.

Dyrektor Diec. Dzieła Rozkrzewiania Wiary i Dzieła Mis. Św. Piotra: ks. Stanisław Nasilowski, Mag. Św. Teol.

Wózny Kurii Diecez.: Jan Rychaczewski.

SĄD DUCHOWNY.

Oficjal: ks. prałat St. Figielski.

Wiceoficjal: vacat.

Sędziowie synodalni: ks. prałat Fr. Klimkiewicz, ks. prałat J. Michalak, ks. prałat K. Targowski, ks. infułat Adolf Modzelewski, ks. prałat P. Dmochowski, ks. kan. F. Słonicki, ks. kan. Jakub Wójcicki, ks. prof. Piotr Kontecki, ks. kan. Wacław Jezusek i ks. Dr. Tadeusz Duplewski.

Obrońca Związku: ks. Leon Świdewski.

Notariusz: ks. Marian Felicki i ks. Dr. Zdzisław Piechna.

RADA ADMINISTRACYJNA DIECEZJALNA.

Przewodniczący: J. E. Ks. Arcybiskup A. J. Nowowiejski.

Członkowie: ks. prałat Fr. Klimkiewicz, ks. prałat St. Figielski, ks. prałat P. Dmochowski, ks. infułat Adolf Modzelewski.

WIZYTATORZY NAUCZANIA RELIGII W SZKOŁACH.

Wizytator diecez. szkół sred.: ks. Jan Krystosik.

Wizytatorzy w szkołach powszechnych: księża dziekani w dekanatach oraz wyznaczeni księża proboszczowie.

W m. Płocku wizytator nauczania religii w szkołach powszechnych — ks. kan. Józef Malinowski.

KOMISJA DIECEZJALNA OPIEKI NAD ZABYTKAMI.

Przewodn.: Ordynariusz Diecezji.

Członkowie: ks. kan. Aleksander Dmochowski, ks. kan. Wł. Turowski.

Konserwator wojewódzki: Dr. Witold Kieszowski.

SEMINARIUM DUCHOWNE WYŻSZE,

ul. Nowa 2.

(Płock — gmach własny).

Rektor: ks. prałat Franciszek Klimkiewicz, M. Ś. T.

Wicerektor: ks. Dr. Tadeusz Duplewski, ojciec duchowny — ks. Czesław Pacuszka, bibliotekarz — ks. kan. Władysław Mąkowski,

prokurator Seminarium i Liceum (sprawy gospodarcze) — ks. Henryk Kamiński, kan. h. Pułtusi.

Profesorowie: ks. prałat Fr. Klimkiewicz, ks. prałat Józef Michalak, ks. Jakub Wójcicki, M. Ś. T., kan. h. Pułt., ks. dr. Bolesław Strzeszewski, kan. Pułt., ks. kan. Feliks Słonicki, ks. Piotr Kontecki, M. Ś. T., ks. Dr. Franciszek Sieczka, ks. Dr. Jan Szydłowski, ks. kan. Al. Dmochowski, ks. Ignacy Marciniak, ks. L. Świdewski, ks. Kazimierz Starościeński, ks. Józef Malinowski, kan. h. Pułt., ks. Dr. Alojzy Poszwa, Dr. Stanisław Netcer, lekarz Seminarium i Liceum.

Kurs studiów 6-cioletni. Do przyjęcia potrzebne jest świadectwo dojrzałości.

SEMINARIUM DIECEZJALNE MNIEJSZE ŚW. ST. KOSTKI.

(Gimnazjum klasyczne od klasy 4—8
włącznie).

Dyrektor: ks. Dr. Bolesław Strzeszewski, inspektor — ks. Antoni Więckowski, ojciec duchowny — ks. Stanisław Nasilowski, bibliotekarz — ks. Dr. Mieczysław Żywczyński.

Profesorowie: ks. kan. Dr. Strzeszewski, ks. prałat J. Michalak, ks. Dr. Piotr Kontecki, ks. Dr. Fr. Sieczka, ks. kan. Al. Dmochowski, ks. K. Starościeński, ks. Adam Zaleski, ks. Dr. M. Żywczyński, ks. Dr. Józef Góralski, ks. A. Więckowski, ks. St. Nasilowski, ks. Jan Radomski, prof. Eugeniusz Gessek.

DEKANATY i PARAFIE z wykazem duchowieństwa.

DEKANAT PŁOCKI.

Dziekani — ks. Mosielski Zygmunt, kan. h. kolegiaty pułtuskiej, proboszcz w Płocku. Dekanat liczy 67.573 wiernych.

Płock, parafia św. Bartłomieja: proboszcz ks. Zygmunt Mosielski, wik.: ks. Marian Zochowski i ks. Franciszek Żeromski.

Płock, parafia św. Stanisława Kostki — proboszcz ks. Stanisław Pływaczek, salezj.

Radziwie, p. Płock — prob. ks. Franciszek Gięgielewicz, kan. h. Pułt.

Kościół poreformacki — zarządca rektor i profesorowie Seminarium Duchown. Rektor — ks. prof. Adam Zaleski.

Kaplica w zakładzie Anioła Stróża — kapelan ks. kan. dr. W. Jezusek.

Kaplica w Szpitalu Św. Trójcy — ks. Leon Kulasiński.

Kaplica w więzieniu — kapelan ks. Józef Góralski.

Kapelan garnizonu płockiego — ks. prof. Alojzy Poszwa.

Biała, poczta Płock — prob. ks. Jan Krogulecki.
Bielsk, p. Bielsk — prob. ks. Antoni Rakowski.
Bonisław, p. Bielsk — prob. ks. Michał Kaczorowski.
Brwilno, p. Płock — prob. ks. Stanisław Kobylński.
Ciachcin, p. Bielsk — prob. ks. Eugeniusz Wiśniewski.
Imielnica, p. Płock — prob. ks. Władysław Skierkowski.
Miszewo Murowane — ks. prob. Zygmunt Sosnowski.
Miszewo Strzałk. — vacat.
Probczcewice, p. Probczcewice — prob. ks. Jan Soból.
Radzanowo, p. Płock — prob. ks. Józef Ogrodowicz.
Sikórz, p. Płock — prob. ks. Józef Sobociński.
Słupno, p. Płock — prob. ks. Adam Wilkowski.
Starożreby, p. Starożreby — prob. ks. Jan Zawadzki.
Świecieniec, p. Bodzanów — prob. ks. Aleksander Wielgolaski.
Trzpcwo, p. Płock — prob. ks. prof. Kazimierz Starościeński.
Woźniki, p. Płock — prob. ks. Józef Chyczewski.
Zagroba, p. Bielsk — prob. ks. Bolesław Skarżyński.

DEKANAT CIECHANOWSKI.

Dziekan — ks. prał. Wincenty Chabowski, kan. h. Pułt., proboszcz w Ciechanowie. Dekanat liczy 59.888 wiernych.
Ciechanów, p. Ciechanów, tel. 127 — prob. ks. prał. Winc. Chabowski, wik.: ks. Stanisław Słupecki i ks. Józef Orłowski.
Kościół poaugustyński — ks. szamb. Aleksander Peński.
Ciemniewko, p. Ciechanów — prob. ks. Józef Kulesza.
Grudusk, p. Grudusk, tel. 37 — prob. ks. Leon Machczyński, kan. h. Pułt., wik. ks. Józef Kardynał.
Golymin, p. Golymin — prob. ks. Roman Chabowski.
Koziczynek, p. Ciechanów — prob. ks. Adam Niebrzydowski.
Kraszewo, p. Ciechanów — prob. ks. Bolesław Plewiński.
Leokwo, p. Regimin — prob. ks. Paweł Chodkowski, kan. h. Pułt., wik. ks. Stanisław Kowalczyk.
Łopacin, p. Gąsocin — prob. ks. Wincenty Jazwiński.
Łysakowo, p. Ciechanów — prob. ks. Wincenty Kolator.
Malużyn, p. Malużyn, pow. Ciechanowski — prob. ks. Wincenty Ozdobiński.

Opinogóra, p. Ciechanów — prob. ks. Teodor Brudnicki.
Pałuki, p. Ciechanów — prob. ks. Piotr Jakubiak.
Sońsk, p. Golotczyzna — prob. ks. Stanisław Chełmiński, wik. ks. Mieczysław Skwarski.
Sulerzyż, p. Ciechanów — prob. ks. Stefan Bobiński.
Zembok, p. Regimin — prob. ks. Edmund Smoliński.

DEKANAT DOBRZYŃSKI.

Dziekan — ks. Leonard Lipka, kan. h. Pułt., proboszcz w Dobrzyniu n/Wisłą. Dekanat liczy 18.632 wiernych.
Bądkowo, p. Brudzeń — prob. ks. kan. Józef Jerominek, kan. h. Pułt.
Dobrzyń n/Wisłą, p. Dobrzyń — prob. ks. kan. Leonard Lipka, wik. ks. Józef Wróbel.
Mokowo, p. Dobrzyń n/Wisłą — prob. ks. Błażej Pszczółkowski.
Rokicie, p. Brudzeń — prob. ks. Władysław Bromirski.
Siecień, p. Brudzeń — prob. ks. Adam Arendzikowski.
Sobowo, p. Dobrzyń n/Wisłą, tel. 3 — prob. ks. Jan Zaremba.
Tłuchowo, p. Tłuchowo — prob. ks. Jan Marchewka, kan. h. Pułt., wik. ks. Bronisław Dobrowolski.

DEKANAT GĄBIŃSKI.

Dziekan — ks. Władysław Turowski, kan. h. Płocki, prob. w Gąbinie. Dekanat liczy 42.767 wiernych.
Czermno, p. Gąbin — prob. ks. szamb. dr. Wincenty Helenowski.
Dobrzyków, p. Gąbin — prob. ks. Władysław Duszczyk.
Gąbin, p. Gąbin — prob. ks. Władysław Turowski, wik. ks. Marian Żebrowski.
Korzeń, p. Łąck — kościół filialny — rektor ks. Antoni Rogowski.
Osmolin, p. Sanniki — prob. ks. Stanisław Sławiński.
Pacyna, p. Żychlin — prob. ks. Stanisław Zawadzki.
Sanniki, p. Żychlin — prob. ks. Ludwik Mocarcki, kan. h. Pułt.
Słubice, p. Żychlin — prob. ks. Czesław Żakowski, wik. T. Jaskulski.
Suserz, p. Żychlin — prob. ks. Cezary Ziembicki.
Zyck, p. Sanniki — prob. ks. Leon Mossakowski.

DEKANAT GOSTYNIŃSKI.

Dziekan — ks. Apolinary Kaczyński, kan. h. Pułt., proboszcz w Gostyninie. Dekanat liczy 36.846 wiernych.

- Duninowo, poczta Duninów** — prob. ks. Stefan Ryglewicz.
Gostynin, p. Gostynin — prob. ks. kan. Apollinary Kaczyński, wik.: ks. Antoni Dubas i ks. Kazimierz Stankiewicz.
Soczewka, p. Płock — prob. ks. Paweł Kwiatkowski.
Sokołów, p. Sokołów — prob. ks. Józef Szczepkowski.
Solec, p. Gostynin — prob. ks. Antoni Szalkiewicz.
Szczawin, p. Gąbin — prob. ks. Henryk Łebkowski.
Trębki, p. Żychlin — prob. ks. dr. Bronisław Zaleski, wik. ks. Józef Szulecki.

DEKANAT MAKOWSKI.

- Dziekan — ks. Jan Zaremba, kan. h. Pułt., proboszcz w Makowie. Dekanat liczy 75.763 wiernych.
Czerwonka, p. Maków — prob. ks. Mikołaj Cichowicz.
Gąsewo, p. Gąsewo — prob. ks. Stanisław Burzyński.
Goworowo, p. Goworowo — prob. ks. Leon Gościński, prał. J. Św., kan. h. Pułt., wik. ks. Mieczysław Smoliński.
Karniewo, p. Karniewo — prob. ks. Dominik Wilczyński.
Krasne, p. Krasiniec — prob. ks. Jan Karwowski.
Krasnosielc, p. Krasnosielc — prob. ks. Feliks Dublasiewicz, kan. h. Pułt., wik. ks. Stefan Morko.
Kunin, p. Kunin Szlachecki — prob. ks. Stanisław Żuławski.
Maków, p. Maków — prob. ks. kan. Jan Zaremba, wik. ks. Czesław Żórawski.
Płoniawy, p. Maków — prob. ks. Piotr Biedrzycki, wik. ks. Leon Gutowski.
Jaciążek, p. Jaciążek — Zakład ks. Salezjanów, przeł. ks. Franc. Miszka, salezjanin.
Różan, p. Różan — prob. ks. Jan Dobecki, kan. h. Pułt., wik. ks. Stanisław Puchaczewski.
Sieluń, p. Różan — prob. ks. Aleksander Brzozy, kan. h. Pułt.
Sypniewo, p. Sypniewo — prob. ks. Władysław Ciechorski.
Szelków, p. Maków — prob. vacat, wik. ks. Józef Brzeziński.
Szwelice, p. Maków — prob. ks. Franciszek Gołaszewski.
Węgrzynowo, p. Krasiniec — prob. ks. Stefan Nowakowski.

DEKANAT MŁAWSKI.

- Dziekan — ks. Władysław Maron, kan. h. Pułt., proboszcz w Mławie. Dekanat liczy 78.382 wiernych.
Bogrzyn, p. Mława — prob. ks. Konstanty Fiućzek.

- Dąbrowa, p. Dąbrowa** — prob. ks. Józef Żebrowski.
Grzebsk, p. Wiecznina — prob. ks. Rom. Zawistowski.
Janowiec, p. Janowiec — prob. ks. Stanisław Gutowski.
Lipowiec, p. Mława — prob. ks. Wł. Babich, kan. h. Pułt., wik. ks. Sta. Urbański.
Mława, p. Mława — prob. ks. kan. Władysław Maron, wik.: ks. Anast. Rutkowski i ks. Tadeusz Trzcziński.
Mława-Wólka, p. Mława — prob. ks. Ignacy Krajewski, kan. h. Pl., wik. ks. Ludwik Lewandowski.
Niedzbórz, p. Strzegowo — prob. ks. Henryk Lipka.
Radzanów, p. Radzanów — prob. ks. Józef Jagodziński, kan. h. Pułt., wik. ks. Aleksander Praszynski.
Ratowo, p. Radzanów n/Wkrą — klasztor i nowicjat S.S. Misjonarek, Jener. przełoż. Lament, kap. ks. St. Mystkowski.
Stupsk, p. Konopki — vacat.
Szreńsk, p. Szreńsk — prob. ks. Jan Koźniewski, kan. h. Pułt., wik. ks. Józef Mołęda.
Szydłowo, p. Mława — prob. ks. Jan Suchcicki.
Wiecznina, p. Mława — prob. ks. Wincenty konarski, wik. ks. Jerzy Michalski.
Wyżyny, p. Mława — prob. ks. Henryk Lipka.
Żmijewo, p. Konopki — prob. ks. Ignacy Pełowski.
Żurominek Kap., p. Mława — prob. ks. Seweryn Kownacki.

DEKANAT NASIELSKI.

- Dziekan — ks. Stanisław Pujdo, kan. h. Pułt., proboszcz w Nasielsku. Dekanat liczy 47.725 wiernych.
Cieksyn, poczta Nasielsk — prob. ks. Adam Murawski, kan. h. Pułt.
Joniec, p. Wkra — prob. ks. Henryk Olszewski, kan. h. Pułt.
Klukowo, p. Świercz — prob. ks. Marceł Przedpełski, kan. h. Pułt.
Nasielsk, p. Nasielsk — prob. ks. Stanisław Pujdo, kan. h. Pułt., wik.: ks. Stanisław Wolski i ks. Stefan Pawlik.
Nowe Miasto, p. Nowe Miasto — prob. ks. Tyburjusz Górecki.
Pomiechowo, p. Pomiechówek — prob. ks. Wacław Siczyszewski, kan. h. Pułt., wik. ks. Hubert Kamiński.
Smogorzewo, p. Nasielsk — admin. ks. Feliks Malinowski.
Strzegocin, p. Świercze — prob. ks. Piotr Czajewicz.
Wrona, p. Wkra — prob. ks. Karol Miłoszewski, kan. h. Pułt.
Zegrze, p. Serock n/Narwią — prob. ks. Ludwik Lissowski, kan. h. Pułt.

DEKANAT RYPIŃSKI.

- Dziekan — ks. Stanisław Gogolewski, kan. hon. Płocki, proboszcz w Rypinie. Dekanat liczy 67.788 wiernych.
- Chrostkowo, p. Wildno** — prob. ks. Julian Biały, wik. ks. Antoni Kurach.
- Dobrzyń n/Drwęca, p. Golub** — prob. ks. Ignacy Charszewski, kan. h. Pułt.
- Dulsk, p. Golub** — prob. ks. Stan. Nowak.
- Osiek Wielki, p. Rypin** — prob. ks. Aleksander Batko.
- Płonne, p. Golub** — prob. ks. Ludwik Tokarczyk.
- Radomin, p. Golub** — prob. ks. Wacław Miaśkiewicz.
- Radziki, p. Rypin** — prob. ks. Teodor Mateuszczak, kan. h. Pułt.
- Rogowo, p. Rypin** — prob. ks. Stanisław Dulczewski.
- Róże, p. Rypin** — prob. ks. Wacław Żuchowski, kan. h. Pułt.
- Rypin, p. Rypin** — prob. ks. Stan. Gogolewski, kan. h. Płocki, wik.: ks. Bolesław Pędzich i ks. Leszek Grabowski.
- Sadłowo, p. Rypin** — prob. ks. Albin Grzybowski, kan. h. Pułt., wik. ks. Stefan Budczyński.
- Skrwilno, p. Skrwilno** — prob. ks. Franciszek Flaczyński, kan. h. Pułt., wik. ks. Stanisław Sokółowski.
- Strzygi, p. Rypin** — prob. ks. Al. Nieporecki.
- Świedziebna, p. Świedziebna** — prob. ks. Wł. Gajewski, wik. ks. Stan. Mazurczak.
- Trąbin, p. Rypin** — prob. ks. Józef Dołęgowski, kan. Pułt.
- Załe, p. Rypin** — prob. Eustachy Grochowski, kan. h. Pułt., wik. ks. Marian Jaroszek.

DEKANAT SIERPECKI.

- Dziekan — ks. Marian Okólski, kan. h. Płocki, proboszcz w Sierpcu. Dekanat liczy 60.168 wiernych.
- Borkowo, p. Sierpc** — prob. ks. Eugeniusz Janik.
- Borzewo, p. Borzewo** — prob. ks. Stanisław Malicki.
- Goleszyn, p. Sierpc** — vacat.
- Gozdowo, p. Gozdowo** — prob. ks. Kazimierz Zagroba, kan. h. Pułt.
- Gójsk, p. Gójsk** — prob. ks. Stanisław Krzykowski.
- Jeżewo, p. Zawidz Kościelny** — prob. ks. Wacław Woźniak.
- Kurowo, p. Sierpc** — prob. ks. Franciszek Gowor.
- Ligowo, p. Tluchowo** — prob. ks. Piotr Kalinowski, kan. h. Pułt., wik. ks. Remigiusz Sujkowski.
- Lutocin, p. Biezuń** — prob. ks. Fr. Grefkiewicz, kan. h. Pułt., wik. ks. Jan Głazewski.

- Łukomia, p. Sierpc** — prob. ks. K. Michniewicz.
- Mochowo, p. Sierpc** — vacat.
- Rościszewo, p. Sierpc** — prob. ks. Dr. Józef Dzierżanowski.
- Sierpc, p. Sierpc** — prob. ks. kan. Marian Okólski, wik. ks. Józef Kossakowski.
- Skepe, p. Sierpc** — adm. ks. Klemens Dra-bicki, gward. bernard., wik. ks. Stanisław Markowicz, ber.
- Szczutowo, p. Szczutowo** — prob. ks. Władysław Smoleński.
- Zawidz, p. Sierpc** — prob. ks. Czesław Sze-łagowski.

DEKANAT PŁOŃSKI.

- Dziekan — ks. Tomasz Skowroński, kan. hon. Pułt., proboszcz w Płońsku. Dekanat liczy 55.543 wiernych.
- Baboszewo, p. Baboszewo** — prob. ks. Józef Jaśkiewicz.
- Daniszewo, p. Gora** — prob. ks. Ludwik Lu-kaszewicz.
- Gora, p. Gora** — prob. ks. Abdon Trąbczyński.
- Gumino, p. Płońsk** — prob. ks. Józef Rojewski.
- Kamienica, p. Zakroczym** — prob. ks. Stani-sław Morawski.
- Krocze, p. Zakroczym** — prob. ks. Piotr Bytof.
- Królewo, p. Nowe Miasto** — prob. ks. Józef Wisiński.
- Krysk, p. Płońsk** — prob. ks. Maciej Stepu-łajtys.
- Kucice, p. Płońsk** — vacat.
- Naruszewo, p. Naruszewo** — prob. ks. Win-centy Mierzwiński.
- Płońsk, p. Płońsk** — prob. ks. kan. Tomasz Skowroński, wik. ks. Józef Świnarski.
- Radzymin, p. Naruszewo** — vacat.
- Sarbiewo, p. Płońsk** — prob. ks. Romuald Ko-nopka, kan. h. Pułt., wik. ks. Bronisław Gers.
- Skolałowo, p. Płońsk** — prob. ks. Karol Pniew-ski, kan. h. Pułt.
- Sochocin, p. Sochocin** — prob. ks. kan. Józef Górnicki, kan. h. Pułt., wik. Jan Gregorek.
- Zakroczym, p. Zakroczym** — prob. ks. Ign. Pietrzak, kan. h. Pułt.
- Kościół O. O. Kapucynów** — rektor O. Wła-dysław Gaca, gwardian.

DEKANAT PRZASNYSKI.

- Dziekan — ks. Józef Piekut, prałat kol. Pułt., proboszcz w Przasnyszu. Dekanat liczy 72.441 wiernych.
- Baranowo, p. Baranowo** — prob. ks. Jan Grzaskoma, wik. ks. Wawrz. Foks.
- Bogate, p. Krasiniec** — prob. ks. Walenty Mroczkowski.

- Brodowe Łąki, p. Baranowo** — prob. ks. Antoni Głowacki.
- Chorzele, p. Chorzele** — prob. ks. Bronisław Waszul, wik. ks. Apolinary Murawski.
- Czernice, p. Czernice Borowe** — prob. ks. Tadeusz Kamiński.
- Drażdźewo, p. Krasnosielc** — prob. ks. Edmund Rzewnicki.
- Duczumin, p. Chorzele** — prob. ks. Antoni Broszkiewicz.
- Dzierzgowo, p. Dzierzgowo** — prob. ks. Andrzej Krysiak, wik. Stanisław Załęski.
- Janowo, p. Janowo** — prob. ks. Władysław Biały.
- Jednorozec, p. Przasnysz** — prob. ks. Stefan Bernatowicz.
- Krzynowłoga Wielka, p. Chorzele** — prob. ks. Waclaw Skubiszewski, wik. Zygmunt Tadeusiak.
- Krzynowłoga Mała, p. Przasnysz** — prob. ks. Władysław Kamiński.
- Parciaki, p. Olszewka** — prob. ks. Julian Przygódzki.
- Pawłowo, p. Czernice - Borowe** — prob. ks. Adam Szymański.
- Przasnysz, p. Przasnysz** — prob. ks. Józef Piekut, prałat kol. Pułt., wik. ks. Kazimierz Gwiazda.
- Skierkowizna** — prob. ks. Kazimierz Kownacki.
- Święte Miejsce, p. Przasnysz** — prob. ks. Stanisław Najmoła.
- Węgra, p. Przasnysz** — prob. ks. Józef Frydryszewski.
- Zaremby, p. Chorzele** — prob. ks. Józef Matusiak.
- Zielona, p. Przasnysz** — prob. ks. Józef Janowski.

DEKANAT PUŁTUSKI.

- Dziekan — ks. prałat Józef Michnikowski, proboszcz w Pułtusku. Dekanat liczy 58.024 wiernych.
- Dzierżenin, p. Serock** — prob. ks. Waclaw Krauze.
- Gzy, p. Pułtusk** — prob. ks. Aleksander Roessler.
- Obryte, p. Obryte** — prob. ks. Aleksander Zalewski, kan. h. Pułt., wik. ks. Józef Latarski.
- Pniewo, p. Pułtusk** — prob. ks. Konstanty Lewandowski, kan. h. Pułt., wik. ks. Kazimierz Krajewski.
- Pokrzywnica, p. Pułtusk** — prob. ks. Stefan Nowak.
- Przewodowo, p. Pułtusk** — prob. ks. Antoni Zabielski.
- Pułtusk, p. Pułtusk** — prob. ks. prał. Józef Michnikowski, wik.: ks. Stefan Zielonka, ks. Karol Korzyb i ks. Stanisław Grabowski.
- Serock, p. Serock** — prob. ks. Franciszek Kuligowski, kan. h. Pułt., wik. ks. Ludwik Ostaszewski.

- Szyszki, p. Gąsocin** — prob. ks. Teodor Jażwiński.
- Winnica, p. Winnica** — prob. ks. Fr. Olszewicz, kan. h. Pułt., wik. ks. Aleksander Sadowski.
- Zambski, p. Obryte** — prob. ks. Wł. Kołakowski, wik. ks. Marian Kubal.
- Zatory, w. Pułtusk** — prob. ks. Mieczysław Litwiński.

DEKANAT RACIĄŻSKI.

- Dziekan — ks. Józef Jakubowski, kan. hon. Pułt., proboszcz w Raciążu. Dekanat liczy 48.930 wiernych.
- Drobin, p. Raciąż** — prob. ks. Feliks Godlewski, kan. h. Pułt.
- Dziektarzewo, p. Gliniojeck** — prob. ks. Marian Golon.
- Gliniojeck, p. Gliniojeck** — prob. ks. Stanisław Augustyński.
- Gradzanowo, p. Radzanów** — prob. ks. Aleksander Brudnicki.
- Gralewo, p. Raciąż** — prob. ks. Witold Grotowski.
- Koziebrody, p. Raciąż** — prob. ks. Telesfor Bogucki.
- Krajkowo, p. Raciąż** — prob. ks. Lucjusz Mioduszewski.
- Łęg, p. Bielsk** — prob. ks. Józef Salwowski, wik. ks. Jan Adamiec.
- Raciąż, p. Raciąż** — prob. ks. kan. Józef Jakubowski, wik. ks. Jerzy Dąbrowski.
- Rogotwórski, p. Drobin** — prob. ks. Zygmunt Dobkowski.
- Stupia, p. Drobin** — prob. ks. Czesław Rogalski.
- Strzegowo, p. Raciąż** — prob. ks. Witold Grochowski.
- Unieck, p. Raciąż** — prob. ks. Stanisław Mey, kan. h. Pułt., wik. ks. Bolesław Zieleniecki.
- Unierzyż, p. Strzegowo** — prob. ks. Leon Olszewski.

DEKANAT WYSZKOWSKI.

- Dziekan — ks. Leon Goszczycki, administr. w Wyszkwowie. Dekanat liczy 48.236 wiernych.
- Barcice, p. Wyszków** — prob. ks. Stanisław Zajac.
- Brańszczyk, p. Brańszczyk** — prob. ks. Waclaw Waclawski, wik. ks. Piotr Skura.
- Długosiodło, p. Długosiodło** — prob. ks. Stanisław Brudziński, kan. h. Pułt., wik. ks. Piotr Jankowski.
- Lubiel, p. Długosiodło** — prob. ks. Czesław Kocięcki.
- Popowo, p. Serock** — prob. ks. J. Pianko.
- Poręba, p. Poręba** — prob. ks. Jan Nadratowski, M. S. T., kan. h. Pułt., wik. ks. Stanisław Wrześniewski.
- Porządzie, p. Wyszków** — prob. ks. Jan Flaczyński.

Wola Mystkowska, p. Wyszków — prob. ks. Aleksander Godlewski.
Wyszków, p. Wyszków — prob. ks. Leon Goszczycki, wik.: ks. Stanisław Józefowski i ks. Józef Stankiewicz.

DEKANAT WYSZOGRODZKI.

Dziekan — ks. Michał Serafin, kan. h. Pułt., proboszcz w Wyszogrodzie. Dekanat liczy 38.761 wiernych.
Blichowo, p. Blichowo — prob. ks. Antoni Walczak.
Bodzanów, p. Bodzanów — prob. ks. Adam Goszczyński, wik. ks. Bronisław Koper.
Bulkowo, p. Bulkowo — prob. ks. Julian Zalewski, licenc. filozofii.
Choczewo, p. Czerwińsk — prob. ks. Franciszek Sieczka.
Czerwińsk, p. Czerwińsk — prob. ks. Marcin Kazimierzak, salezj., wik. ks. Franciszek Pradella, salezj.
Grodziec, p. Czerwińsk — prob. ks. Bronisław Tałaszkiewicz.
Kobylniki, p. Wyszogród — prob. ks. Jakub Zasada.
Łętowo, p. Bodzanów — prob. ks. Jan Wiloch.
Orszymowo, p. Wyszogród — prob. ks. Jan Błaszyk, wik. ks. Józef Kolwicz.
Pilichowo, p. Bulkowo — vacat.
Radzikowo, p. Czerwińsk — vacat.
Rębowo, p. Wyszogród — do par. Wyszogrodzkiej. Ks. kan. Michał Serafin.

Wyszogród, p. Wyszogród — prob. ks. kan. Michał Serafin.
Zakrzewo, p. Bodzanów — prob. ks. Jakub Rutkowski.
Żukowo, p. Nacpolsk — prob. ks. Jan Prusakiewicz.

DEKANAT ŻUROMIŃSKI.

Dziekan — ks. Ignacy Staniaszko, kan. hon. Pułt., proboszcz w Żurominie. Dekanat liczy 38.670 wiernych.
Biezuń, p. Biezuń — prob. ks. Wawrzyniec Suchnicki, wik. ks. Stanisław Pilitowski.
Dłutowo, p. Dłutowo — prob. ks. Fabian Korzybski, wik. ks. Julian Naporowski.
Kuczbork, p. Kuczbork — prob. ks. Ferdynand Pajewski.
Lubowidz, p. Lubowidz — prob. ks. Feliks Zalewski.
Poniatowo, p. Żuromin — prob. ks. Michał Skupniewski, wik. ks. Stanisław Borniński.
Sarnowo, p. Kuczbork — prob. ks. Teodor Babich, kan. h. Pułt., wik. ks. Bronisław Piusiński.
Syberia, p. Żuromin — prob. ks. W. Maliński, kan. h. Pułt.
Zielona, p. Żuromin — prob. ks. Fr. Kurpiewski.
Zieluń, p. Zieluń — prob. ks. Franciszek Mieczkowski.
Żuromin, p. Żuromin — prob. ks. kan. Stanisław Staniaszko, wik. ks. Stanisław Malinowski.

HIERARCHIA KOŚCIOŁA PRAWOSŁAWNEGO w Polsce.

Metropolita prawosławny — Dionizy.

Biskup-wikariusz na diecezję Warszawską — vacat.

Parafia prawosławna w Płocku, ul. Warszawska nr. 6.

Parafia należy do dekanatu prawosławnego w Warszawie i obejmuje obszar powiatów: płockiego, gostynińskiego, lipnowskiego, sierpeckiego, płońskiego, rypińskiego, mławskiego, ciechanowskiego, przasnyskiego, a także powiaty: kutnowski, łowicki, włocławski, nieszawski i ostrowsko-mazowiecki.

Proboszcz parafii prawosławnej płockiej — ks. protojer Wiktor Karwowski, psalmista — Paweł Chomczuk.

Świątyni w Płocku znajduje się dwie:

1) pod wezw. Przemien. Pańskiego (Warszawska 6) i 2) na cmentarzu, cerkiew we Włocławku św. Mikołaja i kaplica w Aleksandrowie Kujawskim. Dusza w parafii około 2.030.

Ks. protojer Karwowski jest zarazem pomocn. kapelanem wojskowym garnizonu Płockiego dla żołnierzy wyznania prawosławnego.

Opiekun kościoła prawosławnego w Płocku — Włodzimierz Woroncow.

Opiekun kaplicy garnizonowej — Wacław Kościuszko.

Przy parafii prawosławnej jest Koło L. M. i K. Przewodn. — Taczana Gieorgiewska.

Okręg Konsystorski Ewangelicko-Augsburski Warszawski.

Jeneralny Superintendent — Juliusz Bursche.

Konsystosz — Warszawa, ul. Wierzbowa 2.

DIECEZJA PŁOCKA.

Płock — parafia założona w roku 1804, kościół poddominikański. Administrator, pastor Adolf Schendel, dusz około 2.500.

Gąbin — par. zał. w r. 1825; kościół mur. z roku 1829, past. Gutknecht Brunon, dusz 3.600.

Gostynin — par. zał. w r. 1825; kościół zbudowany na ruinach książęcego zamku, który później był siedzibą starosty gostynińskiego, pastor Eugeniusz Jungto, dusz około 3.000.

Hów sochaczewski — par. zał. w r. 1775 przez kasztelana Adama Lasockiego, kościół mur. z r. 1861, pastor Zygmunt Gutsch, dusz 3.100.

Lipno par. zał. około 1782 r.; kościół gotycki z roku 1865, past. Eryk Buse, dusz około 8.800.

Ossówka — pow. lipnowskiego (p. Kikół), par. zał. w r. 1838; pastor dr. Lucjan Lewandowski, dusz 2.800.

Makowisko — pow. lipnowski. Kościół pobudow. w 1932 r., parafia założona w roku 1934, pastor Eugeniusz Hoffman.

Nowa Wieś — par. zał. w 1842 r. przez barona Karola Wilhelma Ike, właściciela Duninowa, posiada kościół mur., położony nad brzegiem Wisły. Pastor Edward Kelm, dusz 2.300.

Dobrzyń nad Wisłą — filiał zał. w roku 1838; posiada tylko dom modlitwy w Główninie. Administr. filiału — pastor Adolf Schendel z Plocka, dusz 500.

Sierpc — parafia założona w 1837 roku, kościół gotycki, pastor Fryderyk Arlt, dusz 3.500.

Siemiątkowo (p. t. Raciąż) — par. zał. 1 stycznia 1934 r. (dotąd należała do parafii Sierpc), dom modlitwy w Siemiątkowie, gmina Gradzanowo, p. Sierpc. Pastor Ewald Triebe, dusz 1.600.

Wyszogród — par. zał. w r. 1805; kościół mur., który niegdyś należał do zakonu Franciszkanów; pastor Konrad Nahrgang, dusz 1.300.

Płońsk — filiał zał. w r. 1840; dom modlitwy we wsi Biele Brzeźnica. Administrator filiału pastor Nahrgang z Wyszogrodu, dusz ok. 700.

Secymin (gmina Głusk, pow. Sochaczew). Parafia wydzielona z par. Wyszogrodu w r. 1934; kościół drewniany z r. 1925. Pastor Ryszard Schultz, dusz 2.000.

Rypin (dawniej Michałki) — parafia założona w r. 1784 przez Michała Podoskiego; kościół gotycki, pastor Waldemar Kruische, wik. pastor Edmund Hübscher, dusz 6.000.

Przasnysz — par. zał. w r. 1835; kościół murowany. Administrator pastor Fryderyk Arlt, dusz 600.

Mława — filiał zał. w r. 1839; kościół murowany. Administrator filiału — pastor z Przasnysza, Fryderyk Arlt, dusz 850.

Lubiel — filiał, pastor z Przasnysza.

Pułtusk — parafia założona około roku 1831; kościół murowany, pastor Zygmunt Lang, dusz 2.000.

Nasielsk — filiał założ. w r. 1840; dom modlitwy. Administrator filiału pastor Lang z Pułtusza, dusz około 1.100.

TADEUSZ DROZDOWSKI

WARSZAWA - MOKOTÓW, REJTANA 16, TEL. 416-40

wyłączne przedstawicielstwo na Polskę firm:

Mergenthaler Setzmaschinen Fabrik G. m. b. H. Berlin (linotypy)

Mergenthaler Linotype Company Ltd. Brooklyn (linotypy)

Maschinen-Fabrik Aristou-Elka, Drezno (automaty drukarskie „Elka”,

Schnftgiesserei D. Stempel A. G. Frankfurt n. M. (czcionki)

Sprzedaż maszyn firm:

L. Lang, Maschinenfabrik A. G. Budapeszt (maszyny drukarskie płaskie)

„Wörner-Velox”, automaty drukarskie „Autolang”

Linotype & Machinery Ltd. Londyn (maszyny drukarskie dwuobrotowe i dwukolorowe, wkłęsłodruki, stereotypie)

Emil Kahle, Lipsk (maszyny drukarskie dociskowe zwykłe i automatyczne)

oraz wszelkich maszyn i przyborów dla przemysłu graficznego.

Instytucje, Stowarzyszenia i Organizacje Społeczne w Płocku.

NAUKOWE — ARCHIWA — BIBLIOTEKI — MUZEA.

TOWARZYSTWO NAUKOWE PŁOCKIE

Plock, Rynek Kanoniczny 8 (dom własny).

Założone w 1820 roku, istniało do 1830 roku, wznowione w 1907 roku. Prezes — dr. Aleksander Maciesza, wiceprezes — ks. kan. Władysław Mąkowski, sekretarz — ks. prof. Ign. Marciniak, skarbnik — Kazimierz Staszewski, członek zarządu — Piotr Maciejowski. Komisja rewizyjna: plk. W. Kuczewski, St. Betley, ks. Sieczka, Bol Jędrzejewski.

Biblioteka im. Zielińskich zawiera na 1. VIII. 1938 r. 51.918 dzieł w 70.451 tomach. Otwarta codziennie od godz. 4 do 6-ej. Biblioteka ma charakter naukowy, większość dzieł o treści historycznej. Bibliotekarz — Jan Morawiec.

Muzeum Mazowsza Plockiego im. prof. Ignacego Mościckiego, Prezydenta Rzplitej Polskiej.

Dział historyczno-kulturalny — kustoszka Jankowska Halina; otwarty we wtorki, piątki i niedziele od godz. 11 do 1 po poł.

Dział przyrodniczo-ludoznawczy — kustosz Kazimierz Gelinek; otwarty jak wyżej.

Osoby przyjezdne mogą zwiedzać Muzeum codziennie po uprzednim porozumieniu się.

BIBLIOTEKA SEMINARIUM DUCHOWNEGO i ARCHIWUM DIECEZJALNE PŁOCKIE

ul. Nowa 2.

Mieści się w obrębie Seminarium Duchownego, w osobnym gmachu, wystawionym przez J. E. Ks. Arcybiskupa A. Nowowiejskiego w 1926 roku.

Biblioteka zawiera przeszło 40 tysięcy druków, począwszy od 1465 roku, przeważnie z działów teologicznego, filozoficznego i historycznego. Posiada osobną pracownię historyczną.

Archiwum diecezjalne obejmuje rękopisy, kodeksy, akta, dyplomy pergaminowe i papierowe od jedenastego wieku, pochodzące przeważnie z archiwów kapitulnego i konsystorskiego, a nadto dawne (do r. 1809) łacińskie metryki (urodzenia, ślubu i śmierci) parafialne.

Biblioteka i Archiwum dostępne są bezpłatnie dla badań naukowych codziennie

(z wyjątkiem niedziel i świąt), w czasie zażeryj, po uprzednim porozumieniu się, od godz. 10 do 13-ej; w pracowni historycznej można pracować od godz. 9 do 20-ej

Dyrektor Biblioteki i Archiwum: ks. kan. Wł. Mąkowski. Bibliotekarz — ks. prof. dr. Mieczysław Żywczyński.

Odrębny dział stanowi biblioteka gimnazjum św. Stan. Kostki.

Więcej wiadomości o Bibliotece seminarnej i Archiwum diecezjalnym znaleźć można w Monografii Ks. Arcybiskupa A. Nowowiejskiego o Płocku, wydanie 2-gie z 1931 r., str. 471—491.

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W PŁOCKU

(Min. W. R. i O. P.).

Mieści się przy ul. P. O. W. 15 (gmach Starostwa). Obejmuje obszar Mazowsza Plockiego i zawiera akta z XIX i XX stuleci. Główne części składowe stanowią: 1) Akta Kancelarii b. Gubernatora Plockiego 1866—1913, 2) Akta b. Komisji Wojewódzkiej Plockiej i b. Rządu Gubernialnego Plockiego 1807—1914, 3) Akta Marszałka szlachty b. Gub. Plockiej 1836—1861, 4) Akta b. Izby Skarbowej Plockiej 1869—1914, 5) Akta b. Komisji Gubernialnej do Spraw Włościańskich i Komisarza Włościańskiego w Płocku 1866—1914, 6) Akta b. Dyrekcji Naukowej Plockiej 1814—1914, 7) Akta b. gimnazjów rządowych męskiego i żeńskiego w Płocku 1828—1914, 8) Akta b. Dyrekcji Szczegółowej T-wa Kredytowego Ziemi. w Płocku 1827—1879, 9) Akta b. lokalnych władz okupacyjnych niemieckich 1914—1918, 10) Plany miast oraz nieruchomości miejskich i gruntowych, akta zarządu pow. w Mławie 1867—1913 i kasy gubernialnej 1870—1914. Ogólna liczba akt około 50.000 woluminów. Pracownia naukowa Archiwum czynna jest codziennie w godzinach urzędowych.

Kierownik Archiwum — Dr. Marian Witkowski.

ARCHIWUM MIEJSKIE

Gmach Ratusza.

Posiada akta i księgi miejskie, sięgające r. 1752. Szczególnie cenny jest zbiór aktów z 1830-31 r., a potem już w okresie okupacji niemieckiej i Wskrzeszzonej Niepodległości Polski. Kierown. Archiw.: Konstanty Modliński.

MUZEUM DIECEZJALNE PŁOCKIE

Płock, obok Katedry.

Założone w 1903 r. Malarstwo, manuskrypty, pasy słuckie, sztuka kościelna, numizmatyka, archeologia.

Kustosz — ks. kan. Aleksander Dmochowski.

TOWARZYSTWO LEKARSKIE

Płock, ul. Warszawska 16. Tel. 11-09.

Założone w r. 1872. Przewodniczący — dr. Al. Maciesza, wiceprzewodniczący — dr. W. Piasecki, sekretarz — dr. W. J. Piasecki (junior), bibliotekarz — Dr. St. Netzer, skarbnik — dr. J. Ch. Bresler.

Biblioteka lekarska w Szpitalu św. Trójcy posiada kilka tysięcy tomów.

TOWARZYSTWO TECHNICZNE W PŁOCKU

Płock, ul. Zduńska 1.

Założone w 1913 r. Siedziba władz. Tow. — Płock. Teren działalności m. Płock i okolice do granic sąsiedniego pokrewnego Towarzystwa.

Cele Towarzystwa Technicznego w Płocku: a) zespolenie techników i przemysłowców dla wspólnej pracy kulturalnej, oświatowej, naukowej i zawodowej; b) inicjatywa i oddziaływanie na rozwój życia gospodarczego miasta i okolic Mazowsza.

Skład Zarządu T-wa: prezes — inż.-arch. Ant. Wł. Kowalski, wiceprezes — Stanisław Hejke, sekretarz — St. Mocarski, skarbnik — dyr. Stefan Kiffer. Członk. zarz.: inż. Jan Kosiński. Kom. Rew.: Miroslaw Koźlakowski, Mateusz Kozielski i Stan. Jaworski.

CZYTELNIE PUBLICZNE W PŁOCKU.

Czytelnia Polska — Plac Marszałka J. Piłsudskiego.

Czytelnia Parafialna — ul. Dobrzyńska, dom parafialny.

Wypożyczalnia Książek przy firmie „B-cia Detrychowic”, ul. P. O. W. 13.

Czytelnia Tow. „Kultury”, ulica P. O. W. róg Tumskiej.

Biblioteka Miejska w Płocku, ul. Kościuszki 3.

Czytelnia „Związku Polskiego” — Płock, Nowy Rynek 8, II piętro.

OŚWIATOWO - KULTURALNE.

POLSKA MACIERZ SZKOLNA

(Koło w Płocku)

Płock, Pl. Kanoniczny 2.

Działalność wznowiona w 1917 roku.

Działalność: 1) Koło utrzymuje i zaopatruje szkołę powszechną na Kresach Wschod.; 2) posiada 1 bibliotekę z 500 tom. w Płocku przy ul. Pl. Kanoniczny 2 (wejście od Grodzkiej) przeważnie dla młodzieży szkolnej; 3) 1 biblioteka z 1000 tom. oddana została do użytku Publ. Szkoły Powszechnej w Słupnie; 4) Koło Płockie zbiera na Dar Narodowy 3 Maja w całości przekazywany Zarządowi Głównemu w Warszawie na prowadzenie burs, bibliotek i świetlic w województwach wschodnich.

Zarząd: Prezes — mec. Józef Baliński, I w.-prezes — pułk. Helena Gorkiewiczowa, skarbnik — ks. prof. Jan Radomski, sekretarz — red. Andrzej Onyszkiewicz, zastępca skarbn. i sekretarza — Barbara Kołakowska. Członkowie Zarządu: Jan Beczkowicz, Irena Onyszkiewiczowa, Stef. Popielawska, Al. Kosiński, mgr. Antoni Korzeniewski, delegat — major Wł. Nowacki.

Komisja Rewizyjna: ks. infułat A. Modzelewski, I. Staszewska, Wład. Chądzyńska.

PATRONAT NAD PŁOCKĄ MŁODZIEŻĄ AKADEMICKĄ

Płock, ul. Sienkiewicza 23 m. 3, I piętro.

Założone w 1922 roku. Zarząd: prezes — dr. Al. Maciesza, wiceprezes — Bronisław

Perzyński; członkowie: przedstawiciel Wydziału Powiat. i Zarządu m. Płocka, Stanisław Hajdukiewicz, Stan. Betleyowa, ks. dyrektor Stan. Tenderenda.

KOMITET OBWODOWY PŁOCKI TOWARZYSTWA POPIERANIA BUDOWY PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH

Płock, Rynek Kanoniczny 4.

Zarząd Główny z siedzibą w gmachu Ministerstwa Wyzn. Rel. i O. P. Zarząd Okręgowy z siedzibą w Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego.

Teren działania Komitetu Obwodowego — powiaty: płocki i gostyniński. Celem Towarzystwa jest działalność w zakresie budownictwa publicznego szkół powszechnych i zaopatrywania ich w niezbędne urządzenia i pomoce naukowe.

Zarząd: prezes — Teofil Jaźwiński, wiceprezes — Stefan Pernej, sekretarz — Wiktor Waclawski; członkowie: W. Ciećwierz (Gostynin), bur. A. Jarmoliński (Gostynin), insp. Pruszyński. Wydział Wykonawczy: Teofil Jaźwiński, Stefan Pernej, Wiktor Waclawski.

Delegat do Komitetu Okręgowego: insp. Pruszyński.

Delegat na Walne Zgromadzenie: insp. Pruszyński i Teofil Jaźwiński.

Siedzibą Koła Towarzystwa jest z reguły szkoła, lub instytucja oświatowa.

RADA SZKOLNA POWIATOWA

Płock, Inspektorat Szkolny, Pl. Kanoniczny 4.

Przewodniczący — dyr. Franciszek Hilczer, sekretarz — Jan Skierkowski; członkowie: Władysław Czachorowski, ks. Br. Artko, past. Schendel, M. Ejdenberg, ks. W. dr. M. B. Przysiecki, L. Dłużniewski, J. Madany, B. Kowalak, Ign. Pawlak, A. Gościicka, K. Churski.

Z urzędu wchodzą: starosta L. Rożałowski, dr. pow. Cz. Wojciechowski i Inspektor Szkolny Pruszyński.

RADA SZKOLNA MIEJSKA M. PŁOCKA

Płock, Stary Rynek 1 (Zarząd Miejski).

Przewodniczący — dyr. Z. Nałęcz, wiceprzew. — dyr. R. Pachucka; członkowie: ks. kan. J. Malinowski, past. Schendel, wiceprezydent A. Wernik, K. B. Modliński, K. Churski, Szcz. Praszkiwicz, E. Zylberberg, prof. A. Wyczałkowski, rab. Ejdenberg, ks. Karwowski, W. Ziółkowski, dr. Cz. Kawecki, Inspektor Szkolny oraz Kierownicy Szkół i Opiek Szkolnych

PŁOCKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE

(Oddział w Płocku)

Płock, ul. Piekarska 5 m. 8.

Założone w 1933 roku.

Zarząd: prezes — dyr. Franc. Hilczer, wiceprezes — Bolesław Detrych, sekretarz — Michał Jachnis, skarbnik — dr. Netzer; człon-

kowie zarządu: dr. Al. Maciesza, adw. Kaz. Mayzner, prof. Kowalczyk, Konstanty Modliński. Komisja Rewizyjna: Henryk Siedliński, Piotr Maciejowski, Karol Popielawski.

ZWIĄZEK POPIERANIA TURYSTYKI
W PŁOCKU**Płock, Ratusz — Stary Rynek 3.**

Zawiązał się latem 1934 roku.

Zarząd: prezes — prezydent Stanisław Wasiak, wiceprezes — Michał Jachnis, sekretarz — Karol Popielawski, skarbnik — Bolesław Detrych; członek zarządu — adw. Kaz. Mayzner.

W 1937 r. Związek wybudował na Placu Narutowicza kiosk, w którym sprzedaje się czasopisma. Organizuje corocznie festiwale na temat historyczny dla turystów oraz miejscowej ludności.

Jako główne zadanie Związek rozciąga opiekę nad wycieczkami oraz indywidualnymi turystami przybywającymi do Płocka, udziela bezpłatnie informacji — ustnych i pisemnych — co do warunków zakwaterowania i wyżywienia, dostarcza wykwalifikowanych przewodników po mieście i okolicy, współpracuje w organizowaniu zjazdów i konkursów oraz imprez i obchodów, pośredniczy na ządanie w zamawianiu noclegów (w hotelach, schroniskach i t. p.), organizuje na zamówienie wycieczki w okolice Płocka autobusami, taksówkami, dorożkami, oraz spaceru po Wiśle łodziami i motorówkami, informuje o lotniskach we dworach.

ARTYSTYCZNE.

KLUB ARTYSTYCZNY W PŁOCKU (KAP).

Założony w r. 1931. Zarząd: K. Mayzner (prezes), W. Kuczewski (wiceprezes i skarbnik) i Stanisława Tarnowska.

Sekcja Muzyczna: Janina Grabowska-Kuczerska, ks. K. Starościński, inż. Kowalski.

Sekcja Plastyczna: Witold Kuczewski.

Klub posiada własny lokal w gmachu Teatru Miejskiego oraz kawiarnię K. A. P. z tarasem nad Wisłą, stanowiącą jedną z największych atrakcji w Płocku.

W siódmym roku 1938 swego istnienia, Klub zorganizował 10 wystaw, 22 koncerty, w tym dwukrotny występ Filharmonii Warszawskiej, kilka zespołów kameralnych, wygłoszono 10 odczytów ilustrowanych, częściowo z muzyką, śpiewem i przezroczami: 5 odczytów ks. Al. Dmochowskiego z cyklu historii sztuki, ks. Wł. Skierkowskiego „Żniwa na Kurpiach“, ks. Kaz. Starościńskiego „Rozwój pieśni“, dyrekt. Fr. Hilczera „Kultura mater. Polski“ i Kaz. Mayznera „Zawody artystyczne“ dla maturzystów.

TOWARZYSTWO MUZYCZNE

Płock, ul. Kościuszki 8.

Założone w 1900 roku przez Święcieckiego, Brudnickiego, Wunderlicha i Wolskiego. Wznowione w 1920 r. przez Józefa Brudnickiego, Aleksandra Klepackiego i Antoniego Jarnuszewskiego. Członkami honorowymi Towarzystwa Muzycznego są: Honoriusz Dunin-Wolski, Aleksander Klepacki i ś. p. Józef Brudnicki.

Zarząd: prezes — prof. Faustyn Piasek, wiceprezes — dyr. Marcei Karczemny, sekretarz — Stefan Świtalski, skarbnik — Aleksander Klepacki; członkowie: prof. Walery Królikowski, Br. Jabłczyński, St. Lewandowski, Erazm Tuliński; zastępcy: Jadwiga Tulińska, Józef Piasecki.

Komisja Rewizyjna: Rudolf Kenner, Jan Bekker i Idzikowska.

CHÓR KATEDRALNY W PŁOCKU.

Założony w 1938 r.

Zarząd: prezes — Bronisław Jabłczyński, wiceprezes — H. Świecki, skarbnik — Woz-

nikowski; członkowie zarządu: A. Goszczyński, R. Ławruszczuk i Stan. Lewandowski.

CHÓR PARAFII ŚW. BARTŁOMEJA

Płock, ul. Dobrzyńska 1.

Założony w 1924 r. przez Józefa Piaseckiego. Chór jest 4-głosowy — mieszany. Kierownik — Józef Piasecki.

STOWARZYSZENIE ORGANISTÓW DIECEZJI PŁOCKIEJ

Płock, ul. Tumska 2.

Założone w 1936 r. Statut erygowany przez J. E. Ks. Arcybiskupa Nowowiejskiego. Celem stowarzyszenia jest pielęgnowanie muzyki i śpiewu kościelnego, w myśl przepisów Kościoła, oraz organizowanie chórów. Zasięg stowarzyszenia obejmuje całą diecezję Płocką. Członków ma 210.

Przy Stowarzyszeniu Organistów istnieje Związek Chórów Kościelnych diecezji Płockiej. Założony w 1936 r. Celem Związku jest pielęgnowanie pieśni kościelnej i ludowej, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki polskiej przez zjazdy, konkursy i popisy.

Skład Zarządu: prezes — Marceł Karzemny z Płocka, wiceprezes — Stanisław Dziedzicki z Pułtusza, skarbnik — Aleksander Jurczak z Mławy, sekretarz — Józef Piasecki z Płocka; członkowie: Stefan Szymański i Antoni Zieliński.

Komisja Rewizyjna: Stanisław Polak, Adam Zabiński i Henryk Selesz z Dobrzynia. Patron Stowarzyszenia — ks. prof. Kazimierz Starościeński.

Prezes, wiceprezes i sekretarz wchodzi w skład Komisji Diecezjalnej do spraw organistów przy Kurii Biskupiej.

Zarząd Stowarz. wydaje kwartalnik pod nazwą „Biuletyn Informacyjny“.

a) S P O Ł E C Z N E.

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ

Płock, ul. Mostowa 1.

Asystent Kościelny — J. E. Ks. Biskup Leon Wetmański.

Prezes — Eugeniusz Płoski z Płocka.

Dyrektor — ks. Mgr. Stanisław Tenderenda.

AKCJA KATOLICKA W DEKANATACH

Prezisi Dekanalnej Akcji Katolickiej.

Dekanat ciechanowski — Stanisław Bojanowski — Jarluty, p. Regimin.

Dekanat dobrzyński — vacat.

Dekanat gostyniński — Adw. Władysław Mikułowski — Gostynin, ul. 3-go Maja 22.

Dekanat makowski — Wierniewicz Marian — Magnuszewo, pocz. Szelków Nowy, woj. warszawskie.

Dekanat mławski — Czarncki Wincenty — Sławogóra Stara, pocz. Mława.

Dekanat nasielski — Stefan Klimkiewicz — Nasielsk, ul. Kościuszki 3.

Dekanat płocki — K. Mierzejewski — maj. Żerniki, p. Płock.

Dekanat płoński — Sokołowski Stefan — Dalanówek, pocz. Płońsk.

Dekanat przasnyski — Inż. Eugeniusz Kłoczowski — Bogdany, pocz. Chorzele.

Dekanat pułtuski — Dłużewski Karol — Pobyłkowo, pocz. Serock.

Dekanat rypiński — Jan Rudowski — Półwiesk, pocz. Rypin.

Dekanat raciański — Bronisław Kleniewski — Rachocin, pocz. Raciaż.

Dekanat sierpecki — Inż. K. Bunikiewicz, Sierpc.

Dekanat wyszkowski — Tadeusz Byliński — p. Wyszków.

Dekanat wyszogrodzki — Adw. Kazim. Żółtowski — Miączyn — pocz. Czerwińsk n/W.

Dekanat żuromiński — Adrian Chelmiński — Franciszkowo — pocz. Żuromin.

Dekanat gabiński — Natalia Wołowska — Sław, — pocz. Gabin.

STOWARZYSZENIA AKCJI KATOLICKIEJ.

KATOLICKIE STOW. MĘŻÓW.

Płock, Mostowa 1.

Prezes — Jan Rudowski — m. Półwiesk, p. Rypin. Sekretarz generalny — Piotr Jasiński z Płocka. Asystent Kościelny — ks. Władysław Chrzanowski.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC.

Płock, Mostowa 1.

Prezeska — Janina Rutkowska — Krzykosy, pocz. Bodzanów. Sekretarka generalna — Aniela Wawrowska z Płocka. Asystent Kościelny — ks. Adam Zalewski.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ.

Płock, Mostowa 1.

Prezes — adw. Stanisław Zgliczyński z Płocka. Sekretarz generalny — Zdzisław Pepiński z Płocka. Asystent Kościelny — ks. Władysław Chrzanowski.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ.

Płock, Mostowa 1.

Prezeska — Stefania Morawcowa z Płocka. Sekretarka generalna — Maria Plakwiczówna z Płocka. Asystent Kościelny — ks. prał. Józef Strojnowski.

DIECEZJALNE STOW. RELIGIJNE.

Płock, Mostowa 1.

Dyrektor — ks. mgr. Stanisław Tenderenda.

ZWIĄZEK STOW. ROBOTNIKÓW
CHRZEŚCIJAŃSKICH.

P. o. sekretarz generalny — Piotr Jasiński.

KONFERENCJA MĘSKA Św. WINCENTEGO
i PAULO.**Płock, przy parafii św. Bartłomieja.**

Patron — proboszcz i Dziekan ks. Zygmunt Mosielski. Prezes — Stanisław Deczyński, wice-prezes — Ignacy Kurski, skarbnik — Władysław Giergelewicz, sekretarz — Wład. Kotarski. Kom. Rewiz.: T. Bogdański, Władysław Kotarski i Ludwik Trzebuchowski.

KONFERENCJA ŻEŃSKA Św. WINCENTEGO
i PAULO.

Przewodnicząca — A. Halladinowa, skarbniczka — Aur. Krajewska, sekretarka — Irena Pawlikowska. Komis. Rewizyjna: Stan. Nawrocka i Zofia Generowa.

DOM OPIEKI Św. TERESY OD DZIECIĄTKA
JEZUS.**Płock, ul. Tumska 25.**

Celem stowarzyszenia jest danie opieki moralnej i materialnej. Dom opieki prowadzi bezpłatny kurs nauki robót dla dziewcząt w wieku pozaszkolnym i prowadzi pensjonat dla pań samotnych z inteligencji.

Przewodnicząca — Stanisława Nawrocka, I wiceprzewodnicząca — Mirosława Burakowowa, II w. przew. — Antonina Ostrowska, skarbniczka — Jadwiga Ginterowa, sekretarka — Wanda Grabowska. Komis. Rewiz.: Elżbieta Błazińska i A. Pliskowa

PRZYTUŁEK MIEJSKI DLA STARCÓW

(mężczyzn i kobiet).

Płock, ul. Warszawska 9.

Starców w zakładzie znajduje się 114. Patronat nad zakładem sprawuje Zarząd Miejski. Zarządzająca — Jadwiga Iwanicka.

ZGROMADZENIE SIÓSTR PASJONISTEK
W PŁOCKU.**Ul. Sienkiewicza.**

Zgromadzenie w diecezji Płockiej posiada 12 placówek, w samym Płocku 3: żłobek dziecienny na 22 dz., ochronkę dla dzieci przychodnich 40 dz. i pracownię haftów kościelnych. Posiada dom własny z kaplicą. Sióstr jest 16.

Przełożona — siostra Bogumiła Wrótnowa.

PRZYTUŁEK Św. JÓZEFA DLA STARCÓW.

Płock, ul. Piekarska 1.

Pod protektoratem T-wa Dobroczyńności „Caritas“ utrzymuje 46 starców całodziennie i opieką lekarską.

Kierowniczką — siostra Teresa Szustkówna.

ZAKŁAD ANIOŁA STRÓŻA.

Płock, ul. Stary Rynek.

Przełożona odmówiła udzielenia jakichkolwiek wiadomości.

ZARZĄD OBWODU L. M. K. W PŁOCKU.

Płock, ul. Kościuszki 10, telefon 13.32.

Powiat Płocki liczy 11 oddz. L. M. K. i 14 Kół na ogólną liczbę członków rzeczywistych 1328, popierających 740, zbiorowych 200 i kół szkolnych 1270.

Prezes — Stanisław Wasiak, I wiceprezes — ref. Franciszek Ostrowski, II wiceprezes — ks. prof. Ignacy Marciniak, sekretarz — Witold Gundlach, skarbnik — Zofia Suska; członkowie zarządu: Leon Wyrobek, Eugeniusz Kapuściński, Ant. Gościcka, Ap. Dryński, Ign. Lendzion, St. Praszkievicz i Rom. Kowalski

Komisja Rewizyjna: przew. — dyr. Br. Perzyński; członkowie: Bron. Jabłczyński, Wł. Balcerzyk. Zastępcy: Apol. Dryński i S. Niewodzki.

Sekcja Organ. - Propagandowa: przew. — Wacław Szczepański.

Sekcja Fund. Obrony Morza: przew. — Franc. Ostrowski, skarbnik — st. ogn. St. Plewiński.

Sekcja Wodna: przew. — Witold Gundlach.

Sekcja Szkolna: przew. — Wacław Nowakowski.

ODDZIAŁ PŁOCKI.

Prezes — Stanisław Wasiak, I wiceprezes — Fr. Ostrowski, II wiceprezes — ks. prof. Ign. Marciniak, sekretarz — W. Gundlach, zastępca sekr. — Franc. Ferszt, skarbnik — Ludwik Przybyłowicz, zastępca skarbn. — Bronisława Kwaśniewska; człon-

kowie: St. Lewandowski, Julia Kotkorowska i Leon Dorobek.

Komisja Rewizyjna: przew. — P. Pezryński, członkowie: Bron. Jabłczyński i Wł. Balcerzyk; zastępcy: M. Zombirt i Jan Bekier.

Sekcja Organ. - Propagandowa: przew. — ks. prof. Ignacy Marciniak, w.-przew. — Stan. Jaworski.

Sekcja Wychowania Wodnego: przew. — W. Gundlach, zast. przew. — Władysław Hombek.

Sekcja Szkolna: przew. — Wacława Nowakowska, wiceprzewodn. — Zofia Suska.

Sekcja Fund. Obrony Morza: przew. — Franc. Ostrowski.

Sekcja Imprezowa: przew. — Marian Skiński, w.-przewodn. — Michał Borkowski.

Członkowie rzeczywici, opłacający składkę członkowską w wysokości 1 zł miesięcznie, otrzymują bezpłatnie „Morze”, korzystają z 10% zniżki przy przejazdach statkami „Vistula”, przy nabywaniu parceli w Gdyni — 5% zniżki, 10% zniżki do kin w Płocku oraz ulgi w wycieczkach morskich, zagranicznych, przy przebywaniu w nadmorskich obozach L. M. K. Członkowie popierający płać 50 gr miesięcznie.

Oddział Płocki liczy członków rzeczywistych — 1026, popierających — 200, zbiorowych — 160, członków szkół szkolnych — 1042; istnieje od roku 1931.

W samym Płocku jest 14 Kół L. M. K. oraz Koła szkolne.

Oddziały na powiecie: Bielino, Bielsk, Brudzeń, Drobini, Mąkolin, Majki, Lelice, Starożreby, Miszewo Mur. i Wyszogród, oraz Koła: Mała Wieś, Zagoty i Rębowo.

PŁOCKI OBWÓD POWIATOWY L. O. P. P.

Płock, ul. Kościuszki 3, telefon 15-13.

Posiada 22 kół miejscowe i 10 szkolnych; członków rzeczywistych 1862, popierających 1454 i jeden dożywotni.

Składka członka rzeczywistego wynosi 50 gr miesięcznie, popierającego 10 gr, dożywotniego 150 zł jednorazowo.

Skład Zarządu: przew. — Jerzy Szaniawski, I wiceprezes — Dyrektor Mieczysław Pawlicki, II w.-prezes — ks. inspektor Antoni Więckowski, sekretarz — Ryszard Sima, skarbnik — sędzia Witostaw Cichoński, członek zarządu — Izidor Puternicki, członek z urzędu: Kom. Garn. — major Sokołowski, Urzędu Admin. Ogólnej — refer. Ostrowski, Koła Pracown. Miejskich — prezydent Wasiak, Koła Miejskiego — adw. Stanisław Kwasiński, Koła Zarządu Dróg Wodnych — inż. Dobrowolski. — Delegat na Walne Zgromadzenie Okręgowe — inż. Jerzy Szaniawski.

Komisja Rewizyjna: przew. — Antoni Mierzejewski, członkowie: Witold Gundlach i Michał Przybyłowicz.

Obwodowy instruktor O. P. L. G. — Stanisław Krupiński.

Koła miejscowe znajdują się: w Płocku Pracowników Miejskich, Pracowników Zarządu Wodnego, przy Kom. Policji Państw., Straży Więziennej, przy Seminarium Duchownym; miejskie w Wyszogrodzie, gminne w Białej, przy cukrowni „Borowiczki”, w Brudzeniu, Drobini, Bielsku, Lelicach, Mąkolinie, Miszewie Mur., Rębowie, Rogozinie, Starożrebach, Wilkanowie, Zagotach, cukr. „Mała Wieś”, przy Zw. Ziemian w Płocku, 7 Oddziałów w szkołach średnich i 3 przy szkołach powszechnych.

Lotnisko L. O. P. P. na Kostrogaju o powierzchni 66 ha, na nim budynek, w którym mieści się posterunek meteorologiczny. Ośrodek propagandowy pod nazwą „Komora Gazowa”, w którym mieści się: a) biuro, b) modelarnia powiatowa L. O. P. P. (pracuje 3 grupy), c) laboratorium do wykryw. gazów, d) magazyn na sprzęt szkoleniowy, e) komorę gazową do ćwiczeń, f) salę wykładową. Oprócz tego odbywa się szkolenie i uświadamianie cywilnej ludności, przygotowanie kadr i pogadanki z O. P. L. A.

ODDZIAŁ POWIATOWY ZW. STRAŻY POŻARNYCH

Płock, gmach Starostwa, P. O. W. 15.

Założony w roku 1925. Oddziałów 58 + 3 oddziały Żeńskiej Służby Samarytańsko-Pożarniczej w Podlżyszczach.

Ogółem członków 1799, remiz 43.

Prezes Rady Oddz. Pow. Zw. Str. Pożar. — Prokurator Wład. Szczeciński. Skład Rady stanowią delegaci poszczególnych Straży i Zarząd Oddziału, którego skład jest następujący:

Prezes — starosta L. Rożałowski, I wiceprezes — Tadeusz Ginter, II wiceprezes — Jan Lipka, skarbnik — Antoni Mierzejewski, sekretarz — Karol Cholewiński, członkowie: Leon Dorobek, Franciszek Mioduski.

Instruktor pożarnictwa i członek Zarządu — Jan Pasternakiewicz.

Rejon I — Siecień.

Naczelnik rejonu — Stefan Wójcik, zastępca naczelnika — Józef Browarski.

Naczelnicy:

Brudzeń — Władysław Dorniat.
Brwilno — Stanisław Różycki.
Biała — Teodor Gorczyca.
Kamionki — Zygmunt Kurowski.
Karwosieki — Leon Dąbkowski.
Maszewo — Józef Browarski.
Siecień — Stefan Wójcik.

Sobowo — Stefan Dąbrowski.
Suchodół — Mieczysław Sokołowski.
Turza Mała — Waclaw Łykowski.
Wyszyna — Stanisław Wodnicki.
Żerniki — Feliks Turowski.

Rejon II — Bielsk.

Naczelnik rejonu — Franciszek Mioduski, zastęp. naczel. — vacat.

Naczelnicy:

Bielsk — Julian Trzeński.
Bonisław — Adam Gawłowski.
Cetlin — Stanisław Lewandowski.
Goślice — Franciszek Mioduski.
Lelice — Mieczysław Trojanowski.
Leszczyno Szl. — Józef Jakubowski.
Niszczycze — Bolesław Sieradzki.
Zagroba — Mieczysław Sokołowski.

Rejon III — Starożeby.

Naczelnik rejonu — Mieczysław Sokołowski, zastęp. naczel. — Antoni Kajkowski.

Naczelnicy:

Lubki — Sabin Stańczak.
Pilichówek — Władysław Klimczewski.
Przedbórz — Józef Górecki.
Przedpełce — Jan Danielak.
Śniegocin — Mieczysław Sokołowski.
Starożeby — Antoni Kajkowski.
Zdziar Wiel. — Lucjan Brygier.
Sendek — Walenty Wochowski.
Gora — Janusz Popkowski.

Rejon IV — Mała Wieś.

Naczelnik rejonu — vacat, zastęp. naczel. — Józef Pietruszewski. Zastępca — Piotr Biernatowicz.

Naczelnicy:

Bodzanów — Władysław Buczyński.
Bulkowo — Franciszek Przepiórkiewicz.
Dzierżanowo — Stanisław Machnacki.
Kępa Polska — Adam Wyrębkowski.
Mąkolin — Jan Sadkowski.
Mała Wieś — Józef Pietruszewski.
Orszymowo — Stanisław Sobański.
Podgórze — Jan Głowacki.
Rębowo — Jan Zmysłowski.
Ręczyno — Władysław Chlebowski.
Wiszogród — Piotr Biernatowicz.
Wiciejewo — Edmund Szwarz.

Rejon V — Cekanowo.

Naczelnik rejonu — Stanisław Jaroszewski, zastęp. naczel. — Karol Cholewiński.

Naczelnicy:

Borowiczki — Stanisław Jaroszewski.
Cekanowo — Maksymilian Korytkowski.
Gulczewo — Adam Gomółka.
Niesuchowo — Stefan Nawrocki.
Podolszyce — Karol Cholewiński.
Radziwie — Jan Kęsy.
Świącieniec — Leonard Lipka.
Woźniki — Władysław Gapiński.

Rejon VI — Drobin.

Naczelnik rejonu — vacat. Zastępca — Władysław Rokicki.

Naczelnicy:

Drobin — Teodor Zdziarski.
Kozłowo — J. Jakubowski.
Łęg Kościelny — Władysław Rokicki.
Słupia — Adam Wieczorkowski.
Dłużniewo — Stanisław Podoski.
Maliszewo — Antoni Tomczak.

ODDZIAŁ ZW. PRACY OBYW. KOBIEC.

Płock, ul. Warszawska 3-a.

Przewodnicząca — Eugenia Mayznerowa, wiceprzew. — Janina Bronowska, sekretarka — M. Albrechtowa, skarbniczka — Wikt. Zielińska; członek zarządu: Halina Szczycińska, Czesława Cichocka i Zofia Żychlińska.

Oddział Zw. Pracy Obyw. Kobiet prowadzi: dożywianie dzieci bezrobotnych zimą porą, półkolonije, świetlicę zimą dla dziewcząt w wieku pozaszkolnym i świetlicę dla matek dożywających dzieci, i kobiet. Członków 98.

ZWIĄZEK PAŃ DOMU.

(Oddz. w Płocku hotel Polski.

Zarząd: przewodnicząca — M. Sochacka, sekretarka — Irena Staszewska, skarbniczka — Stefania Popielawska, zastępczynię: Cichocka, Simowa, Anna Lutyńska. Członkowie Zarządu: Wasiakowa, Hilczerowa, Biegańska, Dr. Wojciechowska i Wanda Szmidtowa.

ZWIĄZEK POLSKI POPIERANIA POLSKIEGO STANU POSIADANIA.

Płock, ul. Nowy Rynek 8.

Założony w listopadzie 1935 r. Członków liczy 354. Celem Związku jest zakładanie polskich sklepów i warsztatów pracy, czyli unarodowienia handlu.

W tym celu Związek wydał 22.000 jednodniówek „Przebudzenie”, 10.000 broszur, 26.000 różnych ulotek, udzielono porad listownych i usłnych 600 osobom. — Związek zorganizował i założył „Polską Bezprocentową Kasę Pożyczkową” przy poparciu S.K.P. oraz „Sekcję Młodych” Związku Polskiego i ostatnio „Sekcję Straganiarską” z 76 osób. Założono dla członków czytelnię, czynną od godz. 18-cj do 21 codziennie.

Wyjazdy do różnych miast kraju i wygłaszanie odczytów i referatów unarod. handlu, uskutecznia osobiście prezes Związku.

Zarząd: prezes — Gustaw Nowak, skarbnik — Antoni Sieciński, sekretarz — Stanisław Choromański.

Sekcja Straganiar.: Stefan Osiecki i Fr. Szczerowski; bez funkcji: Anna Wołkogonienkova i Józef Cwielong.

Kom. Rewiz.: T. Litawiński, J. Reszczyński i A. Antczak. Delegaci na Zjazdy: prezes G. Nowak, adw. Rudowski i A. Gozdanek.

b) HUMANITARNE i DOBROCZYNNIE.

KATOLICKIE T-WO DOBROCZYNNOSCI „CARITAS“.

Płock, Sienkiewicza 14.

Istnieje od lat 57. Katolickie Towarzystwo Dobroczynności w Płocku, od roku 1931 rozpoczęło swoją działalność na całą diecezję płocką, tworząc wydziały parafialne z działalnością autonomiczną na miejscu. W Płocku utrzymuje: Przytułek dla starców pod wezwaniem św. Józefa, Ochronkę stałą i Przychodnię pod wezwaniem św. Wincentego à Paulo, oraz dwa przedszkola, a ponadto Kuchnię dla ubogich miasta i niezamożnej inteligencji.

Zarząd: prezes — Ks. Biskup Leon Wetmański, wiceprezes — ks. Prałat Stanisław Figielski, sekretarz — ks. Dziekan Zygmunt Mosielski, skarbnik — Ludwik Brzyski, gospodarz — red. Michał Niemir, doradca budowl. — inż. M. Kamiński, dyrektor biura — Stefania Głodowska.

Komisja Rewizyjna: ks. Infułat Adolf Modzelewski, mec. Szczesna-Balińska i Bolesław Detrych.

Członkowie Rady: ks. Tadeusz Dublewski, mec. Jerzy Staszewski, mec. Stanisław Zgliczyński, szamb. Eugen. Płoski, Zofia Tanska, prof. Piotr Jasiński i Stanisław Wasniewski.

STOWARZYSZENIE WZAJEMNEJ POMOCY KAPŁANÓW „UNITAS“ W PŁOCKU.

Istnieje 12 lat. Teren działania: diecezja płocka. Zarząd Główny: ks. kan. St. Pujdo, dziekan w Nasielsku — prezes, ks. prałat L. Gościcki — skarbnik, ks. E. Rzewnicki, ks. prob. Wład. Grochowski, ks. kan. L. Lisowski, ks. kan. M. Przedpełski.

Stowarzyszenie liczy 17 kół dekanalnych oraz koło duchowieństwa m. Płocka. Zarząd koła płockiego stanowią: ks. prał. St. Figielski, ks. inf. A. Modzelewski i ks. prał. Dmochowski.

POLSKI BIAŁY KRZYŻ.

Koło w Płocku (Szkola Pow. Nr. 7, ul. Misjonarska Nr. 1. Tel. 12-67).

Zarząd: prezes — Stanisław Dąbkowski, w.-prez. — Jan Mariański, skarbnik — Marian Skibiński, sekretarz — Antoni Rywczak. Członkowie Zarz.: podinsp. Wacław Bronowski, insp. Antoni Mierzejewski, Dyr. Łazarewicz, ks. prof. Alojzy Poszwa, Janina Konopkova, Tadeusz Czaplinski, poseł Klemens Kaczorowski, instr. Franciszek Osica, Zygm. Bojanowski. Deleg. od wojska kpt. Jachimiuk i rtm. H. Bartoszewicz. Przew. wydz. młodz. Jadwiga Suszczyńska; wydz. oświat. podinsp. W. Bronowski; wydz. prop.-prasowej kier.

Jan Mariański; wydz. finans. Marian Skibiński. Kom. Rewiz. nacz. Br. Dobrzyński, Br. Jablczyński, Dyr. Br. Perzyński i delegat wojska.

Instruktorka garnizonu — Gryzelda Petaszówna.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ.

Oddział w Płocku.

Misjonarska 1. Tel. 12-05.

Prezes — ks. Bronisław Artke, wiceprezes — Witostaw Cichocki, skarbnik — Ludwik Przybyłowicz, sekretarz — Stefan Staszewski. Członkowie Zarządu: Karol Sekunda, Dr. Cz. Wojciechowski, D-rowsa Bezczerwowa, S. Popielawska, Chojnowska i Teofil Jaźwiński.

STACJA OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM.

Płock, ul. Kościuszki 3.

Założona w r. 1905.

Zarząd: przewodnicząca — D-rowsa Bezczerwowa. Członk. Zarz.: ks. prał. Stan. Figielski, dr. Cz. Wojciechowski, Józef Frejek, dr. Żenczykowski.

TOWARZYSTWO PRZECIWGROUŻLICZE.

Oddział w Płocku, przy szpitalu św. Trójcy.

Prezes — dr. A. Bezczerwicz, wiceprezes — dr. W. Piasecki, skarbnik — vacat, sekretarz — dr. W. Jarocki; członkowie zarządu: dr. Cz. Wojciechowski, dr. Wł. Frankowski.

TOWARZYSTWO HIGIENICZNE.

Oddział Płocki.

Skład Zarządu: prezes — dr. Wł. Frankowski, wiceprezes i skarbnik — inż. Dąbrowski, sekretarz — Jan Sokołowski. Członk. Zarządu: dr. Marienstras i Alberg.

Przy Towarzystwie istnieją dwie sekcje:

1) Tow. Ogródka Jordanowskiego: prezes — Dr. Wł. Frankowski, dyrektor — inż. Dąbrowski, kierownicza — Lenzionowa.

2) Koło Trzeźwości: prezes — dr. Frankowski, sekretarz — L. Kurnatowski, skarbnik — vacat.

Przychodnia Przeciwalkoholiczna mieści się w ośrodku zdrowia. Kierownik: dr. Mikulski, higienistka — Jadwiga Szygendowska. Świetlica Koła Trzeźwości, kierown. — Amelia Krajewska.

POLSKIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD GROBAMI BOHATERÓW.

Oddział w Płocku.

Płock, ul. Tumaska 9.

P. T. O. nad G. B., pod nazwą tą istnieje od 1930 r., przed tym jako Towarzystwo Żałobnego Krzyża, zał. w 1922 r.

Prezes — Wł. Cichocki, wiceprezes i sekretarz — K. Popielawski, skarbnik — Piotr Maciejowski, członek zarządu — Wacław Korda.

POLSKI ZWIĄZEK ZACHODNI

Płock, ul. Kościuszki 10.

Zarząd: prezes — Mieczysław Pawlicki, skarbnik — Stefan Zieliński, sekretarz — Jannina Zielińska. Członkowie Zarz.: Ignacy Kurski, Zygmunt Kostanecki. Zastępcy: Wiesław Cichocki, Aleksan. Wernik i J. Prochno. Komisja Rewiz.: Izydor Puternicki i H. Pauli.

T-WO ROZWOJU ZIEM WSCHODNICH.

Płock, ul. 3-go Maja.

Przewodniczący — prof. Al. Wyczałkowski, zastępca — Aleksander Wernik, skarbnik — major Stankiewicz i sekretarz — vacat.

T-WO OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH.

Płock, Stary Rynek 1 (Zarząd Miejski).

Założone w r. 1934, rozporządza terenem o powierzchni 10 h z 448 m², podzielonym na 140 działek użytkowanych przez bezrobotnych.

Zarząd: prezes — prezydent St. Wasiak, wiceprezes — Aleksander Wernik, skarbnik — inż. Jerzy Szaniawski, sekretarz — Józef Frejce i członkowie: starosta Rożałowski, Wincenty Korda, Jadwiga Żurowska, Wacław Łącki, Jan Jankowski, Stan. Trociński i Stan. Kotarski.

Komisja Rewizyjna: Maciejowski, Puternicki, mgr. Lipiński; zastępcy: Hejke, Jankowski i Osiński.

Sąd Polubowny: Świerczewski, sędzia Cichocki i w-prez. Wernik.

Gospodarze ogródka: Jan Lewandowski i Tadeusz Popławski.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE.

WOJEWÓDZKIE TOW. ORGAN. i KÓŁEK ROLNICZYCH.

Warszawa 1, ul. Kopernika 30.

Okręgowe Tow. Organ. i K. R.: 1. **Giechanów** — Mławska 3; 2. **Gostynin** — Kutnowska 24; 3. **Grodzisk** — Kościuszki 32; 4. **Grójec** — Laskowa 1; 5. **Kutno** — Zamen-

hoffa 2; 6. **Lipno** — Piłsudskiego 16-a; 7. **Łowicz** — b-pa Bandurskiego, Dom Ludowy; 8. **Maków Mazow.** — Garbarska 5-a; 9. **Mińsk Mazcw.** — Warszawska 48; 10. **Mława** — Stary Rynek 1; 11. **Pow. nieszawskiego w Aleksandrowie Kujawskim** — Sejmik; 12. **Płock** — Kościuszki 8; 13. **Płońsk** — Płocka 47; 14. **Przasnysz** — iCechanowska; 15. **Pułtusk** — 3-go Maja 32; 16. **Pow. radzyńskiego w Tłuszczu** — Ogrodowa; 17. **Rawa Mazow.** — Wydział Powiatowy; 18. **Rypin** — Sienkiewicza 2; 19. **Sierpc** — plac Piłsudskiego 16; 20. **Skierniewice** — Sejmik; 21. **Scchaczew** — Reymonta 24; 22. **Warezawa** — pl. Krasińskich 10 m. 36; 23. **Włocławek** — pl. Wolności 16.

WARSZAWSKA IZBA ROLNICZA

Warszawa, ulica Kopernika nr. 30,
tel. 223-30, konto P. K. O. 22.404.

Prezes inż. Bol. Przedpełski. Dyr. Stan. Sieroszewski. Wydział prod. roślinnej — inspektoraty: produkcji rolnej, ogrodniczy, łąkarski. Wydział hodowlany — inspektoraty: hod. bydła, trzody, owiec, drobiu, rybactki, kontroli mleczności. Wydz. ekonomiczny — reefraty: statystyczny, gospodarczy, mleczarski. Inspektoraty samodz.: oświatowy, przyp. roln., kół, gosp. wiejskich, gosp. przodowniczych, okręgów ćwiczebnych org. gosp., chowu koni.

Członkiem Izby Roln. z wyborów z okręgu płockiego jest Lucjan Dłużniowski i Włodzimierz Hołyński, z nominacji — Antoni Załeski.

OKRĘGOWE T-WO ORGANIZACJI i KÓŁEK ROLNICZYCH.

Płock, ul. Kościuszki 8.

Liczy Kół 68, świetlic 25.

Prezes — Klemens Kaczorowski, wiceprezes — Antoni Rudowski, członkowie zarządu: Stanisław Skierkowski, Ludwik Wąsniowski i Stan. Kwasięborski.

Instruktorzy: St. Janczewski — kierownik i instruktor rolny; Józef Witkowski — hodowlany, Kazimierz Kulczycki — organizacji gospodarstw, Tadeusz Kolasiński — przysposobienia rolniczego, Jan Marczyński — ogrodniczy, Maria Wojewodowa — Kół Gospodyń Wiejskich, Franciszek Różga — asystent kontroli obór, Jakub Krajewski — asystent kontroli obór.

POWIAT PŁOCKI.

KÓŁKA ROLNICZE:

Bądkowo. Prezes — St. Krajewski, Junoszyce, poczta Brudzeń; sekr. — Wł. Czachorowski; skarb. — Wł. Żebrowski.

Bielsk. Prezes — Stanisław Reszczyński, Bielsk, p. loco; w-prezes — Kazimierz Gorze-

chowski; sekr. — Edm. Sworski; skarb. — M. Jędrzejak.

Biała. Prez. — Bohdan Jeleniewski, Kowalewo, poczta Płock; w-prez. — Jan Bormiński; sekr. — Teodor Gorczyca; skarb. — Jan Kamiński.

Bielino. Prez. — Konstanty Gajewski, Bielino, poczta Płock; w.-prez. — Paradowski; sekr. — Stan. Golebiowski; skarb. — Eugeniusz Żółtowski.

Blichowo. Prez. — Antoni Izydorski, Sobocino-Praga, poczta Blichowo pl.; w.-prez. — Konstanty Fortuna; skarb. — Stan. Strzelczak; sekr. — Stan. Głowala.

Bonisław. Prez. — Czesław Grabowski, Kędzierzyn, poczta Bielsk; w.-prez. — Stan. Jaskulski; sekr. — Jan Chmielewski; skarb. — Andrzej Kukowski.

Bodzanów. Prez. — Bronisław Opalski, Karwowo, poczta Bodzanów; w.-prez. — Antoni Rudowski; sekr. Bolesław Mechlak; skarb. — Stan. Olczak.

Brwilno. Prez. — Stefan Przemyski, Brwilno, poczta Płock; sekr. — Stanisław Sobusiak; skarb. — Władysław Lisicki.

Bulkowo. Prez. — Czesław Januszewicz, Bulkowo, poczta Bulkowo; w.-prez. — Jan Gdak; sekr. — Feliks Benzel; skarb. — Feliks Jeziak.

Brochocin. Prezes — Waclaw Kołodziej-ski; w.-prez. — Albin Szczawiński, skarb. — Jan Kozłowski; sekr. — Kazimierz Mosakowski.

Giuczkowo. Prezes — Andrzej Górnicki, Świącieniec, poczta Bodzanów; sekr. — Antoni Iminski; skarb. — Jan Kosowski.

Cekanswo. Prez. — Stan. Kowalski, Cekanowo, poczta Płock; w.-prez. — Józef Solka; sekr. — Leon Ziółkowski; skarb. — Marcin Karolesko.

Cieszewo. Prez. — Stefan Skierkowski, Cieszewo, poczta Drobin; w.-prez. — Franciszek Sadowski; sekr. — Stanisław Tomczak; skarb. — Al. Skierkowski, członek zarządu — Fr. Zdanowski.

Giachcin. Prez. — Władysław Gwóźdź, Drodzy, poczta Bielsk; w.-prez. — vacat; sekr. — Kazimierz Feliga; skarb. — Ant. Chrobociński.

Chemętowo. Prez. — Michał Siwiec, Chmętowo, poczta Płock; w.-prez. — Józef Nowaliński; sekr. — Jan Fulaul; skarb. — Leon Żebrowski; członek — Władysław Gorsiak.

Daniszewo. Prez. — A. Bogdan, Daniszewo, poczta Płońsk; w.-prez. — Wład. Józefowski; sekr. — Ignacy Dobrzański; skarb. — Czesław Klimczewski; członek — Ignacy Rutkowski.

Dobra. Prez. — Adam Piegat, Podleck, poczta Blichowo; w.-prez. — Bolesław Piegat; skarb. — Stanisław Padzik; sekr. — Waclaw Bogiel.

Drobin. Prez. — Ludwik Waśniewski, Tupadły, poczta Drobin; w.-prez. — Jan Oppen; sekr. — Zygm. Gierzyński; skarb. — St. Koszczyński.

Gora. Prez. — Popkowski Stefan, Gora, poczta Gora; w.-prez. — Witold Goszczyński; skarbnik i sekr. — Jan Bartold.

Gulczewo Nowe. Prez. — Franciszek Majchrzak, Gulczewo Nowe, poczta Płock; sekr. — Jan Turek; skarb. — Piotr Trzaska.

Juryszewo. Prez. — Franciszek Bystron, Juryszewo, poczta Płock; w.-prez. — Stanisław Woźnica; sekr. — Stan. Styrna; skarbnik — Piotr Duszczyk; członek zarządu — Stanisław Zienkiewicz.

Kostrogaj. Prez. — Konstanty Chrobociński, Kostrogaj, poczta Płock; sekr. — Zygmunt Zalewski; skarb. — Józef Malczewski.

Kobylniki. Prez. — Stanisław Komendarczyk, Rostkowice, poczta Mała Wieś; w.-prez. — Jan Boszko; sekr. — Tadeusz Śmiechowski; skarb. — Jan Cichocki.

Łętowo. Prez. — Konstanty Myzia, Łętowo, poczta Bodzanów; w.-prez. — Paweł Chmielewski; skarb. — Antoni Kaźmierski; sekr. — Józef Jelonka; członek zarządu — B. Kazimirski.

Łęg Fabryczny. Prez. — Szymon Michał-ski, Cieszewko, poczta Drobin; w.-prez. — Karol Kozłowski; skarb. — Czesław Maciejewski; sekr. — Stanisław Fabirkiewicz.

Mała Wieś. Prez. — Franciszek Sobótka, Mała Wieś, poczta Wyszogród; w.-prez. — Feliks Kopera; sekr. — Leon Makowski; skarb. — Mikołaj Stasiak; członek zarządu — Stanisław Kurkiewicz.

Miroslaw. Prez. — Waclaw Kowalski, Cekanowo, poczta Płock; w.-prez. — Stan. Jankowski; sekr. Staniszewski; skarb. — Franciszek Tysza.

Maszewo. Prezes — Mieczysław Malinowski; w.-prez. — Ignacy Lisicki; skarb. — Waclaw Lisicki; sekr. — Stan. Miaskiewicz.

Miszewo Strzałkowskie. Prez. — J. Jakubowski, Miszewo, poczta Płock; sekr. — Stanisław Żmijewski; skarb. — Jan Kosiński.

Miszewo Garwackie. Prez. — Jan Golał, Małoszewko, poczta Bodzanów; w.-prez. — Golał; sekr. — Stefan Bogiel; skarb. — Walenty Druziński.

Miszewo Murowane. Prez. — Stanisław Rosiński, Kłociszewo, poczta Bodzanów; w.-prez. — Józef Grabowski; sekr. — Ręglewski Wincenty; skarb. — Wład. Zielonka.

Niesłuchewo. Prez. — Wincenty Dymarski, Niesłuchowo, poczta Bodzanów; w.-prez. — Wład. Banko; skarb. — Antoni Pietras; sekr. — Kazimierz Osiecki.

Orszymowo. Prez. — Ludwik Borensztein, Lasocin, poczta Wyszogród; w.-prez. — Franciszek Zmysłowski; sekr. — Józef Kępczyński; skarb. — Bolesław Łagodziński.

Ośnica. Prez. — Roman Lutyński, Płock, ul. Sienkiewicza 13; sekr. — Stefan Garwacki; skarb. — Stefan Grabowski.

Podgórze. Prez. — Klemens Sobański, Podgórze, poczta Wyszogród; w.-prez. — Walenty Głowacki; sekr. — Józef Krzemiński; skarb. — Franciszek Kuliński; członek — Waclaw Koper.

Podolszyce. Prez. — Jan Niedzielski, Podolszyce, poczta Płock; sekr. — Gąsiorowski; skarb. — Marcin Gajewski.

Przebyszewice. Prez. — J. S. Waśniewski, Sękowo, poczta Probuszewice; sekr. — Władysław Radziłowski; skarb. — Roman Goćkowski.

Przedbórz. Prez. — Józef Żaglewski, Przedbórz, poczta Starożreby; w.-prez. — Dłużniewski Lucjan; sekr. — Eugeniusz Gorzelany; skarb. — Ign. Gutowski.

Przeciszewo. Prez. — Władysław Kowalczyk, Przeciszewo, poczta Starożreby; sekr. — Józef Osiecki; skarb. — Henryk Pawlak.

Radzanowo. Prez. — Józef Szymański, Radzanowo, poczta Płock; sekr. — Józef Bielski; skarb. — Władysław Idźkowski.

Rokicie. Prez. — Zygmunt Szwech, Uniejewo, poczta Brudzeń; sekr. — Stanisław Dzierżanowski; skarb. — Mar. Matusiak.

Rogozino. Prez. — Ignacy Pawlak, Rogozino, poczta Płock; sekr. — Jan Zieliński; skarb. — Kazimierz Pełka.

Rogotwórk. Prez. — Kazimierz Płoski, Nagórki, poczta Drobin; sekr. — Józef Tomczak; skarb. — Feliks Chyczewski.

Rębowo. Prez. — Wojciech Koperski, Rębowo, poczta Wyszogród; w.-prez. — Wład. Piotrowski; sekr. — Czesław Zmysłowski; skarb. — Stanisław Woja.

Sięcień. Prez. — Ignacy Lendzian, Gorzechowo, poczta Brudzeń; w.-prez. — Aleksy Gorzyński; sekr. — Jan Marciniak; skarb. — Ludwik Duczynski.

Słupno. Prez. — Antoni Koralewski, Słupno, poczta Płock; w.-prez. — Jan Marszałek; sekr. — Zygm. Pawłowski; skarb. — Jan Więcek.

Słupia. Prez. — Jan Zakrzewski, Słupia, poczta Drobin; w.-prez. — Edward Zakrzewski; sekr. — Marcin Chorzewski; skarb. — Wincenty Kluska.

Śmiłowo. Prez. — St. Jankowski, Śmiłowo, poczta Bielsk; sekr. — Jan Krzyzewski; skarb. — Wincenty Kowalak.

Sikórz. Prez. — Karol Mierzejewski, Żerniki, poczta Płock; sekr. — Stanisław Chrapkowski; skarb. — Walenty Skierkowski.

Święcieniec. Prez. — Władysław Osiecki, Peplowo, poczta Bodzanów; w.-prez. — Franciszek Nowak; sekr. — Jan Szewczykiewicz; skarb. — Wład. Adamczyk.

Sędek. Prez. — Józef Sobczak, Sędek, poczta Starożreby; w.-prez. — Al. Piwnicki; sekr. — Piotr Grabowski; skarb. — Józef Milewski.

Sępkowo. Prez. — Teofil Jaźwiński; w.-prez. — Józef Boniecki; sekr. — Sz. Brażiszewski; skarb. — Michał Sobczak.

Strupczewo. Prez. — Stefan Żółtowski; w.-prez. — Henryk Paproćki; skarb. — Marian Nowakowski.

Starożreby. Prez. — Stan. Kaczorowski; w.-prez. — Roman Koleczyński; sekr. — Wł. Kolański; skarb. — Onufry Sajdok.

Trzepowo. Prez. — Stanisław Mielczarek; skarb. — vacat; sekr. — Jan Majewski.

Turza Mała. Prez. — Walenty Śmiechowski; w.-prez. — Wacław Łykowski; skarb. — Wład. Staczykowski; sekr. — Tad. Grefkiewicz.

Tłubice. Prez. — Stanisław Kowalczyk; w.-prez. — Ludwik Nowak; skarb. — Stanisław Małaciewski; sekr. — Olejnik.

Woźniki. Prezes — Wład. Kalinowski; skarb. — Kuropiecki; sekr. — Wład. Gorkiewicz.

Zalesie. Prez. — Stanisław Twardowski; w.-prez. — Wład. Truchlewski; skarb. — Piotr Rycombel; sekr. — Stan. Łukaszewski.

Zagroby. Prez. — Jan Lewicki; skarb. — Stanisław Chorzewski; sekr. — Wiktor Seroczyński.

Zakrzewo. Prez. — Józef Kujawski; skarb. — Stanisław Chorzewski.

Wroccin. Prez. — Stefan Witkowski; skarb. — Czesław Siedlich; sekr. — Czesław Kowalski; członek — Karol Grabowski.

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH

PRZY O. T. O. i K. R.

Liczy Kół 26.

Skład zarządu: prezeska — Aniela Wesołowska; członkowie zarządu: Z. Chomętowska, Helena Klekowiecka, N. Bystroniowa, K. Kozłowska, Fr. Jaworska.

Koła Gospodyń Wiejskich.

Blichowo — przew. Maria Krzymowska, Blichowo, poczta Blichowo, gm. Łubki.

Bulkowo — przew. Wanda Aksamitowska, Bulkowo, poczta Bulkowo, gm. Makolin.

Cieszewo — przew. Stefania Ostrowska, Cieszewo, poczta Drobin.

Daniszewo — przew. Maria Szemplińska, Woronice, poczta Bulkowo.

Dobra — przew. Maria Kardynałowa, p. Bodzanów.

Juryszewo — przew. Maria Woźnicowa, Juryszewo, poczta Płock.

Rogozino — przew. Aniela Wesołowska, Rogozinek, poczta Płock.

Rogotwórk — przew. Maria Płoska, Nagórki, poczta Drobin.

Zagroba — przew. Helena Klekowiecka, Zagroba, poczta Bielsk.

Słupia — przew. Jadwiga Fabiszewska, Słupia, poczta Drobin.

Małoszewo — przew. Józefa Kosińska, Małoszewo, poczta Bodzanów.

Niesłuchowo — przew. Halina Niedzielska, Niesłuchowo, poczta Bodzanów.

Starożreby — przew. Eleonora Kolańska, Starożreby.

Biała — przew. Janina Jeleniewska, Kowalewko, poczta Płock.

Mirosław — przew. Janina Staniszevska, Mirosław, poczta Płock.

Starożreby — przew. Stanisława Przedpelska, okł. Słomkowo, p. Starożreby.

Łętowo — przew. Felicja Wichrowska, Krzykosy, poczta Bulkowo.

Cekanowo — przew. Ag. Chrobocińska, Cekanowo, poczta Płock.

Orszymowo — przew. Halina Mieczkowska, Dzierzanowo, poczta Bulkowo.

Gulczewo Nowe — przew. Stefania Niedzielska, Gulczewo Nowe, poczta Płock.

Święcieniec — przew. Zofia Nowacka, Barcikowo, poczta Bodzanów.

Czerniewo — przew. Zofia Kalinowska, Czerniewo, poczta Płock.

Woźniki — przew. Czesława Szymańska, Woźniki, poczta Płock.

Reczyn — przew. Helena Wojciechowska, Reczyn, poczta Bodzanów.

Tłubice — przew. Henryka Siemiątkowska, Tłubice, poczta Płock.

Miszewo — przew. Józefa Golacikowa, Miszewo, poczta Bodzanów.

Radzanowo — przew. Luc. Dobrowolska, Radzanowo, poczta Płock.

KOŁA ROLNICZE PRZY O. T. O. i K. R.

Koło Drobińskie. Prez. Stefan Rościszewski, Bromierzyk, poczta Starożreby.

Koło Rolnicze Zachodnia-Płockie. Prez. Ludwik Duchymiński, Siecień, p. Płock.

Koło Rolnicze Bielskie. Prez. Tadeusz Gorczyński, Ogorzelice, pocz. Proboszczewice.

Koło Rolnicze Bodzanowsko-Wyszogrodzkie. Prez. Kazimierz Dziewanowski, Grodkowo, poczta Wyszogród.

ROLNICZE ZAKŁADY DOŚWIADCZALNE.

WOJ. WARSZAWSKIE.

Rolniczy Zakład Doświadczalny i Ognisko Kultury Rolnej w Starym Brześciu, pow. Kujawski, tel. 5, st. kol. Brześć Kuj., pow. Włocławek. Gleba czarna, ziemia kujawska i szczerk. Zakład prowadzi doświadczenia odmianowe, nawozowe, uprawowe, płodozmienne, sadownicze. Rejon pow. włocławski i nieszawski.

Rolniczy Zakład Doświadczalny i Ognisko Kultury Rolnej w Opatówcu, pow. Płock, st. kol. Płock lub Płońsk, p. Starożreby. Gleba bielica. Zakład prowadzi doświadczenia odmianowe, nawozowe i uprawowe, na terenie własnego pola oraz jako doświadczenia zbiorowe. Teren działania Zakładu stanowią powiaty: płocki i mławski.

Rolniczy Zakład Doświadczalny w Głodowie, pow. lipnowski, p. Lipno Warsz., st. kol. Lipno Płockie. Gleba bielica pojezierska. Prowadzi doświadczenia uprawowe, odmianowe, nawozowe i płodozmienne. Teren działalności stanowi powiat lipnowski, rypiński.

Rolniczy Zakład Doświadczalny i Ognisko Kultury Rolnej w Poświętnem, pow. p. tel. Nr. 20 i st. kol. Płońsk. Gleba bielica lżejsza i cięższa. Prowadzi doświadczenia odmianowe, uprawowe, nawozowe i łąkowe na terenie Zakładu i gospodarstw. Teren działania Zakładu stanowią powiaty: płoński, ciechanowski, przasnyski, sierpecki, pułuski, mińsko-mazowiecki, radzyński, makowski, warszawski.

Rolniczy Zakład Doświadczalny w Kutnie, pow. p. i st. kol. Kutno, tel. 59. Gleba bielica pojezierska. Prowadzi hodowlę zbóż oraz doświadczenia odmianowe, uprawowe i nawozowe na terenie Zakładu i dośw. zbiorowe. Obejmuje działalnością teren pow. kutnowskiego, łowickiego, gostyńskiego, błońskiego i sochaczewskiego.

Do Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych w Płocku na 31 marca 1938 r. należało: 68 Kółek Rolniczych, 4 Koła skupiające wyłącznie większą własność, 23 Koła Gospodyń Wiejskich, 1 Związek Producentów Inwentarza, 5 Kół prod. trzody chlewnej, 5 Kół kontroli obór większej własności i 2 Koła mniejszej własności, 1 Związek prod. nasion oleistych, 1 Związek prod. jęczmienia browarnego, 3 Koła Sadownicze, 2 mleczarnie spółdzielcze z filiami (w tym jedna Okręgowa w Płocku), 1 Związek hodowców koni, 5 Kas Stefczyka, 1 Kasa Kom. Oszczędności w Płocku, 2 spółdzielnie rolniczo-handlowe (w Płocku i Wyszogrodzie), 2 Spółdzielnie spożywców (Łęg i Drobin), 2 Stowarz. plantatorów buraka cukrowego i 1 Koło małoroln. plantat. buraka cukr.

Do Kółek Rolniczych należało 1536 członków, do Kół Rolniczych 79, do Powiatowej Organ. Kół Gospodyń Wiejskich 356 członkiń.

W miejsce dawnego syndykatu otworzono spółdzielnię rolniczo-handlową „Rolnik” w Płocku, organizuje obecnie spółdzielczą przetwórnictwem owoców w Płocku.

Zakład Doświadczalny w Opatówcu, nabyty w 1919 r. przez Tow. Rolnicze, jest stale w kontakcie ze szkołami rolniczymi.

Dział pracy O. T. O. i K. R. dzieli się na sekcję: 1) zbytu, 2) rolną, 3) hodowlaną, 4) organizację gospod. małych, 5) ogrodniczą, 6) pszczelarską i 7) oświatową i domów ludowych.

Sekcja zbytu: przewodn. — Włodz. Hołyński. Sekcja organ. gosp. małych: przew. — Antoni Zalewski. Sekcja rolna: przewodn. — Stanisław Kałużyński. Sekcja hodowlana: przew. — L. Waśniewski. Sekcja ogrodnicza: przew. — Ignacy Pawlak. Sekcja pszczelarska: przew. — R. Myśliński. Sekcja domów ludowych i oświaty: przew. — Leon Dorobek.

Budżet O. T. O. i K. R. na rok 1938/39 zamyka się po stronie dochodów i rozchodów sumą 41.408 zł.

STOWARZYSZENIE PLANTATORÓW
BURAKA CUKROWEGO

Cukrownia „Borowiczki“.

Prezes — Wincenty Orzeszkowski; czł.
zarz.: Wł. Rutkowski, E. Waśniewski.

Cukrownia „Mała Wieś“.

Prezes — Antoni Czaplicki z Osieka.

Cukrownia „Izabelin“.

Prezes — Karol Grabowski.

Cukrownia „Chelmica“.

Prezes — Gościcki z Grochowska, pow.
lipnowskiego.

ZWIĄZEK MAŁOROLNYCH PLANTATORÓW
BURAKA CUKROWEGO

z siedzibą przy O.T.O. i K.R. w Płocku.

Prezes — Antoni Zalewski; skarbnik —
Ignacy Pawlak; sekretarz — Jan Zalewski.

ZWIĄZEK PRODUCENTÓW INWENTARZA

Płock — Bank Spółdzielczy.

Prezes — Wincenty Orzeszkowski; czł.
zarządu — Zygmunt Gorzechowski i K. Go-
rzechowski.

Dostawa trzody (bekonów) do Czerniewic.

TOWARZYSTWO

OGRODNICZO-PSZCZELARSKIE W PŁOCKU

Założone w 1917 r. Teren działania —
Płock i powiat płocki. Siedziba w Szkole
Ogrodniczej.

Zarząd: prezes — M. Koźlakowski, wice-
prezes — A. Żurowska, sekretarz — M. Ko-
walska; członkowie: St. Przedpełski i W.
Korda.

Z W I A Z E K Z I E M I A N

Oddział w Płocku

Płock, ul. Kościuszki 1.

Założony w 1915 r.

Zarząd: prezes — Stanisław Piwnicki;
członkowie: K. Dziewanowski, Karol Orzesz-
kowski, Cz. Grabowski, K. Grabowski. Sekre-
tarka — Maria Przedpełska.

ZWIĄZEK „MŁODEJ WSI“ (SIEW)

Siedziba w Płocku.

Posiada na powiecie 33 Koła.

Prezes — Mieczysław Malinowski; wice-
prezes — Wincenty Ręklewski; skarbnik —
Ant. Mierzejewski; sekr. — A. Wysocka.

KOŁO WYCHOWANKÓW SZKÓŁ ROLNI-
CZYCH POW. PŁOCKIEGO

Siedziba Koła Niegłosy, Szkoła Rolnicza.

Prezes — Stanisław Kałużynski, dyrektor
szkoły rolniczej w Niegłosach.

Papiery pakowe

różnych gatunków oraz SZNURKI
OPAKUNKOWE posiadają stale
w komplecie na składzie

B-cia DETRYCHOWIE

w Płocku, ul. P. O. W. 13, tel. 10-47.

WYKAZ MAJĄTKÓW

znajdujących się na terenie powiatu Płockiego, obejmujących powyżej
100 ha ziemi z roku 1937.

Nazwa majątku	Imię i nazwisko właściciela majątku	przestrzeń gruntów w ha		
Gmina Biała				
Cierszewo	Wacław Stepczyński	103	majorat	
Kobierniki	Wacław Kowalkowski	109		
Kowalewko	✓ Suck. Jeleniewskiego	274		
Miłodróż	Krakowski i Żychliński	167		
Sikórz	✓ Ignacy Piwnicki	949		
Srebrna	✓ Sp. Konstantego Zielińskiego	568		
Włóczewo	Józef Brudnicki	157		
Winiary	Jan Cichocki	128		
Gmina Bielino				
Borowiczki	Akc. Tow. Cukr. „Borowiczki“	108	Skarb Państwa	
Gulczewo	✓ Jerzy Sztembart	408		
Miszewko Strzałkowski	Włodzimierz Dąbski	380		
Piotrowo	Zdzisław Mączewski	136		
Słupno	Nadleśnictwo „Góry“	309		
Gmina Brudzeń				
Bądkowo Jeziorne	Teodozja Różycka	220		
Bądkowo Rochny	Franciszek Wojtulanis	137		
Brudzeń Duży	Stefan Rościszewski	397		
Karwosieki	Piotr Wrzecionkowski	536		
Myślborzyce	Gorzechowski	389		
Rembielin	Tadeusz Gockowski	180		
Rokicie	✓ Franciszek Dudziński	170		
Siecienie	Duczymińska	627		
Sobowo	Stefan Żółtowski	322		
Turza Mała	Jan Jaworski	137		
Winnica	Eugenia Łempicka	158		
Więclawice	Tadeusz Kokoszczyński	291		
Zdziemborz	Wincenty Dobrzeński	127		
Gmina Drobin				
Biskupice	Janina Kwasiborska	125		
Budkowo	S-wie Kolczyńskiego	151		
Cieśle	Władysław Wieliczko	195		
Cieszewko	Karol Kozłowski	219		
Dobrosielice Wielkie	Władysław Wieliczko	210		
Dobrosielice Zab.	Adolf Gierzyński	147		
Drobin	✓ Jan Karczewski	583		
Karsy	Jerzy Roszkowski	256		
Kłaki	Feliks Wierzbicki	172		

Nazwa majątku	Imię i nazwisko właściciela majątku	przestrzeń gruntów w ha
Kuchary	Helena Rądomyska	365
Maliszewo	S-wie Dziewanowskiego	133
Nagórki Dobrskie	Władysław Płoski	268
Nagórki Judyce	Gustaw Ujazdowski	161
Niemczewo	S-wie Oppena	291
Olszyny i Setrop.	Karol Grabowski	474
Sokolniki	Zygmunt Smoniewski	167
Świerczyn	S-wie Kasperkiewicza	284
Tupadły	Ludwik Waśniewski	201
Wempily	Wacława Kwasiborska	356
Witosławice	Feliks Wierzbicki	126
Gmina Kleniewo		
Chudzyno	Witold Turski	199
Ciachcino	Anna Zbońska	102
Gilino	Zygmunt Gorzechowski	339
Goślice	Stanisław Węsierski	258
Kleniewo	S-wie Jana Kozłowskiego	470
Krajkowo	S-wie Jana Kozłowskiego	229
Leszczyno Księżę	Józef Machciński	467
Leszczyno Szlacheckie	Józef Orzeszkowski	375
Pięczyno	Zygmunt Gorzechowski	181
Rudowo Brody	Bronisław Załęski	137
Rudówko	Julia Nadratowska	105
Tchórz	Stanisław Hajdukiewicz	183
Ułtowo	Bolesław Karczewski	102
Żukowo	J. Waśniewski	155
Leszczyno Szczyt.	Andrzejewski	169
Gmina Lelice		
Bombalice	Leon Kawecki	168
Bonisław	Tadeusz Żurawski	242
Cetlin	S-wie Kazimierza Gościckiego	258
Gołocino	H. Kłobukowski	198
Kuchary	Tadeusz Żurawski	274
Kuskowo Bron.	Jan Machciński	233
Lelice	S-wie Kazimierza Gościckiego	397
Łysakowo	Maria Grabowska	171
Miodusy	S-wie Kazimierza Gościckiego	169
Ręczewo	Witosław Szempliński	309
Gmina Łubki		
Blichowo	S-wie Pawła Krzymowskiego	285
Daniszewo	Adam Górski	209
Gniewkowo	Bolesław Wiórkiewicz	171
Krzykosy	Władysław Rutkowski	274
Nadółki	Stefan Górski	421

Nazwa majątku	Imię i nazwisko właściciela majątku	prześczeń gruntów w ha	
Pilichowo	Zygmunt Cichowski	419	
Słupca	Feliks Gorzechowski	231	
Sochocino	Zofia Sumińska	146	
Szasty	Antoni Stanikowski	198	
Turowo	Babecki i Sobiecki	125	
Worowice	Antoni Szempliński	302	
Gmina Majki.			
Dziewanowo	Janusz Jabłoński	202	
Gutowo	Edward Zakrzewski	230	
Kosmaczewo	Marceli Zakrzewski	215	
Kowalewo	Kazimierz Jabłoński	274	
Kozłowo	Kajetan Kozłowski	469	
Łęzek	S-wie Dziewanowskiego	234	
Majki	Jan Zakrzewski	251	
Mlice Kostery	Bronisław Halik	146	
Mogielnica	Maksymilian Karski	255	
Mokrz	Henryk Turski	223	
Petrykosy	Edward Zakrzewski	269	
Psary A. B.	Jerzy Krępeć	168	
Gmina Mąkolin			
Bulkowo	Janina Januszewicz	290	
Dzierzanowo	Stefan Mieczkowski	284	
Goćlowo	Bejtowa	170	
Krubice	Antoni Czaplicki	400	
Leksyn	S-wie Bejta	287	
Osiek	Antoni Czaplicki	326	
Mąkolin	Stefan Mieczkowski	312	
Rąkvice	O. T O i K. R., dzierzawca	229	Skarb Państwa
Gmina Miszewo Mur.			
Borowice	Zygmunt Turski	550	
Cieśle	I. Wawrzynowicz	250	
Kanigowo	Antoni Baranowski	181	
Kępa Polska	Jadwiga Nakwaska	333	
Łagiewniki	Kamila Załęska	296	
Miszewo Murowane	Tadeusz Lasocki	456	
Pepłowo	Józef Lasocki	206	
Stanowo	Radzyński	178	
Niesłuchowo	Nadleśnictwo „Góry“	437	Skarb Państwa
Felicjanów	S-wie Felicji Kozłowskiej	146	
Gmina Rębowo			
Podgórze	Helena Bogusławska	1041	

Nazwa majątku	Imię i nazwisko właściciela majątku	przestrzeń gruntów w ha
Gmina Rogozino		
Brochocino	Waleria Łuszczewska	319
Brochocinko	Ludwik Sikorowski	125
Ciółkowo	Czesław Ruszczyński	154
Dzwierzno	Władysław Dramiński	160
Kosino	Gąsiorowski	132
Męczenino	Jan Waśniewski	286
Radzanowo	Włodzimierz Hołyński	444
Ślepkowo Szlacheckie	Teofil Jaźwiński	239
Szczytno	Jan Mączewski	253
Trenbin	Stefan Ejheszyc	159
Wozniki	Marek Kozielski	104
Gmina Staroźreby		
Bromierz	Aleksander Ozarowski	341
Bromierzyc	Stefan Rościszewski	335
Góra	Stefan Popkowski	238
Goszczyno	Jan Ostrowski	178
Karwowo Troj.	Piotr Wrzecionkowski	104
Opatowiec	Ognisko Kultury Rolnej	162
Ostrzykowo	Ewa Januszewska	291
Piączyn	Stanisław Chabowski	185
Pomianowo	Stefan Chyczewski	164
Rostkowo	Wiktor Janczewski	241
Staroźreby	S-wie Ks. Stadnickiego	409
Włóki	Kazimierz Radwan	377
Zdziar Gąsow.	Stanisław Kozłowski	169
Zdziar Mały	Szczepan Świerkowski	113
Zdziar lit. A.	Jerzy Smoniewski	101
Żochowo	Wacław Przedpełski	182
Żochówko	Aniela Żochowska	120
Gmina Święcice		
Brody Wielkie <i>Mate</i>	Władysław Sowiński	176
Cybulin	Wacława Szemplińska	216
Gałki	Antoni Szempliński	325
Główczyn	Leon Chabowski	286
Gródkowo	Kazimierz Dziewanowski	413
Karwowo	Witold Waśniewski	224
Kiełtyki	Klambarowski	159
Kobylniki	Wanda Rozwadowska	349
Lasocin	Ludwik Bernsztein	270
Mała Wieś	Zygmunt Kittel	281
Murkowo	Leon Chabowski	101
Nakwasin	Franciszek Szymanowski	321
Orszymowo	Apolonia Woyzbunowa	197

		przestrzeń gruntów w ha	
Słomin	Wincenty Charzyński	639	
Wilkanowo	Antoni Czaplicki	180	
Gmina Żagoty			
Cekanowo	Józef Jaworski	270	
Czachowo	Leonard Kowalkowski	156	
Dębsk	Adam Gorzechowski	346	
Giżyno	Henryk Waśniewski	276	
Jączewo	S-wie Józefa Kleniewskiego	151	
Kędzierzyn	Czesław Grabowski	196	
Machcino	Jadwiga Tabęcka	195	
Ogorzelice	Tadeusz Górczyński	203	
Sękowo	Stanisław Waśniewski	204	
Umienino	Bronisław Mazowiecki	147	
Żagoty	Witold Krzątowski	199	

c) WOJSKOWE.

FEDERACJA POLSKICH ZWIĄZKÓW
OBROŃCÓW OJCZYZNY RZECZYPOSPOLI-
TEJ POLSKIEJ (Okręg Płocki).

Ulica Kościuszki 8.

Założona w 1931 r. Na czele federacji stoją: Prezes — Konstanty Lipiński, 1-szy w.-prez. — Z. Włodarzewski, II-gi w.-prez. — Bronisław Perzyński; sekretarz — Czesław Chęciński; skarbnik — Rudolf Kenner; członkowie Zarządu: Aleksander Wernik, Ignacy Sikorski, Stanisław Kaftański, Teofil Jaźwiński i Adam Jankowski.

W skład federacji wchodzi następujące związki:

Związek Legionistów

Płock, ul. Kościuszki 8.

Założony w 1923 r. Prezes — Aleksander Wernik, wiceprezes — Zygmunt Włodarzewski, sekretarz — Jan Szpunar, skarbnik — Jan Marjański, członek zarządu — st. wachmistrz Dańczuk.

Powiatowe Koło Związku Peowiaków

ul. Kościuszki 8.

Założone w 1930 r. Zarząd: prezes — Konstanty Lipiński; wiceprezes — Szczepan Praszkiwicz; sekretarz — Tadeusz Czaplicki; skarbnik — Stefan Waśniewski; członkowie: Marian Kowalski i Antoni Korzeniowski.

Koło posiada placówki: w Drobinie, Mąkolinie i Sochocino-Praga.

Powiatowe Koło Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej

Płock, Plac Narutowicza 2.

Założone w 1919 r. Skład zarządu: przewodniczący — Czesław Chęciński; zastępca — Ignacy Michałowski; sekretarz — Szczepan Praszkiwicz; zastępca — Jan Żubrowski; skarbnik — Stanisław Gustowski i Michał Bukanowski.

Stowarzyszenie Weteranów b. Armii Polskiej we Francji

Placówka w Płocku, Pl. Marsz. Piłsudskiego 3.

Założone w 1933 r. Zarząd: prezes — Rudolf Kenner; wiceprezes — I. Wąchocki; sekretarz — Stanisław Działowski; skarbnik — Leon Wątkowski; członek — Franciszek Depkowski, Franciszek Twoss; zastępcy — A. Wiśniewski i Rom. Zusner. Komisja Rew.: Zygmunt Jaszczak, Ludwik Garwacki i Andrzej Rewerski.

Związek Kaniowczyków i Żeligowczyków

Oddział w Płocku, ul. Kościuszki 8.

Założony w 1929 r. Zarząd: prezes — Ignacy Sikorski; wiceprezes — Bronisław Dobrzyński; sekretarz — Czesław Myśliński; skarbnik — Skowronski.

Zw. Ochotników Wojennych Wojsk Polskich

Płock, ul. Kościuszki 8.

Założony w 1937 r. Zarząd: prezes — Teofil Jaźwiński; wiceprezes — Stanisław

Krzemiński; sekretarz — Władysław Balcerzyk; skarbnik — Wojciech Litewski; członkowie: ks. prof. Alojzy Poszwa, Waclaw Sochacki, adw. Stanisław Kwasięborski i Michał Jachnis. Komisja Rew.: R. Kenner, A. Zmysłowski i Rutkowski.

Związek Oficerów Rezerwy (Koło Płockie)

Płock, ul. P. O. W. (Hotel Polski).

Założony w 1929 r. Zarząd: prezes — dyr. Bronisław Perzyński; w.-prezes — mec. Stanisław Zgliczyński; sekretarz — Józef Posiełł; skarbnik — Ludomir Grabowski; bibliotekarz — Waclaw Łacki; czł. zarz. — Józef Płoski, Dr. Jan Mokry i Jerzy Brodzki.

Związek Podoficerów Rezerwy w Płocku.

Prezes — Stanisław Kaftański; w.-prezes — Czesław Różycki; sekretarz — Narcyz Nawrocki; skarbnik — Wincenty Wójciak; ref. pras. propag. — Julian Andrzejczak; refer. kon. — Karol Iglich; komendant — Stefan Wawrowski; gospodarz świetlicy — Stanisław Karpiński.

Powiatowy Zarząd Związku Rezerwistów

Płock, ul. Kościuszki 8.

Prezes — vacat; I w.-prezes — Stefan Okniński; II w.-prez. — Jan Szpunar; sekretarz — Rudnicki; referent wych. obywat. — kier. Leon Dorobek i Waclaw Łacki; komen-

dant — Józef Posiełł. Komisja Rew.: Antoni Mierzejewski, Franciszek Ostrowski i Ikier.

a) Koło Grodzkie rezerwistów

Płock, ul. Kościuszki 8.

Prezes — Adam Jankowski; w.-prez. — Józef Frejek; skarbnik — Antoni Olszewski; sekretarz — St. Brodzki; refer. opieki — Józef Frejek; komendant — podpor. St. Kozerski; refer. wych. obywat. — Jan Skierkowski; czł. zarz. — Zygmunt Burzyński.

b) Koła rezerwistów na powiecie.

Znajdują się: w m. Wyszogrodzie, Małej Wsi, Drobinie, Bielsku, Brwilnie, Bodzanowie, Miszewie Murowanym i Starożrebach oraz Rembowie.

Rodzina Rezerwistów — Koło Płockie.

Założona w r. 1934.

Przewodn. — Czesława Cichočka; sekr. — Zofia Tomaszewska; skar. i refer. op. społ. — Maria Praskiewiczowa.

Stowarzyszenie b. więźniów politycznych d. frakcji rewolucyjnej

Oddział w Płocku, ul. Stary Rynek 11.

Założone w 1926 r. Zarząd: przewodn. — Juliusz Rydzewski; zastępca — Ludwik Rebecki; sekretarz — Franciszek Sobociński; skarbnik — Jan Rędziński; członkowie: Józef Bialkowski i Stefan Kamiński.

BANKI W PŁOCKU.

ODDZIAŁ BANKU POLSKIEGO.

Płock, plac Marszałka Piłsudskiego.

Dyrektor — Józef Niklewicz.
Zastępca urzęd. — Marian Macander.
Firmant — Adam Pierzchała.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI.

Płock, plac Marszałka Piłsudskiego.

Rada Nadzorcza: starosta L. Rożałowski — prezes. Członkowie: Franciszek Cichowicz, Adam Goliszek, Franc. Zmysłowski i Ignacy Pawlak.

Dyrektor — Bronisław Perzyński, zastępca — vacat. Członek — Jan Niedzielak.

Kom. Rewiz.: Zygmunt Szwech, Wal. Ruszczyk i Lucjan Dłużniewski.

BANK LUDOWY SPÓŁDZIELCZY Z O. O.

Płock, ul. P. O. W. 13.

Założony w 1901 r.

Rada Nadzorcza: prezes — Henryk Pauli; w.-prez. — Bolesław Detrych; członkowie — Józef Archita, Marian Nowicki i Konstanty Sawczuk; sekretarz — Kazimierz Tarnicki.

Zarząd: prezes — Leon Paczkowski; członkowie: Maria Karczewska i Szczepan Praskiewicz.

POLSKA CHRZEŚC. BEZPROCENTOWA KASA POŻYCZKOWA.

(Siedziba Bank Ludowy).

Założona w r. 1936.

Zarząd: prezes — adw. Leonard Rudowski, wice-prezes — Leon Paczkowski, sekretarz — Witold Pawłowski, skarbnik — Maria Karczewska.

KASA NAUCZYCIELSKA POŻYCZKOWO - OSZCZĘDNOŚCIOWA

przy T. N. S. Ś. i W. m. Płocka.

Dyrektor — prof. Zygmunt Woltersdorf, kasjer — prof. Jul. Sachs, członek zarządu — prof. Józef Kaliciński.

Rada Nadzorcza: prezes — Dyr. Władysław Wróbel, członkowie: Wiktor Kowalczyk, Adela Żurowska, Kazimierz Gelinek Konst. Sawczuk i Waclaw Kulesza.

Udział wynosi 25 zł. Wysokość kredytu dziesięciokrotna w stosunku do udziału.

**T-WO KREDYTOWE MIASTA PŁOCKA.
ul. Tumska 9).**

Założone w 1887 r.

Skład Zarządu: prezes — inż. Antoni Wł. Kowalski.

Dyrektorzy: Jan Perkowski i Roman Lewenstein.

Komitet Nadzorczy: prezes — adw. Kaz. Mayzner.

Członkowie Rady: Irena Fuksowa, Lewek Kilbert.

Komisarz Rządowy — Znojkiwicz.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ PIENIĘŻNA.

Kasy Stefczyka.

Na terenie powiatu płockiego znajdują się 16 Kas Stefczyka, w następujących miej-

scowościach: w Płocku, Brwlinie, Trzepowie, Proboszczewicach, Bielsku, Łęgu Kościelnym, Drobinie, Słupia, Zagrobach, Górze, Starożrebach, Cekanowie, Święcienice, Bodzanowie, Cieszewie i Wyszogrodzie.

Kasy gminne znajdują się w gminach: Lelice i Rogozino.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ SPOŻYWCZA.

Stowarz. „Zgoda“ w Płocku, „Gwiazda“ w Drobinie, sklepy: Łęg Kościelny, Starożreby, Słupia, Chlebowo, Daniszewo, Podolszyce, Gulczewo, Zagroba, Blichowo.

Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Płocku na terenie powiatu posiada 14 filii i 1 w Płocku.

Motorowa mleczarnia spółdz. w Orszymowei, filie w Bulkowie i w Rębowie.

d) ZAWODOWE.

ZRZESZENIE SĘDZIÓW i PROKURATORÓW.

Oddział w Płocku.

Płock, gmach Sądu Okręgowego.

Rok założenia 1928.

Zarząd: prezes — Władysław Szczyciński, prokurator; sekretarz — Tadeusz Gieżyński, sędzia; skarbnik — Karol Blank, sędzia.

Komisja Rewizyjna: sędzia Stan. Rogowski, sędzia Witostaw Cichocki i Brunon Zaldernowski.

**ZWIĄZEK NIŻSZYCH PRACOWNIKÓW
POCZTOWYCH.**

Płock, Urząd Pocztowy.

Zarząd: prezes — Piotr Dyczewski, wiceprezes — Jan Sochalski, sekretarz — Franciszek Makowski, skarbnik — Stanisław Jasiński. Kom. Rewizyjna: Józef Kamiński i Józef Machczyński.

**ZWIĄZEK ZAWODOWY
PRACOWNIKÓW MIEJSKICH W PŁOCKU.**

Płock, ul. Stary Rynek 1.

Związek istnieje od roku 1918. Założycielami są: dr. Podczaski, B. Skupiński, b. sekretarz Magistratu, ś. p. Fr. Janicki, b. sekretarz Rady Miejskiej i Izidor Puternicki, b. sekretarz biura głównego i biura technicznego.

Pierwszym prezesem Związku był dr. Podczaski.

Skład zarządu: prezes — Jan Jankowski, w.-prezes — Józef Frejek, sekretarz — Halina Wasilewska, skarbnik — Marian Nowaliński. Gospodarz — Julian Gadomski. Członk. zarządu: Maria Wolska i Józef Tomaszewski.

STOW. WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI.

Płock, Tumska 9 (lokal T-wa Kredyt. M.).

Zarząd: prezes — dr. Szymon Chrostowski, w.-prezes — dr. Wład. Frankowski, sekretarz — Roman Lewenstein, skarbnik — Jan Trzeciński; członkowie zarządu: Karol Popielawski, Emil Herold, Fr. Halladin.

S. W. N. liczy członków około 100. Teren działania m. Płock.

STOWARZYSZENIE EMERYTÓW.

Oddział w Płocku.

Ul. P. O. W. 3.

Założone w roku 1936.

Zarząd: prezes — Bolesław Serejko, wiceprezes — Faustyn Piasek, sekretarz i skarbnik — Edmund Kuczyński; członkowie zarządu: Adela Chrapkowska, Kazimierz Kubicki i Zofia Tomaszewska.

Oddział liczy 160 członków.

**TOWARZYSTWO NAUCZYCIELI
SZKÓŁ ŚREDNICH i WYŻSZYCH.**

Koło Płockie, ul. P. O. W. 19.

Zarząd: prezes — prof. Stanisław Pacholski, w.-prezes — Bogdanówna, sekr. — prof. Kazimierz Gelinek, skarbnik — prof. Zym. Woltersdorf.

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO.

Oddział Powiatowy.

Płock, ul. P. O. W. 12.

Prezydium: prezes — Stef. Pernej.

Przewodniczący Wydziału Organizacyjnego — Jan Łebkowski, wiceprzewodn. — Janina Dobiszewska.

Przewodn. Wydziału Pedagogicznego — Wiktor Łebkowski, wiceprzewodnicząca — Kazimiera Skiermańska.

Przewodn. Wydziału Pracy Społecznej — Stan. Zawalski, wiceprzew. — Jadwiga Grzegorzewska.

Sąd organizacyjny: Przewodn. — vacat, zastępca — Józef Kaliciński.

Na powiecie znajduje się 11 Ognisk (z Płockiem). Do związku należy członków około 220.

OGNISKO ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO.

Płock, ul. P. O. W. 12.

Skład zarządu: Feliks Gierzyński — prezes, Walenty Babecki — przewodn. Wydziału Organizacyjnego, Dyr. Franciszek Hilczler — przewodn. Wydziału Pedagogicznego, Józef Święcik — przewodn. Wydziału Pracy Społecznej, Kubicki Kazimierz — przew. Wydziału Finansowego.

Zastępcy członków zarządu: Maria Bartoszevska, Maria Górecka i Eugenia Łazicka.

Komisja Kontrolująca: Szczepan Chęciński, Stefan Pernej, Wanda Bitnerówna, zastęp. Janina Osmólska i Maria Łebkowska.

Superarbitrem Sądu Koleżeńsk. Ogniska — Józef Kaliciński.

STOWARZYSZENIE UCZESTNIKÓW WALKI O SZKOŁĘ POLSKĄ. -

Siedziba m. Płock.

Zarząd: prezes — ks. Bronisław Artke, w.-prezes — Aleksander Wernik, skarbnik — prof. W. Cyglerowa, sekretarz — Jerzy Biedrzycki, zastępca — Stan. Jaworski.

Kom. Rewiz.: Janczewski, Staniszewski i Modliński.

POLSKI ZWIĄZEK ZAW. CHRZ. SŁUŻBY DOMOWEJ.

Płock, ul. Królewiecka 18-a.

Zarząd: Ks. prof. dr. Poszwa (patron Zw.), przewodn. — Bronisława Nowakowska, wiceprzew. — Zofia Józwiakówna, Maria Zagłewska (sekretarka biura), Helena Krysiakówna (sekretarka), Zofia Flakówna (zast. sekretarki), Waleria Stachowicz (skarbniczka), Maria Gzowska (zast. skarbn.).

Komisja Rewizyjna: Ks. inf. Modzelewski, ks. prof. Ignacy Marciniak i Weronika Skowrońska.

Sąd koleżeński — Julia Karwan, Kazim. Kamińska i Anna Kowalczyk.

ZWIĄZEK PRACOWNIKÓW POCZTOWO- TELEGRAFICZNYCH i TELEFONICZNYCH.

(Koło w Płocku).

Prezes — Andrzej Leski, wiceprezes — Henryk Puternicki, sekretarz — Henryka Kra-

kowska, zast. sekr. — Janina Górecka, skarbnik — Zenon Kędzierski, zastęp. skarbn. — Jan Skierkowski.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW TELETECHNICZNYCH.

Płock, urząd pocztowy.

Prezes — Tadeusz Krakowski, sekr. — Stanisław Malinowski, skarbn. — Józef Charzyński.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ.

Oddział w Płocku (przy Ubezpiecz. Społ.).
Płock, ul. P. O. W. 9.

Skład Zarządu: prezes — Edward Lewandowski, wiceprezes — Walery Ruszczak, sekretarz — Henryk Szczepański, skarbnik — J. Bekier; członkowie zarządu: Józef Sobczyk, Henryk Klat i Kazimierz Falkowski.

Komis Rewiz.: Stanisław Józwiak, Winc. Wojciak i Andrzej Przybyszewski.

PŁOCKIE KOŁO PRAWNIKÓW.

Płock, ul. P. O. W. 8.

Prezes — sędzia Mieczysław Sochaczewski, wiceprezes — adw. Zygmunt Kozielski, sekretarz — Henryk Koziebrodzki, skarbnik — sędzia Brunon Zadarnowski, gospodarz — notar. Ryszard Sima.

KOŁO INŻYNIERÓW ZIEMI PŁOCKIEJ.

Płock, Tumską — lok. Klub Wioślarski.

Zarząd: prezes — inż. Seweryn Wirkutowicz; w.-prez. — inż. Jan Kosiński, sekr. — inż. Stefan Bolesta, skarbn. — inż. Jerzy Szaniawski.

Kom. Rewiz.: inż. Antoni Michalski, inż. Romuald Chmielewski i inż. Aleks. Witkowski. Sąd koleżeń.: inż. Zdzisław Kornacki, inż. Tadeusz Sławiński i inż. Mieczysław Kamiński.

ZW. LEKARZY PAŃSTWA POLSKIEGO.

Obwód Płocki.

Płock, ul. Sienkiewicza 23, I p., m. 3.

Przewodniczący — dr. Czesław Wojciechowski, w.-przew. — dr. Adam Beczkowicz, sekretarz — dr. Antoni Surzec, skarbnik — dr. Witold Majde; czł. zarz.: dr. Z. Lipka (Sierpc), dr. J. Lewicki (Gostynin).

STOW. URZĘDNIKÓW SKARBOWYCH.

Koło w Płocku.

Zarząd: prezes — Henryk Daczko, wiceprezes — Władysław Różański, sekretarz — Stefan Uliasz, skarbnik — Kazimierz Świątkowski; czł. zarz.: Adam Goszczycki.

Przy Kole Płockim Stow. istnieje: Kasa Samopomocy Koleżeńskiej.

Zarząd Kasy: Kazimierz Szczepankowski, Ad. Pankowski i Stan. Czaplicki. Kom. Rew.: Szczepan Praul, Winc. Bojankiewicz i Kozowa.

STOWARZYSZENIE KUPCÓW POLSKICH

Sekretariat w lokalu P. O. W. 13.

Zarząd: prezes — Bolesław Detrych, I w.-prezes — Leon Paczkowski, II w.-prezes — Ignacy Sikorski, sekretarz — Bronisław Woźniakowski, skarbnik — Wład. Radaszkiewicz. Członk. Zarządu: Marian Skibiński.

KATOLICKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ MŁODZIEŻY i DZIECI.

Płock, ul. Tumska 2.

Założyciel — ks. prał. Józef Strojnowski. Prezes — ks. kan. Józef Malinowski. Kierownicza — Teodozja Kowalska.

KÓŁKO MŁODZIEŻY PRAWOSŁAWNEJ.

Płock, ul. Warszawska 6.

Prezes — Wsiewołod Nowożyłow. Sekretarz — Konstanty Prusakow.

ZWIĄZEK RZEMIEŚNIKÓW CHRZEŚCIJAN.

Płock, ul. Tumska 14.

Teren działania: m. Płock i powiat płocki. Oddziały: Wyszogród, Bodzanów, Bielski Pł., Drobin, Starożreby.

Prezes — Wincenty Kurowski, wiceprezes — Eugeniusz Komosiński, sekretarz — St. Grubowski; członkowie zarządu: Stan. Pawlikowski i Dyonizy Kowalski.

POWIATOWE CECHY RZEMIEŚNICZE CHRZEŚCIJAŃSKIE.

Cech blacharzy — starszy cechu Czesław Domeradzki, cech fryzjerów — starszy cechu Fr. Głuchowski, cech krawców — starszy cechu Wł. Sikorski, cech kołodziei — starszy cechu — Stanisław Nawrocki, cech kowalski — starszy cechu Fran. Jarzyński, cech malarzy — starszy cechu Edward Kinański, cech murarzy i cieśli — starszy cechu St. Grubowski, cech piekarzy — starszy cechu Winc. Kurowski, cech rzeźniczo-wędliniarski — starszy cechu Eug. Komosiński, cech rymarzy i siodlarzy — starszy cechu Br. Wieczorek, cech stolarzy — starszy cechu Fr. Dułkowski, cech szweców — starszy cechu Fr. Szymański, cech ślusarzy — starszy cechu Jan Suski.

Generalny sekretarz — St. Grubowski. Sekretariat czynny jest codziennie oprócz niedziel i świąt od godz. 10—13 (1 p. p.) i od godz. 17-ej (5 p. p.) — 20 (8 wiecz.).

STOWARZYSZENIE ROBOTNIKÓW CHRZEŚCIJAŃSKICH.

Płock, ul. Misjonarska 10.

Skład Zarządu: prezes — Jan Jankowski, wiceprezes — Władysław Porębski, sekretarz — Wincenty Marszałek, skarbnik — Stanisław Branicki; członek zarządu: Teodor Kwiatkowski.

STOW. URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

(Koło Płockie).

Płock, ul. Tumska 9.

Obejmuje urzędników administracyjnych. Skład zarządu: prezes — Leonard Sza-gier, wiceprezes — Ignacy Bogdański, skarbnik — Ludomir Szymczewski, sekretarz — Maria Janczewska, bibliotekarz — Maria Wę-gleńska.

Kom. Rewizyjna: Zygmunt Stanczewski i Czesław Myśliński.

Koło stowarz. posiada kasę samopomocy dla swoich członków oraz udziela pożyczek bezzwrotnych i pogrzebowych.

KLASOWE ZWIĄZKI ZAWODOWE

PRZY d. FRAKCJI P. P. S.

Siedziba Związków:

Płock, ul. Stary Rynek 11.

1) Związek Budowlany.
2) Centralny Związek Zawod. Pracown. Zakładów Miejskich i Użyteczności Publicznej.

3) Związek Transportowców na rzece Wiśle.

4) Stowarzyszenie Oświaty Robotniczej, oddział w Płocku.

Komitet Okręgowy: prezes — St. Jaworski, sekretarz — Fr. Darowski, skarbnik — Michał Zalewski; członk. zarz.: Julian Rydzewski (z Płocka) i Cz. Romanowski (z Warszawy).

Rada Okręgowa: prezes Jul. Rydzewski, sekretarz — Fr. Darowski, skarbnik — Jan Zalewski, człon. Kazimierz Krysiak.

KOŁO MŁODZIEŻY ROBOTNICZEJ

PRZY d. FRAKCJI REW. P. P. S.

Płock, ul. Stary Rynek 11.

Istnieje od 1929 r.

Prezes — Wł. Kamiński, w.-prezes — Józef Kominek, sekretarz — St. Krupiński, skarbnik — Wł. Krupiński, członek zarządu — Stanisława Wodziarek.

KLASOWE ZWIĄZKI ZAWODOWE PRZY OKRĘGOWYM KOMITECIE ROB. PPS.

Płock, ul. Grodzka 9 (II p.).

Związek Zawodowy Robotników Rolnych R. P., Oddział Płocki. Przewodniczący —

Wincenty Kępczyński, sekretarz — Zygmu. Pekrul.

Związek Pracowników Komunaln. Instytucyj Użyteczności Publicznej Przewodniczący — Zygmunt Malinowski, sekretarz — Kazimierz Churski.

Związek Zaw. Rob. Przemysłu Spożyw., Oddz. Płocki. Przewodn. — Stefan Gumiński, sekretarz — Władysław Stupecki.

Związek Zaw. Rob. Przemysłu Metalowego, Oddz. Płocki. Przew. — W. Kępczyński, sekr. — Jan Błoński.

Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci, Oddz. Płocki. Przewodn. — Leon Przybylski, sekretarz — Z. Pekrul.

Związek Zaw. Rob. Dozorców, Służby Domowej i Pokrewn. Zaw. Oddz. Płocki. Przew. — St. Zagrzejewski, sekr. — Wincenty Kępczyński.

Związek Zaw. Transportowców, Oddz. Płocki. Przewodn. — Wiktor Kalwasiński, sekr. — Ant. Sosnowski.

Tow. Uniwersytetu Robotnicz. „Tur”, Oddz. Płocki. Przewodn. — Wincenty Kępczyński, sekr. — Franciszka Walasiewiczówna.

e) S P O R T O W E.

TOWARZYSTWO WIOŚLARSKIE.

Płock, ul. Tumska 9 (Hotel Angielski).

Założone w 1883 roku.

Prezes — inż. Zdzisław Kornacki, wiceprezes — Juliusz Kawiecki, skarbnik — T. Koźniewski, sekretarz — Zygmunt Paprocki, gospodarz — Eugeniusz Wierciński, naczelnik przystani — major Stankiewicz, księgowy — Marc. Sobociński, człon. zarządu: M. Jachnis i Bronisław Dobrzyński.

Komisja Rewizyjna: St. Hajdukiewicz, M. Piliczowski i Karol Cydzik.

Sąd Towarzystwa: mecen. Staszewski, dr. Adam Beczkowicz, Wacław Jagodziński, mecen. Marek Kozielski i St. Staszewski.

Kom. Wyścigowa: przew. — Piotr Kawiecki, zast. — Koźniewski, majr Stankiewicz, Marc. Sobociński, Zofia Pawlikowska i Eug. Gesek.

PŁOCKIE TOWARZYSTWO REGIONALNEGO POLOWANIA.

Płock, Plac Kanoniczny 5.

Założone w 1898 roku.

Prezes — Bolesław Włodkowski, sekretarz — pułkown. Wład. Rozlau, skarbnik — Hipolit Osiej-Osiński.

TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE „SOKÓŁ”.

Płock, ul. Kościuszki 5.

Wznowione w 1925 r.

Kapelan — ks. prof. J. Góralski, prezes — Karol Popielawski, I w.-prezes — J. Szumacher, II w.-prez. — adw. Jerzy Kwasięborski, sekretarz — Witold Pawłowski, skarbnik — Cz. Stawski, gospodarz — Czesław Cendrowski, naczelnik — Bron. Skrzeczkowski, naczelniczka — N. Gierzyńska, zats. naczeln. — St. Bukowiński, człon.: Kazimierz Nowak, Bronisław Żółtowski i Maria Żaglewska.

TOWARZYSTWO KOLARZY W PŁOCKU.

Płock, ul. Kościuszki 1.

Prezes — Rudolf Kenner, wiceprezes — Karol Kołodziejski, skarbnik — Zenon Danielewski, sekretarz — Mieczysław Jasiński, członkowie zarządu: Franciszek Wawrowski, kapitan sportowy — Konrad Rosiak, kapitan turystyczny — Bolesław Kosowski.

Komisja Kwalifikacyjna: Bolesław Hejke, Heinrich i Stanisław Drajkowski.

Komisja Rewizyjna: Jan Gralewicz, Wincenty Korda i Antoni Hejke.

Sąd honorowy: Piotr Maciejowski i adwokat Stanisław Przymanowski.

KOŁO WĘDKARZY SPORTOWCÓW W PŁOCKU.

Założone w lutym 1934 roku z inicjatywy dr. J. Zencykowskiego.

Prezes — J. Malewski, w.-prezes — dr. J. Zencykowski, sekr. — Szymborski, skarbnik — Warmiński.

POLICYJNY KLUB SPORTOWY

WOJ. WARSZAWSKIEGO.

Koło sportowe w Płocku

Prezes — nadk. Stefan Chelmiński (Warszawa), delegat Koła Sport. w Płocku — aspir. Franciszek Steifer.

WOJSKOWY KLUB SPORTOWY.

Płock, Komenda Garnizonu.

Prezes — ppulk. Franciszek Machowski, w.-prezes — mjr. Stankiewicz, sekretarz — kpt. Bąkowski, skarbnik — st. ogn. Tadeusz Bąbała.

TOW. PRZYJACIÓŁ ZW. STRZELECKIEGO W PŁOCKU.

Przewodniczący — Anastazy Witosławski, w.-przew. — rotm. Ławrymowicz, sekretarz — Jadwiga Mierzejewska, skarbnik — prof. Kowalczyk, czł. zarządu — Jadwiga Suszczyńska.

ZWIĄZEK STRZELECKI.

Zarząd Powiatowy.

Płock, ul. Tumska 4.

Zarząd: prezes — Stefan Okniński, I w.-prez. — Włodz. Holyński, II w.-prez. — Antoni Wilk, sekretarz — Stanisław Dąbkowski, skarbnik — Jadwiga Mierzejewska, członkowie: Waclaw Bronowski, Romuald Miaskiewicz, Jan Zieliński i Cz. Hinc.

Komisja Rewizyjna: przew. — A. Wernik, członkowie: St. Kowalski, A. Mierzejewski, zastępcy: M. Mieczynski, St. Dobiszewski.

ZARZĄD ODDZIAŁU ZW. STRZELECKIEGO
m. PŁOCKA.

Prezes — Anastazy Witosławski, wiceprezes — Stanisław Jaworski, II w.-prezes — Jan Jankowski, sekretarz — Tadeusz Borkowski, skarbnik — Ludwik Przybyłowicz, członkowie zarządu: Szczepan Praszkiwicz, Eugeniusz Gessek i Juliusz Raczyński. Kom. komp. — Edm. Lewandowski. Kom. pododz. — W. Borkowski, I. Zdunek i Jasiński. Referenci W. F. i P. W. — Szymanowski i Sieciński.

PRZYSP. WOJSKOWE i WYCH. FIZYCZNE.

Płock, Tumska 4 (Wartownia).

Komenda obwodu na pow. płocki, gostyniński i sierpecki. Komendant — major Tadeusz Konarski. Komend. na Płock — ppor. rezerwy, Piotr Chelstowski.

POCZTOWE PRZYSPOSOB. WOJSKOWE
W PŁOCKU.**Ul. 1-go Maja 1.**

Zarząd: prezes — Anastazy Witosławski, członkowie: Wojciechowski, Kowalewski, Adamski, Jakubiak, Fuz, Kinalski, Kalwasiński, Dyczewski i Sochacki. Kom. Rewiz.: Stef. Kamiński, Henr. Puternicki i Staniszewski.

ORGANIZACJA MŁODZIEŻY PRACUJĄCEJ
(O. M. P.).

(Ognisko w Płocku).

Płock, ul. Kościuszki 3.

Kierownik organ. — Stan. Jaworski, ref. gosp. — Al. Łęski, ref. kult.-oświat. — Pakulski, ref. samop. — Kossowski, ref. biurowy — B. Borga. Przy organ. istnieje Klub Sportowy „Jur”.

ZARZĄD OBWODU PŁOCKIEGO Z. H. P.

Płock, ul. P. O. W. 21.

Przewodniczący — prok. S. O. Władysław Szczyciński, działacz harcerski, v.-przewodniczący — w.-prez. Aleks. Wernik i inż. Borys Jegorow, działacz harcerski, skarbnik — insp. Pruszyński, sekretarz — harcmistrz Jan Laszkiewicz, Obwodowy Kierownik Kół Przyj. Harcerstwa — insp. Bronowski, członkowie: dr. Maciesza, mjr. Konarski, ppułk. Machowski, prof. Wilk, p. o. hufcowa Lewicka, hufcowy harcmistrz Żelazowski.

Zakres działalności: a) reprezentowanie Harcerstwa nazewnątrz, b) koordynacja wystąpień zewnętrznych harceerek, harcerzy, c) podział zasiłków na pracę.

f) PUBLICZNO-PRAWNE.KOMITET LOKALNY POMOCY ZIMOWEJ
m. PŁOCKA.**Płock, Zarząd Miejski (pok. Nr. 10).**

Założony 25 października 1935 r. Zadaniem Komitetu jest współpraca z Woj. Funduszem Pracy w zakresie akcji zwalczania bezrobocia i jego skutków oraz organizowanie

na ten cel ofiar publicznych, jak również prowadzenie pomocy doraźnej.

Zarząd: przewodniczący — Bronisław Dobrzyński, wiceprzew. — A. Wernik, sekretarz — Jan Jankowski, skarbnik — K. Lipiński; Członkowie Wydziału Wykonawczego: Br. Perzyński i Waclaw Dąbrowski.

Komisja Rewiz.: mec. Stanisław Zgliczyński, Bolesław Detrych, Czesław Chęciński, Stefan Szlim i Mojżesz B. Althberg.

CZASOPISMA PŁOCKIE.**„GŁOS MAZOWIECKI”**

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. Redaktor i Wydawca — Michał Niemir. Drukarnia B-ci Detrychów. Redakcja i Administracja — Płock, ul. Tumska 12. Prenumerata: 2.50 zł miesięcznie.

„KURIER MAZOWIECKI”

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. Redaktor — Franciszek Wybult. Wydawca — Związek Legionistów, Oddział w Płocku. Druk. „Drukarnia Polska”. Redakcja i Administracja — Płock, ul. Kościuszki 8. Prenumerata: 2.50 zł miesięcznie.

„H A S Ł O K A T O L I C K I E”

tygodnik katolicki ilustrowany, popularny. Wydawca — Instytut Akcji Katolickiej w Płocku. Redaktor A. Jacyna-Onyszkiewicz. Druk. B-ci Detrychów. Redakcja i Administracja — Płock, Plac Narutowicza 2, (wejście od ul. Grodzkiej). Prenumerata kwart. 1.50 zł.

„S T R Z E C H A”

dwutygodnik kulturalno-oświatowy i gospodarczy wsi Mazowska Płockiego. Organ O. T. O. i K. R. — Płock. Redaktor — S. Janczewski. Wydawca — O. T. O. i K. R. — Płock. Druk. A. Gzowski. Redakcja i Administracja — Płock, Kościuszki 8. (O.T.O. i K.R.). Prenumerata — kwartalnie 1.20 zł.

„M I E S I Ę C Z N I K P A S T E R S K I”

Organ Kurii Diecezjalnej Rok wydawnictwa 32. Redaktor — ks. prałat dr. Stani-

ław Figielski. Redakcja — Płock, Kuria Diecezjalna.

„Ż Y C I E M A Z O W S Z A ”

miesięcznik regionalny. Redaktor — Konstanty Bolesła-Modliński. Wydawca — Firma „B-cia Detrychowie”. Druk. B-ci Detrychów. Redakcja i Administracja — Płock, ulica P. O. W. 13. Prenumerata roczna zł 6, półroczna zł 3, kwartalna zł 1.50, cena egz. 50 gr.

„M Y Ś L i C Z Y N”

Dwumiesięcznik — Pomoc dla Parafialnej i Dekanalnej Akcji Kat. Wydawca — Diecezjalny Instytut Akcji Katol. w Płocku. Redaktor: ks. mgr. Stanisław Tenderenda.

„P I S M O O R G A N I S T O W S K I E”

Biuletyn informacyjny wydawany przez Stowarzyszenie Organistów. Płock, ul. Tumska Nr. 1. Redaktor — Marceli Karczemny.

PRZEDSIĘBIORSTWO WYDAWNICZE „RUCH“.

Filia w Płocku, Tumska Nr. 6.

W 1938 roku sprowadzało dla sprzedaży następujące pisma*):

K r a j o w e.		
Miesięcznik —	Arkady.	„ Nowy Sportowiec.
„	Kuźnica.	„ Na około świata.
„	Kosmetyka.	„ Panorama.
„	Lot Polski.	„ Przegląd Sportowy.
„	Przegląd Mody.	„ Polacy za granicą.
„	Przyjaciel psa.	„ Pion.
„	Rekord.	„ Prosto z mostu.
„	Świat Kobiocy.	„ Praktyczna Pani.
„	Współczesny Pan.	„ Przewodnik Katolicki.
Dwutygodnik —	Ja to zrobię.	„ Świat Przygód.
„	Kobieta w świecie i domu.	„ Sport Polski.
„	Warszawianka.	„ Światowid.
„	Wolne zarty.	„ Świat.
„	Strzelec.	„ Tygodnik Ilustrowany.
Tygodnik —	Antena.	„ Tydzień Robotnika.
„	Co tydzień powieść.	„ Wesole Wiadomości.
„	Dziecko i matka.	„ Wiosenka.
„	Gazeta świąteczna.	„ Wiadomości Kobiecte.
„	Ilustracja Polska.	„ Wiadomości Literackie
„	Kino.	„ Wróble na Dachy.
„	Kultura.	„ Raz, dwa, trzy.
„	Karuzela.	Godzienne — A. B. C.
„	Kronika.	„ Czas.
„	Mucha.	„ Dzień Dobry.
„	Na szerokim świecie.	„ Dziennik Ludowy.
„	Myśl Narodowa.	„ Express Łódzki.
„	Merkuriusz Polski.	„ Expres Poranny.
„	Naród i Państwo.	„ Goniec Warszawski.
		„ Gazeta Polska.
		„ Ilustr. Kurier Codzienny.

*) Z powodu zawodowej tajemnicy, ilość sprowadzanych egzemplarzy nie może być ujawniona.

	P i s m a z a g r a n i c z n e .
” Kurier Polski.	
” Kurier Warszawski.	Miesięcznik — La Belle Paris.
” Kurier Poranny.	
” Kurier Codzienny 5 gr.	Dwutygodnik — L. Echo de Varsovie.
” Mały Dziennik.	Tygodnik — The Wars. Weetty.
” Ostatnie Wiadomości.	” Grüne Post.
” Polska Zbrojna.	” Freude und Arbeit.
” Robotnik.	” Koralle.
” 5 Rano.	” Godzienne — Berliner Tageblatt.
” Wieczór Warszawski.	” Ruskoje słowo.
” Warszawski Dzień. Narodowy.	
” Nasz Przegląd.	

Informator dla zwiedzających Płock.

Biuro informacyjne i obsługa dla turystów i wycieczek mieści się przy ul. Stary Rynek 3, telef. 15-20. Po informacje pisemne i zamawianie kwater należy zwracać się pod adresem: Związek Popierania Turystyki Płock, ul. Stary Rynek 3, telef. 15-20.

Muzea: 1. T-wa Naukowego im. Prez. Mościckiego: a) dział Historyczno - Kulturalny, Plac Kanoniczny 8; otwarty we wtorki, piątki i niedziele od godz. 11—13; b) dział Przyrodniczo - Ludoznawczy, Plac Kanoniczny 2, otwarty we wtorki, piątki i niedziele od godziny 11—13.

2. Diecezjalne, ul. Mostowa (obok Katedry), otwarte codziennie od godz. 10—12 i od godz. 16—18, w dni świąteczne od godz. 12—13 i od 16—18 i w innych godzinach po uprzednim porozumieniu się z przewodnikiem p. Szeferem Cz.

Biblioteki: 1. T-wa Naukowego, biblioteka im. Zielińskich, Plac Kanoniczny 8, otwarta codziennie od godz. 4—6.

2. Seminarium Duchownego, pergaminy i rzadkie księgi, ul. Nowa; zwiedzanie po porozumieniu z dyrekcją.

Katedra—Skarbiec: Zwiedzać można przez cały dzień za wyjątkiem godzin przeznaczonych na nabożeństwa.

Archiwa: 1. Archiwum Państwowe w Płocku, ul. P. O. W. Nr. 15 (gmach Starostwa) i Pracownia Naukowa.

2. Archiwum Miejskie w Płocku. Otwarte w godzinach urzędowania (gmach Ratusza).

Port na Wiśle: Zwiedzać można po uprzednim porozumieniu się z Państwowym Zarządem Wodnym.

Elektrownia Miejska w Radziwiu, ul. Kolejowa 27. Zwiedzać można po uprzednim porozumieniu się z kierownikiem.

Warunki uzyskania zezwoleń na urządzenie loterii fantowej.

Loteria fantowa może być urządzona tylko na cele społeczne.

Podania o zezwolenie na urządzenie loterii fantowej winny być składane do Urzędu Akcyzowego w Płocku o ile chodzi o instytucje i osoby zamieszkałe na terenie powiatów: gostynińskiego, mławskiego, płockiego, płońskiego, rypińskiego i sierpeckiego.

W podaniu należy wyszczególnić:

- 1) datę zamierzonego urządzenia loterii,
- 2) ilość losów, przeznaczonych do rozsprzedania,
- 3) cenę losu,
- 4) wartość fantów przeznaczonych do rozegrania,
- 5) cel, na jaki przeznaczony jest czysty dochód z loterii.

Do podania należy dołączyć zgodę (zezwienie) Starostwa Powiatowego na urządzenie w danym dniu loterii oraz dowód wpłaty należności koncesyjnej w wysokości 10% od kapitału gry, którą należy wpłacić przez P. K. O. na konto 30.100 Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej w Warszawie.

Według obowiązujących przepisów kapitał gry (ilość losów pomnożona przez cenę losu) nie może być niższy od 100 złotych. Wartość fantów winna wynosić conajmniej 20% kapitału gry. Wartość każdego wygranego fantu winna się równać conajmniej cenie losu.

Fanty winny się składać z przedmiotów ruchomych, za wyjątkiem gotówki, papierów wartościowych i przedmiotów monopolów państwowych.

Podanie o loterię jak również i zezwolenie zasadniczo podlegają opłacie stemplowej w wysokości po 5 złotych. Od opłaty tej wolne są: fundacje, zakłady i zrzeszenia, prawnie istniejące i posiadające siedzibę w Polsce, których zadanie stanowi wyłącznie wykonywanie kultu religijnego, albo działalność naukowa, oświatowa, dobroczynna lub mająca na celu prowadzenie szpitali. Nadto wolne są od opłaty stemplowej kościoły i gminy wyznaniowe przez Państwo Polskie uznane.

Podania o loterię winny być składane do Urzędu Akcyzowego na 2—3 tygodnie przed terminem wyznaczonym na urządzenie loterii, by zezwolenie mogło być otrzymane przed dniem loterii i — w razie potrzeby — uzupełnione przed terminem warunki.

Warunki uzyskania zezwolenia na wyszynk napojów alkoholowych na zabawach, odpustach i t. p.

Podania osób i instytucyj o zezwolenie na wyszynk napojów alkoholowych na zabawach, odpustach i t. p. należy składać do Urzędu Akcyzowego w Płocku lub też — w siedzibach kierowników rejonów Kontroli Skarbowej (Mława, Płońsk) do kierowników rejonów.

W podaniu należy wyszczególnić datę urządzenia zabawy oraz cel, na jaki ma być przeznaczony czysty dochód z zabawy.

Do podania należy dołączyć zgodę (zezwienie) Starostwa Powiatowego oraz dowód wpłaty należności patentowej.

Opłaty patentowo-akcyzowe od wyszynku napojów alkoholowych na zabawach, odpustach i t. p. wynoszą *na dobę*:

a) *od sprzedaży wszelkich napojów alkoholowych:*

w Mławie, Płocku, Płońsku i Sierpcu	zł 21.70
w Wyszogrodzie	„ 8.—
w Dobrzyniu n/Drw.	„ 13.— do 31.III.38
w Dobrzyniu n/Drw.	„ 11.75 od 1.IV.38

W pozostałych miejscowościach na terenie tych powiatów oraz pow. gostyńskiego i rypińskiego — zł 15.50.

b) *od sprzedaży tylko piwa oraz napojów winnych o zawartości do 4¹/₂% alkoholu:*

w Mławie, Płocku, Płońsku i Sierpcu	zł 9.20
w Wyszogrodzie	„ 3.20
w Dobrzyniu n/Drw.	„ 1.20 do 31.III.38
w Dobrzyniu n/Drw.	„ 3.70 od 1.IV.38
Zuromin	„ 2.20

W pozostałych miejscowościach na terenie tych powiatów oraz pow. gostyńskiego i rypińskiego — zł 6.20.

Podanie o sprzedaż wszelkich napojów alkoholowych na zabawie i t. p. podlega opłacie stempowej w wysokości 5 zł, natomiast podania o sprzedaż tylko piwa wolne są od tej opłaty. Wolne są również od tej opłaty podania wnoszone przez instytucje i zrzeszenia wymienione w warunkach uzyskania zezwolenia na urządzenie loterii fantowej.

Podania należy wносить na 2—3 tygodnie przed urządzeniem zabawy, by zezwolenie można otrzymać w terminie.

Przestępstwa skarbowe karane pieniędznie i aresztem.

1) Nielegalna uprawa tytoniu lub pielęgnowanie, czy też pozostawienie bez zniszczenia roślin tytoniowych, które same wyrosły (t. zw. samosiewu) ulega karze pieniężnej od 5 zł za 1 metr kw. (4 krzewy);

2) Sprzedaż, nabycie i posiadanie tytoniu, pochodzącego z nielegalnej uprawy lub potajemnie wyprawdzonego z legalnych plantacyj, ulega karze od 100 zł za 1 kg;

3) Wyrób papierosów w celu sprzedaży z tytoniu niemonopolowego, lub monopolowego, oraz nabycie takich papierosów (t. zw. szwarcówek) ulega karze 1000 zł za 1 kg i karze aresztu;

4) Przemyt tytoniu z zagranicy, nabycie i posiadanie, jak również i papierosów z takiego tytoniu, ulega karze od 1250 zł na 1 kg;

5) Potajemny wyrób spirytusu (samogonu) i sprzedaż ulega karze od 2000 zł i karze więzienia;

6) Nabycie samogonu ulega karze od 200 zł;

7) Wyrób i przechowywanie aparatów do pędzenia samogonu ulega karze od 200 zł i karze aresztu;

8) Odkazanie denaturatu, zmienianie jego smaku, wyglądu i spożywanie jako trunku ulega karze od 2000 zł i karze więzienia;

9) Sprzedaż napojów spirytusowych bez zezwolenia władzy skarbowej ulega karze aresztu;

10) Spożywanie wódki w piwiarniach, jadłodajniach i t. p. zakładach, nieposiadających koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych, ulega karze od 50 zł;

11) Użycie soli bydłowej w kruchach lub skażonej do innych celów, np. do solenia potraw lub do konserwacji lodu ulega karze w wysokości, zależnej od ilości zużytej soli, jednak nie niższej od 10 zł;

12) Wyrób zapalniczek ulega karze od 100 zł;

13) Sprzedaż i nabycie zapalniczek nieostemplowanych ulega karze 50 zł od jednej zapalniczki;

14) Sprzedaż i nabycie kamyczków zapalowych niemonopolowych ulega karze od 100 zł;

15) Urządzanie jakichkolwiek loteryj (fantowych i innych) bez zezwolenia władz skarbowych, uprawianie niedozwolonych gier loteryjnych (koło szczęścia i t. p.) ulega karze od 500 zł i karze aresztu;

16) Wyrób syropu z buraków cukrowych nie tylko na sprzedaż, lecz także dla własnego użytku w gospodarstwie domowym ulega karze od 500 zł i karze aresztu;

17) Wyrób piwa domowym sposobem od najmniejszych ilości z ekstraktów lub innych produktów ulega karze w wysokości zależnej od ilości wyrobionego piwa, nie mniejszej jednak od 10 zł;

18) Wyrób wina domowym sposobem w ilości ponad 100 litrów rocznie ulega karze w wysokości, zależnej od ilości wyrobionego wina, nie mniejszej jednak od 10 zł;

19) Nielegalna sprzedaż lub nabycie sacharyny oraz użycie sacharyny do artykułów żywnościowych i napojów ulega karze od 200 zł i karze aresztu.

Przedmioty przestępstw skarbowych ulegają konfiskacie.

Nie podlegają zob. w Funduszu Pracy i nie są rejestrowani:

- 1) robotnicy rolni wszelkich kategorii,
- 2) robotnicy nie posiadający *świadectw z pracy najemnej*,
- 3) wszyscy ci, którzy pracowali jako samodzielni kupcy czy przedsiębiorcy, sklepikarze i t. p.,
- 4) robotnicy starsi jak 65 lat,
- 5) wszyscy ci, którzy chociaż pracowali w przemyśle czy też na innych robotach, jednak praca najemna nie stanowi podstawowego źródła ich utrzymania.

Jako wykwalifikowani robotnicy są rejestrowani jedynie ci, którzy wykażą się odpowiednim zaświadczeniem z ukończenia nauki. Wszyscy inni rejestrowani są jako niewykwalifikowani robotnicy.

Niewykwalifikowany robotnik fizyczny obowiązany jest pod rygorem zdjęcia z ewidencji i utraty prawa do zasiłków art. 16 Obwieszczenia Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24. VI. 1932 r. przyjąć każdą zaproponowaną mu pracę przez miejscowe Biuro Pośrednictwa Pracy Funduszu Pracy, która według tego Biura uznana będzie za odpowiadającą warunkom miejscowym.

T a k s y i o p ł a t y.

1. Taksa egzaminacyjna czeladnicza — 20 zł.
2. Taksa egzaminacyjna mistrzowska — 60 zł.
3. Taksa egzaminacyjna kwalifikacyjna — 40 zł.

W razie niezdania przez kandydata jednego z w/w egzaminów (p. 1, 2, 3) nie przysługuje mu zwrot wpłaconej sumy.

Przystępujący powtórnie do egzaminu: czeladniczego opłaca — 15 zł, mistrzowskiego — 60 zł, kwalifikacyjnego — 30 zł.

4. Taksa za badanie umiejętności zawodowych bez poddawania egzaminowi kwalifikacyjnemu — 20 zł.

5. Za zaświadczenia o posiadaniu praw nabytych — 20 zł.

6. Za rejestrację umowy o naukę rzemiosła:

a) zawartej za pośrednictwem cechu — 10 zł (na rzecz cechu);

b) zgłoszonej przez rzemieślnika bezpośrednio do izby — 10 zł (na rzecz izby). Podpisy zawierających umowę poświadczą zarząd gminy.

7. Legitymacja terminatora — bezpłatnie.
8. Świadczenie złożenia egzaminu czeladniczego — bezpłatnie.
9. Świadczenie złożenia egzaminu mistrzowskiego — bezpłatnie.
10. Książka Czeladnicza — 150 zł.
11. Duplikat świadectw (książek) czeladniczych — 5 zł.
12. Dyplom mistrzowski ozdobny — 5 zł.
13. Duplikat świadectw mistrzowskich — 10 zł.
14. Legitymacje na prawo trzymania uczni — 1,50 zł.

D R U K I (B L A N K I E T Y).

1. Druki na umowy Nr. 49 i 50 za 4 egzemplarze — 0,50 zł.
2. Druk zaświadczenia o ukończeniu nauki rzemiosła — 0,15 zł.
3. Druk budżetu cechowego za 1 egzemplarz — 0,25 zł.

B R O S Z U R Y.

1. Statut Cechu — 0,10 zł.
2. Kurs ślusarstwa w pytaniach i odpowiedziach — 1 zł.
3. Cementowanie żelaza — 1 zł.
4. Skrócony Kurs Szkoły Doksztalującej Zawodowej — 2 zł.

Ś W I A D C Z E N I A.

1. Poświadczenie ksiąg handlowych — 2 zł.
2. Poświadczenie o trudnieniu się rzemiosłem — 2 zł.
3. Poświadczenie odpisu dokumentów (1 dokument) — 50 gr.
4. Badanie charakteru przedsiębiorstwa (art. 143 prawa przemysłowego) — 40 zł.
5. Zaświadczenie stwierdzające konieczność wyjazdu zagranicę — 15 zł.
6. Opiniowanie podań o zezwolenie przewozu — 10 zł.

Oplaty należy wnosić bezpośrednio do Izby Rzemieślniczej (za wyjątkiem opłat za umowy o naukę rzemiosła zawierane za pośrednictwem Cechu):

- a) osobiście do Kasy Izby,
- b) zwykłym przekazem pocztowym,
- c) blankietem P. K. O. na konto Nr. 67.556.

Poza wyżej wymienionymi żadnymi dodatkowymi kwot z tytułu taks egzaminacyjnych lub opłat za druki, broszurki i świadczenia nikomu absolutnie wplacać nie należy.

M I A R Y.

1. Miary długości.

Metryczne.

Miriometr (mrm) = 10 kilometrom, kilometr (km) = 10 hektometrom, hektometr (hm) = 100 metrom, metr (m) = 10 decymetrom, decymetr (dm) = 10 centymetrom, centymetr (cm) = 10 milimetrom, milimetr (mm) = 1000 mikronów.

I n n e.

Stopień równika = 15 milom geograficznym = 111.3 km, mila geograficzna = 4 milom morskim = 7420 m, mila morska = 1852 m.

Mila polska = 8 stajom = 8534 m, staje = 246 prętom = 1066.75 m, pręt = 2.5 sążniom = 4.32 m, sążeń = 3 łokciom = 1.73 m, łokieć = 2 stopom = 57.6 cm, stopa = 12 calom = 28 cm, cal = 12 liniom = 2.4 cm, linia = 12 mm.

Mila rumuńska = 7848 m.

Mila austriacka = 7586 m.

Mila niemiecka = 7500 m.

Mila francuska = 4445 m.

Mila angielska = 8 furlongs (stajom) = 1609 m, furlong = 10 chains (łańcuchom) = 760.8 m, chain = 4 poles (prętom) = 76.08 m, pole wzgl. perch = 11 fathoms (sążniom) = 19.02 m, fathom = 2 yardom = 1.82 m, yard = 3 feet (stopom) = 0.91 m, foot = 12 inches (calom) = 30.5 cm, inch = 12 lines (liniom) = 30.48 mm, line = 2.54 mm.

Wiorsta = 500 sążniom = 1067 m, sążeń = 3 arszynom = 7 stopom = 2.13 m, arszynom = 16 werszkom = 28 calom = 71.12 cm, stopa = 12 calom = 30.5 cm, werszek = 44.45 mm, cal = 12 liniom = 30.48 mm, linia = 2.54 mm.

2. Miary powierzchni.

Metryczne.

Kilometr kwadr. (km²) = 1000000 metrów kwadr., metr kwadr. (m²) = 100 decymetrom

kwadr., decymetr kwadr. (dm²) = 100 centymetrom kwadr., centymetr kwadr. (cm²) = 100 milimetrów kwadr. (mm²).

Hektar (ha) = 100 arom = 1000 m², ar (a) = 100 centarom = 100 m², centar (ca) = 1 m².

I n n e.

Włoka polska = 30 morgom = 16796 ha, morg = 300 prętom kwadr. = 5600 m², pręt kwadr. = 6.25 sążniom kwadr. = 18.66 m², sążeń kwadr. = 9 łokciom kwadr. = 2.99 m², łokieć kwadr. = 4 stopom kwadr. = 0.33 m², stopa kwadr. = 144 calom kwadr. = 0.08 m², cal kwadr. = 5.76 cm².

Dziesięcina = 10925 m².

Morg austriacki = 5755 m².

Morg pruski = 2553 m².

Akr = 4047 m².

3. Miary objętości.

Metryczne.

Kilometr sześć. (km³) = 1000000000 metrów sześć., metr. sześć. (m³) = 1000 decymetrów sześć., decymetr sześć. (dm³) = 1000 centymetrów sześć., centymetr sześć. = 1000 milimetrów sześć. (mm³).

Ster = 10 decysterom = 1 m³.

Kilolitr (kl) = 10 hektolitrom, hektolitr (hl) = 10 dekalitrom, dekalitr (dkl) = 10 litrom, litr (l) = 10 decylitrom, decylitr (dl) = 10 centylitrom, centylitr (cl) = mililitrom (ml).

I n n e.

Sążeń sześć. rosyjski = 9.71 m³.

Sążeń sześć. austriacki = 6.82 m³.

Sążeń sześć. polski = 2 sągom = 5.16 m³.

Sążeń sześć. pruski = 3.34 m³.

Tonna rejestracyjna angielska = 100 stopom sześć. = 2.83 m³.

Tonna okrętowa angielska = 42 stopom sześć. = 1.19 m³.

Arszyn sześć. = 0.36 m³.

Łokieć sześć. = 0.19 m³.

Cal sześć. = 13.82 cm³.

Łaszt rosyjski = 16 ćwierciom = 3358 l,
ćwierć = 8 czetwierykom = 209.87 l, cze-
twieryk = garncom = 26.23 l, garniec =
3.28 l.

Last angielski = 80 buszłom = 2908 l,
buszel = gallonom = 36.35 l, gallon = 4.54 l.

Beczka rosyjska = 40 wiadrom = 492 l,
wiadro = 10 sztofof = 12.30 l, sztof = 1.23 l.

Okseft pruski = 200—240 l.

Korzec polski = ćwierciom = 128 l,
ćwierć = 8 garncom = 32 l, garniec = 4
kwartom = 4 l, kwarta = 4 kwaterkom = 4
l, kwaterka = 0.25 l.

Wiadro austriackie = 56.6 l.

Bela papieru = 10 ryzom, ryza = 20
librom, libra = 25 arkuszom.

Gros = 12 tuzinom, tuzin = 12 sztukom.

Kopa = 4 mendlom, mendel = 15 sztu-
kom.

W a g i.

Metryczne.

Tonna (t) = kwintalom, kwintal (q) =
miriagramom, miriagram (mgr) = 10 kilo-
gramom, kilogram (kg) = 100 dekagramom,
dekagram (dkg) = 10 gramom, gram (g) =
decygramom, decygram (dg) = 10 centygra-
mom. centygarm (cg) = 10 miligramom (mg).

I n n e.

Centnar polski = 4 kamieniom = 40.55
kg, kamień = 25 funtom = 10.14 kg, funt =
16 uncjom = 405.5 g, uncja = 2 łutom =
25.34 g, łut = 4 drachmom = 12.67 g, drach-
ma = 2.61 skrupułom = 3.14 g, skrupuł =
26.48 granom = 11.85 g, gran = 0.04 g.

Pud rosyjski = 40 funtom = 16.38 kg,
funt = 32 łutom = 409.5 g, łut = 3 złotni-
kom = 12.79 g, złotnik = 96 dolom = 4.25
g, dola = 0.18 g.

Funt austriacki = 560 g.

Funt angielski = 453.6 g.

Karat = 200 mg.

Wybory do samorządów.

Związki samorządowe znajdują się w przede dniu odnowienia swych organów ustrojowych. Jesteśmy w okresie wyborów do rad gromadzkich na obszarze 9 województw centralnych i wschodnich, oraz do przeszło 200 miast z Warszawą, Łodzią, Krakowem i Poznaniem na czele.

Z kolei, już w dalszym etapie, w drodze wyborów pośrednich odno-
wiony zostanie skład rad gminnych, rad powiatowych, organów zarządza-
jących, a wreszcie w końcowej fazie, t. j. 1939/40 nastąpią wybory i w po-
zostałych województwach.

Zainteresowanie wyborami samorządowymi jest wyjątkowo duże, przy-
czyną tego stanu rzeczy niewątpliwie jest coraz bardziej rosnące w społe-
czeństwie zrozumienie potrzeby dobrze zorganizowanego samorządu.

Współdziałal czynnik obywatelskiego w administrowaniu Państwem
staje się konieczny i niezbędny, uzewnętrzniając się w zarządzaniu spra-
wami miejscowymi na pewnych określonych terytoriach, t. j. w groma-
dach, gminach, miastach i powiatach.

Rola organów stanowiących, t. j. rad obieralnych w głosowaniu pow-
szecznym obok czynników zarządzających i wykonawczych w dobrze zro-
zumianym interesie samorządu powinna być należycie uwypuklona.

Wybory odbędą się na podstawie nowych ustaw uchwalonych przez
Sejm i Senat w czasie nadzwyczajnej sesji letniej, będą to ustawy z dnia
16. VIII. 1938 r. o wyborze: 1) radnych gromadzkich, gminnych i powia-
towych, 2) radnych miejskich.

Ustawy powyższe obowiązują na obszarze całego Państwa za wyjąt-
kiem woj. śląskiego.

Ich myślą przewodnią jest zapewnienie wyborcom pełnej swobody
w wykonywaniu praw wyborczych, poza tym są one dalszym ujednocie-
niem ustawodawstwa wyborczego.

Zapoznajmy się więc z najważniejszymi przepisami ustawy o wyborze radnych gromadzkich, gminnych i powiatowych, te bowiem przepisy przede wszystkim nas interesują.

Zasady Głosowania. Wybory radnych odbywają się na zasadzie głosowania powszechnego, równego, tajnego i bezpośredniego na nazwiska kandydatów, zgłoszonych przez wyborców. W porównaniu z danymi przepisami systemu wyborczego do rad gromadzkich, należy podkreślić wprowadzenie tajności głosowania, a co zatem idzie zniesienia dotychczasowych zebrań wyborczych. Zasadzie tajności nie przeczy przepis ustawy wyborczej, zezwalający wyborcy na oddanie głosu według swego swobodnego uznania nie za pomocą kartki wyborczej, lecz ustnie do protokołu komisji wyborczej. Wybory są powszechne, t. zn., że prawo głosowania i kandydowania służy każdemu w gromadzie, kto odpowiada warunkom ustawowym. Płeć, pochodzenie, wykształcenie, stan majątkowy, nie odgrywają żadnej roli. Równość polega na rozporządzeniu jednakową ilością głosów, wreszcie bezpośredniość oznacza, iż wybór radnych gromadzkich należy wprost do ogółu wyborców, nie zaś do uprzednio wybranego kolegium, jak to ma miejsce w dalszym ciągu w wyborach radnych gminnych i powiatowych.

Wreszcie głosowanie jest imienne, czyli dokonywane na nazwiska kandydatów, wybieranych przez wyborców z pośród kandydatów uprzednio zgłoszonych. Odpadło więc głosowanie na listy, które z konieczności narzucały wyborcy nazwiska i kolejność kandydatów często wbrew jego woli i zaufaniu.

Kandydować na radnego gromadzkiego może każdy kto ukończył przed dniem zarządzenia wyborów lat 27 i ma prawo wybierania.

Współdział społeczeństwa w postępowaniu wyborczym. Przeprowadzenie wyborów w gromadach, podzielonych na okręgi wyborcze, należy do uprawnień gromadzkiej i okręgowych komisji wyborczych. Zasada udziału i kontroli czynnika obywatelskiego w postępowaniu wyborczym została w nowych ustawach bardzo wyraźnie podkreślona i rozszerzona. Mianowicie w skład komisji oprócz przewodniczącego, mianowanego przez starostę, wchodzi członkowie komisji, wybierani przez kolegium zarządu gminnego z pośród mieszkańców gromady posiadających prawo wybierania. (W miastach członków tych wybiera magistrat, a przy wyborach radnych powiatowych kolegia wyborcze).

Wyborcy, zgłaszający kandydatów względnie listy kandydatów, mogą z pośród siebie wyznaczyć pełnomocnika upoważnionego do porozumiewania się z komisją wyborczą. Pełnomocnicy mają prawo być obecni przy sprawdzaniu urny, w imieniu wnoszących zgłoszenia kandydatów upoważnieni są do porozumiewania się z komisjami wyborczymi, wreszcie w licznych przypadkach, gdy komisja stwierdzi braki i wady, mogące spowodować nieważność zgłoszenia bądź nieważności poszczególnych kandydatów, gromadzka kom. wyb. obowiązana jest wezwać pełnomocnika do usunięcia zauważonych braków i wad. W czasie głosowania, jak i ustalania jego wyników, pełnomocnik ma prawo przebywać w lokalu kom. wyb. i zgłaszać uwagi do protokołu.

Widzimy więc, iż w tych przypadkach, gdy interes wyborcy bez jego winy a raczej na skutek braku uświadomienia może doznać szkody, pełnomocnik odgrywa rolę niejako pośrednika pomiędzy wyborcami a komisją wyborczą.

Ustawa o wyborze radnych miejskich wprowadziła ponadto instytucję mężów zaufania. Rola czynnika społecznego odgrywa również poważną rolę przy rozstrzygnięciu protestów wyborczych, a mianowicie przy wydawaniu decyzji współdziała z władzami administracyjnymi z głosem stanowczym Wydz. Pow. wzgl. Wydz. Wojewódzki w zależności od tego, czy protest wzniesiony jest przeciwko wyborom radnych gromadzkich i gminnych, czy też przeciwko wyborom do rady powiatowej i wyborom radnych miejskich w miastachdzielonych.

Liczba radnych. Kadencja 5-cioletnia rady pozostaje bez zmiany. Nie ulega również zmianie liczba radnych, a mianowicie: gromada do 500 mieszkańców wybiera 12 radnych, do 1000 — 16 radnych, do 1500 — 20 radnych, do 2000 — 24 radnych, ponad 2000 — 30 radnych. Gmina do 5000 mieszkańców wybiera 12 radnych, od 5000 do 10.000 — 16 radnych, powyżej 10.000 — 20 radnych. Jeśli chodzi o wybory radnych pow. to każda gmina wiejska i miasto liczące do 10.000 mieszkańców wybierają do rady powiatowej po 2 radnych, miasta liczące ponad 10.000 mieszkańców stosunkowo większą ilość radnych, aż do 5 przy mieście liczącym ponad 20.000 mieszkańców.

Podział na okręgi. Przy wyborach do rad gromadzkich starosta ustala okręgi wyborcze, przy czym gromada może stanowić 1 lub kilka okręgów wyb. — okręgi nie mogą jednak być mniejsze jak dwumandatowe. Ilość mandatów na każdy okręg powinna być uzależniona od liczby mieszkańców okręgu.

Przez podział gromady (dużej) na okręgi ułatwia się głosowanie, a poza tym umożliwia zdobycie mandatów pewnym grupom społecznym lub gospodarczym np. w osadach fabrycznych ludności rolniczej. Podział ten zapewnia wreszcie przeprowadzenie swych reprezentantów przez mniejszości narodowe (np. Polakom w województwach wschodnich).

Przy wyborach radnych gminnych również przewiduje się podział gminy na okręgi wyborcze, przy czym gmina może stanowić jeden lub więcej okręgów wyborczych, lecz na okręg nie może przypadać mniej niż 3 mandaty.

Zgłaszanie kandydatów. Zgłoszenie kandydatów na radnych gromadzkich powinna być podpisane lub zgłoszone osobiście do protokołu kom. wyb. przez co najmniej 10 wyborców. Przy wyborze radnych gminnych, listę kandydatów zgłosić może co najmniej 10 członków gminnego kolegium wyborczego lub 5 członków okręgowego kolegium wyborczego, przy wyborach radnych powiatowych kandydatów zgłasza jedna szósta lub jedna ósma ustawowej liczby członków kolegium wyborczego, zależnie od ilości gmin wchodzących w skład kolegium i liczby wybieranych radnych.

W jaki sposób głosujemy i jak się przydziela mandaty. Głosowanie na radnych gromadzkich odbywa się za pomocą kart, których treść może być odbita mechanicznie lub pisana ręcznie. Za wybranych radnych gromadzkich uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów, nie mniej jednak niż $\frac{1}{19}$ wszystkich zgłoszonych ważnych głosów. Jeżeli w powyższy sposób nie zostały obsadzone wszystkie mandaty przy pierwszym głosowaniu, wówczas w terminie drugim i nie później niż po 7-miu dniach nastąpić musi głosowanie ściślejsze. Głosowanie ściślejsze odbywa się w ten sposób, że komisja wyborcza skreśla kandydatów, którzy otrzymali najmniejszą ilość głosów przy pierwszym głoso-

waniu, tak aby liczba kandydatów nie była większa od podwójnej liczby mandatów pozostałych do obsadzenia. W głosowaniu ściślejszym za wybranych uważa się tych, którzy uzyskali największą ilość głosów. Jeśli głosy przy głosowaniu pierwszym nie zostaną zbyt rozdrobione wtenczas głosowanie ściślejsze będzie należało do bardzo rzadkich wyjątków.

Wyborów do rad gminnych nie dokonywuje bezpośrednio ogół wyborców, a kolegia wyborcze. Radę gminną więc wybierają w głosowaniu tajnym kolegia wyborcze, w skład których wchodzi radni gromadzey ze wszystkich gromad w danym okręgu, a ponadto sołtysi i podsołtysi.

Głosowanie odbywa się na nazwiska bez względu na to, na jakiej liście one się znajdują. Przy dawnym systemie głosowało się wyłącznie tylko na listy. O pierwszeństwie i kolejności wyboru poszczególnych kandydatów z list rozstrzyga ilość głosów, uzyskana przez każdego z nich. System wyborów do rad gminnych na ogół jest dość skomplikowany, stanowi on bowiem połączenie głosowania na osoby z proporcjonalnym podziałem mandatów pomiędzy listy.

Radnych powiatowych wybierają kolegia wyborcze złożone z radnych i członków zarządów gmin wiejskich i miast niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych. O łączeniu kolegiów z kilku gmin w okręgi wyborcze decyduje wojewoda.

Dla ułatwienia wyborcom wykonywania poszczególnych czynności wyborczych, ustawy przewidziały, iż postępowanie wyborcze do rad gromadzkich trwać będzie 32 dni. Według dotychczasowych ordynacyj okres ten był znacznie krótszy. W ten sposób ustawa zapewniła wyborcy spokojne wykonywanie czynności wyborczych i dała mu wiele czasu do zastanowienia się nad zgłoszeniem odpowiednich kandydatów.

Wybór radnych może być również dokonany bez głosowania, będzie to miało miejsce wtedy, gdy zostanie dokonane tylko jedno zgłoszenie względnie lista kandydatów.

Uprawnienia władz nadzorczych. Władzą nadzorczą przy wyborach radnych gromadzkich, gminnych i radnych miejskich miast niewydzielonych jest starosta, przy wyborach radnych powiatowych i radnych miejskich miast wydzielonych — wojewoda. Władze nadzorcze uprawnione są do żądania wyjaśnień, do uchylania uchwał kom. wyb. lub postanowień przewodniczących w tych przypadkach, gdy powzięte decyzje są wyraźnie sprzeczne z prawem. Winny one również czuwać obok przewodniczącego komisji wyborczej nad zapewnieniem porządku w czasie głosowania.

Wreszcie władze nadzorcze powinny dołożyć wszelkich starań, aby z najważniejszymi przepisami ustaw wyborczych i wydanych instrukcyj zapoznane zostały tak władze gminne, jak i przewodniczący oraz członkowie komisji wyborczych.

Uwagi końcowe. Stoi więc wieś nasza jak i miasta przed ważnym egzaminem, który na okres 5-ciu lat ma zdecydować w czyje i jakie ręce dostanie się władza w związkach samorządowych.

Jeśli wybrane zostaną jednostki dzielne, z inicjatywą i rozumnym podejściem do trudnych nieraz zagadnień gospodarczych — życie w związkach samorządowych rozwinie się bujnie i z korzyścią tak dla samorządu, jak i Państwa.

Pamiętać bowiem należy, że obok środków materialnych i dobrych przepisów o rezultatach prac w związkach samorządowych, decydować

będzie zawsze w poważnym stopniu człowiek i jego wartości umysłowe i moralne.

Samorząd terytorialny winien i musi odegrać odpowiednią rolę w podnoszeniu kultury i dobrobytu obywateli. Zwłaszcza na tym polu niezmiernie dużo jest do zrobienia w gromadach wiejskich i w małych miasteczkach.

Aby jednak tak się stało, obywatele piastujący mandaty w samorządzie, muszą dokładnie poznać rolę i zadania samorządu, muszą być świadomi nie tylko swych praw, ale i obowiązków, jakie na nich z tytułu mandatu ciążyć będą.

Opłata ustanowiona dla taksówek i dorożek w mieście Płocku.

OKREŚLENIE KURSU	Taksa za kurs dzienny			Za kurs nocny od g. 23 do 5 r		
	dorożka			dorożka		
	samocho- dowa	parokonna	jedno- konna	samocho- dowa	parokonna	jedno- konna
Za kurs po mieście z miejsca postoj dorożki	1.—	1.—	0.75	1.25	1.25	1.—
Za kurs do statku z miejsca postoj dorożki	1.—	1.—	0.75	1.25	1.25	1.—
Za kurs od statku do miejsca wskazanego w granicach miasta	1.75	1.50	1.25	2.20	2.—	1.50
Za kurs do statku i z powrotem z postojem 20 min.	2.25	2.—	1.50	3.—	2.50	2.—
Do stacji i od stacji kolejowej w Radziwiu z miejsca postoj	2.50	2.—	1.50	3.—	2.50	2.—
Do st. kolejowej w Radziwiu i z powrotem	3.—	2.50	2.—	3.50	3.—	2.50
Do stacji i od stacji kolejowej w Płocku z miejsca postoj	2.—	1.50	1.25	2.50	2.—	1.50
Do st. kol. w Płocku i z powrotem	2.50	2.—	1.75	3.—	2.50	2.—
Za podjazd do pasażera w granicach miasta	—,50	—,50	—,50	—,550	—,50	—,50
Za wynajęcie dorożki parokonnej na okres I-ej godziny	—	3.—	—	—	3.50	—
Za wynajęcie dorożki parokonnej na okres II-ej godziny	—	2.—	—	—	2.50	—
Za wynajęcie dorożki jednokonnej na okres I-ej godziny	2.50	—	—	—	—	3.—
Za wynajęcie dorożki jednokonnej na okres II-ej godziny	2.—	—	—	—	—	2.25
Za jazdę zbiorową z postoj dorożek do stacji i od stacji z postoj	—	1.—	—	—	1	—

KSIĘGI BUCHALTERYJNE

do różnych systemów buchalterii

w różnych gatunkach polecają
B-cia Detrychowic w Płocku
ulica P. O. W. nr. 13, tel. nr. 10-47

Rozkład jazdy Komunikacji Autobusowej.

Płock — Bodzanów —

ROZKŁAD JAZDY

*)	Godz.			Klm		Godz.		
5 30	15.00	17.00	o.	— Płock	p.	10.15	21.15	23.15
5.45	15.15	17.15	o.	12 Słupno	o.	10.10	21.00	23.10
6.12	15.42	17.42	p.	25 Bodzanów	o.	9.40	20.45	22.40
6 15	15.45	17.45	o.		p.	9.35	20.40	22.35
6.30	16.00	18.00	o.	33 Mała-Wieś	o.	9.25	20.35	22.30
6.42	16.12	18.12	p.	43 Wyszogród	o.	9.10	20.10	22.10
6.45	16.15	18.15	o.		p.	9.05	20.05	22.05
7.00	16.30	18.30	o.	52 Czerwińsk	o.	8.45	19.45	22.00
7.10	16.40	18.40	o.	58 Chociszewo	o.	8.50	19.50	21.50
7.20	16.50	18.50	o.	63 Goławin	o.	8.40	19.40	21.40
7.30	17.00	18.55	o.	66 Wygoda	o.	8.30	19.30	21.30
7.40	17.10	19.00	p.	73 Zakroczym	o.	8.15	19.15	21.15
7.45	17.15	19.05	o.		p.	8.10	19.10	21.10
8.05	17.35	19.35	o.	83 Modlin	o.	7.55	18.55	20.55
8.15	17.45	19.45	o.	85 Nowy Dwór	o.	7.45	18.45	20.45
8.45	18.15	20.15	p.	116 Warszawa	o.	7.00	18.00	20.00

*) Uwaga: od 1/V do 30/IX kursuje o godz. 5.30
od 1/X do 30/IV kursuje o godz. 6.—

Płock — Bielsk — Sierpc — Żuromin

ROZKŁAD JAZDY

Godz.			Klm.		Godz.	
8 30	16 30	o.	Płock	p.	13.05	9.15
9.10	17.10	p.	18 Bielsk	o.	12.30	8.40
9.30	17.15	o.		p.	12.20	8.30
9.40	17.45	o.	33 Lelice *	o.	11.50	8.00
10.15	18.05	p.	42 Sierpc	o.	11.30	7.40
	18.10	o.		p.		7.35
	18.30	o.	52 Rościszewo	o.		7.15
	18.50	p.	64 Bieżeń	o.		6.55
	18.55	o.		p.		6.50
	19.15	p.	76 Żuromin	p.		6.30

*) Przystanek na żądanie.

Wyszogród — Warszawa

TARYFA BILETOWA

	Słupno	Bodzanów	Mała Wieś	Wyszogród	Czerwińsk	Chociszewo	Gaławin	Wygodą	Zakroczym	Modlin	Nowy Dwór	Warszawa
Płock	1.—	2.—	2.50	3.—	4.—	4.50	5.—	5.—	6.—	6.—	6.—	7.—
Słupno	1.—	2.—	2.50	3.—	3.50	4.—	4.—	5.—	5.—	5.50	6.50	
Bodzanów	1.—	1.50	2.50	3.—	3.50	3.50	4.—	4.50	4.50	5.—	6.00	
Mała Wieś	1.—	2.—	2.50	3.—	3.—	3.50	4.—	4.50	4.50	5.—	5.50	
Wyszogród	1.—	1.50	1.50	2.—	2.50	3.—	3.50	4.—	4.50	5.—	6.00	
Czerwińsk	1.—	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	4.—	4.50	5.—	6.00	7.00	
Chociszewo	0.50	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	4.—	4.50	5.—	6.00	7.00	
Gaławin	0.50	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	4.—	4.50	5.—	6.00	7.00	
Wygodą	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	3.50	4.—	4.50	5.—	6.00	7.00	
Zakroczym	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	3.50	4.—	4.50	5.—	6.00	7.00	
Modlin	0.50	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	4.—	4.50	5.—	6.00	7.00	
Warszawa	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—	2.—

TARYFA BILETOWA

	Bielsk	Lelice	Sierpc	Rościszewo	Bieżuń	Żuro-min
Płock	1.50	2.—	3.—	4.—	4.50	5.50
Bielsk	1.—	2.—	2.50	3.—	4.—	
Lelice	1.50	2.—	2.50	3.—		
Sierpc	1.50	2.—	2.—			
Rościszewo	0.50	1.—				
Bieżuń	1.—					

Płock — Płońsk — Ciechanów**ROZKŁAD JAZDY**

Godz.	Klm.	Godz.
16,30	o. — Płock	p. 8,55
17,00	p. 24 Staroźreby	o. 8,25
17,05	o. —	p. 8,20
17,20	p. 33 Gora	o. 8,05
17,25	o. —	p. 7,50
17,40	p. 40 Dzierżazna	o. 7,35
18,00	o. 49 Płońsk	p. 7,15
18,10	p. —	o. 7,05
18,30	o. 59 Sochocin*	p. 6,45
19,05	p. 75 Kraszewo*	o. 6,20
19,25	o. 85 Ciechanów	p. 6,00

TARYFA BILETOWA

	Staro- zreby	Gora	Dzie- rżazna	Płońsk	Socho- cin	Kra- szewo	Ciecha- nów
Płock	2,—	2,50	3,—	4,—	5,—	6,—	6,50
Staroźreby	—	.50	1,—	2,—	—	4,—	5,—
Gora	—	0	1,50	2,50	3,50	4,50	—
Dzierżazna	—	—	1,—	2,—	3,—	4,—	—
Płońsk	—	—	—	1,—	2,—	3,—	—
Sochocin	—	—	—	—	1,—	2,—	—
Kraszewo	—	—	—	—	—	1,—	—

*) Przystanek na żądanie.

Płock — Drobin — Raciąż**ROZKŁAD JAZDY**

Godz.	Klm.	Godz.
18,00	o. — Płock	p. 8,25
18,25	p. 18 Bielsk	o. 8,00
18,30	o. —	p. 7,55
18,45	p. 26 Psary*	o. 7,40
19,00	o. 33 Drobin	p. 7,25
19,05	p. —	o. 7,20
19,25	o. 43 Raciąż	p. 7,00

TARYFA BILETOWA

	Bielsk	Psary	Drobin	Raciąż
Płock	1,50	2,—	2,50	3,50
Bielsk	—	.50	1,—	2,—
Psary	—	—	.50	1,50
Drobin	—	—	—	1,—

*) Przystanek na żądanie.

Płock—Bulkowo—Wyszogród**ROZKŁAD JAZDY**

Godz.	Klm.	Godz.
16,00	o. — Płock	p. 8,35
16,25	p. 14 Radzanowo*	o. 8,10
16,35	o. —	p. 8,00
16,40	p. 20 Blichowo	o. 7,55
16,55	o. —	p. 7,40
17,00	p. 32 Bulkowo	o. 7,35
17,20	o. 40 Kobylniki	p. 7,15
17,35	p. 45 Wyszogród	o. 7,00

*) Przystanek na żądanie.

TARYFA BILETOWA

	Radza- nowo	Blich- owo	Bulko- wo	Kobył- niki	Wysz- ogród
Płock	1,50	2,—	2,50	3,—	3,—
Radzanowo	—	.50	1,—	2,—	2,50
Blichowo	—	—	1,—	1,50	2,—
Bulkowo	—	—	—	1,—	2,—
Kobylniki	—	—	—	—	1,—

Płock — Brudzeń**ROZKŁAD JAZDY**

Godz.	Klm.	Godz.
17,00	o. — Płock	p. 7,30
17,15	p. 10 Sikorz	o. 7,15
17,18	o. —	p. 7,12
17,45	p. 20 Brudzeń	o. 6,45

TARYFA BILETOWA

	Sikorz	Płock
Brudzeń	1,—	2,—
Sikorz	—	1,—

Warszawa — Płońsk — Rypin

ROZKŁAD JAZDY

Godz.			Klm.	Godz.			
7.00	—	20.00	o. — Warszawa	p.	9 00	—	18.35
8.15	—	21.30	♥ 43 Zakroczym	↑	7.30	—	17 30
9 15	—	22.15	↓ 71 Płońsk	↑	6.45	—	16 30
9.40	—	22.45	90 Góra	↑	6.15	—	16 05
10.00	—	23.10	104 Drobin	↑	5.50	—	15.45
11.45	18 15	0.01	↓ 130 Sierpc	↑	4 50	11.00	15 00
12 45	19.15	1 00	p. 160 Rypin	o.	4.00	10.00	14.00

Płock — Płońsk — Warszawa

ROZKŁAD JAZDY

Godz.	Klm.	Godz.
13.00	o. — Płock	p. 19.40
13.55	♥ 33 Góra	↑ 18.45
14.45	↓ 49 Płońsk	↑ 18.10
15.30	↓ 79 Zakroczym	↑ 17.15
16 45	p. 122 Warszawa Pl. Broni o.	o. 16.00

Żuromin — Mława

ROZKŁAD JAZDY

Godz.	Klm.	Godz.
8.15	o. — Żuromin 3	p. 20.05
8.45	♥ 12 Kuczborg	↑ 19.45
9 35	↓ 31 Mława dw. P.K.P.	↑ 18.50
9.40	p. 34 Mława M. 10, 11, 12 o.	o. 18.25

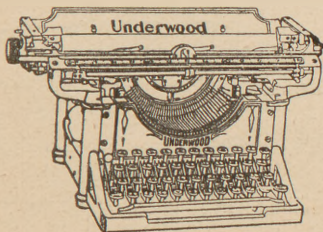
Krośniewice — Kutno — Żychlin

ROZKŁAD JAZDY

Klm.	Godziny
— Krośniewice	7.10 10.00 13.50 17.30
13 Kutno	o. 7.35 10.30 14.20 18.10
29 Żychlin	p. 8.15 11.10 15.00 18.50

z powrotem

Klm.	Godziny
— Żychlin	8 20 12.00 15.10 19.00
29 Kutno	p. 9.10 13 15 16.10 19.50
13 Krośniewice	o. 9.30 13.35 16.30 20.10

Maszyny do pisania systemu

„UNDERWOOD”

Maszyny do liczenia

„Underwood-Sunstrand”

„Original - Odhner”

Arytmometry

„ARCHIMEDES”

polecają

B-cia Detrychowie w Płocku

ul. P. O. W. nr. 13, telefon 10-47

Maszyny wstawiamy na próbę bez żadnego zobowiązania kupna. Przyjmujemy do reperacji: maszyny do pisania, liczenia i numeratory po cenach przystępnych. Stała konserwacja maszyn w abonamencie. **UMEBLOWANIA BIUROWE:** biurka, szafki, kartoteki, szafy żaluzjowe, stoliki do maszyn i t. p. **CENY KATALOGOWE.**

T A R Y F A P O C Z T O W A

Rodzaj przesyłki	W obrocie krajowym i z Gdańskiem	Obrót zagraniczny		Rodzaj przesyłki	W obrocie krajowym i z Gdańskiem	Przekazy zwykłe pobraniowe i zlecenia			
		z Austrii, Czechosłowacją, Rumunią i Węgrami	inne państwa			do Zł.	opłata Zł.		
Listy prywatne zwykłe i listy miejscowe	do 20 gram Zł. 0,25	do 20 gram Zł. 0,45	do 20 gram Zł. 0,55	za przesyłki adresowane poste restante dodatkowo Zł. 0,10		do Zł. 20	opłata Zł. 0,20		
	miejscowe Zł. 0,15					" 50	" 0,40		
	do 250 gr. Zł. 0,50	za każde dalsze 20 gramów Zł. 0,30				" 100	" 0,60		
miejscowe Zł. 0,30	" 500			" 1,00					
	do 500 gr. Zł. 0,80			" 1000	" 1,50	" 2000	" 2,00		
	miejscowe Zł. 0,40			" 5000	" 3,00				
Kartki pocztowe i miejscowe	Zł. 0,15	Zł. 0,25	Zł. 0,30	paczki do wagi	strefa				Lotnicze przesyłki w obrocie krajowym i z Gdańskiem
	miejscowe Zł. 0,10				1	2	3	4	
Kartki pocztowe z odpow. i miejsc.	Zł. 0,30	Zł. 0,50	Zł. 0,60	grosze				Kartki pocztowe Zł. 0,10 plus opłata taryfowa	
	miejscowe Zł. 0,20			1 kg.	50	60	60		60
Druki zwykłe	do 20 gr. Zł. 0,05	za każde 50 gramów Zł. 0,10 dopuszczalna waga 2 kg.		3	70	80	120	140	Listy, druki, papiery handlowe, próbki do 20 gramów Zł. 0,10 " 50 " 0,20 " 100 " 0,30 " 250 " 0,80 " 500 " 1,50 Za każde dalsze 500 gram. Zł. 1,50 plus opłata taryfowa
	" 50 "			5	9	130	180	230	
	" 100 "			10	130	230	300	350	
	" 250 "			15	170	300	450	500	
	" 500 "			20	200	380	580	700	
	" 1000 "								
Papiery handlowe i próbki towarów	do 100 gr. Zł. 0,15	za każde 50 gram Zł. 0,10 najmniej jednak Zł. 0,60		PACZKI ŻYWNOŚCIOWE				Druki, papiery handlowe, próbki nadawane jednorazowo płaci się za	
	do 250 gr. Zł. 0,25			do 5kg.	0,50	0,50			
Za listy polecane	do 500 gr. Zł. 0,50			100 km	300 km			500 do 1000 szt. = 70%	
								1000 " 5000 " = 65%	
za doręczenie ekapres	dodatkowo Zł. 0,30	dodatkowo Zł. 0,45						5000 " 10000 " = 60%	
	dodatkowo Zł. 0,50	dodatkowo Zł. 1,00						ponad 10000 " = 50%	
								od opłaty taryfowej wedle odnośnej wagi	

„ZEMWAR”

Związek Elektryfikacyjny Międzykomunalny Woj. Warszawskiego.

Teren uprawnienia „Zemwaru“. Uprawnienie „Zemwaru“ obejmuje 9 powiatów: Lipnowski, Nieszawski, Płocki, Gostyniński, Kutnowski, Łowicki, Skierniewicki, Rawski, oraz znaczną część powiatu Sochaczewskiego.

Cel. Celem „Zemwaru“ jest okręgowa elektryfikacja przeprowadzana zgodnie z interesem społecznym i państwowym oraz ogólnymi planami elektryfikacji Państwa.

„Zemwar“ ma na celu usprawnienie i racjonalizację gospodarki elektrownianej Związków Samorządowych, dążąc do obniżenia kosztów produkcji i uprzystępnienia korzystania z energii elektrycznej szerokim warstwowi ludności. (Par. 3 Statutu Związku Elektryfikacyjnego Międzykomunalnego Województwa Warszawskiego). Specjalnie duże znaczenie przywiązuje „Zemwar“ do elektryfikacji wsi.

Władze. Rada. Delegaci Powiatowego Związku Samorządowego w Kutnie: Włodzimierz Otocki, Zenon Łubieński, Henryk Miksa.

Delegaci miasta Łowicza: Antoni Perzyna, Władysław Jarzyński, Czesław Motyliński.

Delegaci miasta Płocka: Aleksander Wernik, Wincenty Kępczyński, Tadeusz Czapliński.

Zarząd. Prezes — Witold Pełczyński, wiceprezes — Lucjan Jętkiewicz, członkowie: Stanisław Wasiak, Feliks Niedzielski. Dyrektor — Jan W. Czarnowski, Delegat Pana Wojewody — Gustaw Piętka.

Komisja Rewizyjna. Przewodnicz. — Franciszek Sierantowicz. Członkowie: Mieczysław Surwiłło, Stanisław Hejke, Henryk Miksa, Władysław Jarzyński.

KRONIKA PŁOCKA.

Port w Płocku. W dniu 9 października r. ub. odbyło się poświęcenie i otwarcie nowego portu płockiego na Wiśle. Nowy port w Płocku jest największym portem rzeczny w Polsce. Dla życia gospodarczego Płocka port ten ma wielkie znaczenie, jak również dla całej okolicy. Port ten w 20% może być wykorzystany dla Płocka, a w 80% winien służyć dla całego bogatego zaplecza rolnego, a w pierwszym rzędzie dla wielkiego przemysłowego okręgu Łódzkiego. Budowa portu kosztuje około 5 miln. zł.

Na uroczystość tę przybyli do Płocka przedstawiciele Władz Państwowych z p. Ministrem Komunikacji Ulrychem na czele, przedstawiciele prasy stołecznej i miejscowej oraz liczne grono mieszkańców Płocka. Po przemówieniach okolicznościowych, aktu poświęcenia dokonał J. E. Ks. Arcybiskup Nowowiejski, w asyście J. E. Ks. Biskupa Wetmańskiego. Otwarcie portu nastąpiło przez przecięcie symbolicznej wstęgi przez p. Ministra.

Otwarcie linii kolejowej Płock — Sierpc — Brodnica. W dniu 24 listopada 1937 r., w niedzielę, odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie nowej linii kolejowej na odcinku Sierpc — Rypin — Brodnica. Linia ta

łączy Płock z Pomorzem, a przez Brodnicę zbliża się do Prus Wschodnich. Niezależnie od tego, linia ta po wykończeniu mostu przez Wisłę pod Płockiem będzie łączyć Łódź, Śląsk z Pomorzem i portami morskimi. Ogólny koszt budowy kolei na tym odcinku dług. 55 klm. wyniósł około 8 miln. zł, czyli każdy kilometr kolei kosztuje 150 tys. zł.

800-letnia rocznica śmierci Bolesława Krzywoustego. Z inicjatywy prezydenta miasta p. St. Wasiaka odbyło się w dniu 4 lutego b. r. zebranie przedstawicieli licznych płockich władz, instytucji i organizacji społecznych celem uczczenia 800-letniej rocznicy śmierci Króla Bolesława Krzywoustego, którego prochy spoczywają w kaplicy królewskiej, w płockiej Bazylice Katedralnej.

Po zgajeniu zebrania i przeprowadzonej dyskusji, na wniosek ks. kanonika Wł. Mąkowskiego, znakomitego znawcy historii Mazowsza uchwalono w roku bież. w październiku urządzać obchód tylko w ramach samego Płocka, a uroczystość na wyższą skalę przełożyć na październik 1939 roku.

Głównym punktem obrad było utworzenie Komitetu Obchodu. Do Komitetu tego weszli przedstawiciele wszystkich sfer społeczeństwa polskiego z Płocka i okolicy, a mianowicie: J. E. Ks. Arcybiskup Nowowiejski, starosta L. Rożałowski, pułkownik Więckowski, prezes Sądu Okręg. K. Guskowski, ks. kan. Wł. Mąkowski, ks. kan. A. Dmochowski, prezydent miasta St. Wasiak, prezes Tow. Naukow. A. Maciesza, prezes Klubu Artyst. K. Mayzner, ks. prof. K. Starościński, prezes Sokoła K. Popielawski, W. Kuczewski, inż. J. Woyno, inż. A. Kowalski, redaktor M. Niemir, red. F. Wybult, Szcz. Praszkiwicz, mgr. K. Lipiński, Biedrzycki, D-rowska J. Beczkowiczowa, szambel. Płoska, Jadwiga Betleyówna, nadkomisarz Gąsiewicz, J. Archita, St. Tarnowska, M. Piwnicka (Sikorz), T. Gorczyński (Ogorzelić), mistrz mur. Nowakowski, mistrz malarski S. Kaliński, prezes St. Kupców B. Detrych, inż. Kamiński, dyr. Niklewicz, dyr. Perzyński, W. Szrejberówna i prof. Żelazowski, z Warszawy: red. Górski i Bunikiewicz, radca Łoś, mgr. Janiszewski, konserw. wojew. Kieszkowski.

Budowa mostu przez Wisłę. Budujący się most żelazny drogowo - kolejowy przez Wisłę łączy prawy brzeg Wisły z Płockiem i udostępni komunikację kolejową z okręgiem przemysłowym. Most jest budowany łącznie z budową dojazdów drogowych po obu stronach rzeki i budową łącznicy kolejowej pomiędzy st. Płock - Radziwie i Płock — Sierpe. Przedsiębiorcami budowy mostu są firmy polskie Rudzki i Muszyński z Warszawy. Most ten opiera się na 7 potężnych filarach i posiada fundowanie jedno z najgłębszych z dotychczasowych, bo sięgające do 30 metr. pod wodę. Inwestycje te kosztują około 15 miln. zł. Sama budowa przedstawia się imponująco, tak co do wymienionych wyżej kosztów, jak i do rozmiarów mostu i dojazdów, mając na uwadze przeprowadzone wykopy. Ziemia uzyskana z wielkich wykopów, sięgająca 16 mtr. głębokości, została użyta na wykonanie bulwarów wzdłuż wyrównanego brzegu wiślanego od strony Płocka. Nasypy wykonane również po stronie Płocka sięgają około 300.000 metr. sześć. W ciągu okresu budowy przeciętnie pracowało około 1000 robotnika.

Most posiada 6 mtr. jezdni kołowej, 1½ mtr. pieszej i tor kolejowy oddzielony od jezdni poręczami.

Budowa mostu trwa niecałe dwa lata, gdyż została rozpoczęta w marcu 1937 r., a oddana zostanie do użytku publicznego w końcu 1938 roku.

Pobudowanie tego mostu dokonał polski inżynier i polski robotnik

Kongres Eucharystyczny Kobiet. Kongres ten urządzony przez Katolickie Stowarzyszenie Kobiet diecezji płockiej w dniach 24, 25 i 26 czerwca b. r. przybrał imponujące rozmiary, zarówno w ilości jak i przebiegu oraz w formie zewnętrznej. Płock takiej uroczystości nie pamięta. Z najdalszych zakątków diecezji przybyły zorganizowane grupy kobiet katolickich by w Płocku w poczuciu solidarności organizacyjnej i głębokiej religijności dać publicznie wyraz swego ducha i uświadomienia katolickiego. Koleją, autobusami, ciężarówkami, statkami, końmi, a nawet pieszo przybywały różnobarwne grupy do Płocka.

Komitet Kongresu wszystko uczynił, żeby rzetelnie przyczynić się do tego, by Kongres wypadł, jak najlepiej, to też Kongres wypadł imponująco. Obszerna katedra tych tłumów nie mogła pomieścić, rzesze wiernych zaległy place przed katedrą. W kościele i poza kościołem rozmieszczone były megafony, umożliwiające wszystkim wysłuchania śpiewów i kazania. Niezapomnianymi momentami drugiego dnia Kongresu była suma pontyfikalna na placu Marszałka Piłsudskiego oraz imponująca procesja eucharystyczna ulicami miasta i nabożeństwo końcowe ze wspaniałym kazaniem ks. D-ra Kosibowicza. Budującym był duch kobiet. Panie z inteligencji, ziemianki na równi z kobietami wiejskimi przybrały strój ludowy, według dekanatów i razem na jednych mieszkały kwaterach masowych, bo w jednym do Płocka przybyły celu. Jak obliczano, uczestniczek przybyło na Kongres Eucharystyczny przeszło 6.000 osób.

Kongres zaszczyteli swą obecnością Księżęta Kościoła, a mianowicie: Ich. Eksc. Ks. Arcybiskup A. Nowowiejski z Płocka, Ks. Biskup Pomorski Dr. St. Okoniewski, Ks. Biskup Łódzki Jasiński, Ks. Ks. Biskupi Wetmański, Tomczak, Kaczmarek, infułat Modzelewski, prałaci i kanonicy Kapituły Katedralnej i Kolegiaty Pułtuskiej w uroczystych strojach i liczne duchowieństwo z diecezji płockiej.

W uroczystości tej, wzięły udział wszystkie warstwy społeczeństwa płockiego.

Święto Pułku Strzelców Konnych. Płock i powiat płocki przeżywały emocjonujący historyczny dzień 29 maja b. r. Stacjonujący w Płocku od wielu lat Pułk Strzelców Konnych obchodził uroczystość poświęcenia i wręczenia sztandaru.

Na uroczystość tę przybył do Płocka Marszałek Edward Śmigły-Rydz witany owacyjnie przez ludność od granicy powiatu Wyszogrodu przez całą drogę do miejsca przybycia. Był to tryumfalny przejazd Wodza Naczelnego przez naszą ziemię, która zadokumentowała, jak szczerze i serdeczne uczucia żywi do swego Wodza i jaką otacza Go cześć. Przy bramie tryumfalnej przy rogatkach Wyszogrodzkich oczekiwali Marszałka: Minister spraw wojskowych, generał Kasprzycki, Inspektor armii gen. Norwid - Neugbauer, Dowódca D. O. K. gen. Trojanowski, gen. Zachorski, pułk. Karcz i prezydent miasta Wasiak.

Po przyjęciu raportu i przywitaniu się z przedstawicielami władz Pan Marszałek odpowiedział w krótkich słowach, wyrażając swą radość, że wita go miasto okryte chwałą przeszłości i sławą wojenną czasów ostat-

nich. Po powitaniu Marszałek Śmigły-Rydz w asyście szwadronu honorowego odjechał na lotnisko Kostrogaj, gdzie zgromadziła się między innymi liczna rzesza łączyczan w barwnych zielono-czerwonych strojach i wysokich kapeluszach i organizacje ze sztandarami.

Na lotnisku ustawiony był ołtarz, a Mszę św. połową celebrował J. E. Ks. Biskup - Sufragan Wetmański. Po nabożeństwie Pan Marszałek przyjął od przedstawicieli miejscowego społeczeństwa sztandar dla Pułku Strzelców Konnych Ziemi Łęczyckiej i po wypowiedzianej mowie wręczył go Dowódcy Pułku oraz pocztu oficerów i podoficerów.

Po zakończeniu defilady, Wdóz Naczelnny udał się do gmachu Zarządu Miejskiego Płocka, gdzie na ratuszu odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej z udziałem Rady Miejskiej z Łęczycy, gdzie wręczono Panu Marszałkowi dyplomy obywatela honorowego tych miast. Całe miasto tonęło w powodzi flag i kwiatów, a okna wystaw były odpowiednio udekorowane. Święto Pułku Strzelców Konnych zakończyło się zawodami konnymi na placu alarmowym i turniejem szermierzym.

Rocznica powstania styczniowego. 75-letnią rocznicę powstania styczniowego, gdzie naród porwał się do walki o wolność, Płock obchodził skromnie poza nabożeństwem, innych uroczystości nie było. Towarzystwo Naukowe z inicjatywy prezesa swego D-ra A. Macieszy urządziło wystawę pamiątek z powstania 1863 r. oraz literatury dotyczącej powstania. Dział ten dosyć obfity i interesujący zwiedziło dużo osób, żołnierzy i miejscowe szkoły. Między eksponatami tymi znajduje się ciekawa pieczętka składająca się z liter rosyjskich KAT. Litery te usiane są długimi drucikami w rodzaju igieł, bardzo gęsto nabitych i ostrych. Gdy sądy wojenno-polowe osadziły przestępcę politycznego (czyt. powstańca) na katorgę, wtedy egzekutor rozpaliał tę pieczętkę w ogniu, po czym zanurzał w farbie i przykładał przestępcy na piersi i łopatki. Tak piętnowano najlepszych i najszlachetniejszych synów Polski. Za co?

W roku 1938, w Płocku już nie było żadnego weterana Powstania Styczniowego. Wszyscy powymierali.

Otwarcie Kiermaszu Kupieckiego w Płocku. W niedzielę, 3 kwietnia ub. r. po odprawionym nabożeństwie w kościele Farnym, w Domu Katolickim odbyło się otwarcie Kiermaszu - Wystawy. Otwarcia wystawy w obecności przedstawicieli władz, instytucji, organizacji oraz społeczeństwa płockiego dokonał prezydent miasta p. Wasiak. Będzie to pierwsza tego rodzaju impreza w Płocku. Płockie kupiectwo chrześcijańskie zorganizowane w Stowarzyszeniu Kupców Polskich urządzeniem tego Kiermaszu - Wystawy dowiodło, że docenia wartość wszelkich poczynań, mających na celu dobro i jednoczenie kupiectwa polskiego na wewnątrz, a propagandę na zewnątrz.

Wystawa ta trwała tydzień czasu do 10 kwietnia włącznie. Firmy, które miały swoje stoiska na wystawie są następujące, z Płocka: Antezak Stanisław, Bajankiewicz Waclaw „Bata“, Ciaciuch Marian, Bracia Detrychowic, Dutkowski Stefan, Inż. Statulewicz, Jędrzejewscy, Kowalski Adolf, Jędrzejewski, Krystosiak, Liga Morska i Kolonialna, Michalski Antoni, Matecki i Litawińska, Nowak Gustaw, Nowak Kazimierz, Radzickiewiczowa Lucyna, Sikorski Ignacy, Siecińscy A., Stee i Litawiński, Szule Gustaw, Śladkowska i S-ka, Skibiński Marian. Wawrowski Franciszek, Elektrownia Miejska i Archita Józef; z Bydgoszczy: „Persil“; z Ka-

lisza Dublicki Ignacy; z Warszawy Adameczewski; z Rembertowa Makarowski; z Poznania Knorr i z Łowicza Wyżykowski.

Targi Rzemieślnicze i Owocarskie w Płocku. Otwarcie Targów Rzemiosła Chrześcijańskiego i Targów Owocarskich odbyło się w Płocku dnia 9 października b. r.

Pierwszy przemówił prezes Izby Rzemieślniczej Budzanowski o roli i znaczeniu rzemiosła chrześcijańskiego w dobie obecnej i o zależności gospodarczej miast od wsi. W imieniu sfer rolniczych przemówił prezes O. T. O. i K. R. Kaczorowski. Następnie starosta L. Rożałowski przecięciem symbolicznej wstęgi dokonał otwarcia Wystawy - Targów. Targi nieściły się w gmachu Akeji Katolickiej przy ulicy Tumskiej. Targi cieszyły się nadspodziewanym powodzeniem. Pełne zadowolenie wewnętrzne mają nie tylko Organizatorzy Targów, ale i poszczególni wystawcy. Dużą atrakcją na Targach była firma radiowo - gramofonowa „Instalator“ J. Reszczyński.

Wystawa przedstawia się, jak na stosunki płockie — okazale. Pokazuje ona, że Płock ma już bogato rozwinięte rzemiosło chrześcijańskie. Z dobroku tego możemy być dumni. Frekwencja zwiedzających targi była bardzo duża. Targi zostały zamknięte w dniu 16 października.

Na targach Rzemiosła i Owocarstwa w Płocku Izba Rzemieślnicza wyróżniła listami pochwalnymi, następujące firmy: Archita Józef — stolarsko-meblowa, Centrala Handlowa w Warszawie, Dutkowski Bolesław — stolarsko-meblowa, B-cia Detrychowcie — wyroby introlig., Fercho Gustaw — sprzęt rowerowy, K. Grabecki — sprzęt sportowy, Grabski Edward — warsztat kowalско-mech., Gruszczeński Wacław — wyroby rymarskie, Chęcki Kazimierz — krawiectwo, J. Reszczyński — elektromech. i radio, Jakubowski Zyg. — zakład blacharski, Kapuściński Wacław — czapnik, Kessel W. — powroźnicze, Kosowski Jan — warsztat mechaniczny, Lewicki Jan — zakł. tapicerski, Lesser Leokadia — kapelusze damskie, Matuszewski Ignacy — krawiec męski, Michalak Wład. — wyrób szczotek, Rajkowski Mieczysław — magazyn obuwia, Piwiński Zygmunt — zakł. blacharski, Sikora Władysław — zakł. tapicerski, Sergot Teodor — stolarka, Skiba Bolesław — zakł. krawiecki, Szałański suce. — cukiernia, Szymański — magaz. obuwia, Świtalski Leon — krawiec, Szkoła Zawodowa Żeńska — krawiectwo, Tomczak Jan — malarstwo, Urbański i S-ka — fabryka narzędzi roln., Weber Franciszek — krawiec wojskowy, Wiernicki Bolesław — konserwy mięsne, Wieczorek Bronisław — wyroby rymarskie i Wieniecki Bronisław — wyroby rymarskie.

I. J. K.

Aparaty fotograficzne

„K O D A K“

o r a z

BŁONY DO APARATÓW

poleca **5257 A**

f. „B-cia DETRYCHOWIE“

— P Ł O C K , P. O. W. 13. —

Chrześcijańskie firmy rzemieślnicze i przemysłowe w Płocku.

CUKIERNICY:

1. A. Szałański, Sukc. — Tumska 6.
2. Tomaszewski Czesław — P. O. W. 10.
3. Kozakiewicz Ludwik — P. O. W. 4.
4. Dzwonek Stanisław — 1-go Maja.
5. Pełkowski Wiktor — Rynek Kanoniczny 5.

PIEKARZE:

1. Kurowski Wincenty — Królewiecka 23.
2. Szule Adolf — P. O. W. 17.
3. Kłosiński Jan — Bielska 25.
4. Zombirt Waclaw — Bielska 9.
5. Zjedn. Piekarnia Mechan. — Królewiecka 19.
6. Brześciński Gustaw — Królewiecka 20.
7. Nowacka Katarzyna — Królewiecka 6.
8. Grodzicki Ildefons — Kwiatka 16.
9. Zombirt Aleksander — P. O. W. 25.
10. Dębski Stanisław — Bielska 5.
11. Lewandowski Bronisław — Grodzka 9.

WĘDLINIARZE:

1. Jabłczyński Mieczysław — Tumska 7.
2. Hajdukiewicz Stanisław — Tumska 3.
3. Trojanowski Jan — Tumska 5.
4. Przywitowski Stefan — Tumska 10.
5. Budnicki Bronisław — Tumska 13.
6. Wize Herman — Grodzka 2.
7. Budnicki Roman — Bielska 3.
8. Szygendowski Eugeniusz — Bielska 9.
9. Magierski Jan — Bielska 12.
10. Fijałkowski Czesław — Bielska 14.
11. Kamiński Roman — Królewiecka 4.
12. Bielakowski Stanisław — P. O. W. 37.
13. Jabłczyński Stan. — Radziwie, Kolejowa.
14. Żurek Jan — Radziwie, Kolejowa.

RZEŹNICY:

1. Komosiński Eugeniusz — N. Rynek, jatka.
2. Bielski Feliks — Nowy Rynek, jatka.
3. Bogdański Roman — N. Rynek, jatka.
4. Budnicki Roman — Nowy Rynek, jatka.
5. Dzierzanowski Teodor — N. Rynek, jatka.
6. Grabceki Zygmunt — N. Rynek, jatka.
7. Grabceki Piotr — Nowy Rynek, jatka.
8. Jasiński Józef — Nowy Rynek, jatka.
9. Kapicki Walery — Nowy Rynek, jatka.
10. Kwilman Szczepan — N. Rynek, jatka.
11. Kwilman Ignacy — Nowy Rynek, jatka.
12. Luciński Daniel — Nowy Rynek, jatka.
13. Paciorkowski Fr. — Nowy Rynek, jatka.
14. Romanowski Marian — N. Rynek, jatka.
15. Paciorkowski Ed. — Nowy Rynek, jatka.
16. Szuliński Jan — Nowy Rynek, jatka.
17. Ziółkiewicz Feliks — Nowy Rynek, jatka.
18. Chmieliński Kazimierz — N. Rynek, jatka.

19. Żurek Stanisław — Radziwie, Kolejowa.
20. Pięta Władysław — Nowy Rynek, jatka.
21. Kostanecka Maria — N. Rynek, jatka.
22. Głowacka Maria — Nowy Rynek, jatka.
23. Romanowska M. — N. Rynek, jatka.
24. Krysztofski Jan — N. Rynek, jatka.
25. Lawrynowicz Antoni — N. Rynek, jatka.
26. Lendziński Michał — Radziwie, Kolejowa.
27. Paciorkowski Waclaw — N. Rynek, jatka.
28. Romanowski Tadeusz — N. Rynek, jatka.
29. Prośniewski Leonard — N. Rynek, jatka.
30. Kraśniewski St.—Działki, Wyszogrodzka.
31. Graczyk Józefa — Nowy Rynek, jatka.
32. Magientowa Helena — N. Rynek, jatka.
33. Flaczyński W. — Radziwie, Kolejowa.
34. Kaczyński Jan — Nowy Rynek, jatka.
35. Śmiechowski Aleksander — Radziwie.
36. Chmura Stanisław — Radziwie.

FRYZJERZY:

1. Głuchowski Franciszek — Tumska 14.
2. Grabowski Leonard — P. O. W. 8.
3. Wierzbicki Stanisław — Tumska 6.
4. Rydzewski Wincenty — P. O. W. 6.
5. Białecki Władysław — St. Rynek 11.
6. Popławski Marian — P. O. W. 3.
7. Grabowski Wincenty — P. O. W. 13.
8. Orzechowski Władysław — Tumska 4.
9. Panecki Kazimierz — Kościuszki 1.
10. Krysztof Zygmunt — P. O. W. 4.
11. Trzebuchowski Ludwik—Sienkiewicza 32.

MALARZE:

1. Ostrowidzki Hilary — Dobrzyńska 16.
2. Tomczak Jan — Padlewskiego 2.
3. Kinałski Edward — Kościuszki 12.
4. Tuliński Jan — P. O. W. 30.
5. Kaliński Jan — Tumska 20.
6. Majewski Stanisław — Padlewskiego 2.
7. Sobociński Antoni — P. O. W. 8.
8. Kaliński Stanisław — Kościuszki 12.
9. Szykielewski Edward — Padlewskiego 1.
10. Jędrzejewski Edward — Kościuszki 10.
11. Grzybowiński Jan — Królewiecka 22.
12. Flak Sylwester — Radziwie, Kolejowa 19.

KRAWCY:

1. Rybicki Br. — Pl. Marsz. Piłsudskiego 1.
2. Kozanecki Stanisław — P. O. W. 3.
3. Sikorski Władysław — P. O. W. 13.
4. Matuszewski Wincenty — Grodzka 11.
5. Chęcki Kazimierz — Dominikańska 2.
6. Kokosza Julian — Tumska 10.
7. Świtalski Leon — Królewiecka 22.
8. Bonalski Leon — Bielska 9.
9. Skiba Bolesław — Grodzka 15.
10. Smoliński Władysław — Kościuszki 12.
11. Wojciechowski Leon — Nowy Rynek 4.

12. Weber Franciszek — 1-go Maja 1.
13. Morawski Witold — Stary Rynek 7.
14. Panek Czesław — Dobrzyńska 35.
15. Komosiński Fran. — Sienkiewicza 30.

S Z E W C Y:

1. Zieliński Józef — St. Rynek 21.
2. Rajkowski Mieczysław — Grodzka 6.
3. Szymański Henryk — Tumska 6.
4. Aleksandrowicz Jan — St. Rynek 12.
5. Długokęcki Seweryn — Sienkiewicza 27.
6. Denst Wiktor — Bielska 3.
7. Karczewski Wł. — Pl. Marsz. Piłsudskiego 1.
8. Kędziński Waclaw — Bielska 15.
9. Lewandowski Waclaw — Sienkiewicza 20.
10. Padzik Franciszek — Dobrzyńska 26.
11. Pacholczyk Ignacy — Królewiecka 10.
12. Widliński Feliks — Kościuszki 7.
13. Wawrowski Adam — Tumska 7.
14. Wojciechowski Antoni — Bielska 4.
15. Zieliński Stanisław — Kwiatka 11.
16. Soczewka Michał — Zduńska 10.
17. Kaniwski Jan — Pl. Marsz. Piłsudskiego 1.
18. Matłega Antoni — Sienkiewicza 35.
19. Jankowski Bronisław — Aleje 21.
20. Gapiński Józef — Ostatnia 9.
21. Jaszczak Antoni — Tumska 5.
22. Adamkowski Władysław — Grodzka 11.
23. Rakowski Stanisław — Sienkiewicza 29.
24. Szalkiewicz Stanisław — Sienkiewicza 7.
25. Raczyński Piotr — Warszawska 9.
26. Smardzewski Adolf — Sienkiewicza 30.
27. Filipiak Franciszek — Sienkiewicza 22.
28. Kozłowski Ignacy — Dobrzyńska 20.
29. Tomaszewski Ignacy — St. Rynek 25.
30. Forysiak Julian — Królewiecka 4.
31. Gadomski Julian — Nowy Rynek 6.
32. Czowgan Piotr — P. O. W. 2.
33. Sochocki Aleksy — Dobrzyńska 26.
34. Garwacki Franciszek — Wyszogrodzka.
35. Sawicki Adam — Bielska 33.

C H O L E W K A R Z E:

1. Szymański Józef — St. Rynek 17.
2. Rzymkowski Stefan — Sienkiewicza 32.
3. Wiśniewski Zdzisław — St. Rynek 19.

T A P I C E R Z Y:

1. Lewicki Jan — P. O. W. 14.
2. Sikora Władysław — Kościuszki 7.
3. Sikorski Czesław — Kościuszki 1.

Z D U N I:

1. Falkowski Józef — Tumska 20.
2. Kwaśniewski Józef — Królewiecka 27.
3. Gontarski Leon — Padlewskiego 18.
4. Kołodziejski Jan — Dobrzyńska 13.
5. Dobrosielski Zygmunt — Królewiecka 30.

C Z A P N I K:

1. Kapuściński Waclaw — Grodzka 16.

S Z C Z O T K A R Z E:

1. Lewandowski Józef — Sienkiewicza 38.
2. Jędrzejewska Zofia — Grodzka 16.

L A K I E R N I C Y:

1. Dudziński Konstanty — Bielska 16.
2. Zamorski Józef — Bielska 37.

R Y M A R Z E:

1. Wieczorek Bronisław — Bielska 14.
2. Machciński Antoni — St. Rynek 5.
3. Gruszczewski Waclaw — Nowy Rynek 12.
4. Nowicki Józef — Warszawska 15.
5. Czaplński Witalis, siodlarz — Tumska 16.
6. Wieniecki Bronisław — Kwiatka 36.
7. Braciszewski Szymon — w. Ciółkowo.

K O W A L E:

1. Rogoziński Roman — 3-go Maja 17.
2. Czarnomski Wincenty — Dobrzyńska 37.
3. Jarzyński Franciszek — Nowa 5.
4. Grabski Edward — Bielska 18.
5. Witkowski Jan — Dobrzyńska 28.
6. Opalczewski Władysław — Bielska 43.
7. Rydzewski Stanisław — Bielska 43.
8. Miszczyński Leon — Rogatki Warszawskie.
9. Rogoziński Leon — 3-go Maja 17.
10. Rumiński Ludwik — Radziewie.
11. Jancze Henryk — Bielska 27.
12. Jarzębowski Anzelm — Rogatki Płońskie.
13. Rogoziński Konstanty — Kwiatka 18.

Ś L U S A R Z E:

1. Suski Stefan — Aleje 18.
2. Urbański Anioł — Królewiecka 4.
3. Kamiński Zenon — 3-go Maja 23.
4. Fercho August — 1-go Maja 1.
5. Fercho Gustaw — Nowy Rynek 4.
6. Hejkie Antoni — 1-go Maja 5.
7. Grzegorzewski Piotr — Bielska 16.
8. Mikołajewski Stefan — P. O. W. 8.
9. Kossowski Bolesław — Nowy Rynek 7.
10. Jędrzejewski Bolesław — Grodzka 15.

K O Ł O D Z I E J E:

1. Nawrocki Stanisław — Dobrzyńska 35.
2. Markiewicz Konstanty — Bielska 51.
3. Śladowski Władysław — Zduńska 6.
4. Szmol Ludwik — Bielska 8.
5. Skulski Kaz. — Rogatki Warszawskie.
6. Chetkowski Adam — Bielska 43.

S T O L A R Z E:

1. Pawlikowski Stanisław — St. Rynek 22.
2. Leśniewski Bolesław — Nowy Rynek 7.

3. Dutkowski Franciszek — Piekarska 3.
4. Czaplński Władysław — Królewiecka 20.
5. Warmiński Kazimierz — Grodzka 9.
6. Krauze Ludwik — Dobrzyńska 32.
7. Archiata Józef — Kościuszki 5.
8. Krauze Gustaw — Dobrzyńska 32.
9. Jaworski Tadeusz — Sienkiewicza 17.
10. Chmurzyński Wacław — Zduńska 2.
11. Dutkowski Stefan — P. O. W. 7.
12. Dutkowski Jan — Piekarska 3.
13. Biernat Jan — Sienkiewicza 43.
14. Skowroński Adam — Grodzka 12.
15. Marciniak Michał — Sienkiewicza 40.
16. Maciejewski Marian — Stary Rynek 21.
17. Sergot Teodor — Błonie 7.

C I E Ś L E:

1. Przymanowski Franc. — Dominikańska 5.
2. Marudko Rudolf — P. O. W. 31.
3. Kowalski Dionizy — 3-go Maja 12.
4. Kaftański Stanisław — Dobrzyńska 9.
5. Rosiak Konrad — Tumiska 6.
6. Krauze Gustaw — Dobrzyńska 32.

B L A C H A R Z E:

1. Domaradzki Czesław — P. O. W. 8.
2. Michalik Bolesław — Stary Rynek 17.
3. Żebrowski Wincenty — Sienkiewicza 38.
4. Kredowski Jan — Kościuszki 1.
5. Jakubowski Zygmunt — Rybaki 14.
6. Piwiński Józef — Dobrzyńska 3.

M U R A R Z E:

1. Krysiński Aleksander — 3-go Maja 19.
2. Nowakowski Ludwik — Królewiecka 23.
3. Pełkowski Jan — Parowa 16.
4. Grubowski St.—Pl. Marsz. Piłsudskiego 3.
5. Kwaśniewski Stanisław — P. O. W. 31.
6. Ozimkiewicz Franciszek — 3-go Maja.
7. Wierciński Wincenty — Wyszogrodzka.
8. Nowakowski Feliks — Królewiecka 23.
9. Gołębiowski Józef — 11-go Listopada 3.
10. Bromke Aleksander — Aleje 24.
11. Suski Kazimierz — Wyszogrodzka.
12. Pełkowski Stanisław — Dobrzyńska 14.
13. Danielak Józef — Stary Rynek 3.
14. Piegat Sylwester — P. O. W. 17.
15. Zarzycki Stefan — Kwiatka 46.

KAZIMIERZ RUSZEL

Wytwórnia albumów, pamiątek
bluwarów, galanterii skórzanej i t.p.

Ł A Ń C U T, ul. Danielewicza 5
P. K. O. Nr. 416.279.

K A J E T**N. D. Popowski i S-ka**

Hurtowy skład papieru i materiałów
piśmiennych. Fabryka zeszytów
i ksiąg handlowych
Zakłady Introligatorskie.

Biurowiska: Łódź, Nowowiejska 15, tel. 137-26

Fabryka: Łódź, 11 Listopada 14, tel. 111-68

P, K. O. 67.641.

P. K. O. 67.641.

Elektrownia Miejska w Płocku

stosuje taryfy ulgowe

dochodzące do 8 groszy za 1 KWh.

Gotujmy, prasujmy i ogrzewajmy
ELEKTRYCZNOŚCIĄ

KSIĘGARNIA

Salonu Malarzy Polskich

KRAKÓW, ulica Floriańska Nr. 37.

P O L B C A

OBRAZY SZKOLNE i POMOCE.

Panowie!

Kto chce być w zupełności zadowolony z wykonania obsługi i punktualności, niech wstąpi do **Salonu Krawieckiego**

WŁADYSŁAWA SMOLEŃSKIEGO

P Ł O C K, ulica Kościuszki Nr. 12

gdzie znajdzie wielki wybór najnowszych materiałów, a zamówiwszy jakiegokolwiek ubranie pozostanie już stałym klientem tej firmy.

HOTEL ANGIELSKI

■ i ■

RESTAURACJA

pod kierownictwem
Karola Kestjanisa
 Płock, Tumska 9, tel. 14-65

p o l e c a

obiady klubowe

z 3-ch dań łącznie z usługą . . . zł. 1.50
 w abonamencie tylko . . . zł. 1.20

CENY PRZYSTĘPNE.

Codziennie KONCERT

Sale do przyjęć. — Pokoje od zł. 3.50
 Najstarsza firma egzystuje od 1870 roku

PAPIERY CZERPANE
 BILETY WIZYTOWE
 I ZAPROSZENIOWE

Fabryka Wyrobów Papierowych
 „WIKTORIA”

Sp. z ogr. odpow. w Grodnie.

Celowa reklama

to

PLAKAT

Administacja
 Słupów Ogłoszeniowych
 dzierz. Związek Peowłaków
 Płock, Grodzka 2

Radła, Rowery własnej wytwórni,
 Rowerki dziecięce, Patefony,
 Płyty gramofonowe

wyłączna sprzedaż
 rowerów „Rekord”

G. FERCHO

PŁOCK, Nowy-Rynek nr. 2.

Wytwórnia Papierów Fantazyjnych

Stefan Szczerbiński

Kraków, Skrytka poczt. 640

Papiery fantazyjne dla introligatorstwa,
 pudełkarstwa itp. jedyne w swoim rodzaju
 Wielki wybór. Zastępcy poszukiwani.

Fabryka Przetworów Mięsnych

Albert Hein i S^{ka}

płaci najwyższe ceny ryn-
 kowe za trzode szynkową
 o wadze kg. 90—110 dostar-
 czoną do Rzeźni w Płocku

Informacje w Biurze Fabryki:

P Ł O C K,
 ul. Kazimierza Wielkiego 55
 Telefon nr. 14-41

PIERWSZA W KRAJU

wieczne pióra „KAWUSKA”

F A B R Y K A

piór stalowych

Tow. Przem.

K. WASILEWSKI i S-ka

Sp. Akc.

W A R S Z A W A

Biuro sprzedaży:

Elektoralna Nr. 5

**BUDOWĘ DWORCA AUTOBUSOWEGO POLSKICH LINII SAMOCHODOWYCH
S. A. w PŁOCKU**

wykonuje mistrz murarski

JÓZEF GOŁĘBIEWSKI

PŁOCK, 11 Listopada 6

Telefon nr. 13-53

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres murarstwa.

CEGIELNIA

Mirosława KOZŁAKOWSKIEGO
w Płocku, przy ul. Warszawskiej 30.
Telefon 11-15. — — Telefon 11-15.

DOSTARCZA

wszelkie ilości

CEGŁY pełnej i dziurawki
oraz sączki.

KONCESJONOWANY PRZEWÓZ TOWARÓW
SAMOCHODAMI CIĘŻAROWYMI

FR. BERLAND

z WARSZAWY do PŁOCKA i z PŁOCKA do WARSZAWY
DOSTAWA PUNKTUALNA i SOLIDNA.

WIADOMOŚĆ: PŁOCK, ul. P.O.W. nr. 6. — Tel. 15 38.
WARSZAWA, ul. Krochmalna nr. 35. — Tel. 513 74.

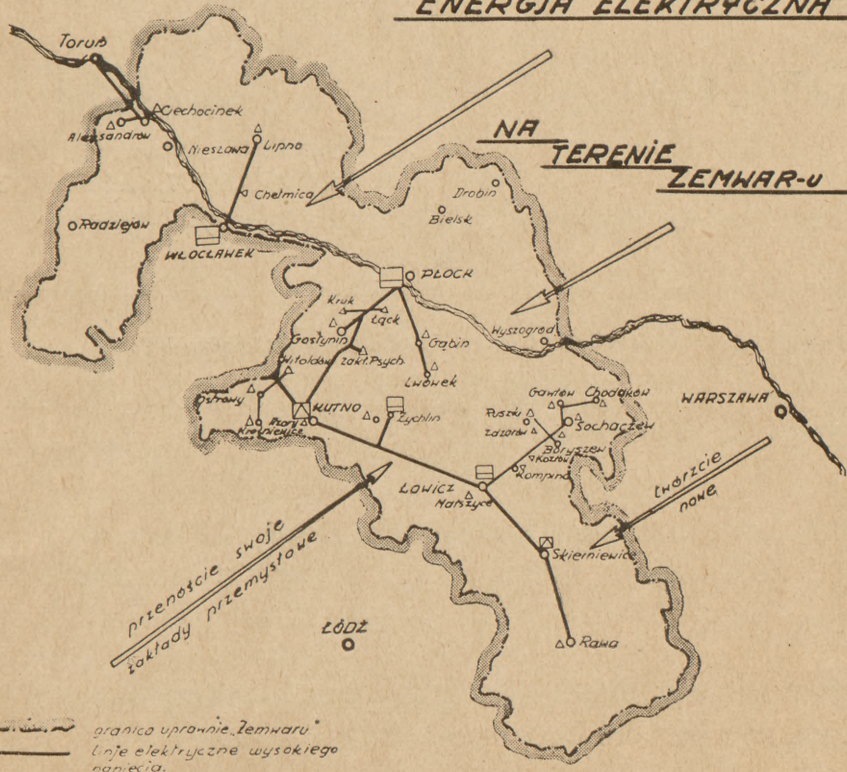
„PIGMENT” Sp. Akc.

Fabryka Farb Drukarskich

WARSZAWA 4.

Dostarcza wszelkie farby do Przemysłu Graficznego.

ROZWÓJ PRZEMYSŁU
ZAPEWNIĄ TANIA
ENERGIA ELEKTRYCZNA

— granica uprawnień Ziemwaru
 — linie elektryczne wysokiego napięcia.

ZWIĄZEK ELEKTRYFIKACYJNY MIĘDZYKOMUNALNY
WOJEWÓDZTWA WARSZAWSKIEGO

Roboty ciesielskie na budowie Dworca Autobusowego
Polskich Linii Samochodowych S. A. w Płocku
WYKONUJE

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące
w zakres ciesielstwa

MISTRZ CIESIELSKI
STANISŁAW KAFTAŃSKI
Płock, ul. Dobrzyńska 9

FABRYKA PAPETERII

„F A C H A“

B-cia W. i J. Charin

Białystok, ul. Jurowiecka Nr. 25
P. K. O. 65.157, telefon 13 95.

Towarzystwo Handlu Papierem

B-CIA TURKIELTAUB S. A.

Warszawa, ul. Przejazd 3. Tel. 11 03 07, 11-03 08, 11 03-16, 11 61-23

poleca:

wszelkie papiery ze wszystkich papierni krajowych oraz
ze składów własnych po cenach najniższych.

F A B R Y K A

Księg Handlowych i Wyrobów Introlig.

BRACIA CHARIN

Białystok, Częstochowska Nr. 31.

ROK ZAŁOŻENIA 1870.

Okręgowa Spółdzielnia Spożywców

„ZGODA”

Płock, Sienkiewicza 12.

Tel. 14 - 63.

**WYPLACA COROCZNIE DYWIDENDĘ OD ZAKUPÓW.
WARTO PRZETO BYĆ CZŁONKIEM.**

■ Prowadzi działy: ■

8 sklepów kolonialnych; Bławatny, Żelazny, Skład Opału,
Nawozów Sztucznych, Piekarnię Mechaniczną,
Kasę Wkładów Oszczędnościowych.

STANISŁAW GRABECKI

**Skład Materiałów Budowlanych
i opału**

Płock, Dobrzyńska 26, telefon 12-70.

Książnica Płocka ul. Kościuszki 6

5257.A

posiada wszystkich wymiarów drzewo
okrągłe i tarte, belki, bale stolarskie
i ciesielskie dla stolarzy i stelmachów
oraz wielki wybór drzewa twardego.

Najpoczytniejszym pismem na Mazowszu Płockim

JEST

JEST

HASŁO

KATOLICKIE

TYGODNIK DLA RODZIN KATOLICKICH

BO SWYM ZASIĘGIEM OBEJMUJE 11 POWIATÓW RZECZYPOSPOLITEJ, DAJĄC WIELE INTERESUJĄCEJ TREŚCI I LICZNE ILUSTRACJE NA 16-tu STRONACH KAŻDEGO EGZEMPLARZA.

**SZCZGÓLNIIE UWZGLĘDNIĄ INTERESY WSI MAZOWIECKIEJ
BOGATY DZIAŁ OGŁOSZEŃ.**

Prenumerata tylko 50 gr. miesięcznie.

Cena egzemplarza 15 gr.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:

Płock, pl. Kanoniczny 2, tel. 13-63. Konto PKO. 68.541.

W Płocku wychodzące codzienne regionalne pismo
Mazowsza Płockiego i Ziem Sąsiednich

„GŁOS MAZOWIECKI”

Przynosi on aktualne i ciekawe wiadomości
z Płocka i Płockiego Mazowsza.
Informuje o wszelkich przejawach życia społecznego, politycznego, gospodarczego w Polsce i zagranicą.

SPECJALNE DODATKI:

„Głos Mazowiecki Rolniczy“
i „Głos Mazowiecki Handlowo - Rzemieślniczy“

Bogaty dział regionalny.

Prenumerata roczna 30 złotych, miesięczna 2.50 zł.

Cena egzemplarza 10 gr.

P. K. O. 63.033.

Adres Redakcji i Administracji: PŁOCK, TUMSKA 12, I-sze piętro, Tel. 10-11.